

KOLMAPÄEV, 22. OKTOOBER 2008

ISTUNGI JUHATAJA: MAREK SIWIEC

Asepresident

1. Osaistungjärgu avamine

(Istung algas kell 9.00)

2. Ravimite müügilubade tingimuste muutmise - Ravimite võltsimine (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on ühisarutelu järgmiste raportite kohta:

- Françoise Grossetête'i keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni nimel koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2001/82/EÜ ja direktiivi 2001/83/EÜ seoses ravimite müügilubade tingimuste muutmise (KOM(2008)0123 - C6-0137/2008 - 2008/0045(COD)) (A6-0346/2008)

- Euroopa Komisjoni raport ravimite võltsimise kohta.

Françoise Grossetête, raportöör. – (FR) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, lubage mul kõigepealt soojalt õnnitleda nõukogu, komisjoni ja variraportööre koostöö eest ravimite müügilubade muutmise küsimuse käsitlemisel.

Kõikide ravimite kohta peavad kehtima müügiloo saamise korral olenemata samad muudatuse hindamise, heakskiitmise ja haldamise kriteeriumid. Kõnealused muudatused, mida nimetatakse ka variatsioonideks, puudutavad näiteks ravimite tootmisprotsessi, uut ravinäidustust, patsiendi infolehtede ajakohastamist või halduslikke muudatusi. Kõnealustest variatsioonidest tuleb müügiloo hoidjatel teatada pädevale asutusele.

Kuid praegune variatsioonide haldamine on osutunud üha ebatõhusamaks ning ei rahulda ei ametiasutusi ega ravimitööstust tervikuna. Liiga palju on bürokraatiat, millel on negatiivne mõju patsientidele, sest neile paremate ravimite pakkumine hilineb.

Ravimitööstus pühendab üha suurema osa oma reguleerivast tööst kõnealuste ravimimüügilubade muudatuste haldamisele. Näiteks keskmise suurusega geneerilisi ravimeid tootev ettevõtte, mille tootenimistusse kuulub 400 toodet, esitab aastas üle 4 000 variatsiooni. Suure ravimifirma puhul on vastav näitaja ligikaudu 19 000. Siseriiklike müügilubade muudatuste puhul tuleb järgida iga konkreetse liikmesriigi sätteid, mis erinevad Euroopa reguleerivatest nõuetest.

Et 80% nii inimestervishoiu- kui ka veterinaarsektori ravimite puhul antakse müügiluba riikliku menetluse kaudu, mõjutab kõnealune läbivaatamine märkimisväärselt Euroopa Liidu ravimiturgu. Seega käsitletakse riiklike menetluste kaudu müügiloo saanud toote sama muudatust eri liikmesriikides erinevalt seoses esitatava toimiku ja hindamismenetlusega.

Kõnealusel olukorral on negatiivsed mõjud: pädevate asutuste ja ravimifirmade täiendav ja põhjendamatu halduskoorem ning olulised erinevused muudatuste lisamise tähtaegades seoses ravimiomaduste kokkuvõtte ning tervishoiutöötajatele ja patsientidele mõeldud infolehtedega ning seega ravimite siseturu üldises toimimises. Lisaks avaldab olukord negatiivset mõju patsientidele, sest teatavate ravimi tõhusust parandavate muudatuste tegemine võib hilineda või, veelgi halvem, üldse toimumata jääda.

Minu raporti peamine eesmärk on seetõttu ravimite müügilubade variatsioone käsitlevate eeskirjade läbivaatamine ja lihtsustamine. Kõnealuse direktiiviga muutuks olukord kõigi asjaomaste isikute jaoks lihtsamaks, selgemaks ja paindlikumaks. Variatsioonide suhtes kohaldatavad eeskirjad oleksid igal pool samad, olenemata sellest, kas tegemist on siseriikliku müügilooaga või on müügiluba väljastatud vastastikuse tunnustamise või tsentraliseeritud menetluse alusel.

Ravimimüügiloo tingimustega seotud muudatuste lihtsustamine tooks kaasa nende suhtes samade muudatuste heakskiitmise, haldamise ja järelevalve kriteeriumide kehtestamise, olenemata õiguslikust menetlusest, millega kõnealustele ravimitele müügiluba anti.

Lisaks tegin ettepaneku süsteemi täiendavaks parandamiseks, juhul kui muudatus puudutab mitut müügiluba. Sel juhul tuleks anda võimalus esitada kõiki neid müügilube hõlmav ühekordne taotlus.

Härra juhataja, ma tean, et härra Verheugen võtab pärast mind sõna ravimite võltsimise teemal. Me ootame tema sõnavõtust palju, sest see on oluline meile esitatava õigusaktide paketi puhul, mis hõlmab ka ravimite võltsimist. Oleme seda kaua oodanud. Võltsimine on rahvatervisele mõju avaldav kuritegu. On väga oluline, et härra Verheugen räägiks meile, kui kaugele ta on jõudnud, sest me ootame kõnealust õigusakti huviga. Igatahes toetame me seda täielikult.

Günter Verheugen, *Euroopa Komisjoni asepresident*. – (DE) Härra juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed, tänane arutelu leiab aset tervishoiusektori sellise arengu kontekstis, mis muudab väga palju.

Kõnealuseks arenguks on eakate kodanike üha suurenev arv meie ühiskondades, ja neile valmistab ülimat muret nende tervis. Seda tuleb mõista. Mida rohkem on ühiskonnas eakaid – ja nende arv üha suureneb – seda olulisemaks muutub terviseküsimus, see, kuidas võimaldada neile inimestele hooldusteenuseid, ravi ja ravimeid, ning lisaks muutub olulisemaks küsimus, kuidas tagada neile inimestele vajalik teave, et mitte üksnes teavitada neid nende tervislikust seisundist, vaid et nad teeksid hea tervise juurde jäämiseks vajaliku. Selline on tänase arutelu taust.

Täna käsitleme me ravimite müügilubade muutmist käsitlevat direktiivi. Mul on väga hea meel, et oleme saavutanud selles osas kompromissi. Direktiiv käsitleb kõiki variatsioone – olgu need rahvatervise alased või majanduslikud – mis tehakse pärast ravimile müügiloa andmist. Me ei saa lihtsalt pealt vaadata, kuidas ravimiga seoses tehakse pärast müügiloa andmist mis tahes muudatusi. On ütlema tagi selge, et reguleerimist ja kontrolli on vaja. Teie tänane otsus, lugupeetud parlamendiliikmed, aitab märkimisväärselt kaasa ravimite jätkuva ohutuse ja tõhususe tagamisele tulevikus.

Olemasolevad õigusaktid on põhjustanud mitmeid probleeme, mida me oleme analüüsinud. Praegu kehtivad õigusaktid põhjustavad näiteks märkimisväärselt finants- ja halduskoormust kõigile asjaomastele pooltele. Selle tulemusena võivad mõned variatsioonid jääda rakendamata – ja meil on selle kohta näiteid – kuigi nad on iseenesest patsiendi huvides.

Näiteks on olnud juhtumeid, kus ravimeid on olnud vaja teatud hetkel edasi arendada, kuid seda ei tehtud, sest variatsioonide loasaamismenetlusele esitamine on liiga kulukas. Seetõttu on väga oluline, et täna vastu võetav ettepanek parandaks olemasolevat õigusakti ja muudaks selle lihtsamaks, täpsemaks ja paindlikumaks. Kõnealune lahendus on ühtlasi kooskõlas meie parema õigusloome põhimõttega.

Tahaksin siiralt tänada proua Grossetête'i ja kõiki, kes tema raportile selles raskes küsimuses kaasa aitasid. Tahaksin ühtlasi tänada Euroopa Parlamenti ulatusliku toetuse eest, mida te seoses ravimite võltsimise vastu võitlemisega mulle juba mitmel korral väljendanud olete. Ma mõistan ja jagan proua Grossetête'i kannatamatust õigusakti ettepanek vastu võtta, kuid ka kõnealusel juhul on kvaliteet muidugi olulisem kui kiirus. Varsti räägin ma veidi ajakavast. Parlamendi surve ravimite võltsimise vastu võitlemise küsimuses on abiks ja oluline. Ärge palun arvake, et see tüütab mind, vastupidi, see annab mulle jõudu.

Kuidas asjalood on? Me seisame praegu silmitsi asjaoluga, et Euroopa Liidus on ilmsiks tulnud võltsitud ravimite hulga alarmeeriv suurenemine. Varem olime me kogu aeg arvanud, et Euroopa on kolmandatele riikidele mõeldud ebaseaduslike toodete transiitpiirkond. Mäletan, et kui me esimest korda seda küsimust siin arutasime, siis olin ma seisukohal, et see ei ole tegelikult Euroopa, aga eelkõige Aafrika ja teiste maailma ebasoodsate piirkondade probleem.

Olukord on muutunud – praegu on see ka meie probleem. Euroopa turg on üha enam võltsitud ravimite sihtturuks. See kujutab endast suurt ohtu rahvatervisele. See võib maksta palju inimelusid ja Euroopa Komisjon on otsustanud sekkuda.

Parlamendi väga oluline 12. juuli 2007. aasta resolutsioon sisaldas väga olulist avaldust, millel ka minu seisukohad põhinevad, nimelt et „ravimite võltsimine ei ole tegelikult patendiküsimus”. See on väga oluline punkt, mis tuleks meelde jätta. Me ei aruta siin intellektuaalomandi õiguse ega patendiõiguse küsimusi, vaid kriminaalkuritegusid. Ravimite võltsimine on kriminaalkuritegu, olenemata sellest, kas asjaomane ravim on või ei ole enam patendiga kaitstud; kõnealune aspekt on antud juhul täiesti ebaoluline. Võltsimine on võltsimine, ja ravimite puhul tuleb seda alati käsitada kriminaalse käitumisena.

Parlament lisas oma resolutsioonis, et „võltsimise takistamise meetmeid tuleb võtta kriminaalõiguse kohaldamise [...] ja narkootiliste ainete kasutamise reguleerimise valdkonnas siseriiklike ametiasutuste regulatiivse suutlikkuse suurendamise teel ning mitte tõstes intellektuaalomandi kaitse taset.” Oma ravimite

võltsimise vastu võitlemise alases töös on komisjon juhindunud just teie seisukohtadest, lugupeetud parlamendiliikmed.

Lähinädalatel esitab komisjon õigusakti ettepaneku, et tugevdada olemasolevat õigusraamistikku. Õigusakti eesmärk on tagada täieliku kindluse lähedase tõenäosusega, st et niivõrd, kui inimlikult võimalik, et võltsitud ravimeid ei saa enam salakaubana seaduslikku tarne- ja turustamisahelasse tuua. Nagu teate, ei ole komisjon õigusakti ettepanekuga veel tegelenud. Ma ei ole seda veel komisjonile esitanudki, sest arvukad väga keerulised küsimused vajavad veel täpsustamist, ning ma tahaksin ka tänase arutelu tulemuse oma õigusakti ettepanekut käsitlevasse lõppotsusesse lisada. Kuid ma saan teile juba kirjeldada kõige olulisemaid baaselemente.

Nagu juba mainitud, tuleb eelkõige tugevdada turustusahelat. Peame tagama, et iga ravimipakendi autentsust on võimalik kontrollida igal ajahetkel tema teel tootjalt tarbijani, st patsiendini. Selleks peab saama ravimipakendi ja ravimi päritolu jälgida igal ajahetkel tema teel tootjalt patsiendini. Võite arvata, mida see tähendab. See on väga ambitsioonikas nõue, mis eeldab rangete tehniliste nõuete täitmist kõigil turustusahela etappidel, tootjast apteegini, ning vajab ulatuslikke investeeringuid. Mul on siiski hea meel märkida, et kõik asjaomased pooled peavad seda õigeks ja vajalikuks ning tehnilised lahendused ravimite jälgitavuse tagamiseks on olemas.

Teiseks peavad importijate käest läbi käivaid tooteid käsitlevad eeskirjad olema täiesti selged ning kõigi asjaomaste poolte suhtes tuleb kohaldada rangemat järelevalvet. Selles suhtes tuleb selgelt öelda, et oht meie välispiiridel võib loomulikult olla isegi suurem kui Euroopa Liidu sees, st oht, et ELi tuuakse väljastpoolt sisse võltsitud ravimeid. Selle probleemiga saab kõige paremini võidelda liidu välispiiridel. Õigusakti ettepanek sisaldab seetõttu asjakohaseid parandusi.

Lisaks on veel üks oluline punkt tagada, et ravimite toimeained, st ravimi kõige olulisemad koostisosad, oleksid toodetud ELi õigusaktidele vastavalt ja ELis kehtivaid ohutusstandardeid järgides. Lugupeetud parlamendiliikmed, miks peaks see probleemiks olema? Ma olin üllatunud, kui teada sain – on fakt, et toimeained, ravimi kõige olulisemad osad, pärinevad sageli, isegi tavaliselt, mitte-Euroopa riikidest, kolmandatest riikidest. Seetõttu peame me tagama, et toimeained, olenemata tootmiskohast, oleksid toodetud meie omadega samu standardeid järgides. See omakorda on väga ambitsioonikas ja keeruline ülesanne.

Kuid ma olen seisukohal, et meie üleilmastunud maailmas vajab Euroopa dünaamilist, konkurentsivõimelist ravimitööstust, et suuta üleilmastumisega avanenud võimalusi ära kasutada. Kuid me peame ühtlasi arvesse võtma sellega seonduvaid rahvatervise alaseid probleeme.

Tulevane komisjoni õigusakti ettepanek saab olema mõõdukas, mõistlik ja tasakaalustatud, kuid ka otsustav ja selge seal, kus otsustavust on vaja. Meie ühiskonnal on õigus kõige tõhusamale kaitsesele võltsitud ravimite eest. Kui me peatselt, lähinädalatel, arutame komisjoni õigusakti ettepanekut, palun ma teid selle käsitlemisel lähtuda järgmisest põhimõttest: kas me anname sellega endast oma parima, et kaista Euroopa kodanikke tõhusalt võltsitud toodete eest?

Petya Stavreva, põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamuse koostaja. – (BG) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, raport, mida me täna arutame, käsitleb mõnesid ravimite müügilubade tingimuste muutmise seonduvaid väga olulisi küsimusi. Euroopa Parlamendi põllumajanduskomisjoni arvamuse koostajana tahaksin avaldada toetust komisjoni ettepanekule. Praegu kuulub ainult väike osa ravimeid Euroopa õigusaktide kohaldamisalasse. Siseriikliku müügiloa saanud tooteid variatsioone käsitleva ELi õigusaktiga ei reguleerita ja nende suhtes kohaldatakse seega erinevaid konkreetse riigi seadusi. Ühelt poolt on see majanduslikult ebatõhus ja kulukas ning teiselt poolt takistab siseturu tõrgeteta toimimist.

Kõnealuse direktiivi rakendamine annaks ühtlustamiseks õigusliku aluse ning tooks patsientidele ja tööstusele suurt kasu. See kiirendaks ka uusimate ravimite kättesaadavust kõikides liikmesriikides. Ühtlustatud nõuete puudumine tähendab, et iga riik kohaldab oma riigi konkreetseid eeskirju. Selline olukord suurendab bürokraatiat, tekitab tõkkeid, raskendab siseturu toimimist ning põhjustab ka erinevaid ohutuskriteeriume. Erilist tähelepanu tuleks pöörata kuludele, mis liikmesriikide jaoks seoses uue õigusakti rakendamisega kaasnevad. Ma ei usu, et liikmesriigid suudavad muuta oma siseriiklikke seadusi täiendavate muudatuste sisseviimiseks ette nähtud lühikese ajavahemiku jooksul, ning see tekitas suuri kulusid.

Õnnitlused raportöörile ja kutsun teid üles proua Grossetête'i raporti poolt hääletama.

Cristina Gutiérrez-Cortines, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (ES) Härra juhataja, kõnealuse temaga seoses sooviksin teha kahte asja – esiteks õnnitleda komisjoni ja proua Grossetête'i ning teiseks rääkida subsidiaarsuspõhimõttest.

Ma olen Euroopa Liitu sellega seoses sageli kritiseerinud, näiteks teenuste direktiivi ja praeguse liberaliseerimise nimel apteekide ründamise puhul. Kõnealuste näidete puhul on Euroopa Komisjon tunginud valdkondadesse, mille suhtes kohaldatakse tegelikult subsidiaarsuspõhimõtet, mis on iga individuaalse ühiskonna jaoks välja arendatud ja millega ühiskond on rahul. Teisisõnu, Euroopa Liidu sekkumine võib kahjustada hästi toimivat süsteemi, nagu apteekide puhulgi.

Kuid käesoleval juhul olen ma seisukohal, et kõnealust raportit tuleb selgelt tervitada, arvestades, et see on ainuke viis, kuidas kontrollida kvaliteeti ja tagada hea tervis. Miks? Sest kui kõigil ravimitel pole ühtset kontrollpunkti, siis jääb liiga palju teid lahti ja süsteem on palju haavatavam kahjulike ja loata toodete sissetungi suhtes. Sama kehtib ka toimeainete puhul, mille kohta eelmisel aastal võeti vastu resolutsioon, mille ma koos proua Sartoriga esitasin ja mida komisjon on arvesse võtnud, nagu ma näen.

Seetõttu olen seisukohal, et tegemist on hea ettepanekuga, mis vähendab paljuski bürokraatiat ja pakub ühiskonnale rohkem kindlust. Tervitan ka rõhuasetust teavitamisele, sest on selge, et ühiskonnas, kus patsiendid on nii liikuvad, kus nad saavad hõlpsasti ravi eesmärgil mujale sõita ja kus paljud eakad elavad mujal kui oma päritoluriigis, on väga oluline, et arstidel ja kogu tervishoiupersonalil on oma töös juurdepääs samale teabele ja kriteeriumidele.

Dagmar Roth-Behrendt, fraktsiooni PSE nimel. – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, tahaksin proua Grossetête'i raportiga seoses tehtud töö eest siiralt tänada. Temaga oli väga meeldiv koostööd teha ja oma kompromissile jõudmisega on ta kahtlemata saavutanud kaks asja. Esiteks on ta muutnud menetluse lihtsamaks ja vähem bürokraatlikumaks ning teiseks on ta vastanud erinevates liikmesriikides ainult riiklike süsteemide ja müügilubadega hõlmatud väikeste ettevõtete vajadustele ja nõuetele paindlikul viisil ja osutanud neile suure teene.

Proua Grossetête'i raport seondub ka patsiendi ohutusega, see on veel üks täna arutatav küsimus. Me räägime laiemalt üksikisikute ohutusest, patsiendi ohutusest. Volinik Verheugen osutas õigustatult, et ühiskonna vananedes on inimeste tervisega seotud vajadused ja hirm haiguse ees muutunud veelgi suuremaks. Hirm on ühiskonnas kasvanud juba pikka aega ja meie ülesanne on vähendada hirmu miinimumini või püüda selle vastu võidelda või seda kõrvaldada juhtudel, kus me oleme selleks pädevad ja seda suudame.

Paljude kõnealusel eesmärgil vajalike meetmete osas on meil pädevus olemas ja me oleme suutelised nõu andma. Üks paljude küsimuste seast on kahtlemata patsiendi teavitamine ja ravimite ohutus. Patsientidel on täielik õigus olla oma haigusest täielikult informeeritud, ning kui nad on täielikult informeeritud ja võimelised koos tervishoiuspetsialistidega võrdselt tegutsema, siis peab neil olema õigus ohututele ravimitele ja ohututele ravimeetoditele.

Praegu see Euroopa Liidus nii ei ole ja me oleme kasvavast ohust teadlikud. Ma ei liialda; olen küll mõnikord üsna emotsionaalne, aga ma tõesti ei liialda. Olen viimane inimene, kes tahaks hirmu külvata. Kuid ma hoiatan, et me ei tohiks olemasolevast probleemist mööda vaadata või selle ees silmi sulgeda. Panganduskriis on heaks näiteks sellest, mis juhtub, kui me ei lahenda väikesi probleeme, mida me oleme suutelised lahendama; kui me ootame liiga kaua, siis tabab meid lausa tsunami mõõtu hiidlaine.

Seetõttu täna volinik Verheugeni tema täna öeldud sõnade eest ning ergutan teda oma sõnade järgi käituma ja võltsitud ravimite vastu võitlema. Sellele probleemile ei ole lihtsaid lahendusi, ning need, kes arvavad, et patsiendi ohutus ja ravimite ohutus on probleem ainult paralleelkaubanduse tõttu – vaatan saalis ülespoole, kuid paralleelkaubanduse vaate esindajate jaoks on kellaeg vist liiga varajane – näevad probleemi liiga kitsalt ning solvavad nii minu kui ka mu kolleegidest parlamendiliikmete arusaamist.

Me peame püüdma siin patsiente kaitsta. Seda saab teha mitmesuguste meetmetega, näiteks kontrollides, kas ravimipakend on puutumata. Kuidas teie suhtuksite, kui peaksite oma koduriigis ostma ravimi, mille pakend on teile tundmatus keeles, ainult väikse kleebisega pakendi peal, ja mille sees on lõigatud mullpakendis ravimid? Kas te usaldaksite seda toodet? Ma sain just sellise pakendi, mis sisaldas hädavajalikku ravimit, ja võin teile kinnitada, et see ei tekitanud minus usaldust. Me peame sellised asjad ära keelama ja paralleelkaubanduse esindajatel – sest nemad muidugi arvavad, et me ohustame nende elatusvõimalusi, kuid see pole nii – on küllalt taipu, et leida muud viisid. Nad teevad uue pakendi või lõpetavad vähemalt mullpakendite lõikumise.

Nagu volinik Verheugen osutas, on tehnilised lahendused olemas. Ravimitööstus on täieliku jälgitavuse süsteemi rakendamiseks valmis, ribakood aitab iga ravimit jälgida. Lisaks on viidud läbi katseprojekt. Šveits ja Belgia on tõendanud, et ravimite jälgitavus on võimalik. Meie ülesanne on patsientidele see kindlus võimaldada.

Tahaksin öelda viimased sõnad toimeainete kohta, ja see küsimus ei puuduta ainult võltsitud ravimeid. Te olete kuulnud verevedeldaja hepariiniga seotud skandaalsest juhtumist. Kui inimesed kasutavad võltsitud ravimit, võivad nad surra – see on äärmiselt ohtlik. Saime neid võltsitud ravimeid Hiinast. Meie ülesanne on ka tagada, et meie kolmandatest riikidest partnerid ei tooda võltsitud ravimeid või toimeaineid ja et meie turud on asjakohaselt kaitstud.

Selleks on vaja kahte asja: me peame oma piire asjakohaselt kaitsma, meil on vaja jälgimissüsteeme ja me peame tagama kõnealustes riikides ohutuse.

Juhataja. – Härra Donato Tommaso Veraldi peaks liberaalide ja demokraatide fraktsiooni nimel sõna võtma, kuid mulle teatati, et teda ei ole saalis ja seetõttu ... seal te oletegi. Te olite kuskil peidus.

Marios Matsakis (ALDE). – Härra juhataja, ma ei ole härra Veraldi, ma olen härra Matsakis. Ma räägin fraktsiooni ALDE nimel hiljem, ja ma mõtlesin, et kui mu kolleegi härra Veraldit ei ole, saaksin ma ehk talle määratud ajal sõna võtta.

Juhataja. – Ei, mul on kahju, aga me peame sõnavõtjate järjekorrast kinni pidama. Kui teie aeg tuleb, annan ma teile sõna.

Alessandro Foglietta, fraktsiooni UEN nimel. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, tahaksin väljendada oma toetust raportile, mis on täiesti kooskõlas parema õigusloomega, mille eest Euroopa on juba mitu aastat seisnud. Ravimite müügilubade uus süsteem lihtsustab tunduvalt menetlemist väiksemate muudatuste või uute teaduslike avastuste puhul ja vähendab oluliselt ettevõtete tehnilist ja halduskoormat.

Kõik see vastab täiesti Euroopa institutsioonide poolt uue aastatuhande hakul käivitatud Lissaboni strateegia eesmärkidele. Strateegias määratletakse parem õigusloome Euroopa majanduskasvu ja tööhõive suurenemise ühe alussambana. Ei saa eitada, et meie ettevõtete konkurentsivõime kannatab viimastel aastakümnetel tootmise valdkonnas kogunenud liigsete õigusnormide ja bürokraatlike tingimuste tõttu, ning selle mõju on veelgi koormavam ja jätkusuutmatust tekitav väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete puhul, mis on paljudes liikmesriikides riigi tootmissüsteemi alustalaks.

Veelgi enam, käesoleval ajal, kus rahvusvaheline kriis meie majandust lämmatada ähvardab, ei saa me endale lubada ettevõtete veelgi ebasoodsamasse olukorda seadmist asjatute kulude ja halduslike viivituste tõttu. Tahe õiguslikku raamistikku tõrgeteta toimivaks muuta peab olema meie ülesanne ja kindel kohustus. Mul on hea meel näha, et ka nõukogu on heaks kiitnud Euroopa Parlamendi soovi kaitsta väikseid ja keskmise suurusega ettevõtteid, jättes nad liikmesriikide poolt kuni 1998. aastani väljastatud ravimite müügilubade kohaldamisalast välja. See on aidanud äikestel ja keskmise suurusega ettevõtetel vältida lisapingutusi, et vastata praegustele õigusaktides sätestatud nõuetele.

Jiří Maštálka, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (CS) Esmalt soovin tänada proua raportööri sellise põhjaliku raporti koostamise ning eriti edukate jõupingutuste või peaks ütlema potentsiaalselt edukate jõupingutuste eest kompromissi leidmisel nõukogu ja komisjoniga. Täna ka komisjoni jõupingutuste eest ravimite sertifitseerimise administratiivse poole ühtlustamiseks ning samuti selle eest, et need jõupingutused peaksid tagama patsientidele palju suurema ohutuse.

On oluline ühtlustada ravimite registreerimise alaseid õigusakte Euroopa tasandil. Vajame kõikidele ravimitele siseturul ühtseid administratiivseid eeskirju, et hoida ära nende negatiivset mõju inimeste tervisele. Seepärast on mul väga hea meel selle ettepaneku eesmärgi üle garanteerida, et samad kriteeriumid kehtivad kõikidele siseturul olevatele ravimitele, ka nendele, mis on kiidetud heaks ainult siseriiklikul tasandil. Sooviksin puhtalt siseriikliku registreerimise küsimust üksikasjalikumalt käsitleda. Olgugi, et ma toetasin ühtlustatud kriteeriume ilma eranditeta, usun, et muudatusettepaneku number 36 tekst, mis lubab kasutada edasi siseriiklikke määrusi ravimite puhul, mis on registreeritud puhtalt siseriiklikul tasandil ning kinnitatud enne 1. jaanuari 1998, ei peaks olema takistuseks ühtlustamisele Euroopa tasandil. Tekst on piisavalt hästi läbi mõeldud ning annab garantiid, nagu näiteks nõue teavitada komisjoni otsusest jätkata siseriiklike määruste kohaldamist või nõue võtta kasutusele Euroopa määrused, kui üks ravim on juba registreeritud mõnes teises liikmesriigis.

Mis puudutab ühtse rakenduse kohaldamist, mis kataks ühte või enamast sarnast muudatust, siis tunnen, et see annaks suurtele ravimiettevõtetele teatud kergenduse, mis on kindlasti hea asi. Aga ma ei ole nii kindel, et positiivseks mõjuks on vähendada liikmesriikides administratiivset koormat. See on negatiivne mõju, mille saame ehk tulevikus kõrvaldada. Vaatamata nendele väiksematele kahtlustele, mida ma siin avaldasin, pean arutelu käigus valminud teksti positiivseks sammuks ravimite registreerimise alal ning võttes arvesse seda, kui raske selle kompromissi saavutamine oli, soovitan variraportöörina seda oma fraktsiooni kolleegidele

kinnitamiseks. Kuid eriti on praktiliseks põhjuseks see, et kui direktiivi esimesel lugemisel sel aastal vastu ei võeta, peab eesistujariik Tšehhi Vabariik sellele raskele küsimusele lahenduse leidma. Seetõttu on meil nüüd hea võimalus.

Juhataja. – Tahaksin mainida, et mitte härra juhataja ei andnud lahkelt rohkem aega sõnavõtuks, vaid fraktsioon. Seda ehk eelseisva puhkuse tõttu.

Kathy Sinnott, fraktsiooni IND/DEM nimel. – Härra juhataja, on palju asju, mida inimesed ravimite kohta teada tahavad enne nende sissevõtmist või oma loomadele andmist: kas need on ohutud ja toimivad ning pärinevad eetiliselt usaldatavatest allikatest ja kuidas need teiste ravimistega koos toimivad. Sellele peaks meie müügiloo andmise protsess keskenduma. Mis puutub ettevõtetesse, siis soovivad need teada, kas nende investeeringud on kindlustatud. Lihtsustamine ei tähenda lõdvemaks laskmist, vaid kõige olulisema juurde jäämist.

Müügilubade teema juures olles soovin ma juhtida komisjoni tähelepanu asjaolule, et Iirimaal pannakse joogivette heksafluororänihapet, kuid sellel puuduvad igasugused müügiload; samuti ei ole ükski senine Iiri valitsus üritanud saada mitte mingisugust müügiluba, olgugi et see on Iirimaal kõige laialdasemalt levinud ravim. Kui me müügilubasid ja müügilubade andmise protsessi tõhusamaks ja ohutumaks muutmist tõsiselt võtame, peame tegelema selle protsessi karjuva kuritarvitamisega.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Suuremas osas liikmesriikides ei ole toimunud ühtlustamist ühenduse ravimite müügilubadega seotud õigusnormidega ning seetõttu on liikmesriikides võetud kasutusele erinevad tavad. Ettepaneku eesmärgiks on, et kõik ravimid, sõltumata nende müügiloo välja andmise menetlusest, peavad vastama samadele hindamiskriteeriumidele seoses ravimite muutmise heakskiitmise administratiivse protsessiga.

Sellised algatused, mille eesmärgiks on raamistiku lihtsustamine ilma inimeste ja loomade tervise kaitsmiseks vajalikke kriteeriume hülgamata, on väga teretulnud. Ühtlustamine on vajalik peamiselt rahvatervise riskide pärast, mis tuleneb sellest, et liikmesriigid kasutavad ravimite muutmise hindamisel erinevaid teaduslikke kriteeriume. Ilma selle seadusliku muudatusega on selline olukord takistuseks ravimite vabale liikumisele, mis on kaotuseks patsientidele.

Direktiivi muutmise ettevalmistamisega seotud konsultatsioonid näitasid, et liikmesriigid toetavad sellel alal ühtlustamist. Kuid administratiivne koorem ja logistikaalased raskused on ühine probleem, mille me peame lahendama. Seepärast peame rõhutama, et süsteemi parandused on eelkõige pikemas perspektiivis kasulikud patsientidele, kuna on loodud parem võimalus kasutada ravimeid ning pädevate asutuste ressursse rahvatervise kaitsmiseks.

Vaatamata sellele soovitan ma olla ettevaatlik liikmesriikidele tekkivate varjatud kulude suhtes. Hoolikalt tuleb koostada ka mõistlik ajakava praktiliseks kohaldamiseks. Liikmesriikidelt ei saa nõuda nende siseriiklike õigusaktide muutmist selle sätte täitmiseks, vaid neil tuleb pigem aidata tagada seda, et liiga lühikesed kohaldamise perioodid ei tekitaks liiga suuri kulutusi.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE). – (FI) Härra juhataja, soovin tänada oma kolleegi proua Françoise Grossetête't suurepärase raporti eest. Ravimite müügilubade tingimuste muutmine on oluline, kuna see vähendab nende töötlemisega kaasnevat administratiivset koormat. Samas võimaldab see ka suunata ressursside kasutamist probleemidele, mis on vajalikud ravimite ohutuse ja rahvatervise tagamiseks, mis on ka ravimeid vajavate patsientide huvides. On ju peamiseks kriteeriumiks patsiendi huvid.

Pooldan süsteemi, kus samad eeskirjad kehtiksid nii siseriiklikult kui ka Euroopa Liidu protsesside kontekstis antud müügilubadele. Hetkel on müügilubade väljaandmise eeskirjad ühtlustatud sõltumata väljaandmisel kasutatud protsessist, kuid see ei ole nii müügilubade muutmiseks. Vastavalt on ka erinevad liikmesriigid oodanud osaliselt erinevaid eeskirju seoses selliste küsimustega nagu muudatuste avalduste klassifitseerimine ja nende hindamise protsess. Ravimitööstuse jaoks on oluline, et see on ka tulevikus suuteline esitama täieliku uue müügiloo avalduse ravimile, millel on müügiluba juba olemas, kuid millel on erinev kaubanduslik nimetus ja tootomaduste kirjeldus. See on vajalik olukordades, kus taotletakse müügiluba seoses uueks eesmärgiks kasutatavate ravimitega ning lubada kasutada uut nime on ka palju selgem patsiendile, kui kasutada näiteks sama nime ravimile, mis on nähtud ette hoopis teistsuguseks eesmärgiks. Seetõttu toetan ma sellekohaseid muudatusi 4 ja 18.

Kuna ravimite tootjad varustavad ravimitega tihti tervet Euroopa Liitu, on oluline ühtlustada erinevate riikide administratiivsed protsessid. Igasugune teistsugune lähenemine ei oleks mitte ainult suureks administratiivseks

koormaks tööstusele, vaid tekitaks ka sagedasi logistilisi probleeme. Loodan, et parlament toetab homsel hääletusel Françoise Grossetête'i raportit ning et liikmesriigid toetavad edaspidi ka parlamendi seisukohti, et müügilubade õigusaktide reformi saaks veel sel aastal lõpule viia.

Daciana Octavia Sârbu (PSE). – (RO) Ühtlustatud kriteeriumide loomine ravimite müügilubade tingimuste muutmise kinnitamiseks ja administratiivseks haldamiseks on kasulik patsientidele, kes saavad pikemas perspektiivis parema juurdepääsu parematele ja ohutumatele toodetele.

Võttes arvesse, et ainult 20% inimeste ja loomade ravimitest on saanud müügiloo ühenduse menetluste kaudu, on sellel direktiivi muudatusel arvestatav mõju Euroopa Liidu ravimite turule. Igasugused muutused tootmisprotsessis, pakendi või tootja aadressi muutmine tuleb rahvatervise parimaks kaitsmiseks läbi vaadata ning lihtsustada. Peame looma lihtsa ja paindliku õigusliku raamistiku, mille all kõik ravimid, sõltumata nende müügilubade välja andmise menetlusest, alluksid samadele hindamise ja heakskinnitamise kriteeriumidele.

See meede tagab ravimitele vaba ringlemise Euroopa Liidus jättes välja imporditud ravimite kvaliteedi kontrollimiseks ajalikud nõuded, ning aitab luua tõhusalt toimivat siseturgu. See kiirendab tarbijate ja ravimitööstuse juurdepääsu uusimatele ravimitele kõrvaldades samas ka lahknevused riiklike määruste vahel ning luues ühtlustatud süsteemi.

Marios Matsakis (ALDE). – Härra juhataja, loodan, et see ei ole seotud ravimite võltsimisega. Kas ma saaksin selleks natukene lisakõneaga?

Juhataja. – Arvestades sellega, et teie fraktsioonist ei ole teisi esindajaid, arvan ma, et te võite päris kaua rääkida! Ma ei tea teiste nimekirjas olivate kohta, aga teie olete siin kindlasti olemas.

Marios Matsakis (ALDE). – Härra juhataja, ma ei räägi väga pikalt, kuid ma võin ületada siiski mulle antud kõneaja.

Soovin öelda härra volinikule, et kahtlemata on praegune ravimite müügilubade tingimuste muutmise süsteem mitterahuldav ning paljudel juhtudel on see vastuolus ravimitööstuse, kuid eriti just patsientide enda huvidega. Seetõttu on muutmise läbivaatamine ülimalt tähtis.

Selles suhtes on komisjoni ettepanek ja Françoise Grossetête'i raport üldiselt terviklikud ja ausad ning meie nõusoleku väärilised. Kuid soovin avaldada oma kahtlusi seoses müügilubade pikendamisega.

Nii komisjon kui ka proua raportöör paistavad olevat minu arusaamise järgi nõus, et müügiloo saanud ravimi nime peab olema võimalik täielikult muuta, kui sellele on leitud uus patoloogiline rakendus. Näiteks ravimit aspiriini, mille toimeaine on salitsüülhape, saaks komisjoni ettepaneku vastuvõtmisel turustada mitme erineva nimega, olgugi, et keemiline koostisosa salitsüülhape on täpselt sama. Seetõttu võib patsient lõpuks võtta kolme erinevat tabletti, millel on kõigil erinev väljanägemine ja nimi, kolme erineva haiguse jaoks, kuid tegelikult on kõik kolm tabletti täpselt sama keemilise koostisega – see tähendab, et tegelikult võtaks ta kolm tabletti aspiriini.

Minu arvates on see patsiendi ja arsti jaoks eksitav ning segadust tekitav ja suurendab üleannustamise ja ohtlike kõrvalmõjude riski. Seetõttu palun ma komisjonil ja proua raportööril selle punkti üle veel järele mõelda.

Olles saanud veel paar sekundit aega, soovin ma öelda, et ravimite võltsimise küsimuses olen ma proua volinikuga täielikult nõus – see on kriminaalkuritegu ning ohustab patsientide elusid. Siiski ei näe ma põhjust viivitamiseks. Minu arusaamise järgi on see lihtne juhtum. Neid ravimeid, mille on tootnud registreeritud ravimifirmad, müüvad retsepti alusel registreeritud farmatseudid. Kui me ei ole suutelised selle asja põhjani jõudma ning välja uurima, kas mõned nendest on kuritegelikult toodetud, siis ma ei tea, mida Euroopa Liit teha saab. Ma oleksin arvanud, et see on pigem politsei juhtum, mitte õigusaktide muutmise asi. Proua volinik, me peaksime võimalikult kähku selle asja põhjani jõudma.

Hanne Dahl (IND/DEM). – (DA) Härra juhataja, ma soovin kasutada võimalust ning avaldada üldise seisukoha, kuna praeguseni on Euroopa Liidu ravimite õigusaktide ühtlustamine tähendanud ainult eeskirjade lõdvemaks muutmist. Taanis ning ravimite müük on kasvanud. Uus ravimite müügilubade ettepanek ulatab ravimitööstusele abistava käe. Üldiselt hakkab ravimites väiksemate muudatuste tegemine ning nende sama nime all turule laskmine olema lihtsam, nagu seda juba eelmine sõnavõtja mainis, ning samas on lihtsam ka muuta toote nime, kui see on nähtud ette mõne teise haiguse ravimiseks. On kartus, et need muudatused muudavad asja väga segaseks tarbijatele ning samas lihtsamaks ravimitööstusele. Peame mõtlema ka asjaolule,

et suhe ravimite müügilubade saamise lihtsustamise ja tarbijate suurenevate riskide vahel on tihtipeale kahjuks proportsionaalne. Ma ei ütle, et me peaksime seadma tööstusele ülearuseid administratiivseid takistusi, kuid samas ei tohi me ka ohje lõdvaks lasta, et ravimistööstus saaks lihtsamini kasumit teenida sel ajal, kui on ohus inimeste ja loomade tervis. Sellise käitumisega liigume lihtsalt vales suunas. Laiemas kontekstis vaadatuna on see direktiiv osa tööstuse jõupingutustest suurendada kasumeid USA osas. Ärgem olgem naiivsed. Me ei tohi lasta end eksitada ilusasti kõlavate, kuid samas tühjade väidetega patsientide ja tarbijate suhtes.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Kavandatud direktiiv, mis lihtsustaks oluliselt inim- ja veterinaartervishoiu ravimite toomist Euroopa turule, on hea uudis nii patsientidele kui ka Euroopa ravimistööstusele. Tänu tehnoloogilistele uuendustele on võimalik juba müügiloo saanud ravimeid peaaegu pidevalt täiustada. Tervise ja ohutuse huvides aga peab iga muudatus läbima heakskiitmisprotsessi. Kui müügilubade taotlemine puhtalt siseriiklikul tasandil allub samadele määruslikele nõuetele, mis müügilubade taotlemine Euroopa tasandil, siis määruslikud nõuded müügilubade tingimuste muutmiseks ei ole veel ühtlustatud. See olukord on ülearune administratiivne koorem ning ei anna lisaväärtust. Nüüd piisab kogu siseturule vaid ühest deklaratsioonist.

Seetõttu on mul komisjoni ettepaneku üle väga hea meel ning ma õnnitlen proua raportööri selle raporti eest, mis ettepanekut täiustas ning täpsemaks muutis. Nende muudatustega kergendatakse uute seda liiki toodete turule toomisega kaasnevat administratiivset koormat. Riikidevahelisel tasandil töötavad ravimifirmad saavad teha paremat koostööd ning tulemuseks on kiirem juurdepääs uusimatele ravimitele, eriti just nendele, kes seda kõige enam vajavad.

Euroopa seisab aga silmitsi ohtliku võltsitud ravimite levimisega. See ei ole enam ainult Aafrika või Aasia probleem. Ka Euroopas ostavad inimesed tihti ravimeid Interneti kaudu või muudest kohtadest kui apteekidest. Seepärast on oluline kehtestada ravimite turule toomisele kõrged standardid, mis annavad ühtlasi võimaluse jälgida pakendeid tagasi tootjani ning kontrollida, kas need on tegelikult registreeritud. Kõikidel ravimitel peavad olema vöötkoodid ning pakendid peavad olema kujundatud nii, et iga lihtnimine saab pakendi järgi aru, kas need on ohutud või võltsitud ravimid, kui need on ostetud muust kohast kui apteegist. Minu arvates on liikmesriikidel nende kahe aasta jooksul piisavat palju aega, et end selle direktiivi kasutusele võtmiseks ette valmistada.

Giovanna Corda (PSE). – (FR) Härra juhataja, härra volinik, daamid ja härrad, esmalt soovin tänada Françoise Grossetête'i ning oma kolleege raporti koostamiseks tehtud töö eest. See teema on väga oluline, kuna tegemist on meie tervisega. Nimetatud raport on suur samm siseturu ühtlustamise suunas, kuid ka tarbijate, eriti vanurite kaitseks.

Nagu Günter Verheugen ütles, elab meie rahvastik kauem, mis on loomulikult väga meeldiv, kuid see küsimus muutub kindlasti tähtsamaks. Kui see direktiiv kohaldatakse, hakkavad ravimil olevad andmed olema samad kõikides liikmesriikides, mis pakub selgust ja läbipaistvust kõikidele Euroopa tarbijatele, olgu nad siis patsiendid, loomaarstid või talupidajad.

Samuti aitab käesolev raport ühtlustatud müügilubade taotlemise menetluse sisseviimisega lihtsustada olemasolevaid menetlusi administratiivsel ja tehnilisel tasandil.

Liikmesriikidele ei ole vaja enam esitada 27 erinevat taotlust. Piisab ühest taotlusest Euroopa Raviametile. Nimetatud raport on edasine samm eurointegratsiooni poole.

Thomas Ulmer (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, härra volinik, daamid ja härrad, õnnitlen Françoise Grossetête'i tema raporti üle seoses ravimite müügilubade tingimuste muutmisega.

Mul on kaks kommentaari eelnevate sõnavõtude kohta. Minu arvates pakuvad uued ravimid võimalust haiguste ravimiseks ning kaasnev risk on proportsionaalne. Lisaks on näiteks Saksamaa Liitvabariigis toimeained juba olemas mitmetes ravimites ning mitme nime all ilma suurema riskita. See regulatsioon keskendub peamiselt aga variatsioonide lihtsustamisele, see tähendab ravimi vormi osalise laiendamise või selle muutmise lihtsustamisele. Praegune tava on ülimalt kohmakas ning toob ettevõtetele kaasa palju bürokraatiat ning pädevad asutused on hõivatud suhteliselt ebatõhusate meetmetega. Seetõttu on see muudatus kasulik igast seisukohast.

Raport tõstab oluliselt ohutust ja usaldusväärsust siseturul. Lisaks on tänu komisjoni tööle võetud arvesse mitmeid muid huvisid, mis menetlust veelgi kiirendavad või lihtsustavad. Näiteks on arvestatud riiklike müügilubade küsimusega, et vältida kahekordset tööd.

Arvestatud on Saksamaa ja Saksamaa ravimitootjate huvidega. Ettepanek on kooskõlastatud koondettepanekuga EL/2008/0032. Müügilubade laiendamine teistele nimedele on selgesõnaliselt lihtsustatud. Lihtsustatud on tootemaduste täiendamine või lisamine.

Olen täna Françoise Grossetête'i raportiga sama rahul ning mul on selle üle sama hea meel kui härra Dan Jørgenseni raporti üle eile õhtul. Proua Grossetête'i raportiga oleme õiges suunas teel – saavutamas Lissaboni protsessi eesmärki saada maailma kõige teadmispõhisemaks piirkonnaks. Ma toetan seda raportit.

Juhataja. – Ma pean vabandama, seoses peasekretariaadiga on väike segadus, kuna minu nimekiri erineb näidatavast. Seni kuni mina istungit juhatan, järgin enda nimekirja. Kui peasekretariaat minu koha võtab, siis järgivad nad enda nimekirja.

Seega võtab pärast Genowefa Grabowskat sõna Cristian Silviu Buşoi.

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Härra juhataja, esmalt soovin ma õnnitleda proua raportööri, kuna tehnilisest vaatepunktist pakub see raport rohkem ohutust patsientidele ja Euroopa Liidu kodanikele, kes ravimeid võtma peavad. On hea, et eemaldame erinevuse ravimite müügilubade väljaandmise ja selle otsuse muutmise menetluse vahel.

Soovin ka viidata volinik Günter Verheugeni sõnadele ning avaldada oma heameelt uudise üle, et meil hakkavad olema uued ühised määrused ravimite võltsimise ja seadusevastase turustamise vastu. Ütlesite, et teete kõik võimaliku, et takistada võltsitud ravimite pääsemist seaduslikku jaotusvõrku. Minu küsimus on järgmine: mis juhtub väljaspool seaduslikku jaotusvõrku? Kas uued määrused kehtivad ka sellele, või saab ravimitööstus kõigest noomituse? Minu viimane küsimus on järgmine: kas kavatsete lisada uutesse määrustesse lahenduse kodanikele rohkema teabe pakkumiseks ravimite kohta?

Cristian Silviu Buşoi (ALDE). – (RO) Usun kindlalt, et nimetatud direktiivi eelnõu on oluline samm edasi juurdepääsu kiirendamises ravimitele. Soovin õnnitleda ka komisjoni, volinik Günter Verheugenit ja proua raportööri selle algatuse eest. Arvestades sellega, et kaupade vaba liikumine on üks siseturu peamisi põhimõtteid, tundub minu jaoks täiesti loomulik, et sama põhimõtte peaks kehtima ka ravimitele.

Juba müügis olevate ravimite variatsioonidega kaasneva administratiivse menetluse keerukuse ja mitmekülgsuse tõttu on hetkel siseturu tegelik toimimine moonutatud. Loomulikult mõjutab see olukord ravimitööstust ja ametivõime, kuid peamiselt mõjutab see patsiente, kuna need keerukad menetlused lükkavad edasi nende juurdepääsu parematele ravimitele. Seetõttu olen ma täiesti nõus komisjoni ettepanekuga ühtlustada menetlused ravimite variatsioonide autoriseerimiseks sõltumata esialgsest autoriseerimise menetlusest, kuna see lihtsustamine muudab kogu süsteemi kiiremaks ning ennekõike tagab parema rahvatervise kaitsmise.

Toetan ka raportööri Françoise Grossetête'i ideed, et on vaja ühtset variatsioonide autoriseerimise menetlust, mis annab rohkem volitusi. Mis puudutab viimast märkust seoses komisjoni ettepanekuga jätta olemasoleva müügiloo korral alles ravimi esialgne nimi, siis toetan ma esialgse nime allesjätmist, kuna tihti võib ravimite nimede muutmine ajada segadusse patsiente, kes peavad iga kord enne ravi saamist arstiga konsulteerima, ning arst on kursis ravimi uute raviomadustega.

Amalia Sartori, (PPE-DE). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, olen käesoleva direktiiviga väga rahul. Sellega on tagatud, et eeskirjad variatsioonide kohta on palju selgemad, lihtsamad, paindlikumad ning tõeliselt ühtlustatud. Õnnitlen teid proua Grossetête.

Mul on ka hea meel kuulda komisjonilt, et osaliselt vastuseks selle parlamendi mitmele resolutsioonile, ka ühele, mille esitasime proua Grossetête, proua Gutiérrez-Cortines, härra Ulmer ja mina ise, on nüüd olemas direktiiv, mille eesmärgiks on võidelda ravimite võltsimise vastu. Selle kohaselt peavad toimeainete tootjad ja importijad hankima hea tootmistava sertifikaadi, mille annavad välja Euroopa asutused peale kohustuslikke tootmiskohtade ülevaatusi. Kehtestades toote jälgitavuse riigi, ettevõtte ja tootmiskoha alusel, tõkestab see meede kolmandate riikide toodete uuesti sildistamist või ümberpakendamist.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (SK) Tervitan Françoise Grossetête'i raportit, mille eesmärgiks on lihtsustada ja täiustada ravimite müügilubade tingimuste muutmise süsteemi. Esialgne muutuste administreerimise süsteem paistab mittetõhus ja mitterahuldav teaduslikke ja tehnoloogilisi arenguid arvesse võttes. Müügilubade andmise süsteem on Euroopa Liidu liikmesriikides siseriiklikul tasandil väga erinev. Erinevad menetlused ravimite läbivaatamiseks, erineb aeg muutuste sisseviimiseks ning erinevad dokumentide esitamise nõuded.

Usun, et nende ühtlustamine on suureks panuseks rahvatervise kaitsmisel. Tõhusamal süsteemil on ka positiivne mõju ravimitööstusele tervikuna. Toetan proua raportööri soovitatud parandusi. Olen nõus, et ravimid, sõltumata nende müügiloo andmise menetlusest, peaksid alluma samadele hindamise ja heakskiitmise kriteeriumidele. Uus täiustatud reguleeriv süsteem on kasulik kõikidele patsientidele, heakskiitvatele asutustele ja ka ravimite tootjatele.

Dagmar Roth-Behrendt (PSE). – (DE) Härra juhataja, mul on veel kaks küsimust volinik Günter Verheugenile. Härra volinik, kas olete nõus sellega, et pakendite terviklikkus ja pakenditel olevad vöötkoodid ei ole takistuseks teistele kaubandusvormidele, vaid pigem vastupidi, natukese leidlikkusega on võimalik kanda vöötkood üle teisele tootele või lisada infoleht edasistesse pakenditesse? Kas olete nõus, et seda natukest leidlikkust ja paindlikkust, mida kõikidelt eurooplastelt oodatakse, oodatakse ka nendelt, kes tegelevad ravimite müümise ja levitamisega Euroopa Liidus?

Mul on veel üks küsimus. Ühe enam hakkab esinema probleeme kolmandatest riikidest Euroopa Liitu tulevate toimeainetega. Kas teie arvates on võimalik luua stiimuleid selleks, et suurendada toimeainete tootmist Euroopa Liidus ning et ravimitootjad saavad neid toimeaineid Euroopa Liidust, mitte riikidest, mis nende ohutust garanteerida ei saa?

Jorgo Chatzimarkakis (ALDE). – (DE) Härra juhataja, esmalt soovin õnnitleda Françoise Grossetête'i. Täna ka härra volinikku tema sõnavõtu ning eriti seisukohtade eest piraatluse ja võltsimise suhtes.

300% tõus võrreldes eelmise aastaga ei ole väike hulk ning see ohustab ka Euroopa kodanike tervist. Kuid peame ka mõtlema piraatluse lähtekohtadele, selle allikatele. Selles osas tuleb märkida, et 80% võltsitud toodetest pärineb internetikaubandusest ning ainult 20% tegelikult salakaubaveost. Sellest tuleb alustada.

Salakauba puhul peame mobiliseerima oma tolliasutused, peame kasutama uusi tehnoloogiaid ning otsima ka põhjalikumalt võimalusi, kuidas tagada ohutus blisterpakendite puhul. Loomulikult peame tagama ka selle, et oleks olemas ohutud internetiapteegid ning et kodanikud teaksid millised on ohutud apteegid.

Soovin juhtida tähelepanu ka uutele põhimõtetele. Me vajame ühtset lähenemist põhimõttel: 'Tunne oma varustajat, tunne oma klienti'.

Dumitru Oprea (PPE-DE). – (RO) Paljudes Euroopa riikides on ravimite müügilubade andmise menetlus selge ja ametlikust vaatepunktist isegi hästi korraldatud. Kuid juhiksin teie tähelepanu mõnede müügilubade andmise menetlustele, mis on liiga kiired ning millega kaasnevad seetõttu üleannustamise tõttu mitmed surmajuhtumid, ravimite mitteresoonilise tarvitamine või ravimite kõrvalmõjud, mida ei ole varem piisavalt uuritud.

Arvan, et uued ravimid ja täiustatud ravimid, millel on imepärased omadused, pääsevad liiga kergesti turule, kuid kutsutakse siis jälle kähku tagasi. Kes vastutab nende kvaliteedi ja kõrvalmõjude eest? Tervitame väga seda algatust turul ühtlustamismenetluse kasutuselevõtmiseks, mis on Euroopa Liidus ühehäälselt vastu võetud. Siiski tuleb uute ravimite lisamisel teostada analüüs rahvusvahelistest ekspertidest koosneva komisjoni poolt.

Donato Tommaso Veraldi (ALDE). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, olen väga tänulik võimaluse üle arutleda siin Françoise Grossetête'i suurepärase töö ning ettepaneku üle võtta vastu direktiiv, mis loob ühenduse määrused, mis on kohaldatavad igat liiki ravimite müügilubadele.

See on positiivne direktiiv, mille rahvatervise kaitsmise ja bürokraatia vähendamise eesmärgid on väga teretulnud. Direktiivi ettepanek on õiguslik ning toob sisse lihtsaid muudatusi juba turul olevate inim- ja veterinaarintervishoiu ravimite variatsioonide eeskirjade õiguslikku alusesse, nagu näiteks uute ravimite tootmisviisi kasutuselevõtmine.

Ühtlustamine sellel alal on vajalik, kui mitte hädavajalik, kuna ilma ühtse ühenduse õigusliku raamistikuta alluvad riiklike müügilube vajavad variatsioonid riiklikele õigusaktidele, mis aga erinevad liikmesriikide vahel, nagu on olukord praegu.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). – (EL) Härra juhataja, ka mina soovin õnnitleda proua raportööri ning kommenteerida härra volinikku. Esmalt, mis puudutab kauplemist võltsitud ravimitega, siis oli üllatav saada teada, et osa nendest toodetakse kahes Euroopa Liidu riigis ning turustatakse seejärel läbi kolmanda, nimelt Šveitsi. Selles asjus tuleb midagi ette võtta, härra volinik.

Minu teine kommentaar on ravimite tooraineid tootva tööstuse kohta, mis võis 20 aastat tagasi olla oma õitseaja tipus, kuid on nüüd vaikselt hääbumas. Põhjusteks on esmalt kõrged kulud ning teiseks innovatsiooni kaitsmine, mille üle me kõik nõus olime, kuid mille tõttu ei ole Euroopa ettevõtted saanud toota neid ravimite tooreaineid, mis alluvad innovatsiooni kaitsvatele eeskirjadele. Selle tulemusena on teaduskeskused kolinud Hiinasse ja Indiasse. On teatud poliitika, mida võiks kasutada, et need tagasi Euroopasse tuua.

Günter Verheugen, *Euroopa Komisjoni asepresident*. – (DE) Härra juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed, arutelu on kinnitanud meie valdavat üksmeelt müügilubade muutmist käsitleva direktiivi suhtes ning seega ma selle üle edasi ei arutle. Peaksime selle nüüd nii, nagu see on jõustama ning tegema seda võimalikult hästi. Arvan, et peale selle on üldiselt palju tähtsamad teised siin tõstatatud küsimused.

Lubage mul mõned tähtsamad punktid välja tuua. Muidugi ei ole minu tööks selgitada teile tehnilisi eeskirju, vaid rääkida teile, miks me teatud asju teeme ja teisi ei tee.

Meie ühiskondades on konfliktis ühest küljest tervishoiubürokraatia nõuded ning teisest küljest patsientide vajadused. See on täiesti selge. Ettepanekud, mis tulevikus meie tähelepanu nõuavad, on just selle konflikti keskel. Liikmesriikide tervishoiubürokraatiad ei ole huvitatud teavitatud patsientidest. Teavitatud patsiendid tähendavad rohkem tööd ja vaeva. Need, kes nende jaoks olemas olema peavad, on sunnitud jagama teavet ja vastama küsimustele nagu miks antakse mulle seda ravimit, miks ei anta mulle teist ravimit? Miks on mulle selline ravi määratud ja miks mulle teist ravi ei määrata? Inimestena on neil õigus seda teada.

Minu jaoks on kõikumatuks põhimõtteks järgmine. Demokraatlikus ühiskonnas ei peaks olema nii, et need kes soovivad teavet jagada, peavad end õigustama, aga need kes teavet jagada ei taha, ei peagi seda tegema. Just liikmesriikide tervishoiubürokraadid peavad selgitama, miks nad teavitatud patsiente näha ei taha. Mina ei pea selgitama miks ma teavitatud patsiente soovin.

Et täiesti aus olla, siis siin tekib äge, elav ja vaidlust tekitav arutelu ning ma loodan, et Euroopa Parlament toetab mind ja komisjoni selles arutelus. Lõppude lõpuks on see väga tähtis küsimus ning asi ei ole ainult rahvatervises, vaid ka sotsiaalpoliitikas. Küsimuse all on see, mida tähendab meile kodanike vabadus tervishoius.

Mis puudutab teist probleemi – võltsimist – siis olen nõus kõigi nendega, kes ütlesid, et see on kriminaalasi. Võltsimine seadusevastases jaotusahelas on politsei asi. Seadusevastane on seadusevastane, midagi enamat me teha ei saa. Arvan aga, et ettepanekud, mida me teha saame, muudavad lõpuks võimatuks seadusevastaste ravimite toomise jaotusahelasse. Seda me saame teha.

Dagmar Roth-Behrendtil on täiesti õigus. Minu arvates on sobimatu eeldada, et tegelikult eesmärgiks on konkurentsi eesmärkidel takistada igasugusele ravimite levitamist. See ei huvita mind üldse. Paralleelne kaubandus on Euroopa Liidus seaduslik tegevus. Euroopa Kohus on seda väga selgelt kinnitanud. Kindlasti ei mõtle ma paralleelsesesse kaubandusse sekkumisele, kuid üks asi, mida ma öelda tahan, on see, et kõik ravimite levitamise tegelevad osapooled peavad pidama kinni samadest rangetest ohutusnõuetest. Ma ei saa aru miks need ohutusnõuded ei peaks kehtima mõnele ainult seepärast, et nad osatavad ravimi odavamalt ühest liikmesriigist, kui nad saaksid seda teisest liikmesriigist ning toovad selle tagasi kallimasse riiki ja müüvad seda seal kõrgema hinnaga. Seda ma ei mõista.

Need teist, kes tunnevad toidualaseid õigusnorme, on juba mõelnud nagu minagi, miks on Euroopas rangelt keelatud avada näiteks nuudlipakki teel tootja juurest kliendini – ja see on tõepoolest rangelt keelatud – kuid miks samas on lubatud avada teel tootja juurest kliendini ravimeid, mis võivad vale tarvitamise korral surmavad olla.

Tasub mõelda sellele, miks on olemas selline haruldane ebavõrdsus, miks on see näiteks keelatud nuudlite puhul, kui lubatud elutähtsate ravimite puhul. Minul on seda raske mõista.

Leiame lahendused, mis annavad kõigile osapooltele võimaluse oma ettevõtlusharus jätkata, täpselt nii nagu Dagmar Roth-Behrendt ütles: peame olema loovad, kasutama oma mõistust ning asja üle järele mõtlema, kuid ohutusnõuded kehtivad täies ulatuses kõigile, erandeid ei saa teha.

Usun, et olen vastanud teie küsimustele ning andnud teile ka ettekujutuse ees seisvast elavast arutelust. Ettepanekud esitatakse paari nädala pärast ja selles suhtes võin öelda ainult, et kohtume taas selles täiskogus ning peame selle asja üle edasi arutama.

Françoise Grossetête, *raportöör*. – (FR) Härra juhataja, esmalt soovin tänada kõiki oma kolleege parlamendis, kes minu esitatud raportit toetavad. Ma tuletan meelde neile, kes küll enam siin ei ole, kes aga avaldasid oma

muret selle üle, et tegemist on tõesti parandusega, ühtlustamise ja menetluste lihtsustamisega. Menetluste lihtsustamine ei tähenda siiski halvemast kvaliteeti või vähemaid kontrollvahendeid. See tähendab madalamaid kulusid tööstusele ja väikeettevõtetele, mis on oluline. Madalamad kulud ja ajasääst, teisisõnu, Euroopa patsiendid saavad lõpuks ometi kiirema juurdepääsu ravimitele. Loodan südamest, et jõuame kokkuleppeni esimesel lugemisel. Oleme teinud kõik võimaliku kokkuleppele jõudmiseks ning loomulikult soovin ma veelkord tänada komisjoni ja nõukogu nende abi eest.

Mis puudutab võltsimist, siis oli meil hea meel kuulda teie kommentaare teksti kohta, härra Verheugen, ning loodan, et esitate selle meile ka esimesel võimalusel, nagu te teate soovime me seda juba kannatamatult näha. Nagu minu kolleegid juba ütlesid, on võltsimine kuritegu ja mis kuritegevusse puutub, siis ei saa me oodata. Teame, et suurema osa Internetis müüdavate ravimite puhul võivad need olla ning seetõttu ohtlikud kodanike tervisele.

Rääkisite toimeainetest ja neist kontrollmeetmetest, mida neile rakendama peame, kaasa arvatud millal need on toodetud, kui need on toodetud kolmandates riikides, mitte Euroopa Liidus. Jah, see on oluline. Aitame teid sellepärast, et peame töötama jälgitavuse, rikkujate karistamise ja jaotusahela ohutuse küsimustes. Patsientidel peab olema 100% usaldus ravimitesse, mida neile välja kirjutatakse, nende ravimite avamine või ümberpakendamine ei tohi olla võimalik.

Seda soovin ma kõigi oma kolleegide nimel öelda. Härra Verheugen, tahan teile kinnitada, et kui te siit täna lahkute, on teil parlamendi täielik toetus ning volinike kolleegiumit on vaja veenda selles, et me ei tohi raisata enam aega, vaid peame võtma midagi ette vähemalt ravimite võltsimise vastu.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub täna, 22. oktoobril 2008.

Kirjalikud avaldused (artikkel 142)

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Euroopa Liit vajab selgeid ja karme määrusi seoses ravimite turule toomise tingimustega ning samuti kõikidele ravimitele üldiselt. Selle vajalikkuse näitamiseks viitan ma ühele hiljutisele juhtumile Rumeenias. Septembris suri seal naisterahvas peale operatsiooni, mille käigus kasutati Hiinast imporditud steriliseerimata kirurgilist niiti. Teised patsiendid kannatasid eluohtlike tüsistuste all.

Rumeenia tervishoiuministeeriumi uurimiskomisjon tegi vaieldamatult kindlaks, et kõne all olev kirurgiline niit ei kandnud CE-vastavusmärgist. Õigusaktid toote vastavuse hindamiseks näitavad selgelt, et vastutav on peamiselt asjaomane ministeerium, kuid selgemad eeskirjad ja suurem läbipaistvus oleksid selle olukorra ära hoidnud.

Marian Zlotea (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Olgugi, et Euroopa Ühenduse ravimid peavad terve oma olemasolu vältel olema pidevalt vastavuses siseriiklike ja komisjoni poolt koostatud eeskirjadega, on lahkenevustel komisjoni määruste ja liikmesriikide sätete vahel negatiivset tagajärjed rahvatervise ja administratiivsest vaatenurgast ning ka ravimite siseturu üldise toimimise seisukohast.

Selle raporti eesmärk on tagada see, et kõik ühenduses turustatavad ravimid, kaasa arvatud need, mis on saanud müügiloo siseriiklikul tasandil, peavad vastama samadele administratiivsetele heakskiidu ja muutmise kriteeriumidele, sõltumata menetlusest, mida kasutati esialgu nende ravimite müügilubade väljaandmiseks. Ettepanek lihtsustab liikmesriikide administratiivseid menetlusi ning kõikide ravimite hindamise ja järelevalve nõuete ühtlustamist.

Nimetatud raporti kasutuselevõtmine kaitseb palju rohkem tarbijaid, kes saavad otsest kasu paremast toimivusest, ühendatud organiseeritusest ja suuremast selgusest ja läbipaistvusest. See on Euroopas ravimite müügilubasid toetava lihtsustatud standardiseeritud reguleerimissüsteemi kohaldamise tulemus.

3. Tarbijate kaitse seoses osaajalise kasutamise õiguse teatavate aspektidega (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on Toine Mandersi siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni nimel koostatud raport (A6-0195/2008) ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv tarbijate kaitse kohta seoses osaajalise kasutamise õiguse, pikaajaliste puhkusetoodete, edasimüügi ja vahetuse teatavate aspektidega (KOM(2007)0303 - C6-0159/2007 - 2007/0113(COD)).

Toine Manders, raportöör. – (NL) Härra juhataja, nagu alati alustaksin ma kõiki asjaosalisi tänades. Täna volinik Meglena Kunevat, variraportööre ja kolme nõukogu eesistujat, kuna selle raporti koostamist alustasime juba aastal 2007, Portugali eesistumise ajal. Sellele järgnes Sloveeni eesistumine ning lõpuks oleme suutnud jõuda kompromissile eesistujariigi Prantsusmaa abil. On kahju, et riigisekretär Luc Chatel ei saa osaleda, sest on loomulikult väga tore näha, et oleme saavutanud kompromissi ja seda juba esimesel lugemisel.

1994. aastal võeti vastu osaajalise kasutamise õiguse direktiiv, mis sektori põhjalikult ümber kujundas. Suureks probleemiks oli, et liikmesriigid kohaldasid direktiivi erinevalt. See ebaühtlane seaduskäitumine ja vastavusnõuete rägastik oli kas siis tahtlikult või tahtmatult mitmetes kohtades erinev ning tekitas kahtlusi tarbijates, kes kaalusid osta osaajalise kasutamise õigusega kinnisvara teistes riikides.

Nüüd oleme põhjalikult uut direktiivi koostamas. Me laiendasime mõnevõrra kohaldamisala, sest 1994. aasta direktiivis olid mõned tooted ebapiisavalt või üldse mitte määratletud, näiteks pikaajalised puhkused või toodete vahetus. Minu arvates suutsime asja selles suhtes palju paremaks muuta ja tulemusega on väga rahul nii tööstus kui ka tarbijad. Loodan, et ka meie kui poliitikud seda oleme. Koostöös kolleegidega erinevatest fraktsioonidest oleme saavutanud suurepärase tulemuse.

Näiteks on olemas ettemaksete keeld, mis pahandas paljusid kliente. Kui 1000 või 1500 euro suurune ettemakse oli tehtud, oli võimatu seda tagasi saada.

Väga oluline on minu arvates ka 14-päevane järeleemõtlemissaeg.

Lõpuks, ning ma olen selle üle väga uhke, koostatakse kontrollnimekiri, standardne teabeblankett, milles on ostu üksikasjalik kirjeldus ning milles on kirjas, et tarbijal on vääramatu õigus lepingust neljateistkümne päeva jooksul loobuda.

Lisanduvad ka kohustuslikud käitumiskodeksid sektorile, kvaliteeti või tunnustust näitav kvaliteedimärk nagu ka asjaolu, et komisjon on andnud loa seda jälgida. Mulle meeldib ning tõepoolest on väga teretulnud see, et komisjon lubas neid käitumiskodekseid jälgida. Eriti rahul olen sellega, et komisjon lubas kolmepoolsetes läbirääkimistes jälgida määrusest kinnipidamist liikmesriikides.

Mõnedel juhtudel on tarbijale riikliku kohtu ette astumine lihtsamaks muudetud. Olen kurb, et direktiivis ei ole otseselt mainitud kohtualluvuse ja pädeva kohtu loomist. See on kahetsusväärne, kuid mõnikord on järeleandmised vajalikud. Kahetsusväärne on ka näiteks see, et kui olulist teavet ei anta, kehtib leping ikka ühe aasta.

See kõik on võimalik kompromissis. Üleüldiselt on tehtud suuri edusamme nii tarbija kui ka sektori suhtes, seda eriti võimaliku suurima ühtlustamise alal. Igal juhul on seeläbi lihtsam mitmetel juhtudel oma liikmesriigis kohtu ette minna. Sektori jaoks muutub palju lihtsamaks kauplemine üle piiri.

Meil on siin minu arvates saavutatud väga hea tulemus, mille üle parlament, komisjon ja nõukogu uhked olla võivad.

Meglena Kuneva, komisjoni liige. – Härra juhataja, alustuseks lubage mul tänada raportööri Toine Mandersit ja variraportööre, eriti Malcolm Harbourit ja Arlene McCarthyt nende poliitilise pühendumuse ja toe eest ning IMCO sekretariaati ja tervishoiu ja tarbijakaitse peadirektoraati tiheda koostöö eest. Loodetavasti jõuame tänu tehtud tööle kokkuleppele esimesel lugemisel. Hindan väga teie suuri jõupingutusi ning olen tänulik, et me lõpuks kokkuleppele jõudsime. Samal põhjusel soovin tänada ka eesistujariiki Prantsusmaad.

See ettepanek tooks osaajalise kasutamise õigusega ja sarnaste puhkusetoodete turu tarbijatele kaasa olulised parandused. Kindlasti on kiiremas korras vaja muuta olemasolevad osaja eeskirjad. Tarbijatel on kahjulik osta tooteid, mis sarnanevad majanduslikult küll osaja toodetega, kuid ei lange praeguse direktiivi definitsiooni alla. Ma räägin sellistest toodetest, nagu seda on allahindlusi pakkuvad puhkuseklubid, kus kliendid peavad tihti maksma ettemaksena suure 6000 kuni 20 000 euro suuruse liikmemaksu klubisse, mis annab allahindluse õiguse ainult tulevastele puhkustele. Ma pean silmas ka osaja toodete edasimüümist ja vahetamist, mis on hetkel reguleerimata.

Usun kindlalt, et peame töötama kaebuste andmebaasi kodulehe kallal ning kaebuste andmed näitavad, et võrreldes osajaga on tarbijatel oluliselt rohkem probleeme nende reguleerimata toodetega, eriti allahindlusi pakkuvate puhkuseklubidega. Seetõttu on mõjuv põhjus kohaldada nendele toodetele samad eeskirjad, et puhkuseturul ausam olukord luua.

Täna hääletamisel olev ettepanek täidab need möödahiilimisvõimalused olemasolevates õigusaktides laiendades selleks direktiivi mitte ainult osajalise kasutamise õigusega vaid ka pikaajalistele puhkustoodetele ning osajalise kasutamise õiguse edasimüügile ja vahetamisele.

Uute eeskirjade kohaselt peavad selliste toodetega kauplejad andma tarbijale ulatuslikku lepingueelset teavet, et tarbija saaks teha teadliku valiku.

Tänu siin täiskogul tehtud muudatustele, mida ma igatpidi toetan, tuleb see teave esitada standardiseeritud teabelehel, mis lihtsustab selle teabe läbivaatamist. Standardiseeritud teabeleht lihtsustab ka kauplejate elu, kuna see on saadaval kõikides Euroopa Liidu keeltes. Nende toodete ostjatele antakse ka lepingust taganemise õigus ning kehtestatakse keeld ettemaksetele, nagu seda on juba tehtud osajalise kasutamise õiguse puhul.

Selgitatud on ka, et lepingust taganemisest võib kauplejat teavitada kirja, E-posti, faksi või muude sarnaste vahenditega. Lisaks pakutakse pikaajaliste puhkustoodete tarbijaile täiendavat kaitset. Kogu liikmemaksu ei tohi enam ettemaksena võtta, vaid see tuleb jaotada iga-aastasteks osamakseteks. Ka on tarbijale antud õigus lepingust enne igat aastamaket taganeda.

Direktiivi täielikult ühtlustatud eeskirjad on tarbijatele kasulikud. Hetkel peavad tarbijad, kes soovivad osta välisriigis puhkusel viibides osajalist kasutamise õigust, tegema seda selle riigi eeskirjade kohaselt, mis võivad kuid ei pruugi pakkuda samaväärset kaitset, mida pakuvad nende koguriigi eeskirjad. Uue täielikult ühtlustatud direktiiviga teavad tarbijad, et neile kehtivad ühed tarbijakaitse eeskirjad sõltumata sellest, kas nad ostsid osajalise kasutamise õigusega tooted oma koduriigis või välismaal puhkusel viibides.

Emanuel Jardim Fernandes, *transpordi- ja turismikomisjoni arvamuse koostaja*. – (PT) Härra juhataja, proua volinik, tänan raportööri Meglena Mandersit, variraportööri, Hasse Ferreirat ning kõiki teisi koostajaid ja kolleege nende koostöö eest ning selle eest, et nad olid nõus dialoogi pidama ning valmis üksmeelt saavutama.

Osajalise kasutamise õiguse direktiivi laiendatakse uutele tegevustele ning see on positiivseks panuseks Euroopa turismile, operaatoritele ja tarbijatele. Tarbijad on oma õigustest ja kohustustest kõige vähem teadlikud ning läbirääkimiste pidamiseks kõige vähem sobivad. Seepärast seisin ma transpordi- ja turismikomisjonis kõrgema taseme tarbijakaitse eest, seda eelkõige direktiivi põhidefinitsioone laiendades ja uuendades, keelenõudeid tugevdades ning lepinguandmeid ja lepingust loobumise õigusi parandades, et luua selge ja stabiilne turg peidetud lisatasudeta tarbijatele.

Peale selle protsessi algust algatati ühenduse tarbijaõigustiku horisontaalne läbivaatus. Väitsin, et me ei peaks seda läbivaatamist ootama, võttes arvesse tarbijate tõsiseid probleeme oma õiguste kasutamisel peamiselt rahvusvahelisel tasandil ning arvestades uute tegevustega, mis langevad osajalise kasutamise õigusega toodete alla. Need probleemid ei tulene ühtlustatud ühenduse õigusnormidest sellel alal vaid sellest, et puudub selge ühenduse õiguslik raamistik, mida täiendavad võimalusel ka karmimad riiklikud raamistikud, mis premeerivad ausaid ettevõtteid ja tarbijaid. See on käesoleva direktiivi ettepaneku põhieesmärk ning palun kõigil seda toetada.

Antonio López-Istúriz White, *õiguskomisjoni arvamuse koostaja*. – (ES) Härra juhataja, daamid ja härrad, esmalt pean taas avaldama kahetsust asjaolu üle, et esimeeste konverentsil ei saavutatud selle raporti asjus tõhustatud koostööd õiguskomisjoni ja siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni vahel.

Minu arvates ei soovinud õiguskomisjon muuta Euroopa Komisjoni esitatud õiguslikku alust ega muuta õigusakti. Peamine eesmärk oli kaitsta tarbijaid teatud nn puhkuseklubide rikkumiste eest ilma seaduspäraste ja töökohti loovate ettevõtete, nagu näiteks osajalise kasutamise õiguse pakkujate arengut kahjustamata.

Minu arvates ei piisa sellest, kui kohaldame lihtsalt osajalise kasutamise õiguse tagatised ka puhkuseklubidele. Peame olema palju põhjalikumad, kuna nende kahe süsteemi õiguslik iseloom on erinev.

Osajalise kasutamise õiguse puhul on tegemist omandiõigusega, puhkuseklubide puhul aga hariliku teenuselepinguga. Tegelikult maksab puhkuseklubide korral tarbija ettemakse pikaajalise turismiteenuse lubaduse eest.

Me ei tohi unustada, et suurem osa tarbijate kaebustest on seotud just puhkuseklubide rikkumistega, mitte kõigile juba tuttavate osajalise kasutamise õiguse toodetega. Nagu volinik Meglena Kuneva ütles, on eesmärgiks reguleerida läbipaistmatuid sektoreid ning sätestada eeskirjad, millega ausad ettevõtjad saavad oma ettevõtet tarbijatele kasulikult arendada. Seda seisukohta jagab ka õiguskomisjon.

Olen kindel, et käesoleva raportiga ning selles soovitatud meetmetega oleme õigel teel.

Malcolm Harbour, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – Härra juhataja, mul on meie fraktsiooni nimel hea meel tervitada täna nõukoguga saavutatud kokkulepet, seda ka oma fraktsiooni teise variraportöörina, kes selle loomisele kaasa aitas. Täna ka nõukogu nende koostöö eest.

Soovin jäädvustada protokolli meie tänuvõla Luisa Rudi Ubeda ees, kes valiti suvel Hispaania parlamenti, kuid kes tegi tegelikult suurema osa variraportööri tööst nimetatud direktiivi juures. Seoses õiguskomisjoni raportööri seisukohaga tahan ma eriti rõhutada seda, et puhkuseklubid käsitlev erilõiku, millega saavutati vast kõige suuremat edu seoses seda sorti toodetega antud direktiivis, sai käsitletud nii põhjalikult just nimelt Rudi Ubeda järjekindluse tõttu, kes seda koguaeg päevakorras hoidis. Nõukogu ja eriti komisjon olid tõrksad, kuid mul on hea meel, et jõudsime kokkuleppele, mis on minu arvates ülemalt tähtis.

Minu raportöör, Toine Manders, kes on samuti teinud ära suurepärase töö ning keda ma koos tema meeskonnaga täna ja proua Meglena Kuneva on juba käsitlenud mitmeid teisi küsimusi, kuid ma tahan tuua esile kaks minu arvates väga tähtsat küsimust, milles me olulisi parandusi tahtsime saavutada.

Esimene on reklaami küsimus. Nüüd on reklaami klauslis selgelt öeldud, et igasugune osaajalise kasutamise õigusega tootega või puhkuseklubiga kaasnev reklaamitegevus peab olema reklaamis ka selgelt tähistatud ja sellisena välja toodud. Samuti peab standardiseeritud teave, mida me nõudsime, olema saadaval alati igal reklaamiüritusel, et ei oleks küsimusi selle kohta, et inimesi eksitatakse mõne atraktiivse reisi, külastuse või pakkumisega. Peab olema täiesti selge, millest räägitakse ning et seda ei müüda kui investeringut.

Teiseks – ning siinjuures pöördun ma nõukogu poole, kuigi minister ei ole kahjuks siin – on hädavajalik liikmesriikide toetus käitumiskoodeksitele ja kohtuvälistele lahenditele.

Üldiselt on see tarbijakaitse jaoks suur samm edasi. Kiidan selle täielikult heaks ning olen kindel, et see saab homme täiskogu üleüldise toetuse osaliseks.

Joel Hasse Ferreira, *fraktsiooni PSE nimel*. – (PT) Härra juhataja, daamid ja härrad, pärast aasta pikkust tööd parlamendis on täna arutamisel olev direktiivi ettepanek oluline areng sellest dokumendist, mis 2007. aastal esitati. Nii olemasolevate kui ka võimalike tulevaste Euroopa tarbijate õigusi seoses osaajalise kasutamise õigusega toodete või puhkusekaartide ja -klubidega on mitmel tasemel tugevdatud.

Seetõttu annab see ettepanek kolm erinevat perioodi, mis kohalduvad erinevates tingimustes ning annavad tarbijale võimaluse lepingust ühepoolseks taganemiseks. Ettepanek kehtestab ka mitmed olulised elemendid, mis peavad lepingutes kindlasti kaasatud olema. Lisaks on selgitatud keelte kasutust, mis on palju kasulikum klientidele, ning reklaamieeskirjasid, mis veel erilist tähelepanu nõudsid. Seetõttu on tegemist hea direktiivi ettepanekuga, mida pärast otsusekindlaid ja üksikasjalikke läbirääkimisi erinevate parlamendi fraktsioonide vahel nüüd parlamendile esitatakse ning mille poolt komisjon ja nõukogu juba on otsustanud.

Härra juhataja, soovin õnnitleda eesistujariiki Sloveeniat jõupingutuste eest lahendada ja saada üle mitmest lahkarvamusest teksti suhtes. Südamlikult tuleks õnnitleda ka eesistujariiki Prantsusmaad, eriti saadikut härra Léglise-Costat, suurepärase töö eest läbirääkimiste viimases etapis, nagu ka komisjoni esindajaid valmisoleku ja tehnilise võimekuse eest, mida nad näitasin üles nii kolmepoolsetel läbirääkimistel kui ka kahepoolsetes kontaktides.

Parlamendis on erilised õnnitlused teeninud ära transpordi- ja turismikomisjoni arvamuse koostaja Manuel Jardim Fernandes, samuti ka siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni liikmed, eriti koostaja, fraktsioonide variraportöörid ja koordinaatorid ning loomulikult ka esimees Arlene McCarthy.

Enne lõpetamist soovin tänada tarbijaorganisatsioone, eriti Briti organisatsioone ja Portugali organisatsiooni DECO, samuti selle sektori Euroopa ettevõtjate ühendusi selle abi eest, mida nad mulle protsessi käigus osutasid. Käesolev osaajalise kasutamise õiguse ja puhkusekaartide ja -klubide direktiiv on suurepärase. Seega palun teil see vastu võtta.

Härra juhataja, proua volinik, daamid ja härrad, meie Euroopa siseturg on ning peab olema üha enam turg, mis oma tarbijaid kaitseb.

ISTUNGI JUHATAJA: MECHTILD ROTHE

Asepresident

Heide Rühle, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (DE) Proua juhataja, proua volinik, ka mina soovin tänada koostöö eest härra raportööri oma fraktsiooni variraportööri nimel, kes kahjuks täna siin olla ei saa. Usun, et koostöö Toine Mandersiga oli tõesti konstruktiivne ning me saavutasime häid tulemusi, mille üle võib uhke olla.

Eriti oluline on direktiivi kohaldamisala laiendamine puhkuseklubidele – mis tekitasid palju probleeme – ning reisilaevadele, paatmajadele ja autoelamutele. Niiviisi eemaldasime mitmed vanas direktiivis olnud möödahiilimisvõimalused. Väga oluline on suurema läbipaistvuse loomine lepinguelse teabe esitamise ja teabelehtedega ning standardiseeritud teave, mida mitu eelnevat sõnavõtjat juba mainisid.

Soovin rõhutada, et oluline on ka teabe väärkasutamise korral lepingust taganemise õiguse pikendamine 14 päevale ning et tarbija saab kasutada kolmekuulist pikendatud perioodi ja kohustusliku teabe kuritegeliku tagasihoidmise korral isegi kuni ühe aasta pikkust perioodi. See loob rohkem läbipaistvust ning seaduslikku kindlust, mis on nii tarbijate kui ka tööstuse enda huvides, et eemalduda sellel alal tegutsevatest halva mainega teenusepakkujatest.

Koos tööstuse, liikmesriikide ja tarbijaorganisatsioonidega saame selle sektori lõplikult lugupeetuks muuta. Sel põhjusel arvan, et fraktsioon annab sellele oma täieliku toetuse. Me ei ole saavutanud küll kõike, mida soovisime, kuid see on siiski suur samm edasi.

Leopold Józef Rutowicz, fraktsiooni UEN nimel. – (PL) Proua juhataja, proua volinik, turismitööstus mängib ühe tähtsat rolli Euroopa riikide majandustes, sinna alla kuuluvad ka osaaajalise kasutamise õigusega tooted ning nende edasimüümine ja vahetamine ning pikaajalised puhkusetooted, mis on tihti tarbijatele kahju tekitanud.

Käesolev direktiiv käsitlebki seda probleemi ning loob tingimused nende teenuste ühtlustamiseks Euroopa turul, võttes selleks kasutusele põhieeskirjade paketi läbipaistvuse parandamiseks ning tarbijate kaitsmiseks, luues selleks muuhulgas ühtse lepingumudeli, kohustuse pakkuda kliendile lepingut tema emakeeles, parandades kliendi võimalusi teavitatud otsuse tegemiseks ning viies sisse järelemõtlemisaja, mille jooksul tarbija võib lepingust põhjendamatult taganeda. Koos muudatustega loob direktiiv tingimused nende teenuste väljaarendamiseks ning tõstab ka tarbijate usaldust neisse.

Ma tänan teid, härra Manders, selle suurepärase raporti eest. Fraktsioon Liit Rahvusriikide Euroopa eest toetab seda direktiivi.

Andreas Schwab (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad, ka meie soovime kõigepealt tänada härra raportööri, variraportööri ning Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni raportööri õiguskomisjonis. See täiskogu on näidanud, et oleme valmis koos tegutsema, kui üks turg laiali laguneb, nagu see juhtus osaaajalise kasutamise õigusega toodete turuga. Tuleb korrata, et traditsioonilist osaaajalise kasutamise õigusega toodete turgu hakkasid üha enam negatiivselt mõjutama halva mainega teenusepakkujad üle Euroopa, näiteks klubid ja puhkekeskused, kes ei teavitanud oma tarbijaid läbipaistvalt seda laadi investeeringu võimalustest ja puudustest. Selles suhtes toob uus kord arvestatavaid eeliseid.

Juba sai mainitud järelemõtlemisaja pikendamist kümneelt päevalt neljateistkümnele. Arvan ka, et õigusega said välja jäetud mitmeaastased hotellibroneeringud, kuna see on klientidele hoopis teistsugune olukord kui igal aastal korduv investeering puhkuseklubis või puhkekeskuses.

Kuigi seda on juba palju öeldud, soovin ma rõhutada, et eeskiri, mille kohaselt tarbijaid tuleb teavitada nende elukoha riigikeeles või emakeeles, aitab samuti kaasa suure hulga halva mainega lepingumudelite turult kõrvaldamisele ning aitab ka tõsta osaaajalise kasutamise õigusega toodete turu mainet, tagades samas ka selle, et tarbijad saavad neid tooteid täieliku kindlusetundega osta.

Läbivaatamisklausel, mida viimases direktiivis ei ole annab täiskogule võimaluse hinnata nüüd, kolm aastat hiljem, kas soovitatud suund on tõesti probleemile lahenduseks või kas on veel probleeme, millesse tuleb sekkuda.

Täna teid, volinik Kuneva. Usun, et see meede on siseturu jaoks väga positiivne.

Evelyn Gebhardt (PSE). – (DE) Proua juhataja, proua volinik, minu arvates oleme teinud suurepärase töö, seda mitte ainult siseturu jaoks, nagu härra Andreas Schwab just ütles, vaid ka meie kodanike kasuks, ning see on minu jaoks palju olulisem, sest tahame pakkuda neile väga positiivses mõttes üha enam kokku kasvavat Euroopat ning minu arvates on just see siin ka toimunud.

Koordinaatorina olen oluliselt tänuvõlgu meie variraportöörile härra Hasse Ferreirale suurepärase töö eest, mida ta koos härra raportööri ja teiste variraportööridega tegi.

Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon oleks soovinud loomulikult näha kohaldamisala suuremat laiendamist, kuid kompromisside üle ei saa vaielda. Sellegipoolest arvan, et leidsime väga hea lahenduse. Pakkumiste võrdlemise, lepingust taganemise õiguse ja reklaami lihtsustamine loob paremad tingimused kodanikele ning annab neile võimalused tulla hästi toime turul, millel valitses varem tõeline segadus.

Selle kontrollimatu kasvamise tõttu sattusid paljud inimesed, kes oma puhkustele palju tähelepanu ei pööranud, väga keerulisse olukorda. Me ei tohi lubada sellistel asjadel edaspidi enam juhtuda ning minu arvates teeb see kompromiss selle võimalikuks.

Charlotte Cederschiöld (PPE-DE). – (SV) Proua juhataja, kahjuks oleme minu kodumaal, Rootsis, selle probleemiga hästi tuttavad. Puhkusemeeleolus turistide meelitatakse pettusega ostma osaaega korterites, millega nad pärast kojutõudmist eriti rahul ei ole ning sageli ei ole neil millegagi oma ostu tõendada, kui nad kohale jõuavad. Uus direktiiv osaajalise kasutamise õigusega kinnisvara kohta pakub oluliselt paremat kaitset juhul, kui ühed ja samad reeglid osaajalise kasutamise õigusega kinnisvara ostmise kohta kehtivad üle kogu Euroopa Liidu. Kui inimesed tahavad turvaliselt kasutada kõiki siseturu vabadusi, on korralik tarbijakaitse vajalik. Tarbijad peavad tundma end tugevate ja kaitstutena.

Müüjatel peab olema keelatud käsiraha nõudmine järelemõtlemisajal, mida tuleb pikendada nii, et see oleks 10 päeva asemel 14 päeva. Niiviisi ei pea tarbijad muretsema ettemaksude tegemise pärast, kui nad pole rahul või kui nad soovivad ostust järelemõtlemisaja jooksul loobuda. Tõenäoliselt peletab direktiiv eemale tühiised ettevõtted, mis ei vasta ausa turustamise ja mõistlike ostulepingute nõuetele. Usun, et pragu kahtlevad paljud inimesed, kas osta selliseid teenuseid teistest liikmesriikidest just seepärast, et nad ei saa end tunda turvaliselt ning toetuda tarbijakaitsele.

Ühtlustamine ja direktiivi meetmed tagavad tarbijatele parema tarbijakaitse. See võib kaasa aidata paljude inimeste otsustele selliseid teenuseid kasutada, kaasa arvatud osaajalise kasutamise õiguse ostmise väljaspool nende koduriiki, ning see on loomulikult midagi, mida me kõik tervitame. Teisisõnu on see suurepärane ettepanek, mis leiab laia toetust. Päikesearmastajatest põhjamaalased soovivad tänada nii komisjoni, raportööri kui ka variraportööri.

Arlene McCarthy (PSE). – Proua juhataja, osaaja seadus on juba pikalt viibinud. Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon korraldas esimese ära kuulamise selles asjas 2001. aastal ning valgustas kõiki selle turu probleeme. Oleme loomulikud väga õnnelikud, et oleme praegu jõudnud sellesse punkti, kus me tarbijatele tulemusi esitada saame. Laiendame seadust kõigile osaajalise kasutamise õigusega toodete sarnastele toodetele, eelkõige problemaatiliste allahindlusi pakkuvatele puhkuseklubidele. Katame direktiiviga edasimüügi ja vahetamise ning anname tarbijatele parema kaitse ning rohkem õigusi. Usun, et tarbijatel hakkavad olema samasugused õigused, ükskõik siis, kas nad ostavad teenust Musta mere ääres asuvas Varnas või Costa Blancal asuvas Valencias.

Seadusega peavad tarbijad standardselt teabelehelts saada kõige olulisema teabe, muuhulgas ka kõik tasud, ja kui ettevõtte ei suuda teavet anda, siis on seaduse poolt tagatud õigus lepingust loobuda kolme kuu jooksul. Kui teenusepakkuja ei anna tarbijale teada, et tal on õigus lepingust taganeda, pikeneb taganemisõigus aastani. Need on tarbijatele kasulikud õigused. Need muudavad meie kauplused vastutustundlikeks ning meie tarbijad on teavitatud ning kaitstud. See tähendab, et saame turult eemaldada kahtlased vahendajad ning petturitest müüjad.

Täna näitame, et tarbija kaebuste korral parlamendi siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon mitte ainult ei vasta, vaid ka tegutseb ning pakub abi. Proua volinik, loodan, et võtate nagu alati jõustamisküsimused kokku. Nüüd peame kasutama piiriülest jõustamisvõrgustikku, et tegeleda jätkuvate probleemidega, mis tarbijatel on. Peame kindlustama osaajalise kasutamise õigustega seotud kaebuste arvu vähenemise Euroopa Tarbijakaitsekeskustes kõigis 27 liikmesriigis.

Marian Zlotea (PPE-DE). – (RO) Meie eesmärgiks on kindlustada, et me kehtestaks õigusaktid, mis pakuvad tarbijatele rohkem kasu. Seetõttu soovin avaldada toetust uuele direktiivile, mis loob osaajalise kasutamise õigusega toodete kasutamisele lihtsustatud raamistiku. Usun, et ettepanek, mis annab tarbijatele 14-päevase järelemõtlemisaja lepingust taganemiseks ning keelab ettemaksu võtmise järelemõtlemisajal, on teretulnud. Loodan, et muutused läbi Euroopa seadusandluse ühtlustamise aitavad kaasa siseturu sobivale toimimisele ning seeläbi tõstavad tarbijate kaitset.

Peame kindlustama, et lepingu sõlmimise ajal oleksid tarbijad kõigest teadlikud ning et vajalik lepingueelne teave maksumuse ja tarbijatele osutavate teenuste kohta oleks tarbijatele kättesaadav. Peame julgustama

osaajalise kasutamise õigusega ja pikaajaliste puhkusetoodete arengut. Seetõttu peame suurendama tarbijate kindlustunnet puhkusepakettide ostmise osas välismaalt ning peame julgustama välismaal tegutsevaid firmasid kasutama kõiki ühisturu poolt pakutavaid võimalusi.

Samuti kutsun ma volinik Kunevat üles sekkuma krediitolepingute sõlmimisse, sest praeguse finantsseaduse tõttu, on paljud pangad tarbijate edasi petmiseks ka krediitolepinguid vastavalt muutnud. Soovin raportööri tema pingutuste eest õnnitleda ning loodan, et loome nii tarbijatele parima võimaliku turu.

Bernadette Vergnaud (PSE). – (FR) Proua juhataja, proua Kuneva, daamid ja härrad, me hääletame selle 14-aasta vanuse direktiivi oluliste muudatuste üle. Direktiiv on mõjutanud Euroopas miljoneid inimesi, nii elukutselisi töötajaid turismitööstuses kui ka osaajalise kasutamise õigusega puhkuste või puhkuseklubide toodete tarbijaid.

Turismitööstus, mis on väärt enam kui 2 miljardit eurot aastas ning mis annab tööd 200 000 inimesele, on Lissaboni strateegia raames siseturu olulisim mootor. Ennustatakse ka seda laadi teenuse kiiret osatähtsuse tõusu. Majanduslik loogika, mis ei ole sugugi tähtsusetu, ei tohiks takistada suuremat kaitset nende teenuste loendamatu kasutajatele, kellel on sageli vaid piiratud puhkuse-eelarve ning kes vajavad kaitset ning suuremat juriidilist selgust.

Tarbijate kaitsmise ja nende võimaluste parandamise olulisteks osadeks on lepingust taganemise tingimuste ühtlustamine, selliste ebaausate kaubandustavade keelamine, nagu seda on järelemõtlemisajal ettemaksu nõudmine, ja nõue tagada täpne, selge ja loetav leping ostja poolt valitud keeles. Käesolev tekst võimaldab meil viimaks lõpetada vastuvõetamatud tavad, mis on saanud võimalikuks praeguse direktiivi puudulikkuse tõttu, ning taasluua negatiivse imago poolt haavatud tööstuse usaldusvärsus. Ühelt poolt on meil seetõttu põhjust loota, et müüjate hulgas, kes on vabastatud jultunud võistlejatest, tekib uus, positiivne liikumine ning teiselt poolt võime loota julgemaks muutunud tarbijate uuenenud usaldusele.

Seetõttu õnnitlen ma raportööri Toine Mandersit ning variraportööri, eriti mu sõpra Joel Hasse Ferreirat nende eduka töö puhul, mis viib meid esimesel lugemisel kokkuleppele, mis säilitab paljud parlamendi poolt vajavad, kuid nõukogu poolt tagasi lükatud arengud.

Philip Bradbourn (PPE-DE). – Proua juhataja, olen palju aastaid muretsenud selle pärast, et praegune osaajalise kasutamise õiguse seadusandlus ei arvestanud paljusid uusi sellel alal turule tulnud tooteid. Seetõttu olen ma õnnelik muutuste pärast, mis selles ettepanekus tehakse.

Direktiivi kohaldamisala lükkamine puhkuseklubide ja sarnaste toodete alasse on suur samm edasi kaitsmaks tarbijat jultunud hangeldajate eest. Direktiiv näitab, et Euroopa Liit võtab midagi ette, et selles mängus eelseid saada.

Siiski pean tunnistama, et olen pettunud, et parlament pidi nõukoguga kokkuleppele jõudmiseks taganema sellest sättest, mis nõudis 21-päevast järelemõtlemisaega. Samal ajal ei saa öelda, et tehtud parandustel ei ole praegusele direktiivile mingit mõju. Tegelikult tuleb rõõmustada, et enne järelemõtlemisaja lõppu ei tule teha ettemakseid. Nõukoguga kokkuleppele jõudmiseks on tehtud palju jõupingutusi ning ma loodan, et raport võetakse täna vastu suure häälteenamusega.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Olen rõõmus selle 15-aasta vanuse osaajalise kasutamise õiguse direktiivi läbivaatamise üle. See laiendab pikaajaliste puhkusetoodete definitsiooni, annab võimaluse paremaks tarbijakaitseks ning kindlustab ausate tootepakkujate konkurentsivõimet. Teisisõnu takistab direktiiv selliste uute toodete tekkimist, mis on loodud vaid reeglite vältimiseks. Osaajalise kasutamise õigusega tooted on loomult teenused, mida pakutakse rahvusvaheliselt. Olen seetõttu rõõmus, et Euroopas ühtlustatakse turg täielikult ning tarbijatel on kõikides liikmesriikides samasugused õigused, milleks on näiteks 14-päevane periood, mille jooksul võib lepingust taganeda ilma, et peaks tegema ettemaksu või toote pakkuja kohustus koostada leping tarbija poolt eelistatud keeles. Need on head uudised Tšehhi tarbijatele, kes soovivad puhkusele minna. Samuti toetan ideed sisse viia sarnaselt reisibüroodele Euroopa registreerimissüsteem, mis oleks kohtuvaidluste korral teabeallikaks ning mis hõlmaks ka tagatisfondi loomist tarbijatele juhaks, kui ettevõtte peaks pankrotti minema. Õnnitlen proua volinikku ja raportööri.

Meglana Kuneva, komisjoni liige. – Proua juhataja, peame kindlustama, et kõik tarbijad üle kogu Euroopa oleksid piisavalt kaitstud petturitest müüjate agressiivsete müügitaktikate eest osaajalise kasutamise õigusega ja puhkusetoodete turul.

Euroopa tasandil tegutsemine on veelgi vajalikum, sest suurem osa osaajalise kasutamise õiguse lepingutest on loomult rahvusvahelised.

Veelgi enam vajame seda, et tarbijatel oleks piisavalt usaldust reguleeriva raamistiku suhtes, et nad ei loobuks osajalise kasutamise õiguse tooteid ostmast seaduslikelt välismaistelt pakkujatelt. Osajalise kasutamise õigusega ja sarnaste toodete tugev turg aitab kaasa kasvule ja töökohtade loomisele Euroopa Liidus.

Usun kindlalt, et see kompromisspakett, mille üle te täna hääletate, aitab nende eesmärkide saavutamisele palju kaasa. Parandused, mille esitasid fraktsioonid ALDE, PP-DE ja PSE ning millega nõukogu on nõustunud, on minu meelest ausad ja mõistlikud. Pakett on samuti kooskõlas komisjoni esialgse ettepanekuga.

Minu arvates on see pakett parim valik nii tarbijate kui ka müüjate huvisid arvesse võttes. Hääle selle paketi poolt on hääle tarbija usalduse poolt puhkuse toodete suhtes, selge tarbijateabe poolt ning konkurentsivõimelise ning usaldusväärse puhkusetööstuse poolt.

Seetõttu loodan, et selle täiskogu liikmed hääletavad täna osajalise kasutamise õigusega ja sarnaste puhkusetoodete reeglite kokkuleppe toetuseks. Need reeglid on kasulikud kõigile Euroopa puhkajatele.

Toine Manders, raportöör. – (NL) Proua juhataja, kui nimetatud direktiiv täna pärastlõunal heaks kiidetakse vaatamata sellele, et täpsustame direktiivi vaid väikesele osale siseturust, tähendab see Euroopa tarbija jaoks tohutut sammu edasi. Käesolev direktiiv on siiski tarbijakaitse horisontaalse vahendi eelkäija.

Raportöörina panin ette, et esmalt täpsustaksime määruse erinevaid aspekte. Viimaks lõpetasime suurima võimaliku ühtlustamisega ning minu arvates suurim võimalik ühtlustamine Euroopas kaitseb nii tarbijaid kui ka *bona fide* ettevõtteid, kes sellel alal tegutsevad. Turism saab suure hoo ning siseturule on see vaid hea, kui eksisteerib tarbija usaldus.

Olen rõõmus, et koos suurima võimaliku ühtlustamisega antakse kõigile Euroopa tarbijatele ühesugused õigused. Arvan tõesti, et Euroopa tarbijatel, ükskõik millisest riigist nad ka pärit ei oleks, peaks kaupade, teenuste või ükskõik millise siseturu teenuse ostmisel olema ühesugused õigused. Käesoleva direktiiviga see ka tagatakse.

Loodan, et liikmesriigid reguleerivad korrast kinnipidamist ja oma jälgimismenetlusi ühtemoodi selleks, et tarbija usaldus võiks säilida. Siseturg – ja see on põhjus, miks ma Euroopasse usun – saab toimida hästi vaid tänu tööstuse, valitsuse ja tarbija vahelisele usaldusele.

Kui meil see õnnestub, siis on see minu arvates oluliseks näitajaks, et tarbijakaitse horisontaalne vahend peaks olema ühtlustatud kõikide tarbijate ostude suhtes.

See on minu arvates oluline samm edasi, sest oleme optimeerinud siseturu paljud osad, kuid mitte veel seda osa, mis puudutab tarbijate usaldust. Usun, et käesolev direktiiv on oluline samm selles suunas. Soovin tänada kõiki, kes on sellele kaasa aidanud.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub täna kell 12.00.

Kirjalikud avaldused (artikkel 142)

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) Osajalise kasutamise õigus on tüüp puhkusetoodet. Paljud tarbijad otsustavad neid teenuseid osta sellal, kui nad on selle koha lummuses, kus nad parajasti puhkavad. Kahjuks kasutavad seda ära jultunud müüjad, kes ei anna tarbijatele piisavat teavet pakutavate teenuste kohta.

Direktiiviga sisseviidavad muudatused suurendavad tarbijakaitset ka eelpool mainitud tavade suhtes. Eriti oluline on, et tarbijatele antakse 14-päevane järelemõtlemiseaeg, mille jooksul nad võivad tagajärgedeta lepingust taganeda ning mis aitab neil oma otsuse üle pikemalt järele mõelda. Suurendatakse teabehulka, mida müüjad peavad pakkuma potentsiaalsetele teenuse ostjatele. Tarbijal on õigus saada täielik teave vaatamata liikmesriigile, kust nad teenuseid ostavad. Mis veelgi olulisem, teave peab olema antud kirjalikult ning tarbija emakeeles või selle riigi keeles, kust tarbija pärit on. Kui tarbijat ei teavitata 14-päevasest järelemõtlemisajast, pikendatakse seda aasta ja 14 päevani.

Kõik need lahendused on tarbijale äärmiselt kasulikud, eriti ajal, kui välisriikides reisimine on laialt levinud, mille tulemusena on tarbijad muutunud haavatavaks osade müüjate ebaausate tavade tõttu.

Zita Plešinská (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) Euroopa Parlament on alati olnud väga mures tarbijaõiguste pärast turismisektoris ning on leidnud oma resolutsioonides uute perspektiivide kohta ja vajaduses pikaajalise jätkusuutliku turismi järele Euroopas, et direktiiv 94/47/EÜ vajab läbivaatamist.

Vastutustundetud turismiagentuurid leiavad võimalusi sellest direktiivist mööda hiilida ning optimaalse tarbijakaitse saavutamiseks sellel alal on Euroopa Parlamendi siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon püüelnud mitmete võtmealade ühtlustatud eeskirjade vastuvõtmise poole. Need aitavad tarbijatel teha õigeid otsuseid vaatamata riigile, kust nad pärit on või kuhu nad puhkama lähevad.

Osaajaline kasutamise õigus tähendab piiratud aja jooksul kinnisvara või teiste varade kasutamist rohkem kui ühte aastat katva lepingu alusel, millega omandab tarbija makse või tasu maksmisel õiguse kasutada ühte või rohkemat majutusk kohta enam kui ühel korral. Lepingud peavad sisaldama kontrollnimekirju, mis köidavad tarbijate tähelepanu ning aitavad neil mõista nende õigust lepingust taganeda.

Tervitan selle ala ettevõtjate eetikakoodeksit, kvaliteedimärki, piiriüleseid kampaaniaid ning standardiseeritud blankettide kasutamist. Üheks oluliseks seisukohaks on, et reklaamid peaksid tarbijaid teavitama, mitte neid eksiteele viima. Nimetatud direktiiv rajab juriidilise raamistiku pikaajaliste puhkusetoodete jaoks. Tarbijad saavad aega kaaluda oma otsuseid keskkonnas, kus neile survet ei avaldata. Usun, et nimetatud direktiiv võib lahendada need tõsised probleemid, millega tarbijad on pikaajaliste puhkusetoodete suhtes kokku puutunud.

Salvador Domingo Sanz Palacio (PPE-DE), kirjalikult. – (ES) Proua juhataja, kiidan rõõmuga heaks selle raporti ning tänan raportööri Toine Mandersit, mu kolleegi Malcolm Harbouri ja ka variraportööri suurepärase töö eest. Raport on suurepärase meeskonnatöö tulemus. Käesolev meetmepakett on nii komisjoni, parlamendi kui ka nõukogu silmapaistvate pingutuste tulemus.

Hispaania delegatsioon on alati mõistmise, selguse ja juriidilise kindluse poolt, mis koos täieliku ühtlustamisega tagavad optimaalse tarbijakaitse.

Soovisime selgeid reegleid ja paremat turu reguleerimist kahel põhjusel. Esiteks on need vajalikud äriinimestele, kes saavad tegutseda suurema turvalisusega ja pakkudes paremat kvaliteeti. Teiseks on need vajalikud tarbijatele. Nüüd saavad nad seda turgu paremini hinnata, sest enne lepingute allkirjastamist on nende käsutuses vajalik teave ning erinevad kaitsemehhanismid tarbijaõiguste kaitseks.

Sobilik reguleerimine elavdab turgu ning on kasulik nii tarbijatele kui ka äriinimestele. Eelpoolnimetatul ongi, mida me soovisime ning mille me ka selle kokkuleppega saavutasime.

(Istungi peatati kell 10.55 LUX auhinna väljaandmiseks ja jätkus uuesti kell 11.30)

ISTUNGI JUHATAJA: ALEJO VIDAL-QUADRAS

Asepresident

4. Hääletused

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on hääletamine.

(Hääletuste tulemused ja muud üksikasjad: vt protokoll)

*

* *

Gay Mitchell (PPE-DE). – Härra juhataja, teen artikli 166 alusel korraküsimuses märkuse pööramaks juhataja tähelepanu faktile, et Parlamendi kodukorda pole õnnestanud järgida, seda eriti eilse infotunni ajal. Sellest on minu arvates saanud mingisugune palagan, nagu ka hääletamisest parlamendis. Küsimused järjestatakse nii, kuidas on sobiv komisjonile ja nõukogule, mitte parlamendiliikmetele. Küsimused liidetakse kokku ning lisaküsimused võetakse kokku. Eile käsitleti vaid 12 küsimust. Neile meie hulgast, kellel on sõnavõtmiseks vähe võimalusi, on täiskogu istungist osavõtmine peaaegu võimatu. Valime presidendi, asipresidendid ning fraktsioonide juhid, kes peaksid parlamendi ja selle liikmete huvide eest seisma. Seda ei juhtu. Palun, et probleem vaadataks üle ning parlamendi täiskogu liikmete – rahvaesindajate – rolli kaitstaks ning seda ei ohverdataks ükskõik kelle siia kotta tahtja tujudele. Parlamendiliikmete õigusi peab kaitsma juhataja ning ta ei tohi neid iga soovi peale muuta. Protesteerin väga selle vastu, mis siin täiskogus toimub.

(Aplaus)

Juhataja. – Tänan teid väga, härra Mitchell. Teie kommentaarid ja kaebus vaadatakse korrakohaselt üle juhatusel järgmisel koosolekul.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, sooviksin Gay Mitchellit hoiatada. Mulle on juba aastaid öeldud, et probleem vaadatakse üle juhatusel järgmisel koosolekul, kuid siiani pole midagi muutunud.

(Aplaus)

Juhataja. – Härra Posselt, ka teie kommentaar edastatakse juhatusel.

(Naer)

*
* *

4.1. Catherine Ashton Euroopa Komisjoni liikmeks nimetamise heakskiitmine (hääletus)

4.2. Euroopa Ülemkogu kohtumine (15.-16. oktoober 2008) (hääletus)

- Enne hääletust:

Pervenche Berès (PSE), majandus- ja rahanduskomisjoni esimees. – (FR) Härra juhataja, käesoleva kriisiga toimetulemises on parlament näidanud oma vastutusvõimet. Vastutusvõime vaimus tuli esmaspäeva õhtul kokku ka majandus- ja rahanduskomisjon, et vaadata üle kapitalinõuete direktiivi (CRD) muudatus, mida komisjon peab üheks olulisemaks faktoriks oma reageeringus Euroopa Liidus valitsevale tõsisele finantskriisile.

Soovin teavitada täiskogu, et komisjon ei pidanud vajalikuks osaleda töös, mida majandus- ja rahanduskomisjon esmaspäeva õhtul arvamuste vahetamisega tegi.

- Enne hääletust lõike 6 üle:

Wolf Klinz (ALDE). – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, olete saanud selle kirjalikult. Pooldan meie lisatud fraasi, mille sõnastus inglise keeles on järgnev:

'Deplores the expected spillover effects to other sectors of the economy, therefore ...' ('Taunib eeldatavaid kõrvalmõjusid teistele majandussektoritele, seetõttu...')

(DE) Nimetatud lisandus selgitaks, et finantskriisil on negatiivne mõju kogu majandusele.

(Suulist muudatusettepanekut ei võetud vastu)

Hartmut Nassauer (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, soovin juhtida tähelepanu faktile, et me hääletame nelja poliitilise fraktsiooni resolutsiooni ühisettepaneku poolt. Fraktsioonid on lubanud ühisele tekstile mitte ühtegi muudatusettepanekut lisada. Suulised muudatusettepanekud on samuti muudatusettepanekud ning Euroopa Demokraatide ja Liberaalide liidu fraktsioon on samuti resolutsiooni ühisettepanekule alla kirjutanud. Seetõttu peame kahjuks kõik muudatusettepanekud, ka suulised muudatusettepanekud tagasi lükkama.

- Pärast hääletust muudatusettepaneku 6 üle:

Avril Doyle (PPE-DE). – Härra juhataja, kas me ei pea hääletama lõike 6 üle? Soovin teie nõuannet.

Juhataja. – Ei, selle lõike üle pole eraldi hääletamist palutud.

- Enne hääletust lõike 9 üle:

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). – (LT) Soovin lisada sõnad, mis on lõike 9 kõrval ning siis kõlaks tekst järgnevalt:

'and their conformity with the Treaty provisions' ('ja nende vastavus asutamislepingu sätetele'), selguse huvides. Seega kõlaks tekst järgnevalt: *'state aid rules to measures taken and their conformity with the Treaty provisions'* ('riigiabi eeskirjade kohaldamine meetmete suhtes ja nende vastavus asutamislepingu sätetele.')

(Suulist muudatusettepanekut ei võetud vastu)

- Enne hääletust lõike 29 üle:

Ona Juknevičienė (ALDE). – Härra juhataja, usun, et kolleegid fraktsioonist PPE-DE räägivad lühidalt, kuid enne soovitaksin ma neil kaaluda, kas nende põhimõtete vastu käiks minu suulise muudatusettepaneku toetamine. Suuline muudatusettepanek lisaks kaks sõna, mis rõhutaksid fakti, et Balti regioon on energiasektoris isoleeritud ning sõltub sajaprotsendiliselt Venemaast. Sooviksime rõhutada ning tervitada komisjoni ning eriti nõukogu initsiatiivi aitamaks lõpetada Balti regiooni isoleeritust energiasektoris. Seetõttu lõikes 29, kus räägime Ida-Euroopast, sooviksin ma mainida Balti regiooni. Palun teie toetust.

(Aplaus keskelt ja vasakult)

Hartmut Nassauer (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, teen ettepaneku, et meie kaasliikmed Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioonist esitaksid oma põhjendatud vastuväited läbirääkimiste ajal, mis on selleks eesmärgiks ette nähtud. Selliste ettepanekute tegemine täiskogu ees on häbematus, kuna me ei saa siin neid tõsiselt arutada. See on ebaparlamentaarne ja peaks seetõttu kõrvale jäetama.

(Aplaus)

(Suulist muudatusettepanekut ei võetud vastu)

- Pärast hääletust muudatusettepaneku 1 üle:

Hélène Goudin (IND/DEM). – (SV) Härra juhataja, arvan, et ei ole mingeid vabandusi faktile, et me ei saanud muudatusettepanekuid enne kui kell kümme täna hommikul ja ka siis ainult inglise, läti ja soome keeles. Nii ei peaks asjad toimima.

Juhataja. – Märgime teie kaebuse üles, proua Goudin.

- Pärast hääletust:

Alexander Alvaro (ALDE). – Härra juhataja, tahtsin juhtida täiskogu tähelepanu sellele, et me hääletasime Euroopa Ülemkogu kohtumise resolutsiooni üle ning on häbiasi, et kedagi seal kohal ei ole, et näha, mille kallal me töötanud oleme ning mida meil öelda on. Nii me koostööd ei tee.

(Aplaus)

David Martin (PSE). – Härra juhataja, võib olla tõsi, et nõukogu esindatust siin ei ole, kuid palun täiskogult luba tervitada meie uut volinikku, kes kohe pärast heakskiitu võttis vaevaks siin hääletamiseks kohal olla. Tervitan täiskogus Catherine Ashtonit.

(Tugev aplaus)

Juhataja. – Tõepoolest, härra Martin. Olete väga hästi informeeritud.

4.3. Renditöö (A6-0373/2008, Harlem Désir) (hääletus)

4.4. Mitme aastane ühenduse programm Interneti ja teisi kommunikatsioonitehnoloogiaid kasutavate laste kaitseks (A6-0404/2008, Roberta Angelilli) (hääletus)

4.5. Keskkonnasõbralike mootorsõidukite edendamine (A6-0291/2008, Dan Jørgensen) (hääletus)

4.6. Ravimite müügilubade tingimuste muutmine (A6-0346/2008, Françoise Grossetête) (hääletus)

4.7. Tarbijate kaitse seoses osajalise kasutamise õiguse teatavate aspektidega (A6-0195/2008, Toine Manders) (hääletus)

- Enne hääletust:

Toine Manders, raportöör. – (NL) Härra juhataja, soovin veelkord tänada kõiki, kaasarvatud variraportööre erinevatest komisjonidest ning volinikku.

Loodan, et kiidame teksti heaks, sest see on suur samm edasi Euroopa tarbijate õiguste suhtes ning see annab Euroopa turmismitööstusele hoo sisse.

Seetõttu loodan, et kolleegid kiidavad kompromissi heaks ning me võtame ühe lugemisega selle suure sammu siseturu optimeerimise suunas.

Juhataja. – Katkestan hääletamise, et jätkata piduliku istungiga.

ISTUNGI JUHATAJA: HANS-GERT PÖTTERING

president

5. Pidulik istung – ÜRO esindaja Tsivilisatsioonide Liidus

President. – Härra Sampaio, ÜRO Tsivilisatsioonide Liidu kõrge esindaja, daamid ja härrad. Härra Sampaio, mul on suur au ning rõõm tervitada teid Euroopa Parlamendis.

Külastasite Euroopa Parlamenti 1998. aastal Portugali presidendina. Alates sellest on muutunud nii Euroopa Liidu liikmesriikide arv kui ka selle pürgimused ja vastutus.

Tervitan teid täna siin ÜRO algatuse, Tsivilisatsioonide Liidu esindajana. Teie kohalolek on meie jaoks väga oluline, kuna praegu on Euroopa kultuuridevahelise dialoogi aasta.

Oma töös ÜRO Tsivilisatsioonide Liidus aitate palju kaasa vastastikuse lugupidamise ja mõistmise arengule erinevate rahvaste hulgas. Olen veendunud, et teie entusiasm ning pikaajaline kogemus on kasuks paljudele teie organisatsiooni algatustele noorte, hariduse, meedia ja migratsiooni alal. Haridus, samuti meedia ning meelelahutus on kultuuridevahelises dialoogis väga tähtsal kohal.

Tsivilisatsioonide liidu kõrgetasemelise töörühma lõppraportis on detailseid ja kasulikke ettepanekuid mõlema teema kohta. Näiteks tehakse seal ettepanek uute lisaõppematerjalide koostamiseks, nagu näiteks kooliõpikud, mis oleksid sobivamad vastastikuse arusaamise edendamiseks.

Kultuuridevahelise dialoogi edukaks arendamiseks ei piisa ju vaid kõrgetasemelistest üksikmeetmetest nagu sümposioonid, ühisdeklaratsioonid või sümboolsed žestid. Euroopa kultuuridevahelise aasta osana on Euroopa Liit ja Euroopa Parlament üritanud minna kaugemale kui lihtsalt hea tahte avaldused ning kaasa aidata eriliste algatustega erinevate kultuuride vahelise parema mõistmise arendamiseks.

Täiskogusse on kutsutud paljud juhtivad isiksused ning üks neist olete ka teie.

Oluline on, et me ei piira kultuuridevahelist dialoogi aastaga 2008, vaid jätkame ka järgmisel aastal ning edaspidigi.

Härra Sampaio, oleme tänulikud, et saite tulla täna parlamenti, mis esindab 27 riiki ja peaaegu 500 miljonit kodanikku. On rõõm paluda teid sõna võtma. Daamid ja härrad, härra Sampaio.

Jorge Sampaio, ÜRO Tsivilisatsioonide Liidu kõrge esindaja. – (PT) Härra president, härra peasekretär, parlamendiliikmed, daamid ja härrad, tahtsin esialgu rääkida oma emakeeles, Portugali keeles, kuid te kõik mõistate, et mu praeguse ameti juures pean kasutama teist keelt.

Lugupeetavad, lubage mul avaldada palavat tänu Hans-Gert Pötteringile tema lahkete tervitussõnade eest. Lubage mul samuti lisada, et see on au ning suur rõõm võtta sõna nii auväärse kuulajaskonna ees nii tema ekstsellentsi ÜRO peasekretäri kui ka minu kui Tsivilisatsioonide Liidu kõrge esindaja poolt.

Sellele istungjärgule kutsuti sõna võtma peasekretär, kuid ta ei saa täna siin meiega olla. Ta palus minul edastada Euroopa Parlamendile Euroopa kultuuridevahelise dialoogi aasta puhul järgmine sõnum. Tsiteerin:

‘Mul on rõõm saata kõigile kultuuridevahelisele dialoogile pühendatud Euroopa Parlamendi istungjärgust osavõtjatele tervitused.

‘Kogu oma ajaloo vältel on Euroopa kogenud relvastatud konfliktide puhkemisi, mis on sageli saanud alguse eelarvamusest ja vihast. Siiski on meie kontinent olnud ka viljakaks pinnaseks maailma kõige märkimisväärsimatele uuendustele, kunstiloomingule ja teadusarengule. Euroopa tohtu mitmekesisus

ning selle strateegiline geograafiline asupaik vanade ja uute liikumisteede keskmes on muutnud kontinendi oluliseks kohaks kultuuride- ja religioonidevahelises dialoogis. Eriti Euroopa suhted oma naabritega, kes asuvad teiselpool Vahemerde, muudavad nimetatud kontinendi tsivilisatsioonidevaheliseks oluliseks sillaks.

'Nagu paljud teisedki maailmaregioonid, seisab Euroopal ees palju väljakutseid kultuuridevahelise dialoogi edendamisel. Migratsioon, majanduslik ebakindlus ning poliitilised pinged avaldavad survet ka erinevate kultuuriliste, etniliste ja religioossete rühmade suhetele. Siiski eksisteerivad võimalused lepituseks ja koostööks just Euroopas koos tema sajanditepikkuste konstruktiivsete kontaktidega, mis on lubanud inimkonnal tohutult edasi areneda.

'Tänane eriistung töötab palju. Palun, et võtaksite sellest võimalusest viimase, järgiksite ühiseid majanduslikke projekte, haridusvahetust ning teisi algatusi, mis parendavad inimeste elu ning looksite kaitsevali leppimatuse, religioosse fundamentalismi ja ekstremismi vastu.

'ÜRO annab oma osa, et teie pingutusi toetada ja täiendada nii Euroopas kui ka mujal.

'Tsivilisatsioonide Liit on üks meie peamisi vahendeid selleks tööks. Selle tegevus on suunatud ühiskondade vahele tekkivatele lõhedele edendades rahvastevahelise vastastikuse lugupidamise põhimõtet. Selleks otstarbeks on vaja ühendatud tegevust. Liidu peamiste algatuste hulgas on noorte solidaarsusfond dialoogi edendamiseks ja ülemaailmne ekspertide otsingusüsteem (Global Expert Finder) pakkumaks kommentaatoreid, kes võiksid heita valgust lahknevusi tekitada võivatele probleemidele.

"Kui ma peaksin kõik uuesti tegema, alustaksin ma kultuurist." Need kuulsad sõnad, mida omistatakse sageli Jean Monnet'le, kes töötas väsimatult Euroopa ühtsuse nimel, on rabavalt asjakohased ka täna.

'Kultuuridevaheline sallivus, dialoog, lugupidamine ja mõistmine peavad olema selle parema maailma alustaladeks, mida me praegu ehitame. On julgustav teada, et olete sellele üritusele tugevalt pühendunud.

'Et kultuuridevaheline dialoog saaks vilja kanda, töötagem koos nende loendamatu inimeste nimel, kes elavad äärmuste vahel ning igatsevad väärikust ja rahu. Selles vaimus saadan oma parimad soovid, et teie diskussioonid edeneksid.'

See on tema ekstsellentsi sõnumi lõpp.

(Aplaus)

Endise parlamendiliikmena tean, et parlament on ja jääb alaliseks demokraatia koduks. Selle liikmetel on mõnikord tänamatuks osutuv ülesanne tagada jätkusuutlik kujutus nende inimeste tulevikust, keda nad esindavad.

Nii palju, kui Euroopa asjasse puutub, teame kõik, kui aeglane on olnud parlamentaarse institutsiooni areng ning kui suured on väljakutsed Euroopa jaoks omase demokraatia mudeli kehtestamiseks.

Saan vaid kiita tööd, mis on juba tehtud, et ehitada üles enam osalev, pluralistlik Euroopa, mis on oma kodanikele lähemal. Teie raskel töö on tulemusel. Soovin seetõttu edastada oma soojad tervitussõnad kõigile täiskogu liikmetele, kes on õiguslikud esindajad rahvaste kogukonnale, mis on pühendunud erilisele ja unikaalsele projektile, millele eelmisel sajandil nii palju lootusi pandi ning millelt käesoleval sajandil nii palju loodetakse.

Täna räägin teile Tsivilisatsioonide Liidust, mis võib tunduda meie igapäevaelust kaugel olevana, kuid mis on tegelikult sellega tugevalt seotud. Tegelikult sai liit alguse akadeemilisest vaidlusest õpetlaste vahel, kes ennustasid ajaloo lõppu ning tsivilisatsioonide kokkupõrget. Need aga muutusid peamiseks sotsiaalseks kõneaineks, väljakutseks demokraatiale ning rahvusvahelise poliitika peamiseks küsimuseks globaliseerumise, suureneva migratsiooni ning 11. septembri sündmuste tõttu. Need probleemid õnnestus ÜRO-l asetada maailma tähelepanu keskpunkti.

Millest ma räägin? Ma viitan meie ühiskondade tohutule etnilisele, kultuursele ja religioossele mitmekesisusele ning kasvavatele raskustele, mida me koos elades kogeme. Ma räägin aina raskemateks muutuvatest erinevat liiki ebakõladest, sotsiaalse sidususe lõdvenemisest ning ühiskondade vaheliste lõhede laienemisest. Ma räägin ka laialtlevinud hädast, mis väljendub kasvavates kogukondade vahelistes ja sisestes pingetes, vastastikusel usaldamatusel, äärmuslikes kontseptsioonides ja maailmavaadetes, kontrollimatutes identiteedil põhinevates konfliktides ning loomulikult ekstremismi tõus.

Veelgi enam – ma räägin religioonist, mida kasutatakse ja kuritarvitatakse erinevatel eesmärkidel igaihe poolt. Samuti räägin ma poliitiliste võimude teatud orientatsioonikaotusest, kui nad puutuvad kokku ainult turvalisusel põhineva ja/või represseeriva lähenemise puudustega, ning sobivate poliitikate ja vahendite puudumisest, mille abil sobivalt valitseda kultuurilist mitmekesisust.

Kõik eelnev rõhutab seda, mis on minu jaoks ümberlukkamatud tõendid. Kultuuriline mitmekesisus on saanud peamiseks poliitiliseks küsimuseks, mis esitab väljakutseid kaasaegsetele demokraatiatele, pluralismile, kodanikuõigustele, sotsiaalsele sidususele, rahule ja stabiilsusele rahvaste vahel.

Minu jaoks on see kristallselge. Kuigi praegused raskused finants- ja majanduskriisi näol nõuavad kogu meie tähelepanu, siis minu arvates me lihtsalt ei tohi lasta end praegustel hädaolukordadel kõrvale kallutada tänapäeva sügavatest probleemidest ja tuleviku kriiside vastu kindlustamisest.

Et mitte asju ilustada, mida tähendab see põhimõtteliselt meie, Euroopa Liidu jaoks? See tähendab järgnevat. Kuidas integreerida kõiki vähemusi, kuid eelkõige Euroopa moslemeid? Kuidas arendada suhteid Vahemere piirkonnaga? Kuhu tõmmata Euroopa-projekti piirid? Kuidas parendada Euroopa välispoliitikat nii, et see demonstreeriks maailmale neid väärtusi, mida meie universaalseteks peame?

Minu arvates oleneb kõik tõeliselt tähtsatest küsimustest väärtuste, uskumuste, hoiakute ja käitumise kohta. See oleneb demokraatiast, õigusriigist, inimõigustest ja lugupidamisest kultuurilise mitmekesisuse vastu. See oleneb õiglusest, sotsiaalsest sidususest ning kõiki kaasahaaravastest ühiskondadest, riikidest, sekulariseerumisest ja sekularismist või *laïcité*'st, avalikust sfäärist, üksikisikute tegudest ja usulisest ärkamisest. See kõik oleneb Euroopa identiteedist ja väärtustest. Nii näen asja mina.

(Aplaus)

Kuna mulle eraldatud aeg on ilmselgelt üsna lühike, ei saa ma siin kõiki neid aspekte valgustada. Seega keskendun ma Euroopa moslemite vähemusele.

Miks ollakse Euroopas moslemite integratsiooni pärast nii ärevil? Kas seetõttu, et see on demograafiline küsimus? Muidugi! Kas seetõttu, et see on integratsiooniküsimus? Selles pole mingit kahtlust! Minu arvates ei ole moslemite kohalolu Euroopas islami ja läänemaailma küsimus, vaid terav integratsiooniküsimus.

Ma leian, et sellele liitub veel üks aspekt – identiteediküsimus. Tõepoolest tekitab immigrantide saabumine igasse ühiskonda küsimuse vastuvõtjariigi enesetunnetusest. Probleem on siin siiski selline, nagu keegi on öelnud, et 'kristlikku Euroopat ja moslemite ida lahutav tamm on lekkima hakanud ning see muudab Euroopa kultuuri'.

Miks näiteks lõppesid möödunud arutelud endise Euroopa põhiseaduse preambuli üle nõnda suure kibestumusega? Miks põhjustab Türgi liitumine Euroopa Liiduga nõnda kirglikke ja võitlushimulisi debatte? Kõik need küsimused on omavahel seotud ning need kõik osutavad nõndanimetatud Euroopa väärtustele ja identiteedile.

Enese tugevdamiseks peaks Euroopa identiteet endasse haarama kõik erinevad lojaalsused ning võtma omaks kultuuripärandid.

(Aplaus)

Euroopa, kus saame koos elada võrdsetena, vajab aina enam ja enam avatud kodakondsust ning paremat kultuurilise mitmekesisuse valitsemistava.

Et toime tulla moslemite integratsiooniga Euroopasse ja meie Euroopa ühiskondadesse, vajame uusi poliitikaid kõigil tasemetel. Vajame, et Euroopa tegutseks, kuid vajame ka riikide valitsuste algatusi ning kohalikke meetmeid. Vajame kultuurilise mitmekesisuse demokraatlikku valitsemist. Vajame integreeritud perspektiive ja poliitikaid hariduse, noorte ning immigrantide integreerimise alal.

Sobivate kultuuripoliitikate arendamiseks peame koguma kultuuristatistikat ja -näitajaid, et teavitada otsustajaid otsustetegemise protsessis ning jälgida ja hinnata nimetatud poliitikate rakendamist. Peame arendama demokraatlikku kodakondsust ning osalust.

Vajame haridust inimõiguste, kodakondsuse, teiste austamise, kultuuridevahelise mõistmise ja dialoogi, meediapädevuse, religioonide ja uskumuste ning religioonide sisese ja vahelise dialoogi alal. Peame ise õppima ning kodanikele õpetama kultuuridevahelisi kompetentse.

Meil on vaja luua strateegiad ja poliitikad linnadele kultuuridevahelise dialoogi tarbeks. Meil on vaja noortele suunatud poliitikaid, mis põhinevad võrdsetel võimalustel. Meil on vaja hõlmata kogu tsiviilühiskond, noored, religioossed juhid ning meedia. Samuti peame laiendama ja arendama kultuuridevahelise dialoogi küsimust rahvusvahelistes suhetes ning loomulikult andma sellele eelise.

Kuidas saame elada koos üleilmastavas maailmas, kus üks kokkupõrge tähendab kokkupõrget kõikjal ning kus kultuurilised ja religioossed murrangujooned lõhestavad meie ühiskonda? Sellise üleilmset väljakutset pakkuva olukorraga seisab Tsivilisatsioonide Liit praegu silmitsi ning peab sellele selgelt reageerima.

Selle üleilmse väljakutse muutmine üleilmseks ja kohalikuks eeliseks on liidu peamine ülesanne. Üleilmse ja kohalikuga pean silmas seda, et need eelised peavad olema kergesti põhjendatavad üleilmse lähenemisega, kuid peavad samal ajal rakenduma ka kohalikul tasemel.

See tähendab, et liit loodab väga Euroopa Liidule kultuurilise mitmekesisuse kava rakendamisel Euroopa regioonis ja seda mitte ainult Euroopa Liidu liikmete, vaid ka naaberriikide, eriti Vahemere piirkonna riikide puhul.

Seetõttu olen väga rõõmus, et kokku on lepitud Euroopa Liidu ja Tsivilisatsioonide Liidu vahelise tegevuskava osas, mis annab tugeva aluse konkreetsete eesmärkide saavutamiseks ning praktilise loomuga projektide rakendamiseks.

Seoses sellega lubage mul rõhutada, kui oluline on, et Euroopa kultuuridevahelise dialoogi aasta laieneks pikaajaliseks ja jätkusuutlikuks raamistikuks kultuuridevahelise mitmekesisuse hea valitsemistava edendamiseks. Selles osas kiidan lugupeetud presidendi sõnu.

Olen kindel, et sellel oleks suurepärane mõju kultuuridevahelise dialoogi edendamise riiklikele strateegiatele, mis koosnevad hariduse, meedia-, migratsiooni- ja noorteprogrammidest, mida olen palunud riikidel kujundada ja rakendada. Selline oli ettepanek, mille tegin möödunud aprillis ning millele ma sooviksin teie tähelepanu pöörata ja mida paluksin parlamendiliikmetel toetada.

Teine ala, milles Tsivilisatsioonide Liit soovib innukalt koostööd teha, on Vahemere Liit. See on vajalik, et aidata parandada ja toime tulla kultuuridevahelise mitmekesisuse ja dialoogiga, samuti ka uskudevaheliste küsimustega Euroopa ja moslemite ühiskondades ja kogukondades.

Lühidalt öeldes – praegused rahvusvahelised raskused ning kasvav ärevus, mida me kõik vastastikuses lugupidamises elades tunneme, on julgustanud vaeleusaama, et kultuurid on määratud liikuma vältimatu kokkupõrke kursil.

Seisame vastamisi polarisatsiooniga, mis on tekkinud kasvavate pingete taustal, mida põhjustavad paljud poliitilised probleemid ja tugevnevad kultuurilised stereotüübid. Pole vaja mainida, et poliitilisi konflikte saab lahendada vaid poliitiliste läbirääkimiste abil. Näiteks ei saa pakkuda moslemi ja lääne ühiskondade vahelistele pingetele pikaajalisi lahendusi seni, kuni mõningate hästituntud vaenuallikatega tegeldud pole.

Sama tõene on, et rahulepingud ei pea ilma asjasse segatud kogukondade toetuseta kaua vastu. Paljud rahulepped on kiratsema jäänud, sest tugevad kahtlused ning vaenulikkus on säilinud, lahutades inimesed mööda kultuurilisi ja religioosseid piire.

Oluline on, et kõik otsused on ühehäälsed ja näitavad suurt lõhet viisis, kuidas läänemaailm ja moslemid teineteist näevad. Moslemid näevad läänemaailma üleoleva ja domineerivana ning läänemaailm näeb moslemeid fanaatiliste ja leppimatutena. Veelgi enam – sotsioökonomiline marginalisatsioon ja diskrimineerimine loovad rahulolematust ja leppimatust ning suurendavad veelgi lõhet moslemite ja läänemaailma vahel.

See niinimetatud lõhe, mis seab vastamisi kaks väljamõeldud monoliitset blokki – islami ja läänemaailma – annab põhjust edasiste stereotüüpide ja äärmuste tekkeks ning põhjustab ekstremismi. Lubage mul siiski rõhutada, et suurem osa rahvastest ei tunnusta ekstremismi ükskõik millises ühiskonnas ning toetavad lugupidamist religioosse ja kultuurilise mitmekesisuse vastu. Nii moslemid kui ka mitte-moslemid muretsevad turvalisuse ja sotsiaalse polarisatsiooni pärast. Miljonid moslemid muretsevad oma laste pärast, kartes nad kaotada religioosle ja poliitilisele ekstremismile.

Selle probleemiga tegelemiseks peaksime universaalsetele inimõigustele toetudes edendama ja korraldama uskudevahelist dialoogi kultuurilise mitmekesisuse osana. Teisisõnu nõuab jätkusuutliku rahu jaoks vajalike tingimuste loomine teistsugust jõupingutust. Jõupingutust, mis on suunatud lõhenenud kogukondade maailmavaate muutmisele. See on mu esimene mõte.

Mu teine mõte puudutab vajadust anda kultuurilise mitmekesisuse demokraatlikule valitsemistavale poliitiline eelisõigus.

Euroopa Liidule tähendab see kodanike jaoks – vaatamata nende päritolule, rahvusele, keelele, filosoofilistele uskumustele ning poliitilisele või religioossele kuuluvusele – kollektiivse identiteedi loomist, et nad jagaksid väärtusi, hoiakuid ja projekte, et ehitada koos ühine tulevik. See on põhjus, miks kultuuriline mitmekesisus peaks käima käsikäes inim- ja põhiõiguste kaitse, võrdsete õiguste, majandusliku solidaarsuse ja sotsiaalse sidususega.

Neid probleeme ei lahendata kahjuks lühikese ajaga ning vajalikud on pikaajalised jõupingutused. Tõepoolest võib meid pidevalt saata kiusatus alla anda, kuid me ei tohi sellele järele anda, sest vaatamata kõigele võivad väikesed muutused asjaoludes tekitada suuri muutusi käitumises. Täpselt selline olukord on meil vaja tekitada, et elada koos vastastikuses lugupidamises ning hinnata meie etnilisi, keelelisi, kultuurilisi ja religioosseid erinevusi.

Selle ülesande erakorralisust ei saa alahinnata. Siiski olen kindel, et teie töö ja pühendumise abil õnnestub meil integreeritud ühiskondades koos elada. Täna teid väga tähelepanu eest.

(Täiskogu vastas sõnavõtjale kestvate ovatsioonidega.)

President. – President Sampaio, tänan teid Euroopa Parlamendi nimel selle suurepärase kõne eest. Täna teid ka suure pühendumuse eest Tsivilisatsioonide Liidule ja kultuuridevahelisele dialoogile, mida näitate üles ÜRO Tsivilisatsioonide Liidu kõrge esindajana.

Kuna mainisite Vahemere Liitu, siis kasutan võimalust ja teavitan teid, et oma 12. ja 13. oktoobri erakorralisel täiskogu istungil Jordaania võttis Euroopa-Vahemere piirkonna parlamentaarne assamblee vastu deklaratsiooni Lähis-Ida rahuprotsessi kohta. Istungil olid kohal esindajad Iisraelist, Palestiinast, araabia maadest, Euroopa Parlamendist ja liikmesriikide parlamentidest.

Novembris koguneb siia Strasbourgi, Euroopa Parlamendi kotta mitusada noort kõigist neist riikidest, kes ehitavad Vahemere Liitu, ning nad peavad tsivilisatsioonide dialoogi, kultuuride dialoogi. Härra president, oleme teie eesmärkidele pühendunud ning soovime teile Tsivilisatsioonide Liidus edu. Euroopa Parlament toetab teid. Teie püüdlused on ka meie püüdlused.

President Sampaio, tänan teid teie külaskäigu eest Euroopa Parlamenti *Obrigado*.

(Aplaus)

ISTUNGI JUHATAJA: ALEJO VIDAL-QUADRAS

Asepresident

6. Hääletused (jätkamine)

Juhataja. – Daamid ja härrad, Tsivilisatsioonide Liidu arvates peame maa peale tagasi tulema ja hääletamist jätkama.

6.1. Austraalia - ELi reisijate isikuandmete (PNR) lepingu hindamine (A6-0403/2008, Sophia in 't Veld) (hääletus)

- Enne hääletust lõike 1 punkti G üle:

Sophia in 't Veld, raportöör. – Härra juhataja, fraktsioonide PPE-DE, PSE ja Verts/Ale variraportööridega kooskõlas tahaksin ka mina esitada suulise muudatusettepaneku lõike 1 punkti G osas. See koosneb kahest väikesest muudatusest.

Esimene muudatus on see, et asendame teises lauses sõnad „ei vasta” sõnadega „võib mitte vastata”, nii et teine lause kõlab „selle tulemusena võib leping mitte vastata ELi ja rahvusvahelistele andmekaitse normidele”.

Teine väike muudatus on viimases lauses, kus tahaksin asendada sõna „on” sõnadega „võib olla”, nii et lause kõlaks „on seisukohal, et seetõttu võib leping olla vaidlustatav”.

Juhataja. – Proua in 't Veld, mul on üks küsimus. Kas mul on õigus, arvates, et kui teie suuline muudatusettepanek vastu võetakse, asendab see osade kaupa hääletamise? Teiste sõnadega, kui teie suuline muudatusettepanek vastu võetakse, saame terve selle lõike üle hääletada. On mul õigus?

Sophia in 't Veld, raportöör. – Jah, härra juhataja, selles, mis minusse puutub, sest nõude osade kaupa hääletamiseks esitas fraktsioon PSE, sest see ei nõustunud keskmise osaga. Kui minu suuline muudatusettepanek vastu võetakse – ja ma vaatan fraktsiooni PSE variraportööri poole; jah, ta on minuga nõus –, siis nõustuvad nad terve lõikega, nii et saame hääletada terve lõike üle.

(Parlament võttis suulise muudatusettepaneku vastu)

6.2. Kollektiivlepingutega seotud väljakutsed ELis (A6-0370/2008, Jan Andersson) (hääletus)

- Enne hääletust:

Jacek Protasiewicz, fraktsiooni PPE-DE nimel. – Härra juhataja, tahaksin teid teavitada, et pärast eilset arutelu meie fraktsiooni PPE-DE koosolekul võtame fraktsioonina tagasi kolm muudatusettepanekut: muudatusettepaneku 6 lõikele 9, muudatusettepaneku 8 lõikele 15 ja muudatusettepaneku 10 lõikele 24. Teavitan teid fraktsiooni PPE-DE nimel heameelega, et need kolm muudatusettepanekut on tagasi võetud.

- Pärast hääletust:

Emilio Menéndez del Valle (PSE). – (ES) Härra juhataja, täie austuse juures pean järgmise kommentaari esitama.

Pärast ÜRO esindaja poolt vägagi sobivat ja mõistlikku pöördumist Tsivilisatsioonide Liidu poole jätkasite istungit sõnadega – võib-olla on need teil käepärast? – mis olid umbes sellised:

„Nii, ja nüüd peame Tsivilisatsioonide Liidu arvates maa peale naasma”.

Härra juhataja, pean kahetsusega ütlema, et teie kommentaar ei olnud kooskõlas parlamendi viisakustavadega ning ei sobinud teie kui juhataja positsiooniga.

Juhataja. – Peate olema teadlik sellest, et üks juhataja õigustest – ja minu asepresidendi kolleegid teevad seda sageli – on teha süütuid kommentaare parlamendis aset leidvate intsidentide kohta. Neid kommentaare tuleb käsitleda nende sisu ja eesmärgi kontekstis.

Kinnitan teile, kulla liige, et minu kavatsus oli täiesti positiivne.

Ent kui teie või mõni teine on leidnud midagi häirivat selles süütus ja heatahtlikus kommentaaris, võite selle tagasi võetuks lugeda.

6.3. Demokraatia, inimõigused ning Euroopa Liidu ja Vietnami vaheline uus partnerlus- ja koostööleping (hääletus)

- Enne hääletust:

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, tahaksin teha puhtalt faktilise paranduse. Viidatakse Vietnami ühendatud budistlikule kirikule, öeldes, et see oli kunagi suurim budistide organisatsioon Lõuna- ja Kesk-Vietnaxis. See viitab tegelikult faktile, et vaba ja usaldusväärset teavet ei ole enam olemas, ent seda sõnastust tuleks korrigeerida järgmiselt: „mis on suurim budistide organisatsioon Vietnamis”.

(Parlament võttis suulise muudatusettepaneku vastu)

7. Selgitused hääletuse kohta

Suulised selgitused hääletuse kohta

- Ettepanek võtta vastu otsus, millega kiidetakse heaks Catherine Ashton'i komisjoni liikmeks nimetamine (B6-0575/2008)

Toomas Savi (ALDE). – Härra juhataja, tervitan paruness Ashton'i vastuvõtmist komisjoni liikmeks ning tahaksin välja tuua fakti, et talle on omistatud eluaegne aadlikutiitel tema suurepärase töö eest Ühendkuningriigis. Olen kindel, et ta on sama vääriline volinik nagu iga teinegi enne teda. Lord Cockfield määramisel aastal 1984 Margaret Thatcheri valitsuse poolt Ühendkuningriigi volinikuks. Ta tegi Brüsselis silmapaistvat karjääri, pannes aluse ühtsele turule.

Paruness Ashton tagaks endale koha Euroopa Liidu ajaloos, kui annaks Doha läbirääkimistele hoogu. See on suur väljakutse, ent läbirääkimiste edukas lõpuleviimine aitaks arengumaid väga palju.

- Resolutsiooni ettepanek: Euroopa Ülemkogu (B6-0543/2008)

Jim Allister (NI). – Härra juhataja, hääletasin Euroopa Ülemkogu tippkohtumisel ühisettepaneku vastu selle valskuse tõttu liri rahvahääletuse osas ja selle rumala klammerdumise tõttu majanduslikult kahjulike kliimamuutuste alaste eesmärkide külge. Kommünikee avaldab silmakirjalikult austust Iirimaa poolsele Lissaboni lepingu tagasilükkamisele ning siis hakkab nende dokumentide kodeeritud keele kaudu Iirimaaalt kohe ikkagi teistega ühtemoodi mõtlemist nõudma. Nn hääletajate demokraatliku otsustusvõime austamine on ilmne vale.

Siin me oleme sügavas majanduskriisis, kõige hullemas, mida enamik meist meenutada suudab, ja Euroopa Liit mureseb kliimaeesmärkide välise ilme pärast. Tööstus ja meie majandused ei saa praegu endale lubada seda nii palju kõrgemat rohelist maksude koormat. Kõik, mida me sellega teeme, on järjest suurema osa oma tootmistööstuse väljaajamine Kaug-Itta.

Marian Harkin (ALDE). – Härra juhataja, tahan mainida muudatusettepanekut 3, milles kritiseerisime mitmeid volinikke selle tõttu, et nad on alahinnanud Euroopa Parlamendi pikaajalisi nõudeid õigusaktide esitamiseks finantsturu parema reguleerimise eesmärgil. See on olukorra reaalsus, ent arvan, et on samuti oluline väita, et liikmesriigid peavad süüst oma osa kandma. Isegi kui komisjon oleks üritanud liikuda, oleks sellele minu arvates suurt vastupanu osutatud. Ent komisjonil on ikkagi vastutus ja kui meil on põhimõtetel põhinev regulatsioon, mis on vastand eeskirjadepõhisele, peab see ikkagi olema karm, ning kergekäeline regulatsioon ei ole toiminud.

Tahan mainida ka lõiku 20, kus parlament rõhutab oma austust liri rahvahääletuse tulemuse ning ratifitseerimistoimingute tulemuste vastu teistes liikmesriikides. Liri rahvahääletuse üle peetud arutelul väideti muudkui, et parlament ei respekteriks tulemust. Lisaks kõigele ei ole parlamendil siin pädevust ega võimu mingit moodi tegutseda. Tervitan ikkagi seda avaldust, erinevalt kolleeg härra Allisterist.

Kokkuvõtteks arvan lõike 20 osas, et on võimalik tegeleda Iirimaa inimeste murega enne Euroopa valimisi, ent me ei tohiks alahinnata seda, mida siin tarvis on. See väidab ka, et parlament on valmis pakkuma abi, et saavutada laiem ja teadlikum üksmeel. Usun, et see tuleks ümber sõnastada nii, et see ütleks „saavutada paremini teavitatud üksmeel”.

Daniel Hannan (NI). – Härra juhataja, kõige ohtlikum fraas kaasaegses poliitikas on „midagi tuleb ära teha”. Poliitikutel on ebamõistlik ja ebaproportsionaalne hirm näida passiivne ja see „miski” on teisese tähtsusega, nagu me rahanduskriisi ajal näinud oleme. Ei loe, mis see „miski” on – 500 miljardit naela Suurbritannias, 500 miljardit eurot Euroopas, 850 miljardit dollarit USA-s – olgu, see on „midagi”, teeme seda. Praktilised tagajärjed ei loe.

On tõsi, et te ei saa kehtestada õigusakti languse vastu, täpselt nagu te ei saa kehtestada õigusakti Päikese või Kuu kursi tellimiseks. See, mida praegu näeme, on armutu parandus kerge krediidi aastatele, mida need samad valitsused tekitasid, hoides intressimäärasid liiga kaua liiga madalal. See oli poliitiline otsus, mitte turuga seotud, ja õhupalli puhutud õhk hakkab nüüd välja jooksuma. Meie pankade natsionaliseerimise ja selliste suurte päästmistega kaasnev ainus praktiline muudatus on see, et maksude alandamise asemel, et aidata inimesed rasketest aegadest läbi, paneme neile peale just uue tohutu suure lisakoorma. Meie maksumaksjad maksavad meie upsakuse eest kõrget hinda.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE). – Härra juhataja, mis puutub muudatusettepanekusse 9, mille vastu minu fraktsioon hääletas, siis oli fraktsioonile PPE-DE väga tähtis, et demokraatlik protsess lõpetataks ilma igasuguste lõikamisteta, mis tekitavad demokraatia nappust, eriti nüüd, kui heidetega kauplemise juures ei saa parlamendi

toiminguid positiivselt kirjeldada. Oleme näinud eksitavaid trikke, manipuleerimist ja ka seda, kuidas raportöör tema enda fraktsiooni poliitilist tahet ignoreerib.

See on saanud veelgi olulisemaks, arvestades eelmisel nädalal nõukogus olnud ummikseisu. Fraktsioon PPE-DE pakkus välja lahenduse tööstuse kahjustamise probleemile, edendades samal ajal kliimamuutuste leevendamist. Seega ei toeta meie võrdlemise ettepanekut kuluka enampakkumise süsteemi väljavahetamiseks mitte ainult Euroopa Liidu tööstus, vaid ka kaubandusühingud. Üritame kõik ühiselt ohtlikke heiteid vähendada. Selle pole kahtlustki.

Küsimus on aga selles, kuidas seda teha. Meie esmane mure peab olema meie planeet, ent tunnistan, et juhtivate kliimasõbralike majanduste langus, mis viib tööpuuduseni Euroopa Liidus, ei aita kaasa kliimamuutuste peatamiseks vajalikele meetmetele.

Peter Skinner (PSE). – Härra juhataja, EPLP-l on hea meel selle ühisresolutsiooni ja finantskliimat ning laiemat majandust puudutava ettepaneku sisu üle. Seoses sellega, mida järgmiseks teha, on tõsi, et parlament on kehtestanud mitmesuguseid nõudeid – mõnes mõttes nagu soovinimekirja – ning ka konkreetseid ettepanekuid selle kohta, mida teha tuleb. Mõnikord oleme läinud komisjonist kaugemale. Tõepoolest, mõnikord – võib-olla riiklikel põhjustel või poliitiliste huvidega seoses – oleme näinud parlamenti tekstile vett peale tõmbamas ja uut teksti esitamas.

Ent need üleskutsed on praegu üsnagi asjakohased ja on seotud meie praeguse olukorraga. Järelevalvestruktuure tuleb tugevdada rohkem kui kunagi varem, ent maailma tasandil, mitte vaid Euroopa tasandil. Peame vaatama Euroopa Liidust kaugemale. Selleks peame ka kaaluma seda, mis maailmas arenguabiga seoses toimub. Peame suurendama oma reserve arenguküsimustega tegelemiseks, mitte neist eemale jalutama, ning loodetakse, et seda tehes saavutame kogu maailmas vajaliku majandusliku tasakaalu. Meie roll on sellistele küsimustele tähelepanu pöörata. Meie roll on ka selles osas midagi rohkem ära teha; esitan rohkem teavet selle teema kohta kirjalikult.

Ivo Strejček (PPE-DE). – Härra juhataja, tahaksin kokku võtta põhjused, miks resolutsiooni vastu hääletasin. Esiteks on riigi rolli tugevdamine vale vastus finantsrahutustest väljapääsu otsimisel. Teiseks ei ole suurem reguleeritus ja uue üle-euroopalise järelevalveasutuse loomine ilma pädevusi selgitamata kriisile lahenduseks. Kolmandaks ei saa Lissaboni leping jõustuda, olles lirimaa inimeste poolt tagasi lükatud. Seega peaks Euroopa Ülemkogu austama liri rahvahääletusi tulemust. Neljandaks ei taha Euroopa Ülemkogu minna tagasi oma ebarealistlike ja äärmiselt kallite eesmärkide juurde seoses kliimamuutustega. See ohustab lõpuks tavainimeste elustandardit.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Härra juhataja, lubage mul alustada, öeldes, et on küll õige, et Lissaboni leping ei saa jõustuda enne, kui kõik 27 liikmesriiki selle heaks kiidavad, ent see ei tähenda, et Euroopa ei või edasi liikuda, ning mina näiteks ei taha näha Euroopat ilma lirimaa edasi liikumas. Partei Fine Gael valimisjuhina tahan teha täiesti selgeks, et liri seisukoht on ja peaks olema, et tahame olla Euroopa keskmes. Me ei taha enam olla saar teise saare taga ning Briti huvide poolt valitsetav. Me austame Suurbritanniat selle eest, et tal on oma huvid – tal on selleks õigus. Meie huvid on mujal ja ma ei taha, et ükski parlamendi Briti liige siin püsti tõuseb ja räägib minu valijaskonna või lirimaa huvide eest.

Tahan öelda, et partei Fine Gael parlamendiliikmed fraktsioonis PPE-DE toetavad raporti üldist püüdlust Euroopa Ülemkogu istungil, ent ma ei aktsepteeri seda, et parlament peaks arvestama, „et oleks võimalik reageerida liri rahva poolt väljendatud muredele, et tagada enne Euroopa valimisi kõigile vastuvõetav lahendus“, sest see teema on liri rahvale mõtteaineks, nende endi äranägemise järgi ja nende endi ajal. Selle punkti peamegi üles kirjutama.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Ma ei ole eriti rahul meie ühisresolutsiooni sisuga ega ole ka väga rahul nõukogu eesistuja Sarkozy käitumisega. Sellegipoolest pean kokkulepet või vähemalt võimet mingis ühislähenedes kokku leppida väga tähtsaks sammuks, sest halvim sõnum, mille Euroopa inimestele saata võime, on see, et me ei suuda milleski kokku leppida. Sellest hoolimata tahaksin samuti üles kutsuda kainele mõistusele. Siin on kolm tegurit. Üks on loomulikult rahanduskriis, teine on langus ja kolmas kehtib põhimõtteliselt üleilmastumise mõjule meie siseturul. Olen rääkinud sellest palju-palju kuid ja isegi mitmeid aastaid. Tundub, et me ei suuda peatada kasvumäära Euroopa tööstusele esitatud nõuetes ning ei suuda seda kasvu isegi Maailma Kaubandusorganisatsiooni tasandil arutada. See ühildumatus on meie jaoks suur probleem.

- Soovitus: Harlem Désir (A6-0373/2008)

Hubert Pirker (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, nagu me kõik teame, on renditöö Euroopa Liidus läbimas tohutut kasvu. See on ühelt poolt hea, kuna loob palju töökohti, ent riiklikul tasandil laialdaselt varieeruvad eeskirjad on tähendanud, et reeglina on mõjud siiaamaani olnud pigem negatiivsed, eriti töötajatele, sest see toob madalate palkade tulemusel kaasa palgadumpingu ja seega ka kohalike töötajate ümberpaigutamise. Kokkuvõttes viib see ka konkurentsi moonutamiseni, eriti väike- ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks, ning sellel on eelseid ka neile, kes võtavad odavalt tööle võimalikult palju ajutisi töötajaid.

Seega peab meie eesmärk seoses direktiividega olema renditöö reguleerimine Euroopa Liidu jaoks üldiselt, ning eriti sätestada, et ajutisi töötajaid tuleb kohelda võrdsena kasutajaettevõtjate töötajatega seoses töö- ja värbamistingimustega. See oleks Euroopa majandusliku positsiooni huvides, eriti töötajate huvides, ning väldiks ettevõtjate jaoks konkurentsi moonutamist.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Härra juhataja, iga muudatus sellele direktiivile, ükskõik, kui tähtis, tähendaks õigusloomealase tegevuse olulist pikendamist ning jätaks ajutised töötajad veelgi pikemaks perioodiks õiguskaitseta. See on direktiiv, mis on oma tähtsaja palju aastaid ületanud. See on ka sotsiaalpartnerite vaheliste kokkulepete väljendus. Seetõttu hääletasingi muudatusettepanekute vastu.

- Raport: Roberta Angelilli (A6-0404/2008)

Neena Gill (PSE). – Härra juhataja, hääletasin selle raporti poolt, kuna Interneti kasutavate laste ohutus on minu jaoks suureks mureks. Selle teema on tõstatanud ka paljud minu Lääne-Midlandsi valijaskonnast. Ma tean, et paljud lapsevanemad ja õpetajad muretsnevad järjest rohkem selle pärast, et lastel on juurdepääs materjalidele, mis on sobimatud ja potentsiaalselt ohtlikud.

Interneti arenemine võimsaks ülemaailmseks meediumiks on suurendanud ohtu noorukitele üle kogu maailma. Hiljutise Ühendkuningriigis läbi viidud uuringu kohaselt on koguni ühele kümnest veebi jututubasid kasutavast lapsest Interneti teel pedofiil lähenenud. Tunnistades, et Internet pakub lastele meelelahutust, võimalusi ja teadmisi, peame siiski kehtestama ka meetmed nende kaitsmiseks Internetis. Usun, et meil on vastutus kaitsta lapsi ohtlike materjalide eest ja ka mõnede veebis tegutsevate inimeste eest.

Euroopa Parlamendil on tähtis roll sobimatute ja ebaseaduslike materjalide kättesaadavuse vähendamisel ning veebiohtudest teadlikkuse suurendamisel. Seega tervitan seda raportit ja Euroopa Liidu pingutusi meie laste kaitsmisel. Lapsed peaksid saama kasutada selle tehnoloogia kõiki võimalusi, kartmata neid, kes võiksid neile halba soovida.

Hubert Pirker (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, Internet on iseenesest väga positiivne leiutis, ent seda kasutab järjest rohkem kurjategijaid ning see on toonud kaasa kiire kasvu ühes kõige põlastusväärsemas kuriteos üldse, lastepornograafia levitamises.

Kui kujutate ette, et juba ainuüksi eelmisel aastal tõusis selliste materjalide levitamine Internetis 16% – ning lisate sellele fakti, et sellel eesmärgil kasutatakse aastas ära üle 20 000 lapse, et pilte teha – siis saate aimu selle teema ulatusest. Meie eesmärk peab olema järgmine: nulltolerants laste väärkohtlemise vastu, karmid karistused süüdlastele ning maksimaalne kaitse Interneti kasutavatele lastele.

Tervitan Euroopa Parlamendi poolt toetatavate meetmete paketti, mis ulatub infotelefonidest blokeerimissüsteemide paigaldamiseni ja haridusest politseikaitse ja finantstehingute jälgitavuseni.

See Euroopa Parlamendi raport on väga tähtis, sest saadab välja väga tugeva signaali seoses meie ühiskonna kõige nõrgemate liikmete, meie laste kaitsmisega.

Zita Plešinská (PPE-DE). – (SK) Internet on suureks abiks, aga samal ajal ka suureks ohuks, eriti lastele. Lapsed on hulga suuremad arvutisõbrad kui nende vanemad ning seega ei ole vanemad sageli teadlikudki lõksudest, millega lapsed paaritunnise Internetis surfamise ajal kokku võivad puutuda. Tervitan seda raportit ja hääletasin selle poolt.

Usun, et ohutu Interneti programm aitab eemaldada suure põlvkondadevahelise lõhe seoses Interneti-teadlikkusega. Meil on vaja vanematele ja õpetajatele suunatud teabekampaaniat. Toetan Euroopa Liidu riikides kontaktpunktide loomist, mille kaudu on võimalik teavitada ebaseaduslikest tegevustest seoses Interneti turvalisusega.

Matti Juhani Saari Soomes pani Internetti, kaasa arvatud veebilehele YouTube, üles videod, mis kujutasid teda lasketiirus püstolit laskmas. Hiljem tappis see püstolit kandev hullumeelne kümme noort inimest Soomes Kauhajoki linnas. Daamid ja härrad, usun, et selle programmi abil õnnestub meil vähendada riskitasemeid ja tagada, et noortel inimestel ei oleks juurdepääsu sellistele videotele Internetis.

Jan Březina (PPE-DE). – (CS) Toetasin Angelilli raportit, sest usun, et see aitab võidelda laste väärkohtlemise vastu Internetis. Tahaksin, et rõhk asetataks politseijõududel kasutada olevate vahendite täiustamisele. Konkreetsemalt hõlmab see Euroopa lastepornograafia andmebaasi loomist koos kriisiliinide väljakuulutamisega, mis peaksid olema kättesaadavad politseijõududele. See on väga kasulik vahend juhtudeks, mis hõlmavad piltide ostmist vastastikuste grupisuhtluste kaudu, sest see võimaldab selgeks teha, kas vastav pilt on juba Internetis ilmunud ja kas selle kohta on juba uurimine algatatud, vältides seega asjatut mitmekordset uurimistegevust. Üks tõhus meede oleks ka lastepornograafiat sisaldavatel veebilehtedel tehtud maksete jälgimine, pidades samal ajal täielikult kinni privaatsuse ja pangasaladuste kaitse eeskirjadest.

Praegused kogemused näitavad, et laste turvalisust saab Internetis tagada ainult mitmetasandilise lähenemisega, mis hõlmab laste, perekondade, kõigi telekommunikatsiooni operaatorite, Interneti-teenuste pakkujate ja valitsusorganite kaasamist. On vaja tõsta teadlikkuse ja ennetamise taset, mis tehnilisest vaatenurgast aitaks kaasa ja soodustaks juhtudest raporteerimist ja suurendaks võimalust, et politsei neid uurib. Usun täielikult, et turvalise Interneti programm saab siin kaasa aidata.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Lubage mul täiendada esmaspäevast arutelu Internetti ja muid kommunikatsioonitehnoloogiaid kasutavate laste kaitsmise üle. Loomulikult ma toetasin raportit ja ootan seda väga. Sellegipoolest ei ole meie poolt heaks kiidetud programmis mingit rõhku terminoloogia ühtlustamisel seoses ohtliku sisuga. Liikmesriikide vaated erinevad ka selle osas, mida lihtsalt ei lubata ja mis on juba kriminaalseks muudetud. See raskendab loomulikult võitlust Interneti-kuritegevuse vastu, mis ei tunnista ei riikide ega mandrite piire. Meie laste nimel peaks kooskõlastamine selles valdkonnas olema meie prioriteet, kas see meeldib meile või mitte.

Koenraad Dillen (NI). – (NL) Härra juhataja, hääletasin kahtlusteta selle raporti poolt. On tervitatav, et Euroopa soovib midagi ära teha laste kaitsmiseks praegu Internetis levivate paljude ohtude eest. Lapsed hakkavad Internetti kasutama juba väga noorelt, aga puutuvad siis loomulikult kokku ka selle ohtudega.

Hinnanguliselt puutuvad üheksa kümnest lapsest vanuses 8–16 Internetis kokku pornograafilise materjaliga. Veebis pornograafia levitajad on muutumas järjest hooletumaks. Lisaks Interneti-pedofiilidele ja pornograafia levitajatele on ka veebikasiinod oma agressiivsete turundustehnikatega. Eriti just väiksemad lapsed ei ole alati teadlikud seonduvatest ohtudest.

Seega peavad lapsed, koolid ja õpetajad, ent ka poliitikud lapsi selle kõige eest kaitsma. Nad peavad nii jälgima kui tõstma teadlikkust, eriti ühiskonna noorimate liikmete hulgas, sest need on kõige vastuvõtlikumad ja haavatavamad.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Tänan teid, härra juhataja. Hääletasin raporti poolt, sest usun, et see on väga tähtis. On raske ühes dokumendis lahendada neid paljusid probleeme, mis tekivad, kui lapsed kommunikatsioonitehnoloogiaid kasutavad. Ent see programm on vajalik organisatsioonilisel tasandil. Kui arutame uute tehnoloogiate mõju, kipume rääkima sotsiaalsetest, hariduslikest, kultuurilistest ja muudest kasudest ning saame negatiivsed mõjud teada alles liiga hilja. Olemasolevad mehhanismid selliste toodete piiramiseks, millel on negatiivne mõju, on riski minimeerimisel väga tähtsad, ent me vajame nende kõrvale ka ennetavaid programme. Nüüd kui meil on ühine Euroopa programm, peab igal liikmesriigil ka oma riiklik programm olema. Peame tõstma ühiskonna teadlikkust probleemist ning õpetama lastele IKT intelligentset kasutamist. Teine teema, millega tegelema peame, on „arvutisõltuvuse” oht. Tarvis on ühendatud pingutusi, ja see on veel üks roll, mille riikide valitsused endale võtma peavad.

- Rapport: Françoise Grossetête (A6-0346/2008)

Milan Gaľa (PPE-DE). – (SK) Härra juhataja, tahaksin teid tänada, et mulle kõnelemisaega andsite, ning tahan tänada ka proua Grossetête'i raporti eest direktiivi ettepaneku kohta, mis tegeleb ravimite müügilubade tingimuste muutmisega. Toetasin seda hääletamisel. See tähendab edusamme seaduste ühtlustamises ja tarbijakaitses, vähendades bürokraatiat, suurendades paindlikkust ning tuues patsientidele kasu nii ohutuse kui teadlikkuse mõttes. Samal ajal lihtsustab see toiminguid ja vähendab keskmise suurusega ravimifirmade kulusid.

Ma hindan volinik Verheugeni selget seisukohta järeletehtud ravimite osas, madalakvaliteetsete geneeriliste ravimite osas, millel sageli on vaid platseeboefekt, ning ebaseaduslike ravimite ja vaktsiinide osas, mis leiavad tee Euroopa kodanikeni musta turu kaudu. Sellised tegevused on kriminaalsed. Lähitulevikus koostab komisjon meetmed olemasolevate seaduste tugevdamiseks selles valdkonnas, et ühtki neist ravimitest turustada ei saaks. See kehtestab ka sanktsioonid selles valdkonnas tegutsevate inimeste vastu. Volinik on ka kinnitanud, et tõhusaid ravimeid tuleb toota tunnustatud Euroopa standardite ja tootmisprotsesside kohaselt.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Pean reageerima tänasele arutelule, milles ütlesin loomulikult, et kiidan selle raporti heaks. Ent hõlmati nõue, et kõik sama toimeainet sisaldavad ravimid kannaks sama ärinime, et vältida patsientidele segaduse tekitamist ja liigsete dooside tarbimist. Mittespetsialistidele võib see tunduda mõistlik, ent ravimeid uuendatakse pidevalt ning lisaks sellele võivad ka sama või sarnast toimeainet sisaldavad ravimid muudes koostisosades erineda. Oleks absurdne noomida komisjoni selle eest, et ei nõuta ärinimede standardiseerimist, mis võib tähendada võimetust aru saada, kuidas süsteem töötab, hoolimata sellest, mis õigused Euroopa Liidul üldiselt on.

- Rapport: Toine Manders (A6-0195/2008)

Neena Gill (PSE). – Härra juhataja, mul on väga hea meel, et parlament lõpuks 1994. aasta kinnisvara osajalise kasutamise direktiiviga tegeleb, et tarbijad saaksid oodata oma investeeringute paremat kaitset. See kaitseb pikas perspektiivis ka 40 000 Euroopa töökohta. Mul on selle raporti vastu eriline huvi, sest see katab teemat, mis otseselt mõjutab paljusid minu valijaskonnas. Meil Ühendkuningriigis on rohkem osajaliselt kasutatava kinnisvara omanikke kui üheski teises Euroopa riigis. Seega kinnitab see paljudele neist, et Euroopa tegutseb, et kaitsta neid petukauba eest. Ühendkuningriigi kinnisvara osajalise kasutamise valdkond on väärt umbes 157 miljonit eurot aastas, ning see direktiiv on tähtis samm edasi selliste ebaausate agentide elimineerimiseks, kes põhjustavad tarbijatele probleeme ja kahjustavad seaduslike tegutsejate reputatsiooni. Need uued lihtsustatud eeskirjad tagavad, et tarbijaid kaitstakse võrdselt hästi kogu Euroopa Liidus, luues samal ajal ühetaolise mängumaa kinnisvara osajalise kasutamise ja teiste populaarsete puhkusega seotud toodete turul.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Mul on hea meel, et hoolimata poliitilisest spektrist jõuti kokkuleppele õigusaktide ühtlustamise osas, mis kaitseb kõiki välismaal puhkust planeerivaid eurooplasi ja neid, kes soovivad ilma riskita majutust üürida. Kinnisvara osajalise kasutamise direktiivi ülevaatamine jätab välja kahtlaste teenusepakkujate registreerimise ja suurendab sellega võimalusi, et inimesed ei lange pettuste ohvriks, nagu praegu liigagi tihti juhtub.

Tarbijatele on antud ka neljateistkümnepäevane periood, mille jooksul võib lepingu üles öelda ilma ettemakset tegemata, ja nad saavad lepingu isegi keeles, mida nad mõistavad, mis on hea uudis ka Tšehhi kodanikele.

Gary Titley (PSE). – Härra juhataja, jagan oma sõbra ja kolleegi preili Gilli rõõmu selle üle, et selle direktiivi lünkasid täidame.

Kinnisvara osajaline kasutamine on suur valdkond, ent see võib olla ka suur pettus. Näiteks olen tegelenud ettevõttega European Timeshare Owners Organisation, mis tegutseb Hispaanias – ent mugavalt Gibraltari aadressilt – ning minu valijad on mulle öelnud, et see ettevõtte on teinud neile pakumisi nende kinnisvara osajalise kasutamise õiguse edasimüügiks. Kui nad kalli raha eest Hispaaniasse läksid, ei leidnud nad sealt oma kinnisvara osajalise kasutamise õigusele ostjat, vaid ettevõtte, kes tahtis neile teisi osajalise kasutamise õigusi müüa.

Olen mitu nädalat üritanud selle ettevõttega ühendust võtta ning alles sel nädalal läks see õnneks, sest imekombel ei vasta nende poolt antud telefoninumbritele keegi ja nad ei paista ka kirjadele vastavat.

Loodan, et hakkame nüüd selliseid organisatsioone nagu European Timeshare Owners Organisation peatama, sest need annavad kinnisvara osajalisele kasutamisele halva nime ja ausalt öeldes kahjustavad ka Hispaania puhkusetööstuse mainet, ning ma tean, et te hoolite sellest.

- Rapport: Jan Andersson (A6-0370/2008)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Ma ei saanud Anderssoni raporti poolt hääletada. Mulle ei meeldi, et need, kes Euroopa Kohtu otsusega rahul ei olnud, üritavad täna selle raportiga õõnestada kohtu otsust seoses Laval'i juhtumiga Rootsis. Teenuste vaba liikumine on üks Euroopa Liidu eeliseid ning liikmesriigid peavad pöörama üsnagi palju rohkem tähelepanu sellele, et tagada, et nii töötajad kui ettevõtjad on paremini teavitatud

töötajate lähetamist käsitleva direktiivi praeguse vormi põhimõtetest. See on õige viis tegelemaks ebaseadusliku tööhõive ja ka dumpinguga Euroopa Liidu tööturul, mitte jurisdiktsioone õõnestades. Demokraatlikes ühiskondades tuleb õiguste nimel ilma piiranguteta kära teha ja neid ei tohi õõnestada.

Marian Harkin (ALDE). – Härra juhataja, muudatusettepaneku 24 esimene osa tunnistab, et sotsiaalne dumping oli üheks teguriks Iirimaa poolt Lissabonile antud „ei” juures. Olen nõus sellega ja ka fraasiga, mis palub nõukogult tegutsemist võrdse töö eest võrdse tasu tagamise nimel. Muudatusettepanek kutsub liikmesriike üles Iirimaa rahvahääletuse tulemust austama. Seda ei ole vaja öeldagi, lisaks millele on see nagoonii kõigi liikmesriikide juriidiline kohustus.

Ent selle kõigega kõrvuti on nõue, et peame alustama olemasolevate lepingute põhjalikku ülevaatamist, et avada tee sotsiaalsele Euroopale. Räägime siis veel sepahaamriga pähkli purustamisest! „Olemasolevate lepingute põhjalik ülevaatamine” kõlab mulle nagu reegliraamatu purukskiskumine. Meil on juba olemas väga positiivsed diskrimineerimisvastased õigusaktid ja oleme neid praegu täiustamas. Oleme ajutiste töötajate direktiivi osas üksmeelele jõudnud. See toetab töötajate õigusi ja näitab, et Euroopa sotsiaalne süda tuksub ikka veel.

Muudatusettepanek 16 kutsub liikmesriike üles Euroopa Kohtu otsustele vastuväiteid esitama. See ei ole viis äri tegemiseks. Peame töötajate lähetamist käsitleva direktiivi üle vaatama ja tagama selle korrektse ülevõtmise kõigis liikmesriikides, ning kui see vajab muudatusi, siis muudame seda, ent lepingute põhjalik ülevaatamine ei ole vajalik.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Härra juhataja, hääletuse osas tahaksin öelda, et partei Fine Gael liikmed, kellede hulka ka mina kuulun, hääletasid Anderssoni raporti poolt, sest see tegeleb Euroopa Kohtu otsustes Vikingu, Laval ja Rüfferti juhtumite osas tõstatatud tähtsate küsimustega, sätestades võrdse kohtlemise ja võrdse töö eest võrdse tasu põhimõtte.

Raport väidab väga selgelt, et õigusaktid ei ole piisavad ja et peame leidma parema tasakaalu töötajate õiguste ja teenuste pakkumise vabaduse vahel, ent vastuseks ei ole olemasolevate Euroopa Liidu lepingute põhjalik ülevaatamine, nagu muudatusettepanekus 24 nõuti. Vastus on täiendada õigusakte, mistõttu hääletasimegi muudatusettepanekute 24 ja 16 vastu, mis olid nii kasutud kui ka ebavajalikud, sest ei tegele õigusloome kohustusega.

Philip Claeys (NI). – (NL) Härra juhataja, hääletasin Anderssoni raporti vastu mitte ainult sellepärast, et tekst puudutab tööseadust – mis jääb liikmesriikide volialasse –, vaid ka sellepärast, et see viitab ikka ja jälle põhiõiguste hartale ja Lissaboni lepingule.

Loomulikult ei ole see esimene raport, mis sellise kuriteo sooritab, ent see näitab sügavat põlgust liri hääletajate vastu, kes lepingu kehtetuks muutsid, ning tegelikult ka kõigi Euroopa hääletajate vastu, kellel ei ole olnud võimalust väljendada oma vaateid Lissaboni lepingu kohta demokraatlikul moel.

Ikka ja jälle lubatakse, et Euroopa võtab inimeste soove arvesse, et demokraatia nappuse kaotamiseks võetakse midagi ette, ning ikka ja jälle selgub siin parlamendis, et Euroopa ei anna tulemusi. Euroopa Liidul on usaldusväarsuse probleem, mis on vähemalt sama suur kui demokraatia nappus.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Härra juhataja, töötasin koos härra Anderssoniga variraportöörina fraktsioonis Liit Rahvusriikide Euroopa eest, olles täiesti teadlik raportis kaetavate teemade tähtsusest minu enda ametiühingu, Solidaarsuse jaoks ning ka minu poliitilise fraktsiooni jaoks, mis on sotsiaalküsimuste suhtes tundlik. Minu käes on selleteemaline kiri Janusz Śniadekilt, ametiühingu Solidaarsus juhilt.

Raport pöörab tähelepanu vajadusele austada ametiühingu õigusi ja sotsiaalpartneritevahelise dialoogi tähtsust, sellise dialoogi tulemusi, eriti kollektiivlepinguid, ning pidada kinni „võrdse töö eest võrdse tasu” põhimõttest. Seetõttu hääletasingi selle raporti poolt, isegi kuigi mõned kolleegid varem siin parlamendis ütlesid, et viited Lissaboni lepingule on praegu õigustamata.

Katrin Saks (PSE). – (ET) Ma soovin selgitada, miks ma ei hääletanud härra Anderssoni raporti poolt.

Kuigi see raport võrreldes esialgsuga muutus palju tasakaalustatumaks, jäid siiski nii mina kui paljud Ida-Euroopast pärit mu fraktsioonikaaslased erapooletuks. Loomulikult me toetame võrdse kohtlemise printsiipi, aga me nägime ohtu, et selle loosungi all üritatakse takistada ühe Euroopa Liidu põhivabaduse – tööjõuliikumise vabaduse – elluviimist. See on eriti oluline Ida-Euroopale: meie tööjõud tahab lääne tööjõuturule, kasvõi ajutiselt, et veidi rohkem teenida, aga ma arvan, et see on oluline ka tervikuna Euroopa Liidu majandusarengule.

Olen seda meelt, et Euroopa Liidu tasemel regulatsiooni muutmise asemel, mida taotleti, tuleks enam tähelepanu pöörata direktiivi rakendamisele ja regulatsioonidele liikmesriikides.

Kirjalikud selgitused hääletuse kohta

- Ettepanek võtta vastu otsus, millega kiidetakse heaks Catherine Ashton'i komisjoni liikmeks nimetamine (B6-0575/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Hääletasin õigusloomega seotud resolutsiooni poolt, mis koos muudatustega kinnitab ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus, mis muudab 2003. aasta määrust seoses kohtualluvusega ning abieluasjades kohaldatavat õigust käsitlevate eeskirjade kehtestamisega, põhinedes minu Saksa kaasliikme proua Gebhardti raportil. Euroopa Liidu piires suurema liikuvusega kodanikke silmas pidades, mis on viinud suurema arvu „rahvusvaheliste” paarideni ehk teiste sõnadega paarideni, milles abikaasad on erinevast rahvusest või elavad erinevates liikmesriikides või liikmesriigis, kus vähemalt üks abikaasa ei ole kodanik, ning ka Euroopa Liidu kõrge lahutuste määra tõttu oli tähtis reguleerida kohalduvat seadust ja kohtualluvust abieluasjades, mis mõjutab igal aastal järjest suuremat arvu kodanikke. Peaksime pidevalt välja tooma, et lepingud sätestavad ühise vabaduse, turvalisuse ja õiguse ruumi järkjärgulise loomise, mille meetmed üritavad edendada „liikmesriikides seaduste ja kohtualluvuse suhtes kohaldatavate eeskirjade kokkusobivust”.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Toetan Catherine Ashtonit kui uut kaubandusvolinikku. Mul on väga hea meel, et saime lõpuks naissoost kaubandusvoliniku ja esimese naissoost Briti voliniku. Usun, et ta on väga tundlik ja avatud volinik, kes teeb parlamendiga tihedalt koostööd.

- Resolutsiooni ettepanek: Euroopa Ülemkogu (B6-0543/2008)

Colm Burke, Avril Doyle, Jim Higgins ja Mairead McGuinness (PPE-DE), kirjalikult. – Tahame öelda, et partei Fine Gael parlamendiliikmed fraktsioonis PPE-DE toetavad raporti üldisi põhimõtteid Euroopa Ülemkogu kohtumise kohta, ent ei aktsepteeri, et parlament peaks olema seisukohal, et „on võimalik leida lahendus liri rahva väljendatud muredele, et tagada enne Euroopa Parlamendi valimisi kõigi jaoks vastuvõetav lahendus”, sest see teema on liri inimeste endi otsustada nende endi äranägemise ja ajastuse järgi.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE), kirjalikult. – Mina ja mu Briti konservatiividest kolleegid toetavad selle resolutsiooni elemente, mis tegelevad koostööga riikide vahel seoses praeguse rahanduskriisiga ning selles kontekstis väike- ja keskmise suurusega ettevõtetele toetuse väljendamisega. Toetame ka seda, et Euroopa Liit säilitab oma kohustused seoses kliimamuutustega. Kiidame heaks tugeva toetuse Gruusiale selles resolutsioonis, mis järgneb Venemaa sekkumisele sellesse riiki.

Ent kuna oleme resoluutselt vastu Lissaboni lepingule, ei saa me teksti selles osas toetada. Samuti oleme vastu Euroopa Liidu ühisele sisserändepoliitikale.

Nendel põhjustel me lõplikus hääletuses ei osalenudki.

Sylwester Chruszcz (NI), kirjalikult. – (PL) Täna hääletasin Euroopa Nõukogu kohtumisel Brüsselis koostatud resolutsiooni vastu, sest ma ei nõustu enamiku liikmete seisukohaga vähemalt kahe Euroopa Liidu tippkohtumisel arutletud teema osas. Minu arvates lõpetati Lissaboni lepingu ratifitseerimine liri rahvahääletuse tulemustega. See tähendab, et igasugused üritused Euroopa Liidus põhiseaduslikku protsessi tagant sundida on asjatud. Ma ei nõustu ka enamuse seisukohaga energia ja kliimamuutuste osas. Tahaksin välja tuua, et pealesunnitud lahendused on paljudes riikides ohuks tööstustele ja tarbijatele, kaasa arvatud Poolas.

Avril Doyle (PPE-DE), kirjalikult. – Mina ja mu kolleegid liri poliitilises parteis Fine Gaelis, kuhu kuulume, hääletasime Lissaboni lepingu selge ja ühemõttelise ratifitseerimise poolt ja soovime seda liri valitsuselt võimalikult kiiresti saada. Ent kohtleme liri valijaskonda nagu närilisi, kes meid ohustada võivad. 12. juuni hääletuse ja ratifitseerimise teise ürituse tulemuste vahel on tarvis leida selge poliitiline ühtsus.

Saavutame selle kiiremini ja suurema eduvõimalusega ning ilma tajutavate diktaatideta oma kolleegidelt meie ratifitseerimisprotsessi ajastuse üle, nimelt „enne Euroopa valimisi”, nagu lõikes 20, mille vastu ma täna hääletasin.

Edite Estrela (PSE), kirjalikult. – (PT) Hääletasin Euroopa Ülemkogu kokkuvõtteid (15. ja 16. oktoobril 2008) käsitleva ühise resolutsiooni ettepaneku poolt, sest nõustun otsusega sekkuda rahaturgudesse. See

oli mõistetav tänu suurele vajadusele reageerida Euroopa kodanike hirmudele ja anda turule likviidsust ning kindlust koos kõigi vastavate eelistega perekondadele ja väike- ning keskmise suurusega ettevõtetele.

Ent ei tohi unustada, et see resolutsioon toetab ka rahvusvahelise finantssüsteemi ümberkujundamisele suunatud põhimeetmete vastuvõtmist, eriti koostöö ja koordineerituse suurendamiseks ühenduse tasemel reguleerijate vahel ning Euroopa Liidule õiglase ja tõhusa järelevalvesüsteemi andmiseks. Rahaturu suurem reguleeritus on hädavajalik, kuid kõigepealt vajame paremat määrust. See resolutsioon liigub selles suunas.

Patrick Gaubert (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Mul on hea meel parlamendi toetuse üle Euroopa sisserände- ja varjupaigapaktile Euroopa Ülemkogu 15.–16. oktoobri 2008 resolutsiooni üle hääletamise kontekstis, mille poolt ma hääletasin.

Liikmed on tervitanud seda ELi eesistujariigi Prantsusmaa algatust, mis esitab sidusa ja tasakaalus lähenemisviisi sisserändele ja kinnitab uuesti Euroopa Liidu vastutustundlikku otsust edendada seaduslikku sisserännet ja võidelda tõsiselt ebaseadusliku sisserände vastu.

Seda edu seoses ülemaailmse tegevusraamistikuga on kinnitanud eesistujariigi Prantsusmaa püüdlused eesmärgiga kiirelt vastu võtta praegu arutletavad direktiivide ettepanekud, muutes sellega need ambitsioonikad avaldused käegakatsutavateks tegevusteks. Konkreetsemalt on olemas direktiiv ühtse toiminguga ja ühise õiguste kogumiku kohta ehk nn sinise kaardi direktiiv, mis käsitleb sisserändetingimusi kõrgelt kvalifitseeritud kodanikele, ning direktiiv, mis käsitleb karistusi ebaseaduslikult territooriumil viibivate kodanike tööandjatele.

See pakt moodustab lahutamatu osa teest tõelise ühise sisserände- ja varjupaigapoliitika suunas, mis toetab Euroopa Parlamendi poolt kaitstud põhiõigusi ja inimväärikust.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Seoses muudatusettepanekuga 7, mille esitas Roheliste/Euroopa Vabaliidu fraktsioon, tahame märkida, et liikmesriigid võiksid saada jätkata Bretton Woodsi institutsioonide reformimisel nende endi lähenemist.

Kuna kompromissresolutsiooni ja selle muudatusettepanekuid käsitlevad dokumendid jõudsid kohale liiga hilja, ei osalenud me hääletamises alates punktist 19; (ent ükski neist polnud nimeline hääletamine).

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Fraktsioonide PPE/PSE/ALDE/UEN resolutsioon paljastab tänaseks Euroopa Liidu poolt vastu võetud meetmete piirid ja tõelised eesmärgid.

Ignoreerides praeguse rahanduskriisi tõelisi põhjuseid, milleks on kapitali suurenev kogunemine ja koondumine, majanduse liigne keskendumine finantstegevusele, spekulatsioonid ning kapitali vaba ja kerge liikumine, ning taandades need rahaturgudel „läbipaistvuse puudumiseni” ja „puuduliku järelevalveni”, üritab enamik siin parlamendis võimatut teha. Teiste sõnadega tahavad nad päästa süsteemi sellele omasest kriisist, taastades (hetkeks) „usalduse turgude vastu” ja andes riiklike finantse ilma ehtsate tagatisteta nagu Portugal, kus kirjutati ehtne „tühi tšekk” summale, mis oli võrdväärne kõigi struktuurifondidega, mida riik praeguses ühenduse finantsvõrgustikus kasutada saab.

Ent kõik need parlamendi poolt nii väärtustatud meetmed on lihtsalt viis põhielementidega tegelemiseks, näiteks nagu tugeva ja tõhusa riigipanga loomine igas riigis selle arenguvajaduste katmiseks, tehes lõpu maksuparadiisidele, kehtestades tingimused kapitali liikuvusele ning lõpetades finantsspekulatsioonid, muutes Euroopa Liidu rahapoliitikat ja stabiilsuspakti, lõpetades majanduse erastamise ja liberaliseerimise ja nii edasi.

Selle asemel tahab enamik parlamendist uuesti kinnitada oma neoliberaalsed kava.

Ona Juknevičienė (ALDE), kirjalikult. – 15.–16. oktoobril 2008 peetud Euroopa Ülemkogul tehtud resolutsioon tegeleb mitme tähtsa temaga, näiteks ülemaailmse rahanduskriisi mõjuga rahanduskriisist väljumise majanduslikule strateegiale, määruste täiendamisega Euroopa Liidu regulatiivse ja järelevalvevõrgustiku tugevdamiseks ning energia ja kliimamuutuste ja energiapoliitika küsimustega. Ent usun, et meil ei õnnestunud piisavalt põhjalikult tegeleda energiapoliitika küsimustega seoses komisjoni viimaste kohustuste ja eesistujariigi Prantsusmaa kokkuvõtetega. Euroopa Komisjon võttis eesmärgiks Balti riikide võrkude ühendamise plaani koostamise ja selle esitamise Euroopa Liidu energiaministritele detsembris. Nõukogu peab Leedu, Läti ja Eesti ühendamist laiema Euroopa elektrivõrgustikuga ja gaasiallikate mitmekesistamist Venemaa gaasist sõltuvuse vähendamiseks väga oluliseks. Pakkusin välja nende soovitude hõlmamise resolutsiooni, ent neid ei aktsepteeritud poliitiliste fraktsioonide vahelistel läbirääkimistel, ning ka minu suulist muudatusettepanekut mitte. Usun, et Euroopa Parlamendil ei õnnestunud üles näidata

solidaarsust Baltimaade suhtes, mis on niigi kõige isoleeritumad energiasaared ühenduses ja sõltuvad gaasi osas Venemaast. Ülal esitatud põhjustel ma ühisresolutsiooni üle hääletamises ei osalenudki.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Euroopa Liit asus Kosovo osas Priština poolele, nõudes Kaukaasia konflikti osas Gruusia territoriaalset terviklikkust. Brüssel peab lõplikult ära otsustama, kas on inimeste iseotsustamise õiguse poolt või vastu. Kui Euroopa Liit mõtleb tõsiselt neid kõrgelennulisi eesmärke, mida alati toetab, peab ta lõpetama topeltstandardite kohaldamise ja võtma neutraalse vahendaja rolli, selle asemel, et alati ainult Ameerika Ühendriikide huve esindada.

Finantskriis seab küsimuse alla ka Euroopa Liidu arusaama endast. Liit on ju viimastel aastakümnetel näidanud end kui ohjeldamatu liberalismi instrumenti. Keskmes ei ole olnud kodanikud, vaid neoliberaalse vaatenurga halastamatu rakendamine. Nüüd ei tule mitte ainult rakendada karme miinimumstandardeid kogu Euroopa Liidus rahaturgude järelevalve alal, vaid nõuda ka solidaarsusmakset rahvusvahelisest rahandussüsteemist kasusaajatelt. See tuleks anda kindlustusfondi, näiteks pankade toetamiseks kriisi ajal.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Samal ajal kui selle liikmete parementsentristlikud ja vasaktsentristlikud valitsused keelduvad rahuldavast isegi kõige väiksemat palka või muid töötajate nõudeid põhjusel, et majandus ei saa neid toetada, rahastab Euroopa Ülemkogu solvalt pankasid ja monopole triljonite eurode ulatuses, sundides taas töötajaid kriisi kulusid kandma.

Kiiremad kapitalistlikud ümberkorraldused, tööstussuhete lõhkumine, sotsiaalkaitse- ja kindlustussüsteemide hävitamine, tootluspõhised palgad ja tööpuudus on Euroopa Liidu tippkohtumisel vastu võetud otsustega tähistatud uue tormi keskmes. Seda metsikut rünnakut täiendab Euroopa kokkulepe sisserände ja varjupaiga osas, mis loob ebainimlikud takistused Euroopa Liitu sisserändajatele, tagades samal ajal selle, et monopolid leiavad oma vajaliku odava tööjõu.

Samal ajal varjavad nõukogu otsused Euroopa Liidu silmakirjalikku huvi kliima vastu, arvestades, et energiahind sõltub nüüd börsi tempudest, hoolimata tootmiskuludest, suurendades sellega monopolide kasumit keskkonna arvelt.

Ei saa olla lahendusi, mis toovad inimestele kasu konkurentsi ja kapitali reguleerimata tegevuse raames, mida Euroopa Liit ja valitsused tugevdavad veelgi monopolidele riikliku toetuse pakkumise meetmete abil, kiirendades oma rohujuuretasandi vastast rünnakut, et saada kapitalistlik süsteem selle kriisist välja.

Luís Queiró (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) 15.–16. oktoobri Euroopa Ülemkogu oli tähelepanuväärne oma reaktsioonis rahanduskriisile. Kuigi ka teised teemad vajavad tähelepanu ja neid tuleks arutada, tuleb meie tähelepanu kindlasti koondada rahanduskriisile. Seoses rahanduskriisi tekkimisega, milles krediidi puudumine selle ehtsaimas mõttes tõi iga päev kaasa uusi probleeme ja ohtusid, oli Euroopa reaktsioon tõhus turgude vajaliku usaldusväarsuse taastamisel.

Hoolimata sellest, mida kriisi päritolust ja parimatest võimalikest reaktsioonidest arvate võite, kinnitavad faktid seda tõlgendust. Selles suhtes tuleks Euroopa asutuste reaktsiooni tervitada. Euroopa reaktsiooni analüüsimisel on üks fakt, mis silma torkab. Otsustavad kohtumised turu usalduse taastamiseks ei ole praegustes lepingutes ega Lissaboni lepingus sätestatud. See tõestab, et sellise riikide liiduna, nagu see praegu on ja loodetavasti ka tulevikus jätkab, vajab Euroopa institutsionaalset paindlikkust ja eelkõige tugevat ning otsustuskindlat poliitilist juhtimist. See meil oligi ja see fakt on eurooplaste Euroopa Liidule lähemaletoomise nimel ära teinud selgelt rohkem kui igasugused avalike suhete strateegiad või institutsioonilised arutelud.

Catherine Stihler (PSE), kirjalikult. – Muudatusettepaneku 4 tagasilükkamine on pettumus. Rahanduskriis ei tohiks tähendada, et jätame oma rahvusvahelised kohustused hooletusse, et tegeleda kliimamuutustega ja võidelda vaesuse vastu.

- Soovitus: Harlem Désir (A6-0373/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Kiidan heaks Euroopa Parlamendi sotsialistide fraktsiooni liikme härra Désiri raporti, mis on võimaldanud parlamendil vastu võtta direktiivi, mis kaitseb ajutisi töötajaid, kinnitades nende õigust täiskohaga töötajatega täpselt samasugustele töötingimustele. Liikmesriigid peavad nüüd vastu võtma vajalikud õigusaktid, regulatiivsed ja haldussätted, et vastata direktiivile kolme aasta jooksul alates selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas. Direktiiv on suunatud ka sobiva raamistiku loomisele ajutistele töötajatele eesmärgiga anda tõhus panus töökohtade loomisse ja paindlike töövormide arendamisse, mille mina usun olevat eriti tähtsa lahenduse praegusel kriisiajal.

Richard Corbett (PSE), kirjalikult. – Tervitan ajutiste töötajate direktiivi vastuvõtmist, mis pakub võrdset kohtlemist töökohal mõnedele meie kõige haavatavamatele töötajatele.

See direktiiv on kaua aega tulnud. Möödunud on kuus aastat sellest, kui komisjon esmakordselt esitas ettepanekud ajutiste töötajate direktiiviks, mille jooksul on ajutiste töötajate arv tööturu avalikus ja erasektoris oluliselt suurenenud. Ajutised töötajad panustavad dünaamilisse ja paindlikku kaasaegsesse majandusse ja ajutised töökohad võivad sageli olla pikka aega töölt olnud inimestele võimaluseks tööturule naasta. Ent ajutisi töötajaid ei tohiks kohelda alama klassi töötajatena ning agentuurid ei tohiks moonutada tööturgu, alandades palkasid ja teiste töötajate tingimusi.

Seega on mul hea meel, et võttes vastu Euroopa tööhõiveministrite poolt juunis ministrite nõukogul leitud kompromissi, on parlament nüüd taganud selle direktiivi seaduseks saamise. See on hea uudis hinnangulisele 1,3 miljonile Briti töötajale, keda selle seadusega kaitstakse, ning see on suurepärane näide, et meie Euroopa ühisturg on sotsiaalne turg, mis kombineerib töötajate õiguste kaitsmise paindlike tööturgudega.

Proinsias De Rossa (PSE), kirjalikult. – Tervitan heameelega tänast Euroopa Parlamendi hääletust ajutiste töötajate direktiivi kinnitamiseks, mis sätestab võrdse töö eest võrdse tasu põhimõtte, kaitses sellega nii ajutiste kui täiskohaga töötajate tasustamist ja tingimusi.

Iirimaa ja Ühendkuningriigi valitsused on palju aastaid takistanud edusamme üle-euroopalises ajutiste töötajate kaitses, kes on kannatanud diskrimineerimist oma töötingimustes ja õiguses kuuluda ametiühingusse. Tänane Euroopa Parlamendi hääletus uue direktiivi lõpliku etapi üle on suur võidetud lahing võitluses põhjani kihutamise vastu. Agentuuridel on lubatud täiskohaga töötajate palka ja tingimusi alandada liiga kaua, ning see on kahjustanud kõiki töötajaid.

Et kiirendada õigusakti jõustumist, võtab see raport nõukogu ühis seisukoha ilma muudatusteta vastu. Tõepoolest, nõukogu saatis direktiivi ettepaneku parlamendile teiseks lugemiseks, olles vastu võtnud parlamendi muudatusettepanekud esimesest lugemisest. Muudatusettepanekute esitamine protsessi selles etapis on lihtsalt vastutustundetu koeratemp nende poolt, kes pigem tegutsevad parteipoliitika kohaselt, selle asemel et võita meie kodanikele paremad töö- ja elamistingimused.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Me tunnistame, et nõukogu ühis seisukoha vastuvõtmine ajutise töö ja ajutist tööjõudu vahendavate asutuste kohta on mõningase tähtsusega töötajate jaoks erinevates Euroopa Liidu riikides, kus õigusloome on väga õrn ja kus sellise tööliigi korral esinevad suurimad ja tõsisemad kuritarvitamised.

Seega on väga tähtis, et tunnistataks võrdset kohtlemist ajutist tööjõudu vahendavate asutuste poolt kasutajaettevõtetele pakutavatele töötajatele, isegi palga mõttes. Samuti on tähtis, et seda võrdsust tunnistataks esimesest päevast alates ja et erandeid sellele põhimõttele võivad teha vaid sotsiaalpartnerid kollektiivläbirääkimiste või riiklikul tasandil partneritega sõlmitud lepingute kaudu.

Ent oleks olnud eelistatav selliseid erandeid vältida, nagu me välja pakkusime. Samuti oleks olnud kasulik paremini selgitada ajutise töö põhimõtet, et selle kasutamine piirneks vaid erandjuhtudega, ehk teiste sõnadega väga kiirete aegade ja perioodidega, mil alaline töötaja ei ole ajutiselt võimeline töötama. Meil on kahju, et enamik, kaasa arvatud fraktsioon PSE, meie ettepanekud tagasi lükkas.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Paljudel muudatusettepanekutel, mille osas Euroopa Parlament antud raportis seisukoha võtab, on neile palju soovitada. Muudatusettepanekud on aga seotud teemadega, millega tuleks tegeleda riiklikul tasandil, mitte Euroopa Liidu asutuste poolt. Seega hääletasime nende muudatusettepanekute vastu.

Malgorzata Handzlik (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) Pärast kuue aasta pikkuseid läbirääkimisi kinnitas Euroopa Parlament lõpuks ajutiste töötajate direktiivi. Praegu on liikmesriikides suured erinevused riikide õigusaktide vahel seoses ajutise tööga. Ent ajutise töö roll kasvab kõigis Euroopa Liidu riikides ning tööjõuturg areneb dünaamiliselt. Hinnanguliselt töötab Euroopa Liidus ajutiste töötajatena umbes kolm miljonit inimest umbes 20 000 ettevõttes. Sellel põhjusel vajamegi täpsemat määratlust selle töövormi ulatusele.

Need määrused on eriti tähtsad just töötajatele endile. Ajutistel töötajatel on nüüd garantii, et kui nad tööandja heaks töötavad, siis on tööandja poolt pakutavad tingimused samad kui need, mida pakutaks otse alalistele töötajatele. Lisaks sellele tuleb neid tingimusi võimaldada ajutise töötaja esimesest tööpäevast alates.

Peale selle saavad ajutist tööjõudu vahendavad asutused ajutiste töötajate määrusest ise ka kasu. Ajutine töö võimaldab ettevõtetel oma töötajaid paindlikult hallata, eriti hooajalistes olukordades, kus ettevõtte peab turu nõudluse rahuldamiseks oma tööjõudu suurendama.

Ona Juknevičienė (ALDE), kirjalikult. – (LT) Praegu on suured erinevused riikide seaduste vahel, mis ajutist tööd reguleerivad. Ajutist tööjõudu vahendavate asutuste tegevuse ähmane koordineerimine loob soodsad tingimused ajutiste töötajate ärakasutamiseks. Kohtumistel välismaal töötavate leedukatega olen kuulnud mitmetest juhtudest, kus neile makstakse vähem, sageli ei maksta üldse või võetakse transpordi- ja elamiskulud ebaseaduslikult nende palkadest maha.

Lisaks sellele peavad ajutised töötajad taluma karmimaid töötingimusi, mis sageli nende tervist kahjustavad. Samal ajal nõutakse neilt tihti suuremat tööintensiivsust ja -kiirust kui teistelt töötajatelt. Ajutist tööd tegevatel inimestel ei ole ka sotsiaalseid garantiisid. Ajutine töö on kõigis Euroopa Liidu liikmesriikides kasvamas, kuigi see töötajate grupp varieerub riigist riiki suuresti. Nõustun Euroopa Parlamendi ja nõukogu üldise seisukohaga ja usun, et see direktiiv aitab parandada enamiku inimeste töötingimusi ja pakub neile sotsiaalseid tagatisi. Ajutisi töötajaid vahendavaid asutusi koheldakse kui tööandjaid ning nad peavad tagama, et töötajad saavad kõik õigused, milleks neil õigus on.

Ajutistele töötajatele kohaldatakse üldist tööhõiveseadust. Neile tuleb maksta sama palka kui teistelegi töötajatele ja neile tagatakse samad sotsiaalkindlustuse tingimused. Parlamendi algatusel kehtivad need õigused nende esimesest tööpäevast alates. Hääletamise ajal ma ei toetanud fraktsiooni GUE poolt esitatud muudatusettepanekuid, mille eesmärk oli panna liikmesriigid keelama või piirama töövõimalusi ajutist tööjõudu vahendavate asutuste kaudu.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Toetan ajutiste töötajate direktiivi. Suurbritannia 1,3 miljonit ajutist töötajat saavad nüüd samad õigused nagu nende alalistel kolleegidelgi. Toetan täielikult seda, et ajutised töötajad saavad samad õigused sellistes valdkondades nagu näiteks haiguspuhkus, pensionimaksed, võrdne tasu ja võimalused kutsealaseks koolituseks.

Catherine Stihler (PSE), kirjalikult. – Kiidan heaks selle raporti vastuvõtmise teisel lugemisel. Liikmesriigid peavad nüüd tegutsema, et kehtestada parem kaitse ajutist tööd tegevatele inimestele.

Andrzej Jan Szejna (PSE), kirjalikult. – (PL) Ajutist tööjõudu vahendavad asutused annavad tööd umbes kolmele miljonile inimesele Euroopa Liidus. Nende poolt pakutavate teenuste hinnanguline väärtus on 75 miljardit eurot.

Direktiivi eelnõu ajutiste töötajate tingimuste kohta üritab ajutistele töötajatele pakkuda minimaalset kaitsetaset, toetades samal ajal ajutise tööhõive valdkonda. See on saanud näiteks sotsiaalsest seadusandlusest praeguse laialt levinud sotsiaalse Euroopa ootuses.

Selle seadusandliku akti peamine alus on ajutiste töötajate mittediskrimineerimine maksmise, sotsiaalsete ja töötaja õiguste ning kohalduva seadusandluse osas.

Samuti ei tohi olla diskrimineerimist seoses tööaja, ületundide, puhkuste ja rasedate naiste kaitsega.

Selle direktiivi üks väga tähtis aspekt on see, et ajutised töötajad on nüüd esimesest päevast alates kaetud. Kõiki kitsendusi sellele põhimõttele tuleb alati sotsiaalpartneritega arutada.

Ei ole kahtlustki, et praegu on ajutiste töötajate töötingimustes ja tasustamises väga suured erinevused. Need erinevused tuleb võimalikult kiiresti kaotada.

Ülal esitatud põhjustel otsustasin hääletamisel selliste töötajate võimalikult kiireks kaitsmiseks kasutatavate määruste vastuvõtmise poolt.

Georgios Toussas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Euroopa Parlamendi poolt töötajate nn võrdsete õiguste kaitsmise ettekäändel vastu võetud direktiiv võimaldab orjakauplejatest asutustel, mida ekslikult nimetatakse ajutist tööjõudu vahendavateks asutusteks, vabalt tegutseda. Liikmesriikidel kästakse keelustada takistused nende ühinemisele ja äridele ning kaitsta oma õigust saada tasu nende „teenuste” eest ehk teiste sõnadega lunaraha nende orjakaubanduse eest.

Tegelikult vabastab see tegeliku tööandja igasugusest vastutusest töötajate suhtes, keda peetakse fiktiivse orjakauplemisettevõtte, mis palkab töötajaid vaid paberil, alluvateks. Seega ei pea tööandjad enam kinni pidama neile töö- ja kindlustusseadusega sätestatud kohustustest (näiteks kindlustusmaksed) ja nad vabastatakse igasugusest vastutusest, näiteks tööõnnetuste eest hüvitamisest.

Tegelikult ei kaitse see direktiiv orjakauplejate töötajate/ohvrite õigusi; vastupidi, neilt võetakse kõik õigused ära.

Töötajate õiguste väidetav kaitse osutub orjakauplejatest ettevõtete kaitseks, kapitali aruandekohustusest kõrvalehoidmise seadustamiseks ja töölisklassi julmeks ärakasutamiseks.

Kaasaegsete rohujuuretasandil vajaduste ja õiguste rahuldamine eeldab Euroopa Liidu rohujuuretasandi vastase poliitika ümberlükkamist ja vastulööki töötajatelt, mis sätestab rohujuuretasandil liidu tingimused, et need saaksid oma rohujuuretasandil võimu nõuda.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE), kirjalikult. – ELi renditöö direktiiv on täiendus ELi ja Briti valitsuse õigusaktide kogule, muutes tööandjate ja äriemeeste elu keerulisemaks, kulukamaks, piiratumaks, vähempaindlikumaks ja üldjoontes problemaatilisemaks. Üleilmse konkurentsi ajastul on veelgi olulisem, et Ühendkuningriigi ja teised Euroopa riigid säilitaksid igasuguse konkurentsieelse, mis neil oma tegevusvaldkondades olla võib. Töösuhtealane määrus peaks seetõttu olema riiklike asutuste ja mitte ELi probleem. Direktiivi eesmärk on kehtestada üleeuroopaline raamistik, millega reguleerida agentuuride renditöötajate tasustamis- ja töötingimusi. See avaldaks märkimisväärset negatiivset mõju Ühendkuningriigi tööturule, kus renditöötajate arv on umbes 1,4 miljonit. See julgustaks ka võõrtöötajaid, kelle jaoks võib direktiiv olla kasulik. Majanduslanguse perioodi sisenedes on veelgi olulisem, et meie endi kodanike jaoks kasvaks paindliku tööhõive võimalused ning et eriti väikeettevõtted saaksid abi ja neile ei langeks koormus.

- Rapport: Roberta Angelilli (A6-0404/2008)

John Attard-Montalto (PSE), kirjalikult. – Toetan komisjoni ja nõukogu ettepanekut seoses Interneti kasutamise ja teabevahetusega. Kuigi ühest küljest pakuvad võrgutehnoloogiad, näiteks mobiiltelefonid palju võimalusi, eksisteerivad jätkuvalt lastega ja antud tehnoloogiate kuritarvitamisega seotud ohud. Lapsed seisavad muuhulgas silmitsi ohuga, et nad võivad kokku puutuda materjaliga, kus kujutatakse laste kuritarvitamist või nendega võtavad ühendust inimesed, kes soovivad nendega sõpradeks saada, et neid seksuaalselt kuritarvitada (seksuaalsuhtele ahvatlemine) või neist võivad saada võrgukeskkonna kiusamise ohvrid (küberkiusamine).

Võttes arvesse asjaolu, et väljakutseid selles valdkonnas on veelgi võimendanud uute tehnoloogiate ja teenuste esilekerkimine, muutub oluliseks komisjoni esitatud uus programm laste paremaks kaitseks uute ohtude eest ja nõustun täielikult pakutud tegevuste ja meetmetega.

Olen täiesti teadlik lastele suunatud pealetükkiva paljastamise tõsidusest ja ohtudest, sest minu enda tütar, kes jõudis hiljuti noorukiikka, oli sellise tegevuse sihtmärk. Enamik noorukitest on uudishimulikud ja arvavad, et puberteediikka jõudnuna on nad saanud täiskasvanuks. See on nende eluetapi väga tundlik periood ja me peame andma endast kõik, et pakkuda neile mingisugust ohutust ja kaitset nende endi heaolu pärast.

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Hääletasin komisjoni ettepaneku poolt, mis käsitles turvalisemat Interneti programmi, mis alates 1. jaanuarist kuni järgmised viis aastat, tänu 55 miljoni euro suurusele rahastusele, püüab kaitsta Interneti ja teisi kommunikatsioonitehnoloogiasid, näiteks mobiiltelefone kasutavaid lapsi. Antud panusega toetatakse üldsuse teadlikkusega seotud tegevusi ja võitlust illegaalse sisu ja kahjuliku käitumise vastu, et muuta keskkonda turvalisemaks. Täna raportööri, proua Angelillit selle tundlikkuse eest, kuidas selliseid tõsiseid teemasid nagu lastepornograafia ja võrguülene seksuaalne ahvatlemine on käsitletud ja erinevate ettepanekute eest, mille abil hoida „väikseid kasutajaid” eemale võimalike ohtude eest.

Tõde on see, et uute tehnoloogiate leviku ja arvutikasutamise oskuse kasvuga, puutuvad lapsed üha rohkem kokku illegaalse sisu ja kahjuliku käitumisega. Seetõttu oleme kohustatud tagama neile ohutu juurdepääsu uuele meediale.

Charlotte Cederschiöld (PPE-DE). – (SV) Algatused ja meetmed, mis ennetavad laste kokkupuudet kuritegevusega Interneti kasutamise ajal, on väga olulised ja vajalikud. Seetõttu hääletasime proua Angelilli raporti poolt, mis käsitles mitme aasta pikkuse ühenduse programmi rajamist, mille eesmärk on kaitsta Interneti ja teisi kommunikatsioonitehnoloogiasid kasutavaid lapsi. Tahame aga rõhutada, et paljude raportis heakskiidetud meetmete algatamise ja nende eest tasumisega tuleks liikmesriigid ise paremini toime. Teised meetmed, mille eesmärk on võidelda näiteks lastepornograafiaga, tuleks aga välja töötada liikmesriikide koostöö käigus, sest probleem on oma olemuselt üleilmne.

Derek Roland Clark, Nigel Farage ja John Whittaker (IND/DEM), kirjalikult. – Nõustume, et lapsi tuleks kaitsta seksikiskjate, küberkiusamise ja teiste Interneti ohtude eest. Samas on meil antud õigusakti suhtes kaks vastuväidet. Esiteks asjaolu, et see võimaldab ELil omandada Interneti üle suuremat kontrolli ja me arvame, et ELil on meediakanalite üle juba peaaegu et monopolne seisund. Teiseks arvame, et läbipaistmatuse mainega Eurooli asutus ei peaks olema osaline mis tahes seaduse rakendamises. Leiame, et lastekaitseks sobivad vahendid on riikide parlamendid ja riiklikke seadusi rakendavad asutused, kes suudavad välja töötada sobiva lastekaitse Interneti kasutamisel. Sellel oleks demokraatlik legitiimsus, mida ainult riiklikud assambleed suudaksid sellesse lisada, ja toimiv tõhusus, mida ainult riiklik õigusakt suudab pakkuda.

Carlos Coelho (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Tervitan mitmeaastase ühenduse programmi (2009–2013) rajamist, mille eesmärk on suurendada üldsuse teadlikkust ja õpetada lastele ka turvalisemat Interneti kasutamist, eriti seoses juurdepääsuga illegaalsele sisule, võrguülese seksuaalsete ahvatluste ja küberkiusamisega.

Kõige uuema Eurobaromeetri statistika kohaselt kasutab peaaegu 74% noortest (vanusevahemikus 12–15) Interneti vähemalt kolm tundi päevas. Suur osa nendest lastest juba tunnistas, et nad on kogemata pornograafilistele piltidele peale sattunud.

Väga oluline on, et me võtaksime võimalikult kiiresti vastu kõik meetmed, mis tunduvad meile vajalikud, et kaitsta oma lapsi üha kasvavate ohtude eest, mis varitsevad neid aina suuremal arvul lehekülgedel, mis sisaldavad lastele kahjulikku sisu, eriti lastepornograafiat.

Peame peatama Internetis toime pandud laste kuritarvitamise kasvu, mis eelmisel aastal oli umbes 16% ja mille muudab hullemaks murettekitav asjaolu, et üha nooremaid lapsi kistakse sellesse kaasa.

Seetõttu toetan antud programmi käivitamist ja kontakteerumiskohtade ning erakorraliste telefoninumbrate loomist, et sellise sisu kohta oleks võimalik teada anda, ja ka ühise veebilehtedele mõeldud „lapsel sobiv“ sildistamise väljatöötamist.

Petru Filip (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Raport vajadusest koostada Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt otsus, mis pooldaks ühenduse programmi algatamist, millega kaitsta lapsi veebilehtede voolu ja ülejäänud kommunikatsioonitehnoloogia eest, kus kujutatakse pornograafiat ja vägivalda, on rohkem kui teretulnud, kuid arvan, et sellelt oodatakse liiga palju.

Kas meil oli tõesti vaja oodata, et näha, kuidas lapsed üksteist tapavad või teisi lapsi ründavad, et saaksime sellise otsuse vastu võtta? Euroopa ühiskonnas oli sellist reaalsust mõni aasta tagasi raske ette kujutada. See kõik on aset leidnud üleilmastumise tõttu, mille hõlmab ka piiriülest kommunikatsiooni, ja see on loonud olukorra, kus teabest on saanud tarbekaup, mille üks ja selge eesmärk on kasumi teenimine iga hinna eest, selle asemel, et olla tõe, kasvatus ja ilu vahend.

Seetõttu peavad nõukogu ja komisjon raportisse suhtuma täie tõsidusega, sest me ei soovi jõuda olukorrani, kus meie endi lapsed juhivad tulevikuühiskonda kuritegevuse, vägivalda ja pornograafia suunas. Hääletasin antud raporti poolt lootuses, et see suudab käivitada sellise direktiivi koostamise protsessi, mis blokeerib laste ligipääsu sobimatule teabele, arvestades samal ajal kodanike õigust teabele.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Praegu on olemas sadu lihtsasti kasutatavaid, odavaid ja kättesaadavaid arvutiprogramme, mis hoiavad tõhusalt ära laste tahtmatu sattumise sobimatutele Interneti-lehekülgedele. Lisaks on enamikes veebilehitsejates mitmesuguseid „lastefunktsioone“, mis võimaldab vanematel lihtsasti reguleerida, milliseid lehekülgi nende lapsed võivad külastada. Raportitöö on väga ebaselge selle koha pealt, kuidas tema arvates tuleks kogu 55 miljoni euro suurune Euroopa maksumaksjate summa eraldada ELi propagandaprogrammi, mis meie arvates on mittevajalik, kulukas ja vähetõhus.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) Arvutikasutamise oskus ja juurdepääs Internetile kasvab koos uue tehnoloogia levikuga. Üks suuremaid Interneti kasutajate gruppe on lapsed ja noorukid. Kuigi Internet võimaldab juurdepääsu teabele, sisaldab see ka palju ohte. Lapsed ja noored on üks enim mõjutatavaid gruppe. Läbi viidud uuringutest selgub, et peaaegu kõik lapsed on kokku puutunud pornograafiliste piltidega. Väga murettekitav on laste üha noorenev vanus, kes on sellise tegevuse ohvriks langenud.

Minu arvates peaks antud ilminguga võitlemine saama prioriteediks. See tähendab mitmetasandilise lähenemise kasutuselevõttu, hõlmates vanemaid, koole, Telekom operaatoreid, Internetipakkujaid, valitsusväliseid organisatsioone ja isereguleeruvaid organisatsioone. Eriti on vaja suurendada kahjulike tegevuste teadlikkusest tingitud ennetamist, suur vajadus on kuritarvitamisest teavitamise efektiivse süsteemi järele ja täiustada

politsei ja uurivasutuste ressursse. Arvan ka, et laiaulatuslik kasvatuskampaania tõstaks uue tehnoloogia kasutamisega seotud ohtude teadlikkust ka laste seas.

Seetõttu on mul hea meel hääletada ettepaneku poolt, millega eraldatakse kokku 55 miljonit eurot ajavahemikuks 2009–2013 turvalise Interneti programmi jaoks, mis oli hääletamisele esitatud ettepaneku üks osa. Arvan, et need ressursid aitavad programmil saavutada oma eesmärgi.

Ona Juknevičienė (ALDE), kirjalikult. – (LT) Uue tehnoloogia leviku ja arvutikasutamisoskuste kasvuga, on hakanud üha rohkem lapsi ja noorukeid Interneti kasutama. Alaealised puutuvad tihti kokku veebilehtedega, mis julgustavad kahjulikku käitumist, kus esineb lastepornograafiat, aitavad kaasa alaealiste prostitutsioonile, reklaamivad anoreksiat põhjustavaid dieete või kutsuvad üles enesetapule. Interpoli andmete põhjal kasvab lastepornograafia seotud uute piltide arv Internetis iga aastaga. Peame Internetis viibivate laste turvalisuse küsimuse lahendama igal tasandil, kaasates lapsed, nende perekonnad, koolid ja terve ühiskonna. Peame lapsi teavitama neid varitsevatest ohtudest, mis tekivad uute tehnoloogiate kasutamisega. Peame aitama lapsi, et nad suudaksid tuvastada võimalikke laste kuritarvitamise, ahistamise, vägivalda juhtumeid või teisi ohte ning nende vorme ja õpetama lastele, kuidas ennast kaitsta. Euroopa Komisjoni uus turvalisema Interneti programm soovib eraldada 55 miljonit eurot, et võidelda Internetis leviva lapsi ja noori kahjustava käitumise vastu. Eesmärk on luua turvaline Internetikeskkond ja soodustada kuritegevuse ennetamise viiside väljatöötamist. See hõlmab ühtse jagatud andmebaasi väljatöötamise plaane ja heade tavade vahetamist rahvusvahelisel tasandil.

Roger Knapman ja Thomas Wise (NI), kirjalikult. – Laste kuritarvitamine ja ärakasutamine Interneti, mobiiltelefonide ja teiste tehnoloogiate abil on jätk ja vastuvõetamatu, kuid meetmed laste kaitsmiseks ja neile kahju tekitavate või seda soovivate isikute karistamiseks tuleb vastu võtta riiklikult ja riikide valitsuste vahel koostöö alusel. Nagu alati arvan, et ELi tegevuses ei peitu vastus.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), kirjalikult. – (FI) Hääletasin proua Angelilli raporti poolt, sest üks fundamentaalsemaid ja kestvamaid struktuure Euroopa väärtuste baasis on meie kohustus kaitsta süütuid hinge, st lapsi. Laste õigused ja nende kaitsmine asuvad inimväärtuste tuumikus. Internetis peitub palju ohte, mille vastu tuleb lapsi kaitsta tõhusamalt kui praegu. Ühenduse tasandi meetmed on antud valdkonnas õigustatud. Peame endiselt üksteisele meenutama „vesikivi” ja „mere sügavust”.

Peame olema teadlikud ka oma kohustustest vanematena. Toetasin kõiki muudatusettepanekuid, mis rõhutasid vanematele, kasvatajatele ja kõikidele teistele lastega kokkupuutuvatele isikutele mõeldud teabe ja nende inimeste harimise olulisust. Väga oluline on selline vanemate valgustamine ja seeläbi vastutustundlike andmesidetehnoloogiate kasutamise edendamine.

Lisaks on oluline ka muudatusettepanek 23, mis käsitleb võrguülest seksuaalset ahvatlemist ja elektroonilist kiusamist ja mitmesuguseid vägivaldse sisu vorme. Muudatusettepaneku 26 ettepanekud võtta kasutusele teistsugused tehnoloogilised vahendid ja suurendada kohustust, mis teenusepakkuja õlul lasub, on ainult hea ja õige.

Carl Lang ja Fernand Le Rachinel (NI), kirjalikult. – (FR) Interneti Jälgimise Sihtasutuse sõnul, mis on lastepornograafia piltide omamise ja levitamise vastu võitlev Inglismaa organisatsioon, on Interneti-ülene kommertseesmärgidel laste seksuaalne ärakasutamine kasvav tegevusvaldkond, kus riskid on madalad ja kasum väga suur. Tõepoolest, selliste piltide müük Internetis moodustab jätkustekitava kaubanduse, mis on väärt miljardeid eurosid.

Kiidame heaks komisjoni ja meie kaasliikmete lähenemise, soovides peatada selline tegevus, kehtestades blokeerimismehhanismi krediitkaartidele ja elektroonilistele maksetele, mis on seotud lastepornograafia piltide ostmisega Internetis.

Kahjuks eksisteerib tõsine tehniline piirang kõikidele väljatöötavatele riiklikele ja Euroopa kaitsemehhanismidele. Tegelikult ei asu enamik selliseid pilte pakkuvatest kommertsserveritest mitte Euroopas, vaid Ameerika Ühendriikides, Venemaal ja Aasias. Seetõttu on nende ebaseaduslikku sisu lihtne ühes riigis üles laadida ja teises riigis vaadata. Seetõttu on arusaadav, et tõhusad viisid Interneti pedofiilia arengu vastu võitlemiseks on vajalikud, kuid problemaatilised.

Kartika Tamara Liotard (GUE/NGL), kirjalikult. – Tervitame raportit, mille eesmärk on luua lastele turvalisem Interneti-keskkond. Meie kohustus on kaitsta oma lapsi ohtlike materjalide eest, mis sisaldavad pornograafiat ja vägivalda. Samas ei tohiks raportit kasutada ettekäändena kriminaalõiguse harmoniseerimiseks ELis. Kõigepealt vajame paremat kooskõlastust riiklike õigussüsteemide vahel.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Toetan täielikult 55 miljoni euro suurust eelarvet, millega tagada, et lapsed, kellest paljud veedavad vähemalt kolm tundi päevas Internetis, kaitstakse paremini ohtliku kasutajasisu eest. Toetan vajadust teavitada vanemaid ja hooldajaid paremini, kasutades teabepakke Interneti ohtude kohta.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Interneti ei reguleerita, kuid lapsed ja noorukid on harva teadlikud ohtudest, mis neid seal ootavad. Asjaolu, et ühe Briti uuringu tulemustest selgub, et kolm neljandikku lastest on nüüd kokku puutunud pornograafiliste või vägivaldsete piltidega Internetis, on murettekitav. Peame oma noorukeid selle eest kaitsma ja samuti kallite Interneti räkite, näiteks küberkiusamise ja Internetis aset leidvate seksuaalsete ahvatluste eest.

Viimane on eriti oluline teema, kui soovitakse tagada, et Internet lakkab oma anonüümsuse tõttu olemast paradiis kriminaalsetele pedofiilidele. Meid saadab selles edu ainult siis, kui kombineerime mitmesuguseid meetmeid, mis võiksid hõlmata ka Interneti-kohvikuid. Minu arvates viib see raport meid edasi õiges suunas, kuigi mitte piisavalt palju, ja seega hääletasin selle poolt.

Luís Queiró (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Laste ohutus seoses Interneti kommunikatsioonisüsteemidega on oluline, võttes arvesse, et uue tehnoloogia leviku laienemise ja arvutikasutamisoskuse kasvamisega varitseb lapsi aina rohkem ebaseadusliku sisu ja kahjuliku käitumise ohte, näiteks ahistamine, lastepornograafia, seksuaalne ahvatlemine Internetis, mille eesmärkideks on seksuaalne kuritarvitamine, küberkuritegevus ning ässitamine ennastkahjustavale tegevusele, anoreksiale ja enesetapule.

Kasutusele võetavad meetmed peavad kaasama lapsed, perekonnad ja koolid koos kõikide teiste osapooltega. Vaja on ühist pingutust eesmärgiga tõsta informeeritust ja suurendada ennetamist, et lapsed muutuksid teadlikuks. Seetõttu on vaja lastevanemate ja kooliõpetajate seas läbi viia suur arvutikasutamiskampaania, et kitsendada tehnoloogilise põlvkonna lõhet. Teavet, uute tehnoloogiliste tööriistade väljatöötamist ja heade tavade vahetamist hõlmavaid meetmeid tuleb edendada.

Need ettepanekud kehtivad samamoodi Portugalis, kus valitsus varustab lapsi alates kuuendast eluaastast Magalhãesi arvutiga. Huvitav, kas kõik antud raportis väljendatud mured väljenduvad Portugali valitsuse tegevuses.

Frédérique Ries (ALDE), kirjalikult. – (FR) Internet on meie laste igapäevase elu oluline osa. Saades vanemaks, hakkavad nad rohkem Interneti kasutama. Alates 11. eluaastast külastavad noored Interneti iga päev ja 15. eluaastaks käivad nad Internetis ning suhtlevad veebis mitmeid kordi päevas.

Siiski ei ole selle võimsa tööriista, mis on värv teadmiste juurde ja õpihimulise ühiskonna hüppelaud, kasutamine riskivaba.

Lugematu arv lapsi on seetõttu kogemata kokku puutunud kahjulike piltide või sisuga, näiteks kommertspettuste, ahistamise, pornograafia või ässitamisega rassismile ja enesetapule.

Nende kuritarvituste tekkimiste spetsiifiliseks põhjuseks on ebapiisav rahvusvaheline regulatsioon ja koostöö.

Euroopa turvalisema Interneti programm, mille eelarve on 55 miljonit eurot, püüab tõsta teadlikkust Interneti ohtudest mitte ainult laste, vaid ka nende vanemate ja õpetajate seas. Selle eesmärk on soodustada filtersüsteemide väljatöötamist ja aidata kaasa lastele ohutute Interneti-lehekülgede sildistamisele.

Seetõttu hääletasin loomulikult Itaalia liikme, Roberta Angelilli raporti poolt, mis pooldab Interneti kasutamist turvalises keskkonnas, kindlustades täielikult laste füüsilise ja moraalse puutumatus kaitse.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad. Toetan proua Angelilli raportit, mis käsitleb laste kaitsmist, kes kasutavad Interneti ja teisi andmeedastustehnoloogiaid. Uute tehnoloogiate suure levikuga, mis muutuvad järk-järgult kättesaadavamaks, puutuvad lapsed üha rohkem kokku ebaseadusliku sisu ohtudega, milleks on näiteks ahistamine, lastepornograafia, kiusamine, anoreksiale ässitamine jne. Sellise kuritarvitamise ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks on seetõttu vaja ühtseid meetmeid. Toetan seda raportit kindlalt, sest see toob esile teema, mida tihti ühenduse institutsioonides alaväärtustatakse. Lõpetuseks kiidan heaks ettepaneku luua Euroopa lastepornograafia piltide andmebaasi ja politsei kasutuses olevate vihjeliini raportite vahel reaajas ühendus, et nende kasutuses oleks parimad võimalikud tööriistad sellise hälbiva käitumise vastu võitlemiseks.

- Rapport: Dan Jørgensen (A6-0291/2008)

Liam Aylward (UEN), kirjalikult. – Direktiiv pakub välja uusi meetmeid, propageerimaks vähese süsinikdioksiidiheitega sõitmist. Olles nõustunud vähendama kasvuhoonegaaside heitmete koguseid 18% võrra, seisab Iirimaa silmitsi tohutu väljakutsega. Võttes arvesse transporti, peame vähendamiseks keskenduma sellele sektorile ja kasvatama üldsuse teadlikkust.

Antud ELi ettepaneku raames kavatakse välja töötada uus metodoloogia, mille eesmärk on energiatarbimise ja sõidukite heitmete kulude väljaarvutamine, mis julgustab inimesi energiatõhusaid autosid ostma. Selline metodoloogia puudutab igasugust teetransporti, v.a kiirabi-, pääste- ja sõjaväesõidukeid.

Toetame integreeritud lähenemise juurutamist, mis hõlmab sõidukite valmistajaid, kütusetarnijaid, parandajaid, kliente, juhte ja ka asutusi. Algatus, millega stimuleeritakse turgu konkurentsivõimelisemate hindadega energiatõhusamate autode suunas, pakub Iirimaa kodanikele välja viisi, kuidas piirata heitmeid ja toob endaga kaasa ka majanduslikke kasusid. See on kasulik igal tasandil: erakulud lisaks riiklikele kuludele. Vähem kütusetarbimist tähendab, et vähem on vaja kütust transportida. See soodustab energiaefektiivsete sõidukite tehnoloogia väljatöötamist üleilmselt ja on eriti positiivne samm.

Carlos Coelho (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Parema jõudlusega tehnoloogiatega laiaulatuslikku turuletoomist takistavad tihti suured lähtekulud ja sellest lähtuvalt ka ebapiisav kliendipoolne nõudlus. Ühenduse tasandil tegevust on seetõttu vaja selleks, et julgustada investeringute tegemist, mis on vajalik selliste sõidukite tootmiseks, mis on energiatõhusamad ja vähemsaastavad, kasvõi seetõttu, et pikemas perspektiivis on kulutused sellist tüüpi alternatiivile väiksemad.

Nõustun antud direktiivi eesmärgiga. Propageerida puhaste ja energiatõhusate sõidukite turuletoomist ja seeläbi panustada energiatõhususele transpordis, vähendades kütuse tarbimist; kliimakaitsesse, vähendades CO₂ heitmete mahtu ja õhukvaliteedi parandamisse, kahandades saasteainete heitmeid.

Euroopa Parlament peab olema eeskujuks, võttes vastu jätkusuutlikkuse kriteeriumid, eriti riigihangete korral.

Toetan antud raportis saavutatud kompromissi. See on paindlikum ja vähembürokraatlikum, kui esialgne komisjoni ja raportööri esitatud ettepanek. Eelkõige nõustun antud kompromissiga seetõttu, et see peegeldab subsidiaarsuse põhimõtet ja on kohalikele asutustele vähemkoormavam.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) N-õ puhaste ja energiatõhusate mootorsõidukite propageerimine on tehnilisest seisukohast vaadatuna oluline keskkonnakaitsemeede, sest tavapäraste sõidukite heitmed aitavad kaasa kliimamuutusele ja atmosfääri saastatusele linnade keskustes, millega kaasnevad tõsised tagasilöögid tervishoius.

Hoolimata töötajate demonstratsioonidest, kes nõuavad meetmeid, mis nende tõsiste probleemidega tegeleksid, keeldub autotööstus konkurentsi ettekäändeks tuues valmistamast „puhtaid sõidukeid”, kui ennetavalt ei tagata sellele suuremat kasumlikkust, nõudes, et puhaste sõidukite uurimis- ja arenduskulud finantseeritakse koos kasvanud kasumitega avaliku sektori poolt.

Just seda esitatud direktiiv teebki, nõudes energiatarbimise, CO₂ heitmete ja saasteainete kasutuskulude lisamist terve sõiduki kasutusaja jooksul sõidukite riigihangete kriteeriumide hulka, kasutades niimoodi solvanguna üldsuse raha autotööstuse puhaste autode valmistamise toetamiseks.

Töötajad võitlevad ühistranspordiettevõtete eest, kes rahuldavad nende vajadusi kvaliteetsete keskkonnasõbralike teenustega. Nad seisavad vastu igasugusele määrusele, mille eesmärk on autotööstust rikastada, kes oma mittevastutavas sotsiaalses ja keskkonna positsioonis püüdis oma kasumeid kasvatada ja aitab kaasa kliimamuutusele, energiaallikate liigtarbimisele ja atmosfääri saastatuse kasvule.

Edite Estrela (PSE), kirjalikult. – (PT) Hääletasin Dan Jørgenseni raporti poolt, mis käsitles puhaste ja energiatõhusate mootorsõidukite propageerimist, sest leian, et tööstust tuleks julgustada investeerima madala energiatarbimise ja väikese kasvuhoonegaasi heitmetega sõidukite väljatöötamisse.

Ametivõimud peaksid aitama kaasa antud turu stimuleerimisele ja täiustama transpordisektori panust ELi poliitikasse keskkonna, kliima ja energia valdkondades, võttes arvesse mootorsõidukite ostmisel energia- ja keskkonnamõjusid.

Genowefa Grabowska (PSE), kirjalikult. – (PL) Keskkonnasõbralikud, väikese energiatarbimisega ühissõidukid on iseenesestmõistetavalt kasulikud. Need on vajalikud meie linnadele ja keskkonnale. Peaksime ka meeles

pidama, et kaasame „puhaste” sõidukite kasutamise oma tegevustesse, mis on seotud kliimamuutuste paketi. Keskkonnakomisjoni liikmena toetan seetõttu enamikku raportööri esitatud tegevustest (ja eriti tehnilisi ja organisatsioonilisi meetmeid), mis aitavad kaasa peamise eesmärgi saavutamisele, milleks on saastatuse vähendamine, investeerides väiksemate CO₂ heitmetega keskkonnasõbralikesse tehnoloogiatesse. Silmas peetavad sõidukid on peamiselt teenussõidukid (spetsiifilised veokid ja bussid operatsiooniliseks toeks, infrastruktuuri haldamiseks, teepuhastussõidukid jne).

Samas tundub mulle ettepanek juurutada kohustuslikke CO₂ heitmetasemete kriteeriume kommunaalteenuseid osutavate sõidukite riigihanke pakkumiste väljakuulutamisel üpris kahtlane. Minu arvates oleks eelistatav, kui vähemalt uue määruse esimeses etapis antaks liikmesriikide hankeorganisatsioonidele (kes pole sageli kohalikud asutused) õigus valida nende endi keskkonnakriteeriumid, kui nad sõidukiparke hangivad. Nõustun hinnanguga, et avalik hange peaks Euroopa turu väga olulise osana jääma tööriistaks, millega propageeritakse keskkonnasõbralikke sõidukeid, kuid seda ei tuleks teha mehhaanilisel viisil.

Jörg Leichtfried (PSE), kirjalikult. – (DE) Hääletasin selle poolt, et propageerida keskkonnasõbralikke, energiatõhusaid sõidukeid avalikes pakkumiskutsetes.

On tervitatav, et mootorsõidukite hankimisel peavad ametnikud ja teatud ettevõtted arvesse võtma mitte ainult pakkumise hinda, vaid ka kasutusaja kestel aset leidvat energiatarbimise suurust ja mõju keskkonnale, st sealhulgas energiatarbimist, CO₂ heitmeid ja edasisi saasteainete heitmeid.

Seán Ó Neachtain (UEN), kirjalikult. – (GA) Seistes finantsturgude kriisi keskel, on meil, poliitika loojatel, lihtne keskenduda täielikult praegusele probleemile ja unustada või heita kõrvale Euroopa Liidu teised eesmärgid ja algatused. Seetõttu tervitan antud raportit, mis rõhutab tõelist vajadust progressi järele puhaste ja tõhusate sõidukite valdkonnas.

Minu arvates on raporti olulisim aspekt see, et mitte ainult ei keskendu see sõidukitele ja tarbijatranspordile, vaid käsitleb ka avaliku sektori toetamist ja julgustamist. Avalikule sektorile on kohane näidata Euroopa inimestele eeskujuna puhaste autode propageerimisel.

Kiituväärt on see, et raportöör soovib luua ühendust riigihangete ning puhaste ja tõhusate sõidukite soodustamise ja propageerimise vahel, ning loodan, et see toob kaasa investeeringute kasvu väikese CO₂ heitkogusega sõidukitesse ja nende uuringute tõusu.

Rovana Plumb (PSE), kirjalikult. – (RO) Antud direktiiv tutvustab harmoneeritud metodoloogiat puhaste ja energiatõhusate sõidukite hankimiseks, et ühistranspordi teenus muutuks jätkusuutlikuks. See aitab ka kehtestada Lissaboni strateegia osana kindlaksmääratud prioriteete.

Selgesõnaliste nõudmiste raames tuleb arvesse võtta energiatarbimist, süsinikdioksiidi ja saasteainete emissioone, kui mootorsõidukeid omandavad ametivõimud ja ametivõimudega sõlmitud lepingu osana teenuseid pakkuvad operaatorid ja ka kui ostetakse mootorsõidukeid, millega hakatakse pakkuma ühissõidukite teenuseid.

Kõige suurem majanduslik kasu saavutatakse, kui tuleb lisada välised kulud pakkumiste vastuvõtmise ühe kriteeriumina kõikide hankeotsuste korral. Sõidukite omanikud saaksid siis pikemas perspektiivis energiakokkuhoiust otseselt kasu, mis ületaks kaugelt sõiduki võimaliku suurema hinna.

Puhaste ja energiatõhusate sõidukite propageerimine riigihangete kaudu, et pakkuda ühistransporditeenuseid, millele antud algatus kaasa aitab, kiirendab nende tehnoloogiate väljatöötamist turul ja aitab kaasa energiakokkuhoiule ja ka keskkonna ja tervishoiu kaitsele.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin Jørgenseni raporti poolt, mis propageerib roheliste sõidukite kasutamist ühistranspordis. Esialgne komisjoni 2005. aastal esitatud ettepanek lükati parlamendi poolt tagasi, sest see sisaldas palju bürokraatiat ning samas ei vähendanud saastatuse taset. Vanema ettepaneku nõue oli, et 25% mootorsõidukitest oleks „rohelistel”. Uues ettepanekus ainult viidatakse ühistranspordiks mõeldud mootorsõidukitele ja ametivõimudele, kes nende teenuste pakkumise tagamise eest vastutavad. Arvan, et uus ettepanek sisendab rohkem teadlikkust kohalikesse otsustajatesse ja sunnib neid keskkonna kaitsmiseks jõuliselt tegutsema asuma. Euroopa tasemel hinnatakse suurtes linnapiirkondades liikluse summaarse põhjustatud kuludeks umbes 1% Euroopa SKTst.

Saastatust suurlinnades saab vähendada nii ühistranspordi propageerimise ja eriti ka puhta ühistranspordisüsteemi abil. Lisaks piirkondlike metroosüsteemide, trammide, trollibusside ja rongide või laevatranspordi propageerimisele saab saastatust suurtes Euroopa linnades vähendada ka roheliste busside

kasutuselevõtu abil. Uus direktiiv kehtestab kohalikele ametivõimudele kohustuse arvutada kokku ja võtta arvesse bussi või minibussi kasutamise kulu terve selle kasutusaja jooksul. Täna Praha kohalikke ametivõime, kes omandasid riiklikku abi kasutades roheliste busside autopargi, olles nii meile eeskujuks.

- Rapport: Françoise Grossetête (A6-0346/2008)

Liam Aylward (UEN), kirjalikult. – Antud direktiiv käsitleb meditsiinitoodete müügilubade määruseid. Tervitan ELi initsiatiivi lihtsustada ja harmoniseerida praegusi määrusi. Tegemist on aega ja raha kokkuhoidva küsimusega, mis rahuldab nii lirimaa tootjaid kui ka tarbijaid.

Esitatud ettepanekud on kasulikud iiri ravimiturule, mis on Euroopas märkimisväärne. Oleme tänulikud selle eest, et antud sektori viieteistkümnest maailma parimast ettevõttest kolmteist tegutseb praegu lirimaal. Irimaal on praegu üle 140 meditsiinitehnoloogiaettevõtte, kes pakuvad tööd 26 000 inimesele. Lisaks eksporditakse igal aastal meditsiinivarustust umbes 6,2 miljardi euro väärtuses, mis on 10% lirimaa kogueksportist.

Toetame ühtsete kriteeriumide loomist ravimite hindamiseks, heakskiituks ja haldamiseks, mille suhtes rakenduvad muutused näiteks tootmismeetodites, toodete sildistamises või patsientide infolehtedes. Nõustume ka vajadusega veelgi rohkem harmoniseerida liikmesriikide siseriiklikke norme ja Euroopa määrusi, et vähendada halduskoormust ja lihtsustada süsteemi reguleerivaid muutusi, näiteks lubada ühte avaldust ühe või rohkema võrdväärse muutuse läbiviimiseks. Nõustume komisjoni reguleerimise ülevaatusega, mis puudutab toimeainete loetelu, keeluaegu ja põhimõtteid ja juhiseid.

Carlos Coelho (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Erinevuste praegune käsitlemisviis on muutumas üha ebaefektiivsemaks ja see ei rahulda enam ei ametivõime ega ravimistööstust.

Igasuguse muutuse sisseviimine toodetesse, mis on erinevates liikmesriikides reguleeritud ainult riiklike protseduuridega, mis puudutab toimiku esitamist ja hindamistoimingut. Selline olukord põhjustab probleeme mitmes valdkonnas. Tervishoiu, siseturul, õiguste ja praktikate kohaldamisel.

Raport pakub välja teatud parandusi. Harmoniseerimise ja lihtsustamise põhjustest lähtuvalt on oluline, et müügilubade muutused põhineksid samadel seadusandlikel nõuetel, hoolimata sellest, mis iganes litsentsimistoiminguid algselt kasutati. Sellega kaasneb kasu kõikidele osapooltele: patsientidele, ametivõimudele ja ravimifirmadele.

Nõustun kompromissis esitatud ettepanekutega, sest need rõhutavad vajadust lihtsustada ja ühtlustada administratiivtoiminguid, pakuvad võimalust esitada ühte avaldust ühe või mitme samaväärse muutuse jaoks ja rõhutavad vajadust rakendada subsidiaarsuse põhimõtet.

Edite Estrela (PSE), kirjalikult. – (PT) Hääletasin Françoise Grossetête'i raporti poolt, mis käsitles ravimite müügilubade tingimuste erinevusi, sest toetan ühte litsentsimistoimingut ravimite toomiseks ühenduse turule, sest see tagab Euroopa kodanikele ohutuse.

Tõstan eriti esile Euroopa Parlamendi Sotsialistide fraktsiooni ettepaneku, mis puudutab subsidiaarsuse põhimõtte kasutamist Euroopa erisussüsteemi rakendamisel ravimitele, mida müüakse ainult riiklikel turgudel, kaitstes sellega väikseid ja keskmise suurusega ettevõtteid, kes toodavad ravimtaimedest valmistatud ravimeid ja homöopaatiaid.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), kirjalikult. – (PL) Võttes arvesse harmoniseerimise puudumist ühenduse tasemel, kuuluvad ainult kohalike turgude müügilubade erisused riikliku seadusandluse reguleerimisvaldkonda. Mõningates liikmesriikides on riiklike müügilubade nõuded analoogsed müügilubade varieerumiste nõuetega. Samas pole enamikes riikides sellist kooskõlastust, mis tähendab, et liikmesriikides eksisteerib seadusandlikke vastukäivusi.

Selline olukord avaldab negatiivset mõju tervishoiule, halduskoormusele ja ravimite siseturu üldilisele toimimisele.

Kõik ravimid, hoolimata müügilubade kriteeriumist, peaks olema allutatud samasugustele hindamiskriteeriumidele ja samasugustele haldusmeetmetele, kui nende müügiluba on erinev.

- Rapport: Toine Manders (A6-0195/2008)

Brian Crowley (UEN), kirjalikult. – Antud raporti tuumikus peitub oluline tarbijakaitse küsimus. Ilmselgelt on olemas nõudlus osajalise kasutamise ja sarnaste toodete järele ja me ei saa seada takistusi vastutustundlikele

ettevõtetele, kes rahuldavad nõudlust. Ma ei arva, et keegi vihjab kuidagimoodi, et kõik antud valdkonnas tegutsevad ettevõtted on seotud halbade või ärakasutamisega. Samas oleme teadlikud sellest, et eksisteerib ettevõtteid, kes on jultunult Euroopa tarbijaid ära kasutanud ning et Euroopa tarbijad on kannatanud, kui nad on teinud tehinguid halvasti juhitud ettevõtetega, kes on vastutusest pääsenud, kuna käesolevat valdkonda pole piisavalt hästi reguleeritud. Palju iiri päritolu puhkajaid on läbi elanud märkimisväärseid finantsilisi ja õiguslikke probleeme pärast seda, kui nad on sõlminud lepinguid Mandri-Euroopas asuva halvasti juhitud osaaajalise kasutuse ettevõttega.

Uus direktiiv sisaldab mõningaid olulisi tarbijakaitse meetmeid, mis puudutavad selliseid valdkondi nagu reklaam ja lepingud. Eriti tervitan loobumisõiguse sätet või lepingust loobumise ajavahemikku, mis võimaldab tarbijatel, kes on nutikast reklaamist või puhkusele olemisest mõjutatud, võtta aega läbimõtlemiseks, et nad saaksid veenduda, kas nad on rahul osaaajalise lepingu keskmise ajaperioodi ja pikaajaliste tagajärgedega.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Töötajate õigus puhkamisele ja puhkusele on muudetud tarbekaubaks, millega rikastada kapitali. Osaaajalise kasutamise eesmärk ja selle raames propageeritavad uued tooted on mõeldud selleks, et kasutada ära alalise puhkuse kestuse kärpeid, vähenevaid sissetulekuid ja töötajate püüdlusi omandada pikemas perspektiivis odavamaid puhkusi, tekitades niimoodi rohkem kui 11 miljardi euro suuruse käibe.

Pettuste ja agressiivsete meetoditega, mille kasutajateks olevad ettevõtted on tihti fantoomettevõtted, püütakse ostjaid veenda ja haneks tõmmata, ja need vahelduvad parimal juhul väikeses kirjas lepingutest eksitavate reklaamideni, väsitavate esitlusteni, kingituste lubamiseni ja muu selliseni ning lõpevad alati siduvate dokumentide kohese allkirjastamisega surve all.

Tarbijaorganisatsioonideni jõudvad lugematud kaebused pettuste, liigsuurte hooldustasude, vastavate krediitkaartide, turustuskuludest tingitud taasmüügi hinna suurte hinnalanguste jmt asjade kohta.

Teiste toodete lisamine osaaajalise kasutamise direktiivi, näiteks puhkused laeval või klubides või karavanides, tagab seadusliku kaitse ja uued kasumiallikad varale.

Loobumisperiood, mis on piiratud 10 päevani ja millega kaasneb 3% suurune trahv kogusummast, ei lahenda probleemi. Vastupidi – EL lükkab vastutuse koorma töötajatele, nagu ta on teinud kõikide tarbijatoodete korral.

Edite Estrela (PSE), kirjalikult. – (PT) Hääletasin Mandersi raporti poolt, mis käsitleb tarbijate kaitsmist osaaajalise kasutamise korral, sest nõukoguga saavutatud kokkulepe sellel teemal kaitseb paremini Euroopa tarbijate õigusi ja huve.

Arvan, et sektori paremast reguleerimisest ei saa kasu mitte ainult tarbija, vaid kogu Euroopa turismitööstus.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Käesolev raport esitab palju ettepanekuid, mida me üldjoontes heaks kiidame, pidades meeles vajadust kindlustada tarbija õigusi teabele puhkusetoodete kohta. See kehtestab, et operaatoritel lasub kohustus edastada palju olulist teavet, et tarbijad saaksid teha teadlikumaid otsuseid lepingute sõlmimise suhtes.

Lisaks pikendatakse perioodi, mille jooksul võivad tarbijad lepingust igasuguse lepingutasuta loobuda, eriti kui nad pole saanud vajalikku teavet. Ärakasutamiste ja korduvate pettuste ärahoidmine on oluline. Loodame, et igasuguste ettemaksete keelamisel lepingust keeldumise perioodi ajaks ja kohustusel jaotada maksmist pika perioodi puhkusetoodete müügi korral saavad olema positiivsed panused.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Toetan täielikult raportit, mis käsitleb antud valdkonnas tarbijakaitse parandamist. Kuna Briti tarbijad moodustavad ühe kolmandiku kõikidest Euroopa osaaajalise kasutamise omanikest, siis on tegemist seadusega, mis on reageering Ühendkuningriigi tarbijate probleemidele. Toetan täielikult nõuet, et osaaajalise kasutamise jaemüüjad pikendaksid ostjatele lepingust loobumise perioodi ja ka kohustust anda ostu kohta kogu üksikasjalik teave enne lepingu allkirjastamist.

Luís Queiró (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Palju tarbijakaebusi on kinnitanud osaaajalise kasutamisega tekkinud probleeme, mis tekitavad turul tasakaalustamatusi. Turu areng nõudluse aspektist ja uute toodete märkimisväärne väljatootamine, mida reklaamitakse sarnasel viisil, on tekitanud tarbijatele ja ettevõtetele märkimisväärseid probleeme.

Täna hääletamisel esitatav tekst muudab põhimõtteliselt direktiivi määratlusi ja ulatust nii, et need hõlmaksid uusi puhkusetooteid. Samuti selgitab ja täiendab see sätteid, mis on seotud teabe sisule ja keelele ning tarbijatele mõeldud lepingutele rakendatavate nõuetega.

Direktiivist mõjutatavad ettevõtlustegevused on Euroopa turismisektori, sh Portugali sektori jaoks väga olulised – ja eriti olulised operaatoritele ja tarbijatele. Sellest lähtuvalt on keskne mõte kindlustada tarbija positsiooni mis tahes läbirääkimistel, mis puudutavad kasutusõiguse omandamist. Niimoodi on võimalik paremini võidelda turul eksisteerivate ebamäärasustega ja luua stabiilsemat ja läbipaistvamat keskkonda, pakkudes sel moel tarbijatele rohkem ja paremat teavet.

- Raport: Sophia in't Veld (A6-0403/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Hääletasin ettepaneku poolt, mis toetab Euroopa Parlamendi soovitusel esitamist nõukogule, mis puudutab Euroopa ja Austraalia vahelise lepingu sõlmimist, mis käsitleb lennuettevõtjate poolt Euroopa Liidust pärineva broneeringuinfo töötlemist ja edastamist Austraalia Tolliametile. Küllastin hiljuti Austraaliat ja valitsuse esindajatega vesteldes mõistsin, et see hääletus oleks märkimisväärne samm kindlustamiseks juba eksisteerivat koostööd Euroopa ja Austraalia vahel reisijate ohutuse ja veotranspordi valdkonnas.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Hoolimata sammust tagasi kaasneb Euroopa Parlamendi seisukohaga omadus tõmmata tähelepanu vastuvõetamatutele lepingutele ELi ja kolmandate riikide vahel, mis puudutab lennuettevõtjate broneeringuinfo töötlemist ja edastamist, „terrorismiga võitlemise” ettekäändel.

Muude oluliste aspektide seas teeb ettepanek järgmist:

- lükkab tagasi tavalise vajaduse igasuguse parlamentaarse põhjaliku uurimise järele nende kokkulepete läbirääkimiste ja heakskiitmiste osas ning riiklike parlamentide heakskiitu on vaja ainult seitsmelt riigilt;

- hoiatab, et antud lepe ei pruugi olla kooskõlas rahvusvaheliste andmekaitseseadustega;

- mõistab hukka nõutud andmete koguse, mis on sama Ameerika Ühendriikidega sõlmitud lepingu puhul ja mis sisaldab lisaks hotelli ja sõidukite broneeringuid, telefoninumbreid, e-posti aadresse, isiklikke ja äriaadresse, toitumiseelistusi, krediitkaardinumbreid, isiklikke andmeid rassi või etnilise päritolu kohta, poliitilisi seisukohti, religioosseid või filosoofilisi tõekspidamisi ja ametühingu liikmeks olemist ja ka muid andmeid tervise või seksuaalelu kohta.

Tegemist on veel ühe praegusest turvalisuse suundumustest tuleneva vastuvõetamatu olukorraga, mis seab ohtu kodanike õigused, vabadused ja garantiid.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Vaadates Ameerika Ühendriikidega sõlmitud broneeringuinfo kokkuleppe olukorda, ilmnevad murettekitavad arengud, mis on seotud terrorismi vastu võitlemisega. Selle lepingu kohaselt edastatakse ja säilitatakse aastateks lennureisijate selliseid isiklikke andmeid nagu telefoninumbreid ja e-posti aadressid. Sellise protsessi käigus pole andmekaitse kuidagi tagatud. Edasisi selliseid andmekaitserikkumisi tuleb ennetada.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Raport toob päevavalgele Euroopa Parlamendi silmakirjalikkuse, mis puudutab inimeste isiklikke õigusi ja demokraatlikke vabadusi. Igasugune Euroopa Parlamendi kriitika piirdub protseduuriliste küsimustega ja asjaoluga, et Euroopa kodanikele ei ole võimalik tagada kaitset, mida neile ELi õigusaktide alusel peaks olema võimalik tagada. Ometi rikub just see õigusakt robustselt kõiki isikuandmete kaitse vorme ja kehtestab üldised isikuandmed ja kõige tundlikumate isikuandmete kogumise ning vahetuse liikmesriikide repressiivsete mehhanismide ja isegi kolmandate riikide salateenistuste vahel.

Asjaolu, et raport ei julge nõuda lepingu tühistamist või selle kahepoolsust, on tõestus sellest, et mis tahes pinnapealsed protestid selle vastu on ainult näilised. Sarnaselt vastuvõetamatu lepinguga ELi ja USA vahel ei takista Euroopa Parlamendi diskreetsed broneeringud ELi töötajate isikuandmete kättesaadavaks tegemist igale salateenistusele ja igale repressiivsele mehhanismile nende „terrorismivastase koostöö” käigus.

Jälle on selge, et Euroopa Parlament ja EL ei suuda mitte ainult kaitsta demokraatlikke õigusi ja vabadusi rohujuure tasandil, vaid vastupidi, nad piiravad neid väljasuremiseni, kasutades reaktioonilist seadusandlike meetmete ja lepete võrgustikku.

- Rapport: Jan Andersson (A6-0370/2008)

John Attard-Montalto (PSE), kirjalikult. – Euroopa kohtu otsus Laval, Rufferti ja Luksemburgi kaasustega on näidanud, et on vajalik selgitada, et lepingutes kehtestatud majandusvabadusi tuleks tõlgendada nii, et need ei rikuks liikmesriikides ja ühenduse õiguses tunnustatud põhiliste sotsiaalsete õiguste praktiseerimist. See hõlmab läbirääkimisõiguse, kollektiivlepingute sõlmimise ja jõustamise õiguse ning töövõitlusalasest tegevuses osalemise õiguse teostamist ega rikuks tööturu osapoolte tegevusvabadust nende põhiõiguste teostamisel, et kaitsta oma sotsiaalseid huve ja töötajaid.

Praegune õigusakt on tööpoolest vaja uuesti läbi vaadata. Olukord võib lõppeda sellega, et vastuvõtva riigi töötajad tunnevad madala palga konkurentsi survet. Liitun oma kolleegide algatusega kehtestada järjepidev töötajate lähetamise direktiivi rakendamine kõikides liikmesriikides.

Nõustun täielikult sellega, et komisjon ja liikmesriigid peaksid vastu võtma ärakasutamise vastu võitlemise meetmeid, eriti mis puudutab nende ettevõtete tegevust, kes registreeritud riigis tegeliku ja efektiivse äritegevusega ei tegele.

Piiriüleste kollektiivsete lepete juriidilise raamistiku kehtestamine on tööpoolest samm edasi – ja mainimatagi oluline samm.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE), kirjalikult. – Briti konservatiivid toetavad töötajate õigusi streikida, kuid ka nende õigust mitte streikida, kui nad nii peaks soovima. Toetame Euroopa Kohtu otsuseid ega usu, et töötajate õigused on nende poolt kahtluse alla seatud. Töötajate lähetamise direktiivi ülevaatamine pole vajalik nagu ka selle õigusliku aluse laiendamine just nende probleemide tõttu, mida teatud liikmesriigid oma individuaalsete tööjõuturgude organiseerimise tõttu on kogenud. Igal aastal lähetatakse edukalt 1 miljon inimest.

Charlotte Cederschiöld (PPE-DE), kirjalikult. – (SV) Kollektiivlepingud, ametiühingute õigused ja õigus töövõitlusalasest tegevusele on kirjas Lissaboni leppes, mida ma soovin näha juriidiliselt siduvana. Lepe sisaldab ka õigust tööle, õigust tegeleda ettevõtlusega ja õigust liikuda üle ELi piiride. Erandeid, nagu ettepanek sooviks, ei saa teha ametiühingute esindajatele, kui tuleb arvestada peamiste EÜ juriidiliste põhimõtetega, näiteks proportsionaalsuse põhimõttega. See kehtib ja peab loomulikult kehtima kõikide ELi kodanike suhtes.

EÜ õiguse ja lepete kindlamad poolehoidjad peaks olema Euroopa Parlamendis. Parlamendi õigusliku aluse suhtes vastuvõetud seisukoht võib muutuda liikumisvabadusele ohuks tulevikus. Mul on aga väga hea meel, et Euroopa Parlament on vastu võtnud seisukoha, mis pooldab Rootsi mudelit ja meie kollektiivlepeid.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. (PT) Euroopa Parlamendi enamuse poolt vastu võetud resolutsioon Euroopa Kohtu vastuvõetamatute otsuste suhtes, Laval, Rufferti ja Vikingi kaasuste korral, on täiesti küündimatu. Ei piisa selle tunnustamisest, et teenuste pakkumise vabadus pole ülimuslik põhiõiguste suhtes, eriti ametiühingute töövõitlusalasest õiguse suhtes, eriti kuna see on mitmetes liikmesriikides konstitutsiooniline õigus.

Kuigi resolutsioon toonitab, et aluslepingutes ette nähtud majandusvabadust tuleks tõlgendada nii, et see ei takistaks liikmesriikide ja ühenduse õiguses tunnustatud sotsiaalsete põhiõiguste, kaasa arvatud läbirääkimisõiguse, kollektiivlepingute sõlmimise ja jõustamise õiguse ning töövõitlusalasest tegevuses osalemise õiguse teostamist, on tõde see, et kuigi Euroopa Kohtus kasutatavad põhimõtted jäävad Euroopa aluslepingute osaks, pidades meeles, et need on ka Lissaboni leppe eelnõus, ei saa keegi tagada, et samasuguseid otsuseid enam tulevikus vastu ei võeta.

Seetõttu hääletasime raporti vastu, kuna see ei süüvi probleemi ja selle asemel nõuab Lissaboni leppe eelnõu toetamist, hoolimata asjaolust, et see lükati juba lirimaa inimeste poolt tagasi.

Glyn Ford (PSE), kirjalikult. – Toetasin Anderssoni raportit, mis käsitleb kollektiivlepingute väljakutseid Liidus, mille põhjustasid Euroopa Kohtu hiljutised otsused. Ma ei sea kahtluse alla otsuste juriidilist kehtivust, kuid sean kahtluse alla selle, et need peegeldavad parlamendi, komisjoni ja nõukogu plaane, kui töötajate lähetamise direktiiv heaks kiideti.

Järeldus on selge. Direktiiv tuleb üle vaadata ja muuta selle sätteid, et taastada meie esialgne eesmärk. See peab olema Euroopa Komisjoni prioriteet. Sellele tuleb kiiresti tähelepanu pöörata. Kui komisjon olukorda ei paranda, siis peab seda tegema järgmine komisjon pärast 2009. aasta Euroopa valimisi. Ma ei hääleta ühegi uue komisjoni ratifitseerimise poolt, kes ei suuda probleemi oma tööprogrammi lisada esimese 12 kuu jooksul.

Bruno Gollnisch (NI), *kirjalikult.* – (FR) Härra Anderssoni raport väidab, et oleme õppinud Luksemburgi Euroopa Kohtu skandaalsetest otsustest, eriti Laval ja Vikingi juhtumite puhul. Need otsused eelistavad teenuste pakkumise ja ettevõtete asutamise vabadust riikide töötajate huvidele ja õigustele sotsiaalse dumpingu vastu. Vastuvõetamatus ulatuses allutavad nad sotsiaalsete õiguste praktiseerimise „proportsionaalsuse printsiibile”, mis ületab kaugelt seaduslikke piiranguid (avalik kord ja tervishoid näiteks), mida tunnustatakse riikide seadustes ja ILO konventsioonides.

Nad esindavad Bolkensteini direktiivi esimese versiooni tagaukse kaudu ennistamist, mille raames rakendati päritolumaa seadust (sotsiaalseadus, tööjõu seadus, palgad jne) töötajatele, kes läksid teenust osutama teise liikmesriiki, hoolimata viimases riigis kehtivatest õigusaktidest või kollektiivlepingutest. See versioon lükati Euroopa seadusandja poolt tagasi ja on talumatu, et kohtunikel on võimalus ennast seaduse tõlgendamise ettekäändel seaduse loojaks kuulutada.

Kuigi vahetevahel teeb härra Andersson head tööd, on ta liiga palju ultraliberaalsete põhimõtete küljes kinni, mis tekitas olukorra, et tema raport kindlustaks meie toetuse. Seetõttu keeldume hääletusest.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), *kirjalikult.* – (SV) Euroopa Parlamendi Sotsialistide fraktsioon ja keskerakondade parempoolne blokk on täielikult toetanud kõiki ELi lepingute muudatusi. Siiani on nad andnud ELi institutsioonidele, sh Euroopa Kohtule veelgi rohkem võimu Rootsi tööjõuturu üle. Sel viisil on EL muutunud ohuks tööjõuturu määrustele, mis töötati välja läbirääkimiste käigus, ja õigusaktidele, mis on kindlalt Rootsi ühiskonnas kanda kinnitanud.

Raport soovib peamiselt muuta tööjõu lähetamise direktiivi. Seetõttu ei suuda see ära hoida jätkuvat Euroopa Kohtu sekkumist määrustesse, mis reguleerivad Rootsi tööjõuturgu. Esiteks on tulemus konservatiivide ja sotsialistide kompromiss – olukord, mis on põhjustanud nõrku ja vastukäivaid sõnastusi. Teiseks on ELi peamine siseturgu käsitlev seadus (artikkel 49) ülimuslik töötajate lähetusse saatmise direktiivi sätete suhtes. Euroopa Kohus võib seetõttu jõuda sama järelduseni kui Laval kaasuse korral.

ELile ei tohi anda ülesandeid, millega liikmesriigid ise toime tulevad, ja tööjõuturg on tõesti selline probleem, mis peaks nende pädevusse kuuluma. Juuni loend soovib seetõttu Rootsi vabastamist ELi tööjõuturu õigusaktist tagamaks, et Euroopa Kohus ei saaks tulevikus Rootsi tööjõuturgu reguleerida.

Me hääletasime sellegipoolest raporti poolt, sest selle eesmärk on endiselt põhjendatud, takistades võimalikult palju Euroopa Kohtul sekkuda tulevikus Rootsi kollektiivlepingutesse.

Toetasime ka ettepanekuid, mis soovivad suuremat riiklikku enesemääramist tööjõuturu küsimustes, kuid hääletasime loomulikult raportööri Lissaboni leppe ülistuskõne vastu.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), *kirjalikult.* – (PL) Otsustasin hääletada härra Anderssoni raporti vastu, mis käsitleb Euroopa Liidu kollektiivlepingute väljakutseid.

Raportöör kritiseerib Euroopa Kohtu otsust töötaja lähetamisse saatmise direktiivi kohta ja kutsub üles direktiivi üle vaatama.

Olen raportööri lähenemise vastu ja usun ka, et üleskutse muuta direktiivi ilma vajaliku analüüsita liikmesriikide tasandil, eriti nende liikmesriikide, keda Euroopa Kohtu otsus mõjutas, on poliitilistel eesmärkidel astutud liialdatud samm. Eriti tõstan esile raportööri sõnastust, mis on rünnak teenuste vaba pakkumise vastu – mis on üks Euroopa Liidu põhivabadustest –, ja see on oht liberaliseerimisele teenuste pakkumise valdkonnas, mida kindlustab teenuste direktiiv, ja päritoluriigi põhimõttele.

Minu arvates pakub tööliste lähetamise direktiivi korralik rakendamine kõikide liikmesriikide poolt ja suurenev administratiivkoostöö nende vahel piisavalt vahendeid, et tagada ühest küljest töötajate õiguste kaitse ja teisest küljest teenuste pakkumise vabadus.

Mõistan hukka asjaolu, et täiskogu on mõned muudatusettepanekud tagasi lükanud, mille eesmärk oli raportit mõnevõrra tasakaalustada.

Ona Juknevičienė (ALDE), *kirjalikult.* – (LT) Renditöö direktiiv on oluline meie püüdlustele seadustada teenuste ja töötajate vaba liikumine ühenduses. Mitte kõik liikmesriigid ei järgi direktiivi nõudeid. Vahetevahel nõutakse teenusepakkujalt rohkem „kui direktiivis ette nähtud”. Moonutades direktiivi määrusi, blokeeritakse liikmesriikide vahelisi teenuseid ja sellisel viisil peidetakse proteksionistlikke poliitikaide. Euroopa Kohus uuris Läti ehitusettevõtte Laval juhtumit, kellel keelati ehitusteenuseid Rootsis pakkuda. Nõuti Rootsi seadustel põhinevat kollektiivlepingut, kuigi leping allkirjastati Lätis. Euroopa Kohus otsustas, et keelatud on sisse viia

nõudeid, mis täiendavad direktiivis kehtestatud nõudeid või on neist mõjuvõimsamad. Raportis ja muudatusettepanekutes on Euroopa Kohtu otsuseid Laval ja teiste sarnaste juhtumite korral kritiseeritud ja isegi kahtluse alla seatud.

Hääletasin vastu, sest usun, et Euroopa Parlament ületab oma volitusi, tõlgendades ja seades kahtluse alla Euroopa Kohtu otsuseid. Ma ei nõustu seisukohtadega, mis heidavad kahtluse varju Euroopa Kohtu otsustele ja soovivad, et Euroopa Kohtu otsuseid teatud ELi riikides ei rakendataks. Selliste seisukohtadega ei sea me mitte ainult Euroopa Kohtu kompetentsi kahtluse alla, vaid seame kahtluse alla objektiivsuse, võime ohtu seade ELi institutsionaalse süsteemi ja aitame kaasa inimeste usaldusväärse kahanemisele nende suhtes. Ma ei nõustu ka direktiivi ülevaatamise ja parandamisega. Kui direktiiv ei toimi mõningates riikides nii hästi, kui see peaks, siis vastutavad ühenduse liikmed selle eest, sest nad ei suuda rakendada direktiivi määrusi või rakendada neid valesti riigi õiguses. Euroopa Komisjon peaks jälgima, kas ELi direktiivid kantakse riigi õigusse õigesti ja kas riigi seadused kätkevad endas direktiivide sisu ja vaimu.

Carl Lang (NI), kirjalikult. – Euroopa Liidu poolt püstitatud sotsiaalse Euroopa eesmärk on illusioon, Lissaboni strateegia on läbikukkumine ning mitmesugused võlujoogid, mille elu- ja töötingimuste parandamiseks mõtlesid välja Euroopa pooldajad, on osutunud ebatõhusateks selle lihtsa fakti tõttu, et Brüsseli tegelik visioon on ultraliberaalne ja teenib globaliseerumise huve. Me tahame ühelt poolt ära hoida sotsiaalset dumpingut, et kaitsta töötajaid, olgu nad siis lähetuses või mitte, ning saada seeläbi tasakaalustatud siseturg, ning teisest küljest teha kõik, mida suudame, et töötajate ja muude inimeste massilise sissetuleku kaudu avada pisut rohkem meie majanduspiire.

See raport on kõigest lõputu illustratsioon tõelisele Euroopat pooldavale skisofreeniale. Erandina on meil tarvis mainida vaid viiteid Lissaboni lepingule, mida selles segases raportis on tehtud mitu korda. Järelikult ei saa me aru, kuidas tasakaalu otsimine teenuste vaba liikumise ja töötajate õiguste vahel võiks selget visiooni pakkuda.

Bogusław Liberadzki (PSE), kirjalikult. – Euroopa Ühenduse eesmärk on tagada kõigi kodanike põhiõigused seoses nii ühiskondliku eluga kui ka tööturuga. Meie ideaaliks on lõpetada diskrimineerimine ja ebakindlus tuleviku suhtes.

Raportöör Jan Andersson rõhutab, et mõned Euroopa Kohtu otsused võivad riivata mõnede kodanike võrdsustunnet ja austust tööturu vastu. Sellise olukorra ärahoidmiseks tulevikus soovib härra Andersson, et õigusakti muudatustesse tuleb võtta kohesed meetmed, mis hoiaksid ära Euroopa Kohtu otsuste võimalikud sotsiaalsed, majanduslikud ja poliitilised tagasilöögid. See hõlmab töötajate lähetamise direktiivi läbivaatamist ja renditöö direktiivi viivitamatut vastuvõtmist.

Kokkuvõttes ma arvan, et peaksime selle raporti ühendatud Euroopa visiooni huvides vastu võtma.

Kartika Tamara Liotard ja Erik Meijer (GUE/NGL), kirjalikult. – Paljudel ettevõtjatel on kiusatus maksta oma töötajatele nende töö eest nii vähe kui võimalik. Kaalumisel on ka muud tööga seotud kulud, näiteks ohutus ja rajatised. Töötajad saavad end siiski kaitsta vaid tagades, et nende palk põhineb üldiselt siduval kollektiivsel töölepingul, ning selles riigis kehtiva asjakohase õigusliku kaitsega, kus nad töötavad ja elavad.

Seda kaitset kahjustavad nii teenuste direktiivi esialgsed eesmärgid kui ka Euroopa Kohtu viimased otsused. Kui need lubavad kohaldada vähem soodsaid võõrtööjõu kollektiivlepinguid või vähem soodsaid välismaised õigusakte, hakkab üha suurem hulk tööandjaid neid kulusäästlikke võimalusi valima ja töötajate sissetulek langeb dramaatiliselt.

Mõned teevad ränka tööd, olles illusiooni küttes, et ELi konstitutsiooni eelnõu või Lissaboni leping pakub selle vastu piisavalt garantiisid. Neid dokumente tuleb muuta, enne kui neid saab selle eesmärgi saavutamiseks heaks kiita. Oodati ka, et Anderssoni raport pakuks nimetatud garantiisid. Kuid kompromissidega, mis tekstis selles suhtes tehti, on see siiski veel vähem tõenäoline, kui oli esialgne versioon. Sellepärast ei saa me poolt hääletada.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – On vastuvõetamatu, et ühest küljest tuleb riigihankeid pakkuda kogu Euroopa Liidu ulatuses, aga teisest küljest on kohustus maksta heakskiidetud miinimumpalka, mis on seotud määratud tasuga, mille Euroopa Kohus annuleeris põhjendusega, et see on töötajate lähetamise direktiiviga ja teenuste direktiiviga vastuolus. Sellega näitab EL oma tõelist palet kui läbinisti majanduslik ühendus, mis sotsiaalselt halvemas olukorras olijatele määrab kaela tühiseid rahasummasid ja tühje sõnu. On ülim aeg, et EL vastaks kodanike hädakisale, mida ta on nii kaua ignoreerinud, ja teeks katset seadusest möödahiilimise

teed sulgeda ja vastuolud kõrvaldada. See raport võiks selleks vähemalt katset teha, ent see jätab ikka veel liiga palju võimalusi kuritarvitusteks ning sellepärast loobusin ma hääletamisest.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), kirjalikult. – Nagu ülejäänud eurooplasedki toetan ma töötajate põhiõiguste täielikku tunnistamist. Keeldusin Anderssoni raporti puhul hääletamisest, sest üksikutele positiivsetele elementidele vaatamata jääb see ikka veel küündimatuks. Ma tunnen, et see raport on käest lastud võimalus tegelda tõhusalt töötajate õigustega vastavalt Euroopa esmastele õigusaktidele. Nagu liikmesriigid ILO konventsioonides ja Euroopa sotsiaalharta on tunnistanud, ei saa põhiõiguste, sealhulgas läbirääkimiste pidamise õiguse kasutamine sõltuda kohtuniku kontrollimatust otsusest ning tuleb alati teises järjekorras, kuna põhineb hierarhiliselt allpool asuval seadusandlikul allikal. Ametiühingute tegutsemise õigust ei tohi ohtu seada. Lepingutesse tuleb võtta „sotsiaalse kaitse klausel”.

Olle Schmidt (ALDE), kirjalikult. – Päeva jooksul on hääletatud härra Anderssoni raportit kollektiivlepingute edasise saatuse kohta Euroopas, näiteks pärast Lavali kohtuotsust. Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon nõudis, et kehtiv ELi õigusakt – mida tuntakse töötajate lähetamise direktiivina – tühistataks tagamaks, et Rootsi saaks oma kollektiivlepingud alles jätta.

Teisest küljest, ma olen tegutsenud nii siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonis kui ka täiskogu istungi eel, eesmärgiga tagada, et seda küsimust arutataks eelkõige õigel tasemel: riigi tasandil. Selle põhjuseks on mu arvamus, et fraktsiooni PSE strateegia on halvasti läbi mõeldud. Üritades ikka ja jälle Lavali kohtuasja Euroopa tasandile tuua, selle asemel, et lahendada seda Rootsi õigusaktide vahenditega, on tekitatud surve ka muudele ühise tööturu õigusaktidele – ja see ongi põhjutanud meie praegused probleemid päris algusest peale. Kui 27 liikmesriiki on sõlminud lepingu, siis pole tarvis öeldagi, et on mõeldamatu, et Rootsi üksi võtaks vastu õigusakte, mis on ainult meie enda huvides. Kõigest hoolimata on meie mudel Euroopa kontekstis ainulaadne. Kuna härra Andersson ja parlament nõustusid mu ettepanekuga mitte tühistada töötajate lähetamise direktiivi enne, kui riiklike uuringutega on välja selgitanud, et see on tõesti vajalik, arvasin, et võiksin siiski selle raporti poolt hääletada.

Brian Simpson (PSE), kirjalikult. – Ma tänan meie raportööri Jan Anderssoni tema raporti eest sellel väga olulisel teemal.

Hiljutised Euroopa Kohtu kohtuasjad ja muidugi kohtuotsused tähendavad, et kollektiivlepingutega kehtestatud töötajate õigused ja töötajate solidaarsus on ohtu sattunud ettevõtete tõttu, kelle ainsaks prioriteediks on kasum, ja kui see tähendab töötajate õiguste õõnestamist, siis tähendagu pealegi: nad on valmis tegema ka seda.

Euroopa sotsiaalne mudel, mille üle me õigusega uhked oleme, on sattunud kasumi tagaajajate rünnaku alla ning on tõsisel ohus.

Imporditud odava tööjõu poolt ähvardav oht on tegelikkus, mille südametunnistusega tööandjad on vabaks liikumiseks maskeerituna tagaukse kaudu sisse toonud.

Vaba liikumise põhimõtet pole kunagi kavandatud odava tööjõu hankimise vahendiks või põhimõtteks, millega saab töötajate sotsiaalingimusi halvendada. Pakub väga suurt huvi, mida Jacques Delors oleks võinud sellest arvata.

Vikingi ja Lavali kohtuotsused on rünnak ametiühingute ja töötajate õigustele. Sellepärast ongi härra Anderssoni raportit väga tarvis ja sellepärast tahan ma seda toetada. See taastab tasakaalu, mida Euroopa Kohtu otsustega on nii selgelt rikutud.

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL), kirjalikult. – Euroopa Kohtu otsused Vaxholm/Viking ja Line/Rüffert/Luxembourg juhtumite kohta on selgelt asetunud siseturu ja asutamisoiguse poolele, kahjustades töötajate õigusi, sealhulgas ka streigiõigust sotsiaalse dumpingu ärahoidmiseks.

Euroopa Kohtu otsused ei tule siiski nagu välg selgest taevast. Need põhinevad ELi asutamislepingutel, mida täiendab töötajate lähetamise ebamäärane direktiiv.

Kui Euroopa Parlamendi enamus tõepoolest tahtis töötajate õigusi kaitsta, oleks ta pidanud nõudma muudatusi ELi asutamislepingutesse näiteks õiguslikult siduva sotsiaalse protokoll kujul, mis oleks sätestanud töötajate õigused ülimuslikuna siseturu ja asutamisoiguse ees.

Anderssoni raporti lõplik versioon, mis on sotsialistide raportööri ja konservatiivide koostöö tulemuseks, sellist otsustavat nõudmist ei esita. Raport ei saa hakkama isegi nõudmisega töötajate lähetamise direktiiv

läbi vaadata. See tähendab, et raport kujutab endast kõigest suurt hulka kuuma auru, mis on pakitud suurde hulga ilusatesse sõnadesse ja soovidesse.

Rahvaliikumine on esitanud hulga muudatusettepanekuid, näiteks selle kohta, et tööstuslike meetmete võtmise õiguse reguleerimine peaks jääma riigisiseseks küsimuseks. Sotsialistide ja konservatiivide allianss lükkas kõik need muudatusettepanekud tagasi.

Seda arvesse võttes ei saa Rahvaliikumine Anderssoni raportit lõpphääletusel toetada. Selle asemel jätkame tegutsemist töötajate kaitsmisel viletsamate palkade ja töötingimuste eest, millele on teed sillutanud Euroopa Kohtu otsused.

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), kirjalikult. – Raport kollektiivlepingute kohta ELis on arvamussavaldus, millel puudub seadusandlik väärtus. Selle kavatsus on pärast Lavali kohtuotsust töötajate positsioone tugevdada, kuid raportit sisu jääb kahjuks selle kavatsuse teostamisest väga kaugemale.

Oleks vale ELi töötajate lähetamise direktiivi uuesti arutama hakata, nagu raportis on ettepanek tehtud. Seda tegema hakates on oht asjad töötajate jaoks veel hullemaks muuta. See on oht, milleks me pole ette valmistatud, kuna terves ELi süsteemis domineerivad konservatiivsed jõud.

Raportis ei ole öeldud, et streigiõigus on turuvabaduse suhtes ülimuslik ning et see tuleks Lissaboni lepingu sotsiaalselt siduvasse protokollu kirja panna. Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon esitas selle kohta mitu muudatusettepanekut, kuid rõhuv enamus lükkas need tagasi.

Rootsi hooleks jääb Lissaboni lepingusse erandeid võtta, asudes seisukohale, et Lavali kohtuotsus Rootsis ei kehti. Siiski lükati ka see fraktsiooni GUE/NGL muudatusettepanek tagasi. Selle asemel ülistab raport Lissaboni lepingut, hoolimata faktist, et leping Lavali kohtuotsust mingil moel ei muuda, vaid seda ainult kinnitab.

Georgios Toussas (GUE/NGL), kirjalikult. – See raport üritab tegelda töölisklassi ja tööliste üldiste reageeringutega Euroopa Ühenduste Kohtu (ECJ) vastuvõetamatutele kohtuotsustele, kes leiab, et tööliste streigid on ebaseaduslikud, kuna raamid, mille piires töölised võitlevad, ja viisid, mismoodi nad võitlevad, on vastuolus Maastrichti lepinguga ja Lissaboni lepinguga, mis kaitsevad konkurentsi ja liikumisvabadust ning kapitali tegevust ELi liikmesriikides kui põhilisi, vaieldamatuid põhimõtteid. Raport kaitseb rohujuuretasandi poliitikat ja ELi tagurlikku iseloomu. Raport teeb katset töötajaid veenda, et ELi kaudu on see arvatavasti võimalik, kuna peab valitsema „tasakaal“ töötajate õiguste ning kapitali liikumise õiguse vahel, et kasu saada igast võimalusest töölisklassi ja rohujuureklassi rohkem eksploateerida, kaitstes ja kasvatades sellega monopolide kasumit.

Vastavalt neile põhimõtetele levitavad Euroopa parteid, kes näevad ainult üht teed edasi, töötajate hulgas ohtlikku illusiooni, et EL võib omandada ka „sotsiaalse näo“ ning et EL ja kapital võivad „sotsiaalse kaitse klauslite“ kaudu omandada ka sotsiaalse teadlikkuse.

ELi rohujuurte vastane rünnak töötajate kõige põhilisematele õigustele näitab, et EL ei ole suuteline muutuma. See loodi ja eksisteerib selleks, et ustavalt monopolsete ärirühmituste huve teenida ning töölisklassi eksploateerimist kaitsta.

Lars Wohlin (PPE-DE), kirjalikult. – Ma hääletasin selle raportu vastu. Edasised regulatsioonid ELi tasandil võiksid Euroopa Kohtu võimu arvatavasti siiski tugevdada. Minu seisukoht on, et tööturupoliitika valdkonna probleeme ei peaks lahendama Euroopa Kohus, vaid Rootsi valitsus ja/või tööstusala mõlemad pooled.

Ma hääletasin Lissaboni lepinguga seotud positiivse sõnastuse vastu ega usu, et põhiõiguste harta peaks olema õiguslikult siduv, kuna siis võiks tekkida oht, et praktikas nihkub seadusandlik võim Rootsi parlamendilt Euroopa Kohtule.

– Resolutsiooni ettepanek: Euroopa Liidu -Vietnami partnerlus (RC-B6-0538/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – Hääletasin Euroopa Liidu ja Vietnami vahelise uue partnerlus- ja koostöölepingu poolt, millesse võetakse selge klausel inimõiguste kohta. Tahaksin siiski selles kontekstis rõhutada vajadust sätestada tingimused, mida Vietnami valitsus peab täitma. Ta peab pühenduma koostöö ning inimõiguste ja usuvabaduse suurema austamise tagamisele, jättes oma seadusaktidest välja sätted, mis teistimõtlelemise kuriteoks tunnistavad, ning tehes lõpu tsensuurile.

Bairbre de Brún, Jens Holm, Kartika Tamara Liotard, Mary Lou McDonald, Erik Meijer ja Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), kirjalikult. – Me toetame täielikult inimõiguste ja demokraatlike põhimõtete austamist, nagu on piiritletud ELi ja Vietnami vahelises koostöölepingus, ning usume, et Vietnamil on tarvis selles suhtes parandusi teha.

Need põhimõtted on universaalsed ja neid peaks kohaldama ühtmoodi kõigile riikidele nii Euroopa Liidus kui ka sellest väljaspool.

Sellepärast hääletame selle resolutsiooni poolt, hoolimata üpris tasakaalustamata viisist, milles see on esitatud.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. – Seoses Euroopa Liidu ja Vietnami vahelise uue partnerlus- ja koostöölepingu läbirääkimiste teise vooruga, mis peeti eile ja üleile Hanois, on parlamendi enamus võtnud vastu resolutsiooni, mis tundub pigem silmakirjalikkuse harjutusena ja inimõiguste otsustava vahendamisena.

Selle sisu lugedes võiksime küsida, miks ei ole parlamendi enamus teinud ettepanekut muuta tulevase lepingu sõlmimine sõltuvaks klauslist, mis tagab demokraatia ja inimõiguste austamise Euroopa Liidu poolt.

Kui kasulik ja õpetlik võiks see Euroopa Parlamendile olla, kui näiteks „paluda” liikmesriikidel ja ELil hoiduda kollaboratsioonist kuritegelike CIA lendudega ja nende puhtakspesemisest, austada immigrantide inimõigusi, mida „tagasipöördumisdirektiivis” häbematult rikutakse, austada Prantsusmaa, Hollandi ja Iirimaa rahva demokraatlikult ja suveräänselt väljendatud tahet, kes lükkasid tagasi kavandatud „konstitutsioonilise”/„Lissaboni” lepingu, austada rahvusvahelist seadust, eelkõige seoses Kosovoga, ning lõpetada teesklemine, et nad võivad jagada õpetussõnu kogu maailmale...

Mis juhtuks, kui Vietnam kõike seda nõuaks? Kas Euroopa Parlament oleks nõus niisugustel tingimustel läbirääkimisi pidama? Kas ta nõustuks selle klausli vastastikuse kohaldamisega? Nähtavasti mitte, sest „dialoog” ja „klausel” on ju ainult teiste jaoks...

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – Härra juhataja, daamid ja härrad, ma hääletasin demokraatiat, inimõigusi ning ELi ja Vietnami vahelist koostöölepingut käsitleva resolutsiooni ettepaneku poolt. Euroopa Liidu ja Vietnami vaheline dialoog tuleb tegelikult tõlkida konkreetseesse paranemisse inimõiguste mõttes, mida nii sageli toorelt rikutakse. Toetan kindlalt seda ettepanekut, et Vietnam peab tegema lõpu meedia tsenseerimisele ning tühistama õigusnormid, mis piiravad jumalateenistuste pidamise vabadust ning poliitilist ja usuvabadust, kui ta soovib rahvusvahelises üldsuses aktiivset rolli saada. Peale selle peab Vietnam nende õiguste ja vabaduste osas tegema koostööd ÜROga.

Sellepärast ma toetan seda ettepanekut ning kordan üleskutset komisjonile kehtestada selged kriteeriumid, mille abil hinnata praeguseid arengukavasid Vietnamis, et tagada nende vastavus inimõiguste ja demokraatia klauslile.

8. – Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused (vt protokoll)

(Istung peatati kell 13.35 ja jätkus kell 15.00)

ISTUNGI JUHATAJA: MARTINE ROURE

Asepresident

9. – Eelmise istungi protokollu kinnitamine (vt protokoll)

10. – Parandus vastuvõetud tekstis (kodukorra artikkel 204a) (vt protokoll)

11. – 2009. aasta üldeelarve projekt (III jagu) – 2009. aasta üldeelarve projekt (I, II, IV, V, VI, VII, VIII, IX jagu) (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on ühisarutelu järgmiste raportite kohta:

– Jutta Haugi poolt eelarvekomisjoni nimel koostatud raport (A6-0398/2008) Euroopa Liidu 2009. eelarveaasta üldeelarve projekti kohta (C6-0309/2008 - 2008/2026(BUD)) ja kirjalik muutmissettepanek nr 1/2009 Euroopa Liidu 2009. eelarveaasta üldeelarve projekti kohta, III jagu – komisjon (SEK(2008)2435));

– Janusz Lewandowski poolt eelarvekomisjoni nimel koostatud raport (A6-0397/2008) Euroopa Liidu 2009. eelarveaasta üldeelarve projekti kohta

I jagu – Euroopa Parlament

II jagu – Nõukogu

IV jagu – Euroopa Kohus

V jagu – Kontrollikoda

VI jagu – Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee

VII jagu – Regioonide Komitee

VIII jagu – Euroopa Ombudsman

IX jagu – Euroopa Andmekaitseinspektor

(C6-0310/2008 - 2008/2026B(BUD)).

Jutta Haug, raportöör. – Proua juhataja, härra nõukogu eesistuja, volinik, daamid ja härrad, ettevalmistused Euroopa Liidu 2009. eelarveaasta üldeelarve projekti esimeseks lugemiseks on suuremalt osalt lõpule viidud. Sellepärast tahaksin alustada tänast arutelu, tänades väga südamlikult eelarvekomisjoni liikmeid ja kõiki spetsialiseeritud komisjonide liikmeid, kes minuga nii tihedat koostööd tegid, nende abi eest ja kogu selle aja eest, mille nad sellele tööle pühendasid.

Nagu ma ütlesin kohe 2009. aasta eelarvemenetluse algul, ja mul on hea meel seda uuesti öelda, on eelarve raportöör ainult nii hea kui temaga koos töötavate liikmete summa, nii et ma olen teile väga tänulik.

Ma pean tänama ka eelarvekomisjoni sekretariaadi töötajaid: sekretariaadi personali pidevalt suurepärase tööta oleksime meie, parlamendiliikmed, ka kõige parema tahtmise juures olnud tühi koht, nii et tänan teid! Jaa, ma olen nõus, et üks aplaus võiks olla üpris asjakohane.

(Aplaus)

Ma tänan ka oma isiklikku assistenti ja töörühmade liikmeid: selleks, et teha head tööd, on tarvis palju päid ja palju käsi.

Ettevalmistusi meie eelarve esimeseks lugemiseks, mille käigus me pidime läbi lugema 1400 muudatusettepanekut, neist aru saama ja neile hinnangu andma, mõjutas tugevasti finantskriisi. Kuigi meie umbkaudu 130 miljardi euro suurune eelarve näib naeruväärselt väike kõigi nende sadade ja sadade miljardite kõrval, mida liikmesriigid on ühiselt ja üksikult tegutsedes pankade ja tegeliku majanduse alla ohutusvõrguna pingule tõmmanud, olid meie esimeseks lugemiseks valmistumise koosolekud kahtlemata suuresti mõjutatud kõigi asjaomaste töörühmade täpselt selleks otstarbeks antud panusest. Seda tehes me põhiliselt juba aimasime nõukogu reageeringut meie eelarvelistele nõudmistele.

Millised siis on meie nõudmised? Kõigepealt maksed. Rõhutasime juulis, et me ei saa nõustuda 15%-lise puudujäägiga kohustuste assigneeringute ja makseassigneeringute vahel, mille kohta komisjon eelarveprojekti ettepaneku tegi ja mida nõukogu veelgi suurendas. Meie arvates ei sobi see kokku eelarve täpsuse ja selguse põhimõttega. Peale selle, kui võrdleme käesoleva finantsperspektiivi kolmanda aasta puudujääki eelmise finantsperspektiivi kolmanda aasta puudujäägiga, mis oli ainult 3%, siis me lihtsalt ei näe, kuidas saaks nii tohutut puudujääki põhjendada. Seepärast oleme makseid suurendanud: me ei saaks puudujääki täielikult likvideerida, kuid oleme seda poole võrra vähendanud ja nüüd on see 8%.

Me ei suurendanud makseid hõisates või juhuslikult, vaid nendel eelarveridadel, mis aitavad rahastada parlamendi prioriteete: kliimamuutuse vastase võitluse meetmeid, sotsiaalset mõõdet seoses kasvuga uute töökohtade loomiseks, globaliseerumise kujundamist ning toetust väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele, samuti mõnesid ridu, mis suurendavad kodanike turvalisust. Üldkokkuvõttes oleme makseid suurendanud 0,89 %-lt riiklikust kogutoodangust – mis oli nõukogu pakutud tase – ümmarguselt 0,96%-le riiklikust kogutoodangust.

Teiseks, me otsustasime täielikult ära kasutada meile finantsperspektiivi poolt pakutavad võimalused. Alamrubriikides 1a ja 3b tahame jaotada kogu raha meile olulistele eelarveridadele, jätmata mingeid varusid.

Me tahame, et alamrubriigi 1a nimetus „konkurentsivõime majanduskasvu ja tööhõive nimel” ei oleks ainult retooriline, vaid sisaldaks ka konkreetseid meetmeid. Me ei taha, et alamrubriigi 3b nimetus „kodakondsus” oleks ainult tühi sõnakõlks – me tahame selle ellu rakendada, sest lõppeks koondab see alamrubriik poliitikat, mis kohalikul tasandil mõjutavad otseselt kodanikke ja mille nähtavaks muutmisel Euroopa Liit on eriti tubli.

Kolmandaks, me oleme esitanud katseprojektide ja ettevalmistavate meetmete paketi, mille kõik fraktsioonid on heaks kiitnud ja millele komisjon on juba hinnangu andnud, valiku impulsse uutele poliitikaelementidele, ühenduse uuele tegevusele ja võimalikele uutele õigusaktidele.

Neljandaks oleme järginud oma poliitilist otsustusvõimet. Keegi ei saa oodata head haldustööd, olgu siis komisjonilt või detsentraliseeritud ametitelt, andmata personalile piisavalt suurt eelarvet, ning seetõttu ei saa me nõukogu kärpeid aktsepteerida. Oleme taastanud esialgses eelarveprojekti võetud suhtumise ning vastutasuks võiks komisjon meid mitte üksnes tänada, vaid vaidlustes nõukoguga ka meie poolele asuda.

Viiendaks tahaksin pöörduda suurima probleemi juurde, see on nimelt suurejooneliselt pealkirjastatud 4. rubriik „EL kui globaalne partner”. Kui see rubriik finantsperspektiivi läbirääkimiste ajal loodi, oli see juba lootusetult alarahastatud. Sellepärast olemegi iga-aastasel eelarveläbirääkimistel rõhutanud sama asja: kuidas me saame rahastada kõike, mis vajab rahastamist, ning samal ajal jätta endale piisavalt hingamisruumi, et suuta reageerida ettenägematutele sündmustele eelarveaasta jooksul?

Võin siin ja praegu kohe öelda, et rahuldavat lahendust pole olnud ja pole ikka veel. Kosovo, Afganistani, Palestiina ja nüüd Gruusia aitamiseks vajasime me tegelikult pikaajalisi abikavasid, mitte pidevat peost suhu elamist.

Selles pole midagi uut, kuid käesoleval aastal esitas komisjon meile uue väljakutse: toiduainete hindade tohutut ülemaailmset tõusu arvesse võttes tegi ta juulis ettepaneku moodustada aastateks 2008 ja 2009 vähemarenenud riikidele toiduabi andmise vahend eelarvega 1 miljard eurot.

Kui komisjon oleks olnud hoolas, oleks ta pidanud otsekohe soovitama vajalikud vahendid rubriigist 2 rubriiki 4 üle kanda. Ta siiski ei teinud seda, sest ta mitte ainult ei polnud hoolas, vaid ta kartis. Ta kartis, et ei saa nõukogult heakskiitu, ja meil on nüüd kaelas probleem. Me peame nõukogu veenma, et ta mitte ainult ei jutlustaks, et on tarvis vaestest vaesemaid aidata, vaid teeks meiega koostööd, et leida ressursse – jah, ja kustkohast? – et saaksime otsest toiduabi anda ning seemet ja väetisi osta.

Eelarvekomisjonile oli üpris selge, et me ei suuda rubriigist 4 vajalikku raha leida, ja nõnda me lõime moodustise, mida tuntakse kui „tärniga muudatust” ja mis sisaldab 250 miljonit eurot toiduabiks, 40 miljonit Kosovale, 80 miljonit Palestiinale ja 20 miljonit Afganistanile. Seda tärniga muudatust, mis teeb üpris selgeks, et tahame kulutada rohkem raha kui on vastavalt finantsperspektiivile olemas, tuleks näha kui märguannet nõukogule.

Lootkem siis, et nõukogu tegelikult näebki meie märkuses märguannet või nõudmist, ja astub meiega viivitamata läbirääkimistesse. Meil pole aega raisata – me ei tohiks kõike viimasele minutile jätta. Härra nõukogu eesistuja, annan nüüd probleemi teile üle.

(Aplaus)

Janusz Lewandowski, raportöör. – Proua juhataja, volinik Grybauskaitė, kes poola keelest aru saab, kuid arvatavasti tunneb vähem huvi minu osa vastu eelarvemenetluses.

Hakkame lõpule jõudma menetlusega, mida oleme nimetanud katsemenetluseks. Praegu on hea juhus rõhutada head koostööd bürooga ning püsivat usalduse kasvu eelarvekomisjoni ja büroo vahel, mis on muu hulgas peasekretär Romero jõupingutuste tulemus. Kuid öeldakse, et keegi pole täiuslik ja nii jäävad kindlasti mõned erimeelsused, mis peegelduvad reservides, mille me 2009. aastaks moodustasime. 2009. aasta eelarve pidi tegelema mitme konkreetse probleemiga. See on valimiste aasta, mistõttu suurenevad erivajadused seoses üldkasutatavate sidevahenditega ja neid on tarvis rahastada. See on aasta, mil Euroopa Parlamendi liikmetele antakse uus staatus ja sellel on finantsilised tagajärjed. Tahaksin ka välja tuua uusi töölevõtmise ja palgamaksimise põhimõtteid, mis saavad olema läbipaistvad ja hakkavad vastama varem teatatud vajadustele assistentide järele ning lõpetavad pensionifondi selle endisel kujul. Meil on 2008. aasta teises pooles tarvis ümber struktureerida ka eelarve, et toetada väga tõenäolist stsenaariumi, et hakkame tegutsema vanade lepingute põhjal ning et Lissaboni strateegiat, mis oleks Euroopa Parlamendi pädevust muutnud, kasutusele ei võeta.

Meil on õnnestunud hoida eelarve allpool vabatahtlikku künnist, mille kehtestasime, s.t allpool 20% künnist Euroopa Liidu institutsioonide halduskuludeks. Peaksime neid tasemeid aktsepteerima nii administratsioonis kui ka poliitilistes fraktsioonides, sest need on seotud seadusandliku tegevuse parema toimimisega, mis muudab parlamendiliikmete elu kergemaks, ning parandustega uues komiteemenetluses, mis peaks samuti esitatama aastal 2009.

Me juba rakendame sihtotstarbelisi reserve, sest tahaksime järk-järgult vähendada teatavat ebaproportsionaalsust, mis on tekkinud pika ajavahemiku vältel parlamendi administratsiooni mitmesugustes sektorites, viies ressursid eelkõige nende talitusteni, mis on otseselt seotud tööga parlamendikomisjonides. Oleme märganud ka muid algatusi, mis võivad parlamendi toimimist parandada, nimelt parlamendi raamatukogus, ja eriti teadmiste juhtimissüsteemi. Oleme ka märganud, et uut külaliste keskust ei jõuta kahjuks valimiste ajaks avada. Selle avamine on juba välja kuulutatud, ent seda ei toimu. Võime arvestada, et see hakkab tööle 2009. aasta lõpul, mis peegeldub samuti meie personalireservides.

Eelarvest kinnipidamine on parlamendi ja teiste institutsioonide ühine põhimõte, ning me peaksime eriti valimiste aasta jooksul ära hoidma Euroopa institutsioonide näitamise ülemääraselt ambitsioonikaina seoses Euroopa maksumaksjate kuludega. Sama kehtib ka teiste institutsioonide kohta, kus me oleme üles kaalunud kõik selle, kõik nõukogu tehtud otsused, ning lisanud neile meie enda hinnangu nende institutsioonide vajaduste kohta. On kaks ettevõtmist, mida tahaksin rõhutada: Euroopa Kohtule oleme seoses uue agentuurimenetlusega ette näinud 39 uut ametikohta ning kontrollikojale kolm uut ametikohta, mis suurendab organisatsiooni potentsiaali, aga teeb ka võimalikuks selle uue peakorteri rahastamise ettemaksete vahenditest.

See kuulutab homseks sujuvat ja kiiret hääletamist, mis on suurepärase koostöö tulemus poliitiliste fraktsioonide koordinaatoritega ning komisjoni arvamuste koostajatega, kusjuures ei tohi unustada komisjoni juhtimist Rainer Böge poolt. Mu eriline tänu kuulub inimestele, kes mind aitasid, need on nimelt Richard Wester ja Marrianna Pari.

Dalia Grybauskaitė, komisjoni liige. – Proua juhataja, mul on väga hea meel näha, kui kiiresti ja tõhusalt on parlament oma esimese lugemisega lõpule jõudnud ning et ta on homme valmis hääletama. Eelarvekomisjon, selle juhid ja koordinaatorid ning muidugi poliitilised fraktsioonid on ära teinud suure töö. Kõige suurem osa tööst, mis tuli ära teha, moodustab toetuspunkti meie edasistele läbirääkimistele. Alustame kahe järgmise kuu jooksul tihedat koostööd mõlema eelarvepädeva institutsiooni ja komisjoni vahel.

Komisjon üldiselt hindab kõrgelt ja jagab poliitilisi prioriteete, millega seoses Euroopa Parlament on teinud ettepanekuid eelarvet suurendada ja taastada. Seoses maksetega kavatseb Euroopa Parlament heaks kiita assigneeringute taseme tõstmise ülemmäärani. See ei ole meie jaoks siiski piisavalt veenev, sest arvame, et esialgne eelarveprojekt vastab paremini tegelikule toetuse vastuvõtmise suutlikkusele, eriti liikmesriikides. Saadan sel nädalal välja teabe eelarve täitmise kohta ning te näete, et meie arvutused toetuvad väga tugevale alusele.

Komisjon on parlamendi kavandatud katseprojektide ja ettevalmistavate meetmete uue protsessiga suuresti nõus. Sel puhul tahaksin rõhutada, kui väga ma hindan suurepärase koostööd meie institutsioonide vahel, mida tänu uuele edukale lähenemisviisile on edendanud peamine raportöör proua Haug. Esimest korda meie läbirääkimiste ajaloos juhtub, et oleme suutnud juba enne suve need katseprojektid kätte saada ja nõustuda nende laia kohaldamisalaga.

Tahaksin juhtida tähelepanu ka paljudele küsimustele, mis esimesel lugemisel ikka veel komisjonile tõsiselt muret teevad.

Esimehe ja kõige olulisem on seoses rubriigiga 5. Me hindame seda, et parlament on taastanud summad, mida komisjon personali palkadeks nõudis. Samal ajal on 37 miljonit eurot siiski varuks pandud ja seotud teatud tingimustega selle kasutamiseks.

Kõige tipuks on reserveeritud ka umbes 16 miljoni euro suurused lisavarud kahele konkreetsele poliitikavaldkonnale, nimelt transpordile ja keskkonnale. Komisjonil on muidugi väga raske sellele vastata, eriti viimasele punktile, kuna komisjonil on ainult üks tööandja – ja nimelt komisjon ise – ning on võimatu näiteks lõpetada maksmist ühele või kahele peadirektoraadile ja teistele edasi maksta.

Need varud – kokku umbes 50 miljonit eurot – võiksid peatada laienemiseks saadud 250 ametikoha täiendamise ning alates järgmise aasta jaanuarist takistada pensionile mineva personali asendamist. Kuid me saame muidugi aru, et meie läbirääkimis- ja selgitusoskused tulevad teie inimeste puhul kohe mängu võimalikult pea pärast esimest lugemist. Püüame anda kõik vajalikud selgitused ning täita kõik nende varude kasutamiseks sätestatud tingimused.

Seoses haldustoetusega rakenduskavadele on parlament käesoleval aastal järginud nõukogu ja kinnitanud kärped. Ma saan aru, et on tarvis täiendavaid tehnilisi selgitusi ning me püüame selle küsimuse lahendada üldistel läbirääkimistel nende eelarveridade üle.

Veel üks probleem, mida me näeme, on see, et parlament ei ole taastanud hanketeadaannete avaldamiseks taotletud assigneeringuid. Arvame, et see õõnestab komisjoni suutlikkust täita oma riigihangete direktiividest tulenevaid kohustusi, eriti praeguses keskkonnas. Me lahendame ja püüame lahendada riigiabi ja muid probleeme liikmesriikides selles muutuvast majandusolukorras ning see võib seada komisjoni kohtuvaidluste ohtu.

Kokkuvõtteks, komisjon analüüsib üksikasjalikult parlamendi vastuvõetud muudatusi ning annab novembri alguses kirja teel oma vastuse paranduste teostatavuse kohta – nagu teeb igal aastal – kõiki vajalikke üksikasju selgitades. Enne lepitust novembris ja enne teist lugemist püüame lahendada nii suurel määral, kui võimalik, kõik, mida esimesel lugemisel ikka veel probleemiks peame.

Nagu tavaliselt püüab komisjon olla ausaks vahemeheks kahe eelarvepädeva asutuse vahel, eriti läbirääkimistel probleemide üle, mis tekivad seoses eelarve rubriigi 4, rubriigi 5 ja maksete assigneeringute ülemmääradega. Me püüame aidata, taotledes soodsaid tingimusi ja head eelarvet kogu Euroopale, eriti neil rasketel aegadel, millele me koos vastu astume.

Jean-Pierre Jouyet, nõukogu eesistuja. – Proua juhataja, proua Grybauskaitė, daamid ja härrad, tahaksin kõigepealt vabandust paluda härra Woerthi puudumise pärast, keda mõjuva põhjusega Pariisis kinni peeti, kuna ka Prantsusmaal on eelarvega tegelemise hooaeg ning käes aeg, et parlamendile esimese avaliku finantsplaneeringu raames rahaline arve esitada. Ma olen teadlik, olles seda arutanud ka härra Bögega, kui oluline on see arutelu parlamendis ning samuti kui oluline on see eesistujariigile Prantsusmaale. Tahaksin seepärast tänada ka mu assistente ning neid nõukogu liikmeid ja härra Woerthi alluvaid, kes on aidanud mul selleks tähtsaks aruteluks valmistuda.

Siiani on meie töö toimunud väga positiivses koostööõhkkonnas ning ma võin teile kinnitada, et nõukogu on valmis jätkama sellist kõrge kvaliteedilist dialoogi eesmärgiga kindlustada kokkulepe seoses 2009. aasta eelarvega, mis on tasakaalustatud ja kõigile rahuldust pakkuv. Kuulasin tähelepanelikult proua Haugi kõnet ja härra Lewandowski sõnavõttu, mis oli suunatud eriti teabevahetusele. Selles suhtes jõudsimme just täna hommikul poliitilisele kokkuleppele plaani kohta seoses teabevahetuse strateegiaga parlamendi ja komisjoniga ning mul on hea meel öelda, et kui erinevused kõrvale jätta, siis on meil ühine eesmärk, nimelt me kavatseme tagada Euroopa Liidu poliitiliste prioriteetide rahastamise, olgu siis jutt konkurentsivõimest, kokkukuulumisest või kasvust.

Nähtavasti, nagu teie ja proua Grybauskaitė rõhutasite, peame me praeguses rahvusvahelises kliimas tagama, et Euroopal oleks varusid, millega rahvusvahelises sfääris täielikult oma rolli täita. Kõik see peab muidugi toimuma kooskõlas aastateks 2007–2013 kehtestatud finantsraamistikuga.

Seepärast tahaksin ma lühidalt nimetada kolme eriti tähtsat küsimust: esimene puudutab maksete assigneeringuid ja nende summasid; teine eelarvedistsipliini eeskirju ja usaldusväärset finantsjuhtimist; ja kolmas toiduabi andmise vahendit.

Niivõrd, kui tegemist on makseassigneeringutega, ei hakka ma varjama fakti, et nõukogu on tõsiselt mures suure hulga makseassigneeringute pärast, mida Euroopa Parlament kavatseb esimesel lugemisel hääletusele panna, kuna see kavatsus läheb palju kaugemale komisjoni esmasest ettepanekust selle esialgse eelarveprojekti kohta. Makseassigneeringud tuleks tegelike nõudmistega kooskõlastada ning eriti peaksime me õppust võtma eelmise eelarve tulemustest, et suudaksime kindlaks määrata meie tegelikku suutlikkust valdkondlikke poliitika rakendada.

Noh, see, mida oleme näinud finantsperspektiivi kehtestamisest peale, ja ma olen seda mõnda aega teistsugusest vaatevinklist jälginud, on see, et ühenduse eelarve on alati jäänud alakasutatuks ja nõnda on juhtunud 1988. aastast saadik. 2008. aasta paranduseelarve peaks seda tänavu taas näitama, makseassigneeringute vajadusi on suuresti üle hinnatud, eriti kui tegemist on nii eluliselt tähtsa poliitikaga nagu ühtekuuluvuspoliitika, ja praegusel hetkel pole põhjust arvata, et 2009. aasta võiks olla teistsugune.

Nagu proua Grybauskaitė nimetas ja vastavalt tema korraldustele on viimastel aastatel tehtud parandusi, kuid 2009. eelarveaastaga seotud ebamäärasus on endiselt alles jäänud. 1. oktoobril oli ühtekuuluvuspoliitika 433 programmist tehtud vahemakseid ainult kahele programmile ning te tunnistate, et praeguses majandus- ja finantsolukorras – me ei saa Euroopa Liidu eelarvet võrrelda asjadega, mis on võrreldamatud nende

sammude kontekstis, mis astuti selleks, et säilitada finantssüsteem hoiustajatele ja kaitsta Euroopa kodanikke – peame me eelkõige ülal hoidma Euroopa maksumaksjate huvisid ning vältima nii palju kui võimalik eelarvesse kirjutamast mistahes makseassigneeringut, mida ei saa kasutada.

Teine küsimus on vastavus eelarvedistsipliini eeskirjadele ja usaldusväärne finantsjuhtimine. Nõukogu hakkab hoolt kandma 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe täieliku rakendamise eest. Kulud peavad jääma selle kokkuleppega sätestatud piiridesse ja eri rubriikide ülemmäärade alla tuleb jätta pisut varu. Need ülemmäärad, nagu te teate, ei ole eesmärgid, mis tuleb kindlasti saavutada. Meie arvates ei ole vastuvõetav nende süstemaatiline ammendamine, kuna see võiks täielikult ohtu seada meie suutlikkuse tegelda ettenägematute olukordadega, mis võivad 2009. eelarveaasta jooksul tekkida.

Sel puhul tahaksin lühidalt mainida rubriiki 4, millega seoses hakkab parlament varsti hääletama muudatusettepanekut, mis võiks suuresti ületada finantsperspektiivi ülemmäära. Me teame väga hästi, et seda rubriiki ümbritsevad tugevad pinged. Meil on tarvis leida ühtne lahendus liidu eri prioriteetidele rahvusvahelisel arenil ja hoolikalt kindlaks määrata meie sekkumise aste, eriti ühise välis- ja julgeolekupoliitika osas, ning me teame, et selles valdkonnas võib olukord väga kiiresti muutuda. Sellepärast peaksime endale ka selles osas piisavalt varusid jätma, et tegelda mis tahes arengutega selles valdkonnas, samuti ka mis tahes arengutega, mis on seotud CFSP kohaselt läbiviidud sekkumistega.

Kolmas küsimus puudutab toiduabi vahendi rahastamist. On selge, et sellest saab oluline element läbirääkimistel nõukoguga järgmistel nädalatel. Käesoleva aasta juunis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel anti tugev poliitiline tõuge, õnnitledes komisjoni tema soovi puhul oma ettepanek esitada, kuid nõukogu volitused on kristallised: me peame leidma rahastamislahenduse, mis on käesoleva finantsperspektiiviga täielikus vastavuses. Ma tean, et parlament jagab seda seisukohta, kuid sellest hoolimata püüab nõukogu leida mis tahes asjakohast rahastamiskokkulepet, et saaksime anda praktilise väljundi poliitilistele soovidele, mida väljendasid ka riigipead ja valitsusjuhid ning Euroopa Komisjon.

Mida ma tegelikult öelda tahtsin – et ära hoida tõlkeveaks pidamast seda, mida ma just ütlesin – on see, et ma tean, et parlament ei jaga seda seisukohta. Mina tegin selle vea, mis oli muidugi keelevääratus. Tahan siiski ka nimetada, et parlamendil ja nõukogul oli selles tähtsas toiduabi vahendi küsimuses ühiseid seisukohti, eriti seoses faktiga, et meil mõlemal oli reservatsioon komisjoni ettepaneku suhtes rahastada see vahend tervikuna rubriigist 2 võetud varude arvelt.

On selge, et me peame – ja nõukogu on sellest teadlik – seadma eesmärgiks rahastamisallikate optimaalse kombineerimise, et võiks novembris lepituse ajal saavutada nõukogu raamistikus kokkuleppe komisjoni poolt pakutud üldise summa üle. Ma olen veendunud, et kolm institutsiooni teevad kõikvõimalikke jõupingutusi, et tagada seoses 2009. aasta eelarvega üldine kokkulepe uute algatuste rahastamise osas, mida just nimetasin. See kokkulepe peab olema liidu, selle kodanike ja institutsioonide jaoks parim võimalik kompromiss.

Räägin lühidalt määrusest, millega rakendatakse omavahendeid käsitlev otsus, mille kohta parlament hakkab selle istungjärgu ajal otsust langetama. Tahtsin nii isiklikult kui ka nõukogu nimel selle raporti eest tänada Alain Lamassoure'i, samuti ka parlamendi täiskogu tema usinuse ja kiiruse eest selle küsimusega tegelemisel. Meie omalt poolt ei hakka komisjoni ettepanekut maha hääletama. Omavahendeid käsitleva otsuse ratifitseerimine liikmesriikides läheb hästi ning me loodame saavutada ülesseatud eesmärgi: et see otsus jõustub täielikult ja igakülselt 1. jaanuariks 2009. Seda ma tahtsingi teile öelda.

Ana Maria Gomes, väliskomisjoni arvamuse koostaja. – Proua juhataja, see on üks lõputu poliitiline tüliõun, et rubriik 4 on krooniliselt alarahastatud. See takistab meil täitmast oma väliskohustusi kriisipiirkondades: Kosovos, Palestiinas, Afganistanis ja Gruusias. Me oleme täiesti võimetud üles ehitama pikaajalist tugevat ühist välis- ja julgeolekupoliitikat senikaua, kui komisjon ja nõukogu jätkavad sellist eelarvestrateegiat, alarahastades välissuhteid ja andes lihtsalt ajutisi vastuseid viimastele kriisidele, mis hõivavad kõik ressursid ja kogu tähelepanu, nagu praegu Gruusias. Hilisem prioriteet jätab eelmise varju.

Kui EL tahab saada maailmatahtsusega teguriks, on rubriiki 4 rohkem raha tarvis. Praeguste finantsidega on võimatu eri eelarveridade vajadusi rahuldada. See on põhjus, miks väliskomisjon toetab tugevalt komisjoni eelarvekontrolli strateegiat, püüdes taastada esialgse eelarveprojekti olukorda kõigil eelarveridadel ning suurendades seega Kosovo eelarverida 40 miljoni euro võrra ja Palestiina eelarverida 139 miljoni euro võrra.

Me toetame ka tärniga muudatust. Teisisõnu, nõukogu ja parlament peavad lubama kasutada paindlikkusinstrumenti ning kõiki muid institutsioonidevahelises kokkuleppes sätestatud kättesaadavaid

instrumente, et eraldada 250 miljonit eurot toiduabivahendiks, 40 miljonit eurot Kosovole, 80 miljonit eurot Palestiinale ja 20 miljonit eurot Afganistanile.

Maria Martens, *arengukomisjoni arvamuse koostaja*. – Ma kõnelen kui arengukomisjoni liige ning tahaksin oma komisjoni nimel teha kolm kommentaari, esiteks toiduainete kriisi kohta, teiseks arengupoliitika hindamissüsteemi kohta ning kolmandaks ressursside puuduse kohta rubriigis 4 – väliskulud, mida siin enne juba arutati.

Tahaksin alustada toiduainete kriisiga, mis on muidugi tohutu probleem, kuna miljonid inimesed on ohus kaotada oma elu ning on meeletult tarvis ühist Euroopa lähenemisviisi. Me vajame siiski teistsugust lähenemisviisi kui see, mida komisjon kõigepealt soovitas. Eelarve kokkuleppeid tuleb austada, kuid samas ei saa tähelepanuta jätta ka nõukogu ja Euroopa Parlamendi võimu. Sellepärast on mul hea meel, et komisjon soovib esialgse ettepaneku läbi vaadata – kasutades selleks kasutamata jäänud põllumajandusfonde.

Me peame asjaomastele riikidele tagama toiduainetega kindlustatuse. Pole tarviski öelda, et toiduabi vajavad inimesed, kes on otseses surmaohus, kuid lõppkokkuvõttes on see pikaajaline ning sellepärast tuleks toiduainete tootmine võtta tagasi ELi arengukavasse kui valdkond, millele tuleks anda prioriteet.

Selles kontekstis võib meil tarvis olla rääkida ka toiduainetega kindlustatuse temaatilise programmi ümberhindamisest ning meil võib tarvis olla vaadata, kuidas saame tagada väiketalunikele parema juurdepääsu oluliselt tähtsatele tootmisteguritele. Sellepärast ongi meil hea meel, et mikrokrediidi katseprojekti ettepanek on heaks kiidetud, kuna see teeb väiketalunikel arvatavasti kergemaks toiduainete tootmist rahastada.

Teiseks, arengupoliitika hindamissüsteem vajab parandamist. Hindamine keskendub liigselt sellele, kuhu läheb raha, ja liiga vähe tulemustele. Kui me tahame, et avalikkus jätkaks arengukoostöö toetamist, on meil tarvis saada rohkem teavet töö tulemuste kohta.

Kolmandaks, juba varem arutati väliskuludeks mõeldud ressursside nappust rubriigis 4. See puudutab mitte ainult ressursse arengukoostööks, vaid ka Kosovo ja Lähis-Ida tarbeks ja nõnda edasi. Meil on suured ambitsioonid. Ja õigusega. Sellepärast väärib see rubriik struktuurilist suurendamist.

Helmuth Markov, *rahvusvahelise kaubanduse komisjoni arvamuse koostaja*. – Proua juhataja, volinik, härra nõukogu eesistuja, ma tahaksin seoses proua Haugi raportiga tõstatada kaks küsimust.

Esimene on see, et parlamendi algatusel lisati uus eelarverida pealkirjaga „kaubanduspoliitika kaubandusabile” – teisisõnu „kaubandusabi” – summas 1 miljard eurot aastas. Kahjuks pole komisjon suutnud meile veel anda üksikasjalikku teavet selle kohta, kuidas neid abikohustusi rakendada hakatakse ja kas need on tegusad. On nii julgustav, et eelarvekomisjon on vastu võtnud rahvusvahelise kaubanduse komisjoni esitatud muudatusettepaneku võtta tagasi nõukogu ettepanek kaubandusabi vähendamiseks 50% võrra.

Mu teine punkt on seotud toetusega arenguriikidele ravimite tootmisega seotud tehnoloogia siirdamiseks ja suutlikkuse suurendamiseks. Viimase aasta jooksul on parlament astunud konkreetseid samme, et aidata kõige vaesemaid riike, tarnides neile ravimeid, ja kaasnev rahaline abi on selgelt osa sellest. Kahjuks on selge, et komisjon ja nõukogu ei jaga seda seisukohta, ning kui ma õigesti aru saan, ei ole eelarvekomisjon sellega seoses tehtud muudatusettepanekut kahjuks tekstile lisanud.

Härra Lewandowski raportiga seoses on mu komisjon toonud esile Euroopa Parlamendi töö tähtsa aspekti rahvusvaheliste kaubandussuhete valdkonnas: tema kaasatuse Genfi Maailma Kaubandusorganisatsiooni parlamentidevahelisse liitu (IPU). Kuna meie parlament on üks selle iga-aastaste kohtumiste organiseerijatest ning võttes arvesse, et kahtlemata on saabuval aastal seoses Doha vooruga päevakorral tähtsate ministrite konverentsid, oleks soovitatav hoogustada selle rahastamist tagamaks, et meil on osavõtuks vajalikud infrastruktuuri võimalused. Peale selle oleme me eriti innukad parlamentide konverentsiga seoses aitama AKV riikide esindajatel maksta nende sõidu- ja elamiskulusid. Need mõlemad tegurid võivad aidata, ja peaksidki aitama suurendada läbipaistvust ja tugevdada dialoogi parlamentide, valitsuste ja üldsuse vahel ning lõppkokkuvõttes osana WTO-sisestest aruteludest viia suurema aususe ja seaduslikkuseni läbirääkimistel ja otsuste langetamisel.

Pervenche Berès, *majandus- ja rahanduskomisjoni arvamuse koostaja*. – Proua juhataja, proua Grybauskaitė, härra Jouyet, tahaksin majandus- ja rahanduskomisjoni nimel väljendada rahulolu, kahetsust ja lootust.

Mu rahulolu tuleneb faktist, et eelarvekomisjon nõustus meie ettepanekuga, nimelt et panganduse kindlustuse või tagatiste järelevalveasutused vajavad suuremat rahastamist, et paremat koostööd teha. Pole tarviski öelda, et isegi need, kes pole majandus- ja rahanduskomisjoni liikmed, nõustuvad, et see on eluliselt tähtis.

Ma kahetsen seda, et kuigi praeguses kriisis on euro meie nurgakivi, meie vundament, on komisjon siiski meie imetoreda vääringuga seotud teabevahetustegevuse ressursse drastiliselt kärpinud.

Ma loodan, et homme saab täiskogu aru, et olenemata tasandist, millel Eurogroup praegusest alates kohtub, tuleks tema ressursse suurendada. See ei pea olema kergekaaluline, sisutu struktuur. See on muutunud tegelikkuseks. Sellepärast ma loodangi, et parlament nõustub homme hääletama Eurogroupi ressursside suurendamise põhimõtte poolt.

Karin Jöns, *tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamuse koostaja*. – Proua juhataja, tahaksin alustada, tänades eelarvekomisjoni liikmeid fakti eest, et nad suuresti jagavad tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni lähenemisviisi eelarvele.

Sellest hoolimata tahaksin veel kord kõnelda sotsiaalse dialoogi rahastamise nõuetekohase suurendamise eest, nagu me ettepaneku tegime. Me ei saa jätkata jutustamist, kuidas sotsiaalne dialoog on meie Euroopa sotsiaalse mudeli tugisammas, ning siis teisest küljest nimelt selle valdkonna rahastamist kärpida.

Siinkohal tahaksin ka nõukogu üles kutsuda meiega koostööd tegema, et leida lahendus vähendamisklausli probleemile. Sellel on eriti dramaatiline mõju ametiühingute tööle ning pikema aja vältel ei ole pidevad rahastamise kärped lihtsalt enam jätkusuutlikud.

Seoses komisjoni kahe katseprojektiga lubage mul öelda ühte asja: lähetatud töötajate katseprojekt sai laia konsensuse toetuse ning ma olen kindel, et selle projekti tulemused toovad meile töötajate lähetamise direktiiviga seoses olulisi andmeid meie tulevaste poliitiliste otsuste jaoks. Seepärast võime me kindlasti pöörata erilist tähelepanu tagamaks, et komisjon omakorda pöörab tähelepanu neile aspektidele, mis on meie jaoks selles projektis olulised, et ära hoida palkade dumpingut ja sotsiaalset dumpingut.

Teine projekt on seotud vägivallega eakate suhtes. See projekt tegeleb tabuteemaga ning on seepärast eriti oluline.

Péter Olajos, *keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamuse koostaja*. – Tänan teid väga, proua juhataja, sest keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamuse koostajana ELi 2009. aasta eelarve kohta soovin väljendada oma rahulolu meie ees oleva materjaliga. Üks tähtsamaid muudatusi on see, et järgmisel aastal saab olema 10 % võrra rohkem keskkonnakaitse eesmärkidel kättesaadavaid ressursse kui 2008. aastal. Niisiis suudame me eraldada 14 miljardit eurot keskkondlikeks vajadusteks.

Eriti tervitan ma fakti, et üks järgmise aasta prioriteetidest on kliimamuutus. Euroopa peab säilitama oma juhirolli rahvusvahelises võitluses kliimamuutusega, nagu president Sarkozy eile juba rõhutas. Tahaksin samuti rõhutada, et ka LIFE+ eelarvet suurendatakse 9% võrra. Ma tervitan ka silmapaistvaid võimalusi käivitada niinimetatud ettevalmistavad ehk katseprojektid, mille jaoks kolm meie ettepanekut keskkonna ja rahvatervise teemal saavad sel aastal Euroopa Komisjonilt toetust kuni 7,5 miljonit eurot. Kunagi varem pole ühe aasta jooksul käivitatud nii palju kliimamuutusele või selle mõjudele pühendatud projekte.

Ametite perspektiivist pean ma komisjoni soovitatud numbraid põhimõtteliselt vastuvõetavateks ning mul on hea meel, et toetuse suurus nii inimressurssidele kui ka vahenditele on tõusnud; sellest hoolimata tahaksin soovitada kohandusi kahes punktis. Esimene puudutab Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskust, mille jaoks me soovitasime 10% reservi vabastamist, sest üksnes sel juhul suudab see amet täita oma volitusi. Teine punkt on Euroopa Toiduohutusamet, mille puhul meie algatus on täpselt vastupidine, see tähendab, et me soovime panna 10% reservi, kuni amet suudab tõestada, et tegutseb nõuetekohaselt. Mu soovitus selle kohta on saanud ka parlamendi keskkonnakomisjoni ja eelarvekomisjoni toetuse. Ma kutsun ka kaasparlamendiliikmeid üles täiskogu hääletusel oma toetust andma. Lõpetuseks ma soovin tänada raportööri Jutta Haugi ja Euroopa Rahvapartei variraportööri László Surjáni nende väärtusliku abi eest minu tööle. Tänan teid väga.

Gabriela Crețu, *siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamuse koostaja*. – Eelarve pole poliitika küsimus; see pole tehniline probleem, vaid äärmiselt sügav poliitiline probleem. Eelarve kaudu me kehtestame, millised ressursid peavad eesmärkidele vastama. Me anname ka siiruse meetme kohustustele, mille endale võtame. Siseturuga seotud sätted paistavad olema asjakohased.

Me tahaksime tänada proua Haugi tema tohutute jõupingutuste eest äärmiselt vastuoluliste nõudmiste koordineerimisel, mis esitati üldisemate poliitiliste eesmärkide huvides. Neile jõupingutustele vaatamata jäävad probleemid siiski püsima. Finantsturg näitab oma piire. Me võime näha vajakajäämisi, mis on varjul eeskirjade taga, millest tavalistel kodanikel on raske aru saada. Nad näitavad endiselt teatavat haprust.

Kavandatud muudatus, mis kutsub üles eraldama ressursse selleks, et tarbijaid finantsküsimumustes harida, on eelarvekomisjonis enamuse poolt tagasi lükatud. Selle põhjuseks on mitte teha hoiuseid. Suurem summa, kui nõuti, on heaks kiidetud tarbijakaitsega seotud määratlemata eesmärgiks. Tahaksime paluda, et komisjon kaaluks nende summade kasutamist, mis on finantsalaste haridusprogrammide asjakohaste peatükkide jaoks heaks kiidetud. Mõnesid inimesi kahjustav teabepuudus tekitab tingimused, mis soodustavad spekulierimist turul ja teevad teised inimesed rikkaks. Praegu pole siiski aeg kaitse mahavõtmiseks. On parem, kui hästi informeeritud kodanikud ennast ise kaitsevad.

Miloš Koterec, *regionaalarengukomisjoni arvamuse koostaja*. – Tahaksin kõigepealt tänada raportööri Jutta Haugi ja koordinaatorit ülimalt tundliku lähenemisviisi eest ELi kodanike vajadustele ning samuti selle eest, et nad aktsepteerisid regionaalarengukomisjoni soovitusi, mille liige ma olen. Ühtekuuluvuspoliitika peab endiselt jääma ELi keskmise perspektiiviga eelarvepoliitikaks.

Kui ma regionaalarengukomisjoni raportööri kavandasin oma arvamust Euroopa Parlamendi raporti kohta seoses eespool nimetatud eelarvega, tahtsin ma anda ka oma panuse probleemi lahendusse, mida liikmesriigid proovisid lahendada oma arengukavade kaudu, kuna Euroopa konsolideeritud lähenemisviis selles valdkonnas puudus. See puudutab romide kogukondade integreerimise probleemi Euroopa Liitu. Tehes ettepaneku katseprojektiks, millest võiks abi olla selle probleemi lahendamisel Euroopa tasandil, on mu eesmärk tõsta Euroopa teadlikkust võimalusest tegelda probleemiga regionaalarengu vaatekohast.

See teema on eriti ilmne uutes liikmesriikides, kus väikesed romide kogukondade enklavaid kujutavad endast tõsisid arengu- ja sotsiaalseid probleeme. Projekt peaks hõlmama ka Euroopa institutsioonide piisavate ressursside arendamist, ilma milleta see probleem võib endiselt jääda liikmesriikide lahendada, mis viib olukorrani, kus miljonid romi rahvusest Euroopa kodanikud võivad sattuda ebaühtlase majanduse ja sotsiaalse arengu ning väga viletsa integreerumise ohvriteks.

Kyösti Virrankoski, *põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamuse koostaja*. – Proua juhataja, komisjoni esialgse eelarveprojekti rubriik 2, mida nõukogu jälle kärpis, ei kajasta parlamendi prioriteete. Selles olid põllumajanduse subiidiumid ja turustuskulud hinnatud liialt konservatiivselt mitmeaastase finantsperspektiivi ülemmäärast 2027 miljoni euro võrra väiksemaks. Põllumajanduskomisjon tegi ettepaneku, et eelarvekomisjon vaataks hinnangulised kulud läbi, mida see ka tegi.

Eelarve uued erijooned on puu- ja juurviljade jagamine koolilastele ning piimatööstuse struktuurimuutuste fond. Esimese jaoks pani komisjon kõrvale 181 miljonit eurot ja teise jaoks 600 miljonit eurot.

Kuna maaelu arenguprogrammides on täitmata kulukohustuste tohutu reserv kogusummas 9 miljardit eurot, ning kuna komisjoni ettepanek näitas kohustuste ja maksete vahelist 30% suurust lahknevust, suurendas komisjon makseid 898 miljoni euro võrra.

Komisjoni soovitusel näevad ette mõningast kohest toiduabi ning selle rahastamist rubriigist 4, sõltuvalt selle iseloomust. See tähendab, et tuleb hakata institutsioonidevahelisi läbirääkimisi pidama.

Emanuel Jardim Fernandes, *kalanduskomisjoni arvamuse koostaja*. – (PT) Ma soovin kõigepealt avaldada kiitust raportööri proua Haugile tema jõupingutuste eest parlamendi seisukoha ettevalmistamisel. Aastate jooksul kalandusele eraldatud üldisi assigneeringuid tuleb pidada negatiivseks arenguks, võttes arvesse, et eelmised eelarved juba kajastasid minimaalseid vajalikke vahendeid, rakendamaks ühenduse kalandus- ja merenduspoliitikat, tagades selle vajalikud ressursid.

Kütusehinna tõusu tõttu suurenenud väline majandussurve halvendab veelgi kalatööstusele mõjuvat survet ning kala hinna püsimine muutumatuna või isegi selle langemine põhjustavad sektorile suurt kahju ning kaluritele tõsisid sotsiaalseid probleeme.

Kuigi komisjon teeb ettepaneku kalandussektori ümberkorraldamiseks kooskõlas praeguse makromajandusliku olukorraga, tuleb võtta konkreetseid meetmeid, et aidata tagada sektori püsijäämine. Eelarve projektis ja parlamendi praeguses seisukohas on ettenähtud märkimisväärsed kärped, eriti niisugustes valdkondades nagu kalavarude jälgimine, rahvusvaheline koostöö, kalandusala teadustöötajad ja andmete kogumine.

Teisest küljest avaldan ma heameelt asjaolu üle, et parlamendi praegune seisukoht hõlmab katseprojekti, mille ma esitasin kalandussektori turuhindade jälgimiseks, ning et selles toetatakse jätkuvalt Euroopa merenduspoliitikat ja kõiki sellega seotud projekte, suurendades teadusuuringute assigneeringuid.

Helga Trüpel, kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamuse koostaja. – (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad, 2004. aastal tõdes president Barroso suurel kultuurikonverentsil Berliinis, et Euroopa kultuuripoliitika seisneb Euroopale hinge andmises. Kultuurivaldkonna eelarve aga näitab meile, et neid suuri ülesandeid on saatnud vaid väike edu. See on tõsi, et meil on õnnestunud nüüd algatada katseprojekt, et anda rohkem raha kunstnike liikuvuse edendamiseks ning samuti soovime me suurendada elukestva õppe ja noorsoovahetuse rahastamist, kuid pidades silmas asjaolu, et meil tuleb inspireerida Euroopa kodanikke Euroopat tundma õppida, on meie kulutused selles valdkonnas liiga väikesed. Nagu härra Barroso tõdes, ei tekita ühisturg Euroopa inimestes just tundevarinaid, kuid nad soovivad Euroopa kultuuriväärtustest rohkem teada saada.

Me andsime äsja välja Euroopa Parlamendi filmiauhinna. Meil tuleb eraldada rohkem raha ka Euroopa filmitootmisele, sest meil on vaja anda oma kodanikele parem ettekujutus Euroopa ajaloo ja tulevikuga seotud Euroopa narratiivist ja kujutluspiltidest.

Monica Frassoni, õiguskomisjoni arvamuse koostaja. – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, õigus, mis toimib aeglaselt, on raskesti kättesaadav ja ebaselge, on tulutu. Ma oleme seisukohal, et komisjoni, Euroopa Parlamendi ja Euroopa Kohtu töötajate arvu tuleks suurendada ja nende teadmisi täiendada õigusosalase juhtimise, ühenduse õiguse kohaldamise järelevalve ja üldise parema reguleerimise valdkonnas just nimelt sellepärast, et praegused menetlused on liiga aeglasel ja raskesti mõistetavad.

Me arvame, et komisjon ei mõista veel täielikult vajadust teha investeeringuid nendes sektorites nõuetekohase personali tagamiseks ning meie jaoks on see täiesti kohatu, et komisjon ei avalda meile jätkuvalt teavet selle kohta, mitu inimest töötab konkreetsetel rikkumismenetlustega ja väidab jätkuvalt, et kõik sujub tõrgeteta.

Mis puudutab Euroopa Parlamenti, siis ma soovin esile tuua probleemi, mille on põhjustanud meie tekstide õiguslik kvaliteet, ja vajaduse investeerida rohkem ja tõhusamalt jurist-lingvistide töösse. Sama kehtib ka sisemise ümberkorraldamise teema kohta seoses Euroopa õiguse kohaldamise järelevalvega. Lõpetuseks kutsume me komisjoni üles andma meile ülevaade ja koguseline hinnang, sh majanduslikust aspektist lähtudes, meie institutsioonide keskkonnahoidlikumaks ja säästvamaks muutmiseks võetud meetmete kohta.

Bárbara Dührkop Dührkop, kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamuse koostaja. – (ES) Proua juhataja, kõigepealt soovin ma tänada eelarvekomisjoni meie muudatusettepanekute toetamise eest.

Kuna aeg on piiratud, peatun ma lühidalt vaid kahel punktil. Esimene neist käsitleb FRONTExi eelarve tavapärasest muudatusettepanekut. Nagu te kõik teate, pidi parlament komisjonipoolse initsiatiivi puudumise ja eriti järjepidevuse puudumise tõttu nõukogus määratlema FRONTExi tegevusala eelarvemenetluse kaudu.

Sellele aastal nõustusime me ameti eelarvet suurendama 10 miljoni euro võrra ja püüame tagada, et selle missioonid jääksid püsima. Selleks ei ole vaja üksnes eelarve assigneeringuid, vaid ka seda, härra nõukogu eesistuja, et liikmesriigid täidaksid oma asjaomaseid kohustusi.

Minu teine punkt käsitleb romide integreerimise katseprojekti assigneeringu heakskiitmist. Käesoleval kuul komisjoni poolt korraldatud Euroopa konverents ei tohi märkida mitte romide integreerumist meie Euroopa ühiskonda käsitleva sidusa poliitika lõppu, vaid pigem algust.

Costas Botopoulos, põhiseaduskomisjoni arvamuse koostaja. – (FR) Proua juhataja, ma võtan sõna põhiseaduskomisjoni arvamuse koostajana, aga ka eelarvekomisjoni sotsiaaldemokraadist liikmena. Just sellel põhjusel on mul aega kõneleda ühe minuti asemel kaks minutit.

põhiseaduskomisjoni arvamuse koostaja. (EL) Proua juhataja, daamid ja härrad, mis puudutab põhiseaduskomisjoni, siis mida me oleme kahjuks täheldanud, on see, et käesoleval aastal, kui meil toimus Iirimaa põhiseaduslepingu referendum, mis näitas – lisaks selle tulemusele – vajadust, et poliitikud suhtleksid Euroopa Liidu kodanikega, ütlesid iirlased meile, et eitava tulemuse peamine põhjus seisnes just nimelt suhtlemise puudumises. Just nimelt sellepärast tuleb tulevaste valimiste eel rohkem suhelda.

Enamik meie ettepanekuid võeti vastu. Kuid me ei ole rahul asjaoluga, et ettepanekuid tugevdada kaht peamist uut poliitilist institutsiooni, nimelt Euroopa erakondi ja Euroopa poliitilisi institutsioone, ei võetud vastu. Võib-olla järgmisel korral.

Mul on tegeliku eelarve kohta, mille üle me sellel aastal hääletame, mõned poliitilised märkused, ja ma ütlen poliitilised, sest eelarve poliitiline roll peaks lõppude lõpuks olema selline, mis võimaldaks meil eelarve kaudu täita oma rolli Euroopa Liiduna. Nagu volinik Almunia eile ütles – ma tsiteerin teda prantsuse keeles, sest ta rääkis prantsuse keeles – „*Il faut commencer à imaginer le budget de l'Europe*”. Me oleme vaevalt hakanud eelarvet ette kujutama, ja meil tulebki seda teha.

Seega – mida näeme me sellel aastal? Me näeme väikeste maksete eelarvet, milles on kohustuste ja maksete vahel suur lõhe ning mis ei ole vastavuses Euroopa Liidu tegelike poliitiliste prioriteetidega. Jah, selles on probleeme ja jah, nagu minister Jouyet ütles, me peame jätma ka varu, et saaksime reageerida kriisile. Euroopa Liidu tegelikud poliitilised valikud on aga olulised. Näiteks arvan ma, et valimiste aastal ei tohiks eraldada nii vähe raha kommunikatsioonile ning et geopoliitilise kriisi aastal ei tohiks eraldada nii vähe raha välispoliitikale.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, *naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamuse koostaja*. – (PL) Pidades silmas edasipüüdlikke eesmärgi, mis Euroopa Liit endale seadnud on, on niigi väikese eelarve vähendamine 2009. aastaks nõukogu poolt üllatav. Need kärped tekitavad veelgi suurema ebakõla ettevõtmiste taseme ja nende rahastamise vahel, mis on vastuolus tasakaalustatud eelarve põhimõttega.

Nõukogu poolt maksete assigneeringuteks heakskiidetud summa – vaid 0,89% SKT-st – ei ühti Euroopa Liidu paljude poliitiliste prioriteetide ja kohustustega. Selle tagajärjeks on see, et ellu viiakse vaid mõned olulised kodanikele kasulikud katseprojektid.

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni 2009. aasta eelarve arvamuse koostajana olen ma mures selle pärast, et eelarvet ei ole kasutatud rahuldavalt juba algatatud programmide, nagu programmid PROGRESS ja Daphne, vajaduste huvides. Euroopa Komisjonil tuleks eelarve koostamisel teha märkimisväärsed samme võrdõiguslikkuse põhimõtete rakendamise suunas ning liikmesriikidel tuleb neid struktuurifondide ja Euroopa Sotsiaalfondi vahendeid kasutades tõhusalt edendada.

Mairead McGuinness, *petitsioonikomisjoni arvamuse koostaja*. – Proua juhataja, ma soovin samuti tänada raportööri hoolsa ja väga tõhusa töö eest seoses selle raske ülesandega, ning rääkida konkreetset ombudsmani ametist, mille eelarvet suurendatakse peaaegu 6%. Me oleme seisukohal, et see on kohane, võttes arvesse, et poolt sellest ei ole võib-olla kasutada vaja, kui pärast 2009. aasta valimisi ametis tegelikke muutusi aset ei leia. Ma arvan, et me peame tooma esile ka seda, et ombudsmani ametis on tehtud mõningal määral tööd personali ja ressursside ümberkorraldamiseks tõhusamal viisil.

Kui ma juba püsti seisan, siis põllumajanduskomisjoni liikmena soovin ma öelda, et toiduabi küsimus – ma ütlen seda ka avalikkuse esindajatele, kes siia kogunenud on – on midagi, mis puudutab inimesi väga sügavalt. Ma arvan, et avalikkus soovib, et me aitaksime anda heldekäeliselt toiduabi. Ma mõistan, et on olemas eelarvelised küsimused seoses eeskirjadega, ja seda õigustatult. Võib-olla näitab see midagi meie töö kohta, mida me taustal teeme, enne kui midagi avalikult välja ütleme, et me teeme seda hästi ja saadame avalikkusele piisava sõnumi selle kohta, et me toetame arenguriike ning nälgivaid ja abi vajavaid inimesi.

Samal ajal tuleb aga märkida, et minevikus keskendusime me arenguabi andmisel põllumajandusele ja toiduainete tootmisele, nagu teised sõnavõtjad ütlesid, kuid kahjuks oleme me viimastel aastatel pööranud vähem tähelepanu põllumajandustootmise tähtsusele arengumaailmas. Võib-olla jätame me selle punkti ka siin Euroopa Liidus tähelepanuta. Kui toidukriis on midagi teinud, siis on ta näidanud meile, kui habras on toidutootmise valdkond ja et me peame seda arengumaailmas toetama.

Ja lõpetuseks – selle konkreetse punktiga seoses toetame me kolleeg Esther De Langea katseprojekti, mille raames viiakse kokku Euroopa ja arengumaailma noored põllumajandusettevõtjad. Ma arvan, et sellest tulenevalt näeme me mõningaid häid tulemusi, sest nad vajavad abi ja meil tuleb mõista nende seisukorda.

László Surján, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (HU) Proua juhataja, daamid ja härrad, kõigepealt soovin ma meie fraktsiooni nimel tänada raportööri tema panuse ja koostöö eest. Eelarve koostamine on ühine ülesanne ning tulemus vastab mitme fraktsiooni nõudmistele. Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) sõnum on järgmine: olgu Euroopa kodanike elu turvalisem. Turvalisus tähendab paljusid asju – mitte ainult Schengeni-ala piiride kaitsmist, ebaseadusliku sissetuleku ärahoidmist, terrorismivastast võitlust, vaid eelkõige just töökohtade säilitamist, toetades rohkem nii väikesteid ja keskmise suurusega ettevõtteid ning teadus- ja arendustegevust kui ka toiduohutust ja toiduainetega kindlustatust. Turvalisuse huvides vajame me mitut üksteisest sõltumatut energiaallikat. See kõik eeldab rohkem raha, kui nõukogu esialgu eraldanud on.

Pangatoimingute kindlustamiseks piisas vaid paarist päevast selleks, et leida sellel eesmärgil 20 triljonit eurot. Hästi. Meil tuleb aga mõista ka seda, et Euroopa Liidul läheb 20 aastat sellise summa kulutamiseks. Parlament kavandab järgmise aasta programmide jaoks, mis kõik teenivad reaalmajanduse huve, täiendavaid vahendeid vähem kui 10 miljardi ulatuses ja see on ikka veel 1,5 miljardi võrra vähem, kui me nägime ette seitsmeaastase raamistiku eelarves. Seetõttu ei ole see kohatu, kui me praeguses olukorras eelarvepiirangute asemel kulutame 10 miljardit rohkem majanduskasvule, töökohtade loomisele ja meie kodanike ohutusele. Kriis ei ole mitte ainult finantsteema, vaid on ka majandusküsimus. Nõukogu peaks aitama meil edendada majanduse jõulisemat

arengut. Liikmesriigid peaksid omalt poolt kaotama need tõkked – nagu nende omaosaluse ülemäärased nõudmised –, millega nad muudavad Euroopa arenguks antud toetuse kasutamise kunstlikult raskemaks. Euroopa Liit peab aitama meie kodanikke, kes on üleilmse kriisi tagajärjel raskustesse sattunud. Näidakem, et Euroopa Liit ei saa mitte ainult sõdade puhkemist Euroopas ära hoida, vaid saab ka üle Euroopat mõjutavast finants- ja majanduskriisist. Täna teid tähelepanu eest.

ISTUNGI JUHATAJA: MARIO MAURO

asepresident

Catherine Guy-Quint, *fraktsiooni PSE nimel.* – (FR) Härra juhataja, volinik, härra nõukogu eesistuja, ma soovin kõigepealt tänada raportööre, eriti proua Haugi ja härra Lewandowskit, aga ka kogu eelarve meeskonda, valitud esindajaid ja haldureid selle tavapärase finantstoimingu eest 2009. aastaks. See on kolmas finantsperspektiiv ja see näitab hästi, kuidas aastaelarve menetlus on muutunud ebaloomulikuks ja mõnevõrra kummaliseks toiminguks, pidades silmas Euroopa olukorda. See on arvetega osavustrikkide tegemise harjutus, muutes tõelise üle-euroopalise lahenduse leidmise meie ühiskonna probleemidele võimatuks.

Pärast komisjoni väga tagasihoidlikku eelnõud tegi nõukogu seda, mida ta alati on teinud, ning saatis meile piiratud ettepaneku, mis ei võimalda ellu viia ühtegi lubadust, mis ta aasta jooksul andis. Teil on õigus, härra Jouyet, Euroopa Liidu eelarve on alates 1988. aastast olnud alakasutatud. Nagu spordiski viib korrapärane treening paremate tulemusteni ning sportlasena muutub ELi eelarve, mida vähendatakse, ebatõhusamaks ja rohkem alakasutatuks. See on nõiaring, mis põhjustab poliitilise hävingu.

Mööndavasti ei saa me kulutada niisuguseid kulusid arvutamata, kuid pidades silmas neid jätkuvald lubadusi, on need kulukohustuste assigneeringud, mitte maksete assigneeringud, mis üles märgitakse. See on eelarvepettuse algus! Seetõttu peaksime teadma, kas Euroopa Liit soovib saavutada oma eesmärgi ja kas liikmesriigid on valmis andma oma panuse ühisesse poliitikasse või mitte.

Olles vastamisi selle võimatu ülesandega, viib parlament oma volitusi meie raportööride töö kaudu ellu. Eelarveraamistik on väga range ning komisjonipoolse initsiatiivi puudumisest tulenevalt lõi Euroopa Parlament uued katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed, mis toetavad tulevase uuendusi. Oluline on aga see, et ajal, mil Euroopa otsustab toetada eurotsooni pangandussektorit 1,7 triljoni euroga, õnnestus meil leida 2009. aasta toiduainete rahastamisvahendile 250 miljonit eurot. Parlament peab seda toiduabi fondi väga oluliseks.

Seega on 21. novembril pall nõukogu väljakupool. Parlament on järginud lubatud menetlusi nende kõikides vormides: järginud finantsperspektiivi, nõudnud läbipaistvust 530 miljoni euro suuruse ülemmäära puhul ja nõudnud finantsperspektiivis sisalduvat hädaabireservi. Me tegutseme oma eelisõiguse ulatuses ning seetõttu ootame me, et nõukogu võtaks vastutustundliku poliitilise hoiaku, mis on sarnane meie omaga. See on oluline, kui me soovime tagada Euroopa töö usaldusväärsuse iga kodaniku silmis.

Härra Jouyet, ma pöördun teie poole: poliitika seisneb prognoosimises; parlamendi seisukoht võimaldab meil teha prognoose, austades samal ajal eeskirju, milles kolm institutsiooni on kokku leppinud. Tõestage, et te olete oma ülesannet kõrgusel!

Anne E. Jensen, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (DA) Härra juhataja, ma soovin kõigepealt tänada proua Haugi tema tublide püüdluste eest, hõlmamaks eelarvemenetluse kõiki erinevaid aspekte. Euroopa demokraatide ja liberaalide liidu fraktsioon toetab eelarvekomisjoni hääletuse tulemust. ALDE fraktsiooni jaoks on nii energia- ja kliimapolitiika kui ka teadusuuringud ja innovatsioon 2009. aasta eelarves olulised prioriteedid. Me jagame proua Haugi seisukohta, et eelarve ei kajasta piisavalt kliima- ja energiapolitikat ning me ootame, et komisjon esitaks kevadel konkreetseid ettepanekud selle kohta, kuidas saaks sellele valdkonnale anda ELi tasandil eelarvetoetust. Käsitledes Venemaa sissetungi Gruusiasse, oli ALDE fraktsiooni jaoks oluline tagada nii ülesehitusabi Gruusiasle kui ka toetada Nabucco gaasijuhtme – mille eesmärk on gaasi tarnimine Euroopasse väljaspool Venemaa kontrolliala – arendamist. Meil on heameel, et enamus toetas neid prioriteete.

Praegune eelarve projekt kõrvaldab paljud nõukogu kokkuhoiukohad ja annab realistlikuma hinnangu vajaduste kohta maksete järele tulevastel aastatel. Me saavutame eelarve mitmeaastases kokkuleppes ülemmäära kolmes rubriigis, nimelt rubriigis 1a, mis hõlmab teadusuuringuid, haridust ja transporti, ja rubriigis 3b, mis hõlmab õiguspoliitikat, ning me ületame ülemmäära rubriigis 4, mis hõlmab välispoliitikat. Välispoliitika eelarve ülemmäärad seavad jätkuvalt liiga ranged piirangud ning igal aastal tuleb meil võidelda uute prioriteetide rahastamise eest. Kummaline on näha riigijuhte kirjutamas ELi eelarve jaoks välja arveid, mida nende oma rahandusministrid ei austa. Komisjon tegi ettepaneku rahastada arenguriikidele mõeldud toiduainete rahastamisvahendit summadest, mis on kokku hoitud ELi eksporditoetustest. Need summad on

mõistagi kokku hoitud kõrgete toiduhindade arvelt, mis omakorda põhjustavad näljaprobleeme vaestes riikides. Mõte on õige, kuid eelarvega seoses tuleb meil tegutseda teisiti, et me peaksime kinni institutsioonide vahel sõlmitud kokkulepetest. Seetõttu teeme me nüüd ettepaneku, et toiduainete rahastamisvahendi summad ja täiendavad assigneeringud Palestiinale, Kosovole ja Afganistanile leitaks reservidest, näiteks paindlikkuse reservist. See ei ole õiglane, kui see raha saadakse vaeste riikide jaoks oluliste programmide vahendite vähendamise kaudu.

ALDE fraktsioon esitas ettepaneku panna 12% struktuurifondide programmide vahenditest reservi. See ettepanek oli ajendatud soovist avaldada komisjonile survet, et ta teeks rohkem selleks, et ära hoida vigu 12% vahemikus, mis kerkisid esile 2006. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise aruteludes. Meie eesmärk oli kasutada seda reservi 2006. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise järelmeetme vahendina, kuid me ei saanud sellele piisavat toetust ja seega peame me seda arvesse võtma, kuid ma loodan, et komisjon võtab asjaomaseid meetmeid.

Härra Lewandowskil oli Euroopa Parlamendi ja teiste institutsioonide eelarve ettevalmistamisel huvitav ülesanne. Ma arvan, et tal õnnestus saavutada hea kompromiss, mille kohaselt on parlamendi eelarve väiksem kui 20% halduskuludest.

Helga Trüpel, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Härra juhataja, härra nõukogu eesistuja, volinik, daamid ja härrad, Euroopa Liidu 2009. aasta eelarve võib tuua vaid vähest edu, sest me tegutseme finantsperspektiivi kitsastes raamides. Kui me finantsperspektiivi üle hääletasime, tõi Roheliste/Euroopa Vabaliidu fraktsioon üsna selgelt esile selle, et see ei olnud absoluutselt vastavuses eelseisvate uute probleemide ja ülesannetega.

Me kuulsime äsja kõikidelt sõnavõtjatelt, et Euroopa välispoliitika eelarve on alarahastatud. Ka seoses üleilmsete kliimamuutuse probleemidega ei võimalda Euroopa Liidu eelarve meil isegi alustada nendele asjakohast reageerimist.

Ma soovin teile kõigile meenutada president Sarkozy eilset suurepärast kõnet, milles ta tõi esile selle, mida kõike tuleks Euroopa Liidus muuta majanduskriisi ja kliimakatastroofiga seoses. 2009. aasta eelarve kajastab seda kõike vaid väga vähesel määral ja see on meie ühine probleem: meie Euroopa Liidu eelarve lihtsalt ei vasta praeguse aja nõuetele. Ka põllumajanduspoliitikas tuleb lõpuks hakata energiatootmist seostama keskkonnanäesmärkidega ning nagu härra Barroso eile ütles, tuleb meil teha rohkem teadus- ja arendustegevuse jaoks ja seda eeskätt hariduspoliitikas. Lõppude lõpuks on need Euroopa ressursid! Me peame eemalduma reaktiivsest eelarvest ning liikuma proaktiivse eelarve ja uue poliitilise kontseptsiooni suunas.

Ja lõpetuseks, meil tuleb teha rohkem, et võidelda nälja vastu: Aafrikas Saharast lõunasse jäävates riikides on näljaprobleem taas süvenemas ning see on lubamatu. Me peame tegema rohkem selleks, et edendada õiglast kaubandust, et arenguriigid ja tärkavad majandused saaksid lõpuks õiglase võimaluse.

Nüüd jõuan ma poliitilise tulemuseni. Nagu härra Sarkozy eile ütles, tuleb meil taasalgatada kapitalism keskkonnasõbralikumas vormis, me vajame rohelist kokkulepet. Ainult siis saame me uuendada Euroopa eelarvet.

Wiesław Stefan Kuc, *fraktsiooni UEN nimel.* (PL) Härra juhataja, volinik, 2009. aasta eelarve projekt nagu ka eelmised eelarve projektid mitte ainult ei vasta meie ootustele, vaid mis veelgi olulisem – see ei vasta meie valijate ootustele. Selle peamine puudus seisneb liiga vähestes assigneeringutes maksete jaoks. Kui me soovime vastata kõikidele ootustele, peab neid olema vähemalt kaks korda rohkem.

Euroopa Nõukogu vahendid on piiratud ning seetõttu oli vajalik vähendada punktide arvu – need kärped puudutavad eeskätt III jagu, mis hõlmab põllumajanduse ja maaelu arengu valdkonda, aga ka teisi Euroopa Liidu ameteid ja ülejäänud jagusid. See, et mõni Euroopa Parlamendi komisjon või fraktsioon oleks rahul kõnealuse eelarvega, on vähetõenäoline.

Ehkki 2009. aasta poliitilised prioriteedid on kindlaks määratud, ei ole olnud võimalik hoida neid prioriteete niisugusel tasemel, mis näitaks selgelt, et neid rahaliselt soodustatakse. Ametlikult on eelarves säilitatud kõik mitmeaastases finantsraamistikus kindlaksmääratud näitajad, kuid me kõik lootsime, et see eelarve on suurem. Seetõttu tehakse eelarve projektis ettepanek võtta kasutusele esialgne projekt ning eemaldada Euroopa Ülemkogu poolt tehtud kärped. Hääletades esitatud projekti üle, püüame me jätkuvalt suruda läbi seda, et vähendatud eelarvekulutusi suurendataks. See võib meil õnnestuda.

Esko Seppänen, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (FI) Härra juhataja, volinik, õigustatult võib öelda, et järgmise aasta eelarve näitab eelarvedistsipliini. Selles esitatud madalam rahvatulu loob Euroopa Liidus õiguskorra.

Välistegevuse kulutused rubriigi 4 all on ebapiisavad mis tahes eelarvekriteeriumi järgi. Me kõik teame, et sellest rahast ei piisa kõige jaoks, mida nõukogu oluliseks peab, sest parlamendil on oma õigustatud eelistused nende vahendite kasutamiseks.

Me ei ole oma fraktsioonis väga innukad toetama väliskulude suurendamist iseenesest. Me ei toeta seda, et Gruusia taasrelvastus pärast rünnakut Lõuna-Osseetia tsiviilelanike ja Vene rahuvalvajate vastu ja tema kahetsusväärset lüüasaamist hiljem. Me ei toeta nõukogu prioriteete seoses ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga. Me ei nõustu sellega, et ühist välis- ja julgeolekupoliitikat tuleks arendada Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika suunas, justkui Lissaboni lepingut poleks tagasi lükatud. Liikmesriigid peaksid sellel eesmärgil rahulduma Ateena rahastamismehhanismiga.

Me ei poolda Iraagile, Afganistanile ja Gruusiale rahvusvaheliste organisatsioonide kaudu toetuse andmist, kui liidu raha kasutamist ei ole võimalik kontrollida. Ilmselgelt pooldame me abi andmist rõhutatud rahvastele, näiteks palestiinlastele, kuid samal ajal ütleme, et nõukogu prioriteetsed valdkonnad kasutavad ära reservid, millest rahastada parlamendi jaoks olulisi valdkondi.

Kõik, kes osalesid eelarve koostamisel, teavad, et välistegevuse ülemmäär ei jää pidama, vaid see variseb eelarvemenetluse ajal kokku samamoodi, nagu juhtus laega siin parlamendis eelmise aasta augustis. Tehke nii, et me saaksime jääda ülemmäära piiridesse. Kui seda tehakse eelarvega sahkerdades, siis on see vastuolus hea eelarvetavaga ning kujutab endast ELi kodanike ehk inimeste jaoks, kes peavad kõik need kulud kinni maksma, läbipaistmatut valitsemiskultuuri.

Ehkki meie fraktsioon on seisukohal, et liidu välistegevus ei ärata meis kuigi suurt usaldust, tahame me, et fakte tunnistataks. See on nüüd nõukogu töö.

Nils Lundgren, fraktsiooni IND/DEM nimel. – (SV) Härra juhataja, see on teatavas mõttes hästi koostatud eelarve projekt. Oskuslikud ja põhjalikud raportöörid väärivad kogu tunnustust oma töö eest, võttes arvesse praegust raamistikku. Kõik see pole küll täiesti vale, kuid mida peaks Euroopa Liit siis ikkagi tegema? Sellega seoses – vähemalt kaks kolmandikku vahenditest läheb põllumajandusele ja struktuurifondidele, sealhulgas jäätmed ja korruptsioon. See, millesse EL peaks raha investeerima, näiteks ulatuslik teadustegevus, nagu tuumasünteesiprojekt Barcelonas või ühine infrastruktuur nagu Galileo või süsinikdioksiidi eraldamine ja säilitamine jms, moodustab selles eelarves vaid väikse osa.

Mida me siin näeme, on see, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi raames antakse Portugalile 2,4 miljonit eurot ja Hispaaniale 10 miljonit eurot. Mõlema puhul seisneb küsimus väikeses mürdosas nende riikide rahvamajanduse kogutulust. Ei ole ühtegi põhjust, miks need riigid peaksid saama sellega seoses raha teistelt riikidelt. Meil on Solidaarsusfond, millest läheb 13 miljonit Prantsusmaale, heastamaks orkaani Dean tehtud laastamistööd Martinique's ja Guadeloupe's. Taas on see väike mürdosa Prantsusmaa rahvamajanduse kogutulust. Kogu see asi on mõttetu. Me räägime rikastest riikidest, kellele ei valmistaks nende küsimustega toimetulek mitte mingisugust raskust, saamata sealjuures teistelt riikidelt nende ülejääke.

Miks seda tehakse? Ma olen jätkuvalt seisukohal, et see on suhtekorralduse raha, mis on mõeldud Euroopa Liidu reklaamimiseks. Muu ilmne põhjus selleks puudub. Järgmisel korral eraldatakse summasid kindlasti lumepuhastusele. Ma kordan: me oleme täiesti vales teel. Me arutame eelarve üle, mis on tehniliselt hästi koostatud, kuid mis on poliitiliselt täiesti totter.

Sergej Kozlík (NI). – (SK) Eelmisel aastal kohutas meid samamoodi kulutuste madal tase ELi 2008. aasta eelarves. See oli 0,95% sisemajanduse kogutoodangust, moodustades sellest vaid mürdosa. Tõllal võrdlesin ma aasta-aastalt väheneva eelarve kõverjoont langeva lehega. Me arvasime, et väiksemaks see enam jääda ei saa. Meil ei olnud õigus.

2009. aasta kulud moodustavad 0,89% SKT-st. See ei ole enam kõverjoon, vaid vabalangemine. Keda huvitab see, et kulude tase ei vasta kaugeltki Euroopa Liidu poliitilistele prioriteetidele ja kohustustele? Keda huvitab see, et vahe kohustuste ja maksete taseme vahel üha suureneb? Tasumata kohustuste kogusumma on praegu 139 miljardit eurot, mis on rohkem kui liidu aastaelarve.

Euroopa Ülemkogu sisene poliitiline ebakõla on nüüd avalikuks tehtud, et kõik seda näeksid. Enamike liikmesriikide valitsused ei suuda käesoleval aastal tagada ELi fondide täielikku kasutuselevõtmist. Eespool nimetatud vahe kujutab endast kulude vähendamist järgmise aasta eelarves. Vahe laieneb 2007.-2013. aastaks koostatud finantsraamistiku ja tegelike eelarvete vahel, avaldades kahjulikku mõju kodanikele ja piirkondadele, kes ei saa vajalikke ressursse, eriti struktuuri- ja ühtekuuluvusfondist.

See on ka Euroopa Parlamendi nõrkuse küsimus. Me ei leia oma kodumaadel tõhusat viisi, kuidas avaldada avaliku halduse raames survet valitsustele, ministritele ja teistele organitele, et suunata piisavalt vahendeid nendesse valdkondadesse. Ma toetan kulude suurendamist ELi eelarvest, nagu on Jutta Haugi suurepärasel raportis soovitatud. Samal ajal ma mõtlen, et kas see ei ole mitte üksnes võitlus tuuleveskitega.

Salvador Garriga Polledo (PPE-DE). – (ES) Härra juhataja, härra nõukogu eesistuja, volinik, raportöör, daamid ja härrad, mis on ELi eelarve ülim eesmärk, tema *raison d'être* tõelise ja täieliku finantskriisi aastal?

Esimene eesmärk on tagada, et see eelarve ei kujutaks endast liikmesriikide rahakotile täiendavat koormust. Teisisõnu ei tohi see olla üleliigne kulutus, vaid ta peab puudutama üksnes neid valdkondi, mida liikmesriigid ei saa või ei tohi.

Teine eesmärk on tagada, et tegemist oleks eelarvega, mis pakuks lisandväärtust. Programmidele, mille rahastamine on heaks kiidetud, peab andma piisavat toetust poliitiline võim – nõukogu ja Euroopa Parlament – ja tehnilist toetust täidesaatev võim, milleks on komisjon.

Komisjoni roll pole olnud kunagi tähtsam kui tänavusel raske kriisi aastal. Tema vastutus on suurem kui kunagi varem, sest igast Euroopa maksumaksjate investeeritud eurost tuleb kogu võimalik tulu kätte saada.

Kolmandaks, ajal, mil liberaalist saab sotsiaaldemokraat ja sotsiaaldemokraat kipub liberaaliks muutuma, peab ELi eelarve olema tõhus ja koguni kontrastsükliline.

Hispaania majandusteadlase Rafael Florese juhtimisel tehtud uuring tõestas, et riiklikud kulutused, mis mõjutavad avalikke investeeringuid ja tööhõivet kõige enam, on transpordi- ja sideinfrastruktuurile tehtavad kulutused. See, mis on kasulik minu riigile, peaks olema kasulik ka kogu Euroopale.

ELi struktuuri- ja ühtekuuluvusfondid on Euroopa infrastruktuuride ja sellest tulenevalt ka tööhõive taaselustamiseks ülitähtis ühenduse tasandi tegur. Seetõttu toetab minu fraktsioon muude aspektide kõrval nõukogu poolt vastutustundetult unarusse jäetud üleeuroopaliste võrkude suuremat rahastamist, eriti energiavõrkude ning ka lähenemise rubriigi maksete assigneeringute suuremat rahastamist.

Thijs Berman (PSE). – (NL) Härra juhataja, teiste institutsioonide eelarved võivad kiidelda mõistliku tasakaaluga alaliselt suure, peaaegu kroonilise personalipuuduse ja kulutuste piiramise vajaduse vahel.

Olles eelarvapädeva institutsioonina ettevaatlik, jääb Euroopa Parlament lubatud piiresse (viies teiste institutsioonide eelarvest), kuid investeerib sellest hoolimata teadmistes, suurendades töötajate arvu fraktsioonides ja suurendades raamatukogu mahtu. See on vajalik, kuna küsimused, mis meil lahendada tuleb, on eranditult keerukad ning puudutavad globaliseerumist ning ülemaailmseid probleeme. On pandud alus nii Euroopa Parlamendi liikmete kui ka assistentide põhimääruse kehtestamisele ning siin on küsimus kauaoodatud sotsiaalses õigluses.

Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide vahel hakkab sidet pidama rohkem töötajaid, mis on hädavajalik, olgugi et tegemist on väikese arvuga. Küsimus on suhtlemises liikmesriikide parlamentidega, mis vajab parandamist. Meie pealinnades valitseb tihti tohutu puudus teadmistest Brüsseli kavade ja subsidiaarsusküsimuste kohta, samas kui Euroopa kodanikud esitavad rohkem kui varem kriitilisi küsimusi selle kohta, mida tuleks reguleerida liikmesriikide ja mida Euroopa tasandil.

Mis puutub teistesse institutsioonidesse, siis lubage mul öelda vaid üht: kodanike juurdepääs peab olema esmatähtis. Just sellepärast on oluline suurendada Ombudsmani personali, kui mainida ainult üht aspekti. Euroopa Liit peab olema avatud igale kodanikule ning eriti ja mitte viimases järjekorras neile kodanikele, kellel on kaebusi.

Nathalie Griesbeck (ALDE). – (FR) Härra juhataja, daamid ja härrad, kõigepealt suur tänu meie kahele kolleegile eelarvekomisjonist – härra Lewandowskile ja muidugi proua Haugile – kes on meie tööd innukalt ja tõhusalt juhtinud.

Esiteks tahaksin ma endale eraldatud aja piires teile väga lühidalt öelda, et üldiselt on mul hea meel hulga suuniste üle, mis on alles jäänud väga piiratud, mõne meie kollegi sõnul lausa kasina eelarve raames. Kasvu, tööhõive ja kliimamuutuse põhisuunised on alles jäänud ning kõigile neile prioriteetidele tehtavate maksete üldsumma on isegi suurenenud.

Ning teiseks tunnen ma heameelt asjaolu üle, et meil õnnestus eelarvekomisjoni ettepaneku abil muuta teadusuuringuid ja innovatsiooni ning kõike struktuurifondidega seotut puudutavad eelarveread arusaadavamaks, andes seega meie kaaskodanikele praktilisi vastuseid.

Praegusel kriisiajal, mille ulatus ja tagajärjed on murettekitavad ja kahjuks ka pikaajalised, sooviksin ma rõhutada Euroopa Liidu kooskõlastatud reageerimise olulisust. See ei ole praegu mitte ainult ilmsem kui kunagi varem, vaid ka hädavajalik, toetamaks suurematesse infrastruktuuriprojektidesse investeerimist, et Euroopa majandust elavdada.

Gérard Onesta (Verts/ALE). – (FR) Härra juhataja, on selge, et Lissaboni leping tuleval aastal kahjuks ei jõustu, kuid sellest hoolimata on meil vajadus reguleerimise järele. Võib-olla pole meil uut lepingut, kuid meil on siiski uued vajadused. On ülesandeid, mis institutsioonide tempo järele ei oota. Piisab, kui heita vaid pilk uudistele finantskriisist ja keskkonnakriisist. Meie organisatsiooniline struktuur vajab vahendeid.

2009. aasta on veidi eriline ka selle poolest, et me kohtume väga tundliku olevusega, keda tuntakse Euroopa kodaniku nime all, see tähendab, meie elektoraadiga. Seega ei tohiks me oma kommunikatsiooni- ja koostöövahendite pealt kokku hoida. Ka siin tuleb leida piisavaid vahendeid oma veebitelevisiooni, valimiskampaania, külastajate keskuse, kodanike Agoraa ja muu taolise jaoks.

Ehitiste osas kuuluvad peaaegu kõik meie hooned nüüd meile. Ma pean siinkohal silmas kolme peamist töökohta. Mis puutub Luksemburgi töökoha hoonesse, mida meil veel ei ole, alustame seal töödega paari lähema nädala jooksul. See on suur, väga ambitsioonikas ehitusplats, kuhu me ehitame ühe maailma suurima hoone, mille energiavarustus on täiesti sõltumatu. Võime selle üle uhked olla, võime oma vara üle uhked olla, kuid nagu seegi saal võib tunnistada, vajab vara ka hooldust! Seega tuleb meil omanikena kõrge kvaliteediga vara omamiseks vahendeid leida.

Keskkonnapoliitika osas olime me 2008. aastal üks esimesi institutsioone, mis sai EMASi sertifikaadi – selle üle võime suurt uhkust tunda. Süsinikuheitmetega seotud keskkonnamõju uuringu tulemus on meil kaks päeva teada olnud. Euroopa Parlament kulutab igal aastal 200 000 tonni CO₂. Kui me tahame 12 aastaga saavutada oma eesmärgi – vähendada heitmeid 30% võrra –, on meil vaja vahendeid.

Lõpetuseks avaldan kiitust meie sõbra härra Lewandowski töö kvaliteedile, sest uue lepitusmeetodi kontekstis, mille me oleme sisse seadnud, on meil tema kui juhiga väga vedanud.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Härra juhataja, volinik, selles arutelus on neli küsimust, millele ma tahaksin teie tähelepanu juhtida. Esiteks, kuigi 124 miljardi euro suurune assigneeringuteks eraldatud eelarvekulu on Euroopa Liidu ajaloo suurim, on see Eli 27 liikmesriigi rahvamajanduse kogutoodangu kohta madalaim. Muuseas, see on ka määr, mida soovitas Euroopa Parlamendi eelarvekomisjon, samas kui Euroopa Komisjon soovitas isegi väiksemaid eraldisi ja nõukogu kärpis seda tagasihoidlikku eelarvet veelgi.

Finantsperspektiivis 2007–2013 on maksete assigneeringute ülemmäär 0,97% rahvamajanduse kogutoodangust, teisisõnu on meil tegemist märgatava lahknevusega selle vahel, mida me kavatsesime rahastada kolm aastat tagasi, ja selle vahel, mida Euroopa Liit nüüd tahab rahastada. Neljandaks ei saa meil nii vähesel rahaga olla suuremat Euroopat ega sügavamat integratsiooni, samuti ei saa Euroopa Liit olla usaldusväärne globaalne partner, kuna teda ähvardab selles suhtes oht, et ta jätab omaenda kohustused täitmata.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL). – (PT) Praegune arutelu ühenduse 2009. aasta eelarve kohta peaks kandma nende otsuste pitserit, mille Euroopa Ülemkogu käesoleval kuul tegemata jättis. Kindlasti oleks pidanud arutama kiireloomulisi eelarvemeetmeid, mida on vaja väike- ja peretalude, kalanduse, tekstiili- ja rõivatööstuse, laevaehituse ning mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete tõhusaks toetamiseks. Lisaks on kiiresti vaja muid meetmeid, et kaitsta kõigi liikmesriikide, eeskätt ühtekuuluvusriikide tootmissektoreid, õigustega tööhõivet ja töötajate korralikku palka.

Oleks tulnud arutada vajalikkust lahtiütlemist ühenduse eelarvepoliitikast. See poliitika toetab majanduspoliitikat, mis on üks Euroopa Liidus sedavõrd pikale veninud struktuurikriisi põhjustest ning on tootmissektori allakäigu, tööpuuduse, ebakindla töö, suureneva sotsiaalse ebavõrdsuse ja liikmesriikide vaheliste tõsiste erinevuste algpõhjuseks.

Ashley Mote (NI). – Härra juhataja, ma näen, et endiselt eraldatakse miljoneid eurosid avaliku sektori raha inimestega manipuleerimiseks ja kandidaatriikides, liikmesriikides ja mujal ELile endale rahva toetuse ostmiseks. Meil on ikka veel teid ja sildu, mis ei vii kuhugi, me vahetame Karínias kõnniteid, isegi Türgi kasiinode ees, ning 400 miljoni euro eest varustatakse elektriga Kosovot, kus arved seejärel lihtsalt haihtuvad.

Niisugune avaliku sektori raha poliitiline kasutamine on äärmiselt küsitav. Pole mingi ime, et maksumaksjad on netopanustajatest riikides, nagu minu oma, üha enam selle vastu, et ELi vahendeid antaks riikidele, kus

maksukoormus on madalam – vahel palju madalam – nii et need korvavad efektiivselt kohalike maksutulude puudumist.

Nende rikkumiste iseloomu arvestades kirjutasin hiljuti Kontrollikojale, et nad selgitaksid rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite nõuete alusel lubatud avaliku sektori vahenditest tehtud maksete õiguspärasust.

Esther de Lange (PPE-DE). – (NL) Härra juhataja, üks hiljem sõna saamise peamisi eeliseid on see, et võib välja jätta hulga asju, mis on juba varem öeldud. Seepärast asun kohe kahe punkti juurde, mis on mulle eriti südamelähedased. Esiteks, nüüd, kus ülekaaluliste laste arv Euroopas kasvab, tuleb meil kui ühiskonnal investeerida rohkem tervislike toitumisharjumuste õpetamisse.

Meie ettepanek suurendada koolipiima eelarvet sobib selle püüdlusega täiuslikult. Täiendava 13 miljoni euroga, mida me tahaksime kõrvale panna, sooviksime suurendada koolide arvu ning ka laiendada sortimenti paljude tervislike toodetega. Õnnetuseks on komisjon reageerinud sellistele algatustele nagu koolipuuviljaprogramm minu arvates liiga aeglaselt.

Euroopa Parlamendile oleks meeldinud, kui tal oleks selle programmi jaoks 2008. aastal raha olnud. Nüüd jõuab enne, kui koolides hakatakse tasuta puuvilja jagama, saabuda 2009. aasta ning võrgustiku rajamiseks ning teabe jagamiseks on eraldatud kõigest 1,3 miljonit eurot. Minu arvates on see kahetsusväärne. Koolipuuvili ei hakka koolides pärast suvevaheaega ise taevast alla sadama. Selle programmi jaoks tuleb teha palju eeltööd ja raha on selleks vaja ka tuleval aastal. Seega ei teeks veidi energilisem tegutsemine sugugi halba.

Teiseks sooviksin juhtida teie tähelepanu ettepanekule uurida tulusid toiduainete tootmisahelas. Volinik, kas te teadsite näiteks seda, et sellest õunast saadavast tulust läheb 22% teie selvehallile ja 23% vahenduskaubandusele, samas kui õuna esmatootja, põllumajandustootja, kelle jõupingutusteta seda õuna siin ei oleks, on paari viimase aasta jooksul saanud -4% suurust negatiivset tulu?

Uuringus, mille kohta me ettepaneku teeme, sooviksime, et jälgitaks põllumajandustootjate olukorda. Lõppude lõpuks, kui me tahame Euroopas põllumajandustootmist säilitada, tuleb meil vaadelda esmatootjate olukorda ning võimu kontsentreerumist tootmisahelas, näiteks suurtele selvehallidele. Ma loodan, volinik, et soovite koos oma konkurentsivolinikust kolleegiga selle probleemi kallale asuda.

Göran Färm (PSE). – (SV) Härra juhataja, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni eelarveraportöörina sooviksin tänada proua Haugi, et ta kuulas nii tähepanelikult ära meie prioriteedid, mida on eelarves tõesti tunda. Oma euroskeptikust Rootsi kolleegile härra Lundgrenile, kes äsja kõneles ja eelarvet idiootlikuna iseloomustas, ütlesin ma kõigest seda, et eelarve ei parane, kui ta ise soovib täielikult kaotada mõned eelarve parimad osad, mille all ma pean silmas näiteks Meresõiduohutuse Ametit ja programmi „Aktiivsed noored”.

Kahtlemata on ELi eelarvel siiski probleeme. Kolmekordne kriis, mida me läbi elame, näitab, mis on kaalul. Ma pean silmas kliimakriisi, toidukriisi ja finantskriisi. Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon teeb ettepaneku suurendada vähemalt 5% võrra kliima ja energeetikaga seotud tegevusassigneeringuid, kuid seegi on ainult tilk meres. Sotsialistina tunnetan ma vajadust toiduabi järele, kuid arutelu rahastamise üle näitab eelarvesüsteemi nõrkusi. See näitab, kui raske on prioriteete tõsisemalt muuta. Juhataja Sarkozy tõi eile välja kriisi tagajärjel tekkinud vajaduse Euroopa kaubandusele ja tööstusele suunatud ühiste jõupingutuste järele, kuid ELi eelarves ei ole selliseid vahendeid. Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon juhib tähelepanu väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete suurema rahastamise vajadusele, kuid ka see on tilk meres.

Selle asemel oleme sunnitud leiutama ühe ajutise vahendi teise järel. Meil on paindlikkusvahendid, globaliseerumismünd ja toiduainete rahastamisvahend ning peagi on meil erimehhanism tulevases heitkogustega kauplemisest saadavate tuludega tegelemiseks. Ma arvan, et on aeg pikaajalise finantsraamistiku ambitsioonikamaks ja tulevikku suunatud läbivaatamiseks. Nüüd, kus meil tuleb teha vahekokkuvõtte, on meil võimalik tagada, et see suudaks paremini toime tulla üha keerulisema tegelikkusega, milles me elame ja kus on vaja radikaalseid meetmeid. (Arutelu)

Seán Ó Neachtain (UEN). – Härra juhataja, selle eelarve kõige tähtsam aspekt seisneb selles, kuidas eelarve aitab ja toetab Euroopa majandust tervikuna ning arendab ja toetab majandust – mida on praegu tõepoolest vaja. Sellepärast väljendan ma oma heameelt toetuse üle, mis on eelarves ette nähtud uurimisprogrammidele ja uute tehnoloogiate arendamisele, kuna selliseid tehnoloogiaid arendamata ei saa me oma majanduse konkurentsivõime peale loota.

Samuti oleks mul hea meel nähta, et see toetus muutuks kättesaadavaks kõigile Euroopa regioonidele, mitte ainult linnapiirkondades, vaid ka maapiirkondade kogukondades. Samuti tahaksin ma tulevatel aastatel näha tugevat toetust ühise põllumajanduspoliitika tervisekontrollile, et tagada tervisliku toiduga varustatus kohalikul tasandil, ilma et oleks vaja sõltuda kaugetelt maadelt imporditavast toidust.

Margaritis Schinas (PPE-DE). – (EL) Härra juhataja, valimiste aastal peaks eelarvet iseloomustama kaks omadust: esiteks Euroopa Liidu püüdlusi kajastavad vahendid ja teiseks reaktsioonid ja poliitilised sõnumid vastuseks keskmise kodaniku ootustele, eriti praeguses majanduskliimas.

Kui me eelarve projekti nende kriteeriumide valguses hindame, on summa, mis vastab 0,96 protsendile ühenduse SKTst, üldiselt piisav, kuid ainult siis, kui nõukogu seda teisel lugemisel ei kärbi. Ma loodan, et minister pöörab sellele küsimusele erilist tähelepanu.

Olukord on parem poliitiliste sõnumite ja poliitiliste eesmärkide valdkonnas, kus meil on ühiskonna põhiprioriteedid tõesti kaetud. Rohkem üksikasjadesse laskumata sooviksin, kui tohib, mainida üht konkreetset suuremat probleemi, mis puudutab minu riiki ja teisi Euroopa Liidu lõunaosa riike, nimelt ebaseaduslikku sisserännet.

Praegu koguneb Türgisse tuhandeid iraaklasi, kurde, afgaane ja grusiine, kes püüavad massiliselt Euroopa Liitu siseneda. Kreekal ja teistel Lõuna-Euroopa riikidel tuleb ebaseadusliku sisserände ohjeldamiseks teha kesiste vahenditega tohutuid jõupingutusi. Üksnes 2007. aastal oli meil Kreekas 110 000 ebaseaduslikku sisserändajat ning tänavuse aasta septembriks on neid olnud üle 80 000.

Seetõttu on mul hea meel, et ühenduse eelarves on esmakordselt eraldi punkt Euroopa Liidu solidaarsuse kohta lõunapoolsete liikmesriikidega, ning ma usun, et meil õnnestub hästi alustada ja seda taset aja jooksul säilitada.

Brigitte Douay (PSE). – (FR) Härra juhataja, just sel päeval, kui Euroopa Parlament, komisjon ja nõukogu on äsja allkirjastanud poliitilise deklaratsiooni "Partnerlus Euroopa asjadest teavitamisel", millega komisjon ja nõukogu väljendasid oma ühist tahet parandada ja ühtlustada kodanikele mõeldud teavet Euroopa Liidust, arutame me 2009. aasta eelarvet ja institutsioonide teabevahetuse eelarvet.

Käesoleval valimiste aastal ning üha suureneva skeptitsismi tingimustes Euroopa Liidu suhtes on kodanike teadlikkuse tõstmine Euroopa asjadest eluliselt tähtis. Tegelikult loodame me, et valimisaktiivsus tuleb väga suur. Et see saaks juhtuda, on olulised kõik algatused, mis selgitavad Euroopa asju ja tema lisandväärtust igapäevaelu ja tulevikuks valmistumise jaoks. Brüsselisse rajatav külastajate keskus on selle osa, kuid ma kardan, et mõned parlamendikomisjoni poolt vastu võetud muudatusettepanekud võivad selle kauaoodatud avamist edasi lükata.

Oma fraktsiooni nimel tahaksin tegelikult rõhutada, kui väga me soovime näha märkimisväärsed investeeringuid kõigisse kodanikke ja meediat puudutavatesse teabevahetusalgatustes, eriti kohalikul tasandil. Euroopa Parlamenti ja komisjoni tuleb toetada kõigis poliitikavaldkondades, mille eesmärk on suurendada kodanike toetust Euroopa projektile.

Michael Gahler (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, ma keskendun rubriigile 4, mis puudutab ELi välistegevust. Praegustes või varasemates konfliktipiirkondades, nagu Gruusia, Kosovo, Palestiina, Afganistan või Pakistan, soovime saavutada olukorra paranemist inimeste jaoks ja rahumeelset ning humaanset arengut.

Kuna meie finantskavades ei ole ette nähtud piisavalt vahendeid, tuleb meil 2009. aastal taas hankida meie suurenenud töö jaoks täiendavaid vahendeid liikmesriikidelt. Eriti ei tohi vähimalgi määral kärpida meie vahetu naabrusega seotud kulukohustusi ja makseid: on oluline, et kandidaatriigid, meie Ida-Euroopa naabrid ja meie Vahemere-äärsed partnerid näeksid ELi usaldusväärse partnerina, kellega nad võivad arvestada.

Vaadates, kuidas täideti 2008. aasta eelarvet – näiteks kas või ainult Palestiina osas – ja kirjalike muutmissetpanekute hulka, võin ma juba praegu öelda, et 2009. aastal lõpetame me samasuguses olukorras. Seega esitan ma nõukogu eesistujariigile palve lepituskohtumise kohta. 21. novembril võtame kooskõlas oma ettepanekutega üheskoos kasutusele paindlikkusinstrumendi, mis tähendab, et tuleval aastal ei ole me muudatusettepanekute osas nii kättesaadavad. Nagu te teate, on meil valimised tulemas, nii et te ei pruugi teada, kes võib pärast valimisi teie ees istuda.

Oleme asetanud suurema rõhu välisküsimustele, mida mina pean positiivseks sammuks. Oleme eraldanud täiendavaid vahendeid, et me saaksime avaldada Euroopa uudiseid farsi keeles, mis on Iraani ja Afganistani

ametlik keel. Ma usun, et on oluline levitada neil aladel meie poliitilisi vaatenurki, nii et inimesed teaksid, mis seisukohale Euroopa asub.

Ühes teises küsimuses tahaksin paluda komisjonil oma poliitikat muuta. Nagu te teate, on praegu olemas poliitiliste sihtasutuste võrgustik, mis hõlmab viit fraktsiooni, ning meie kogemuse põhjal on need fraktsioonid meie poliitika rakendamise ja demokraatia toetamisest täiesti välja jäetud. Ma loodan, et tuleval aastal see olukord muutub.

Vicente Miguel Garcés Ramón (PSE). – (ES) Härra juhataja, meie ees on 2009. aasta üldeelarve projekt, milles püütakse tugevdada Euroopa Liidu kui rahul ja progressil rajaneva ala sotsiaalset ja keskkonnamõõdet.

Kaks Euroopa Parlamendi ettepanekut, mis arutelu käigus sisse viidi, tuleb mul nende sümboolse väärtuse tõttu eriti esile tõsta. Esimene puudutab ülemaailmsele keskkonnaseisule, kodanike julgeolekule ja Rahvusvahelisele Astronoomia Aastale suunatud Euroopa kosmoseuuringutele eraldatud rahastamist.

Teine on sotsiaalse turismi katseprojekt, millega püütakse leida võimalusi uute lõõgastumisviiside nõuete täitmiseks. Me avaldame kahetsust, et eelarve projekt ei sisalda orkaanide ja taifuunide ohvriks langenud Kariibi mere ja Aasia riikide rehabiliteerimise ja taastamise erifondi.

Me ei soovi, et praegune ümber maakera rändav majandus- ja finantskriis mõjutaks ELi eelarvet negatiivselt.

Vladimír Maňka (PSE). – (SK) Mina vastutan sotsialistide fraktsioonis rubriiki „Muud institutsioonid“ kuuluvate finantsasjade eest. Sellelt seisukohalt võin ma teatada, et eelarve koostamise ja vahendite tõhusa kasutamise tagamise protsess liigub positiivses suunas. Ometi on ka siin erandeid, näiteks põhivarapoliitika osas. Suuremat rahalist säästu on meil võimalik saavutada ainult pikaajaliste eesmärkide ning kavandamismeetmete abil.

Teine erand on seotud ehitiste energiatarbimise alaste uuringute kasutamisega. Kõige hiljutisemates Euroopa Parlamendi süsinikdioksiidi heitmetega seotud keskkonnamõju uuringutes on ära toodud 114 000 tonni süsinikdioksiidi ekvivalenti aastas. Meil tuleb võtta rida meetmeid, mille eesmärk on vähendada 2020. aastaks heitmeid 30% võrra. Peamised saasteallikad on küte ja elekter hoonetes endis, samuti inimeste kodu ja töökoha vaheline ja ka kolme peamise töökoha vaheline transport.

Enne aasta lõppu ootan ma, et Euroopa Parlamendi peasekretär esitaks mitmel uuringul põhineva tegevuskava, et me saaksime võimalikult ruttu võtta meetmeid, mis annavad tulemuseks rahalise säästu ja puhtama keskkonna.

Ville Itälä (PPE-DE). – (FI) Härra juhataja, esmalt sooviksin tänada selle suurepärase töö eest mõlemaid raportööre, ning on huvitav, et sel ametiajal oleme suutnud leida võib-olla isegi poliitilise konsensuse paremini kui varasematel aastatel, kuigi valimised on lähenemas. See on suurepärane.

Ma tahaksin esile tõsta üht punkti, nimelt seda, et eelarvekomisjon on nüüd esitanud Läänemere strateegia jaoks eraldi eelarverea. See on äärmiselt tähtis. Komisjon valmistab tulevaks aastaks ette omaenda Läänemere strateegiat, kuid ühelgi strateegial ei ole mingit tähtsust muidu, kui koos rahastamisega ja rahastamine tuleb korraldada.

Peamine probleem on siin keskkond. Läänemeri on peaaegu surnud meri. Selles mõttes on see Euroopa maastiku häbiplekk. Meil on vaja palju ära teha. Tegemist on meie suhetega Venemaaga, energiapoliitika, laevaliikluse, majandusega, mis on kõik väga tähtsad küsimused, ning me saame kasutada seda eelarverida, et aidata tagada nende probleemide lahendamist.

Reimer Böge (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, sooviksin alustada, tänades kaht raportööri: härra Lewandowskit, kes on töötanud Euroopa Parlamendi eelarve koostamisel väga suure tasakaalukuse ja meelerahuga; ja proua Haugi, kes on töötanud suure pühendumusega, et esitada meile väga tõhus strateegia komisjoni eelarve jaoks. Suur üksmeel, mis õnnestub meil loodetavasti saavutada ka homsel hääletamisel, peaks saatma väga selge poliitilise sõnumi, eriti 21. novembri lepituskohtumise jaoks.

On täiesti selge, et just praeguses kliimas tuleb majanduskasv, tööhõive, üleeuroopalised võrgud, elukestev õpe, kliimamuutusega võitlemine, Euroopa transpordivõrgud [ilmne viga raporti tõlkes: seal olid "energiavõrgud"] ja välispiiride julgeolek kujundada selliseks, nagu me kavandasime. Ka välispoliitikas on järjekindel naabruspoliitika ja üldine Euroopa Liidu arengu-, kriisihje- ja integratsioonikontseptsioon olulisem kui kunagi varem. Sellest, volinik, tuleneb ka makseid puudutav küsimus. Protssessi lõppedes hinnatakse maksete taset eri kategooriates väga erinevalt. Te mainisite reserve küsimust ja mina märgin

lihtsalt, et peale selle teil Euroopa Parlamendi prioriteetidele ja rõhuasetustele mingeid vastuväiteid. See on läbirääkimiste jaoks hea märk.

Me tunneme heameelt, et täna viibib siin eesistujariik Prantsusmaa, härra Jouyet, kuna oktoobrikuisel eelarvearutelul ei ole eesistuja alati kohal viibinud. See näitab head koostööd, millega me oleme algust teinud. Loomulikult pidite alustama, kõneldes nagu rahandusminister: kõik on selgelt liiga kallis, kõik hinnad liiga kõrged. Ka seoses sellega, mille üle me hääletame, tegutseme me selgelt allpool mitmeaastase finantsplaneeringu ülempiiri.

Ridade vahelt on siiski selgunud, et te olete läbirääkimisteks valmis, nagu te ütlesite: toiduabi rahastamisvahendi ning ma rõhutaksin, et mitte ainult selle, vaid ka teiste välispoliitiliste prioriteetide – ÜVJP, Kosovo, Palestiina, Afganistani ja Gruusia – puhul on asi läbirääkimises ja vahendite optimaalse kombinatsiooni leidmises. Me oleme valmis seda tegema, kasutades kõiki võimalusi, mis meile institutsioonidevahelise kokkuleppe ja eelarvega seotud põhimõtete raames avanevad. Selles suhtes ootame konstruktiivseid läbirääkimisi.

Jan Olbrycht (PPE-DE). - (PL) Härra juhataja, volinik, 2009. aastast tuleb väga eriline periood, kuna see on seotud ühtekuuluvuspoliitikat puudutavate investeeringute õige rakendamisega. See on kolmas aasta "n+3" põhimõttel põhinevas reas. See tähendab, et sellest tuleb periood, mil me ei pane oma lootusi mitte niivõrd lepingute allkirjastamisele, kuivõrd väga konkreetsete ettevõtmiste täielikule elluviimisele, mis muudab kõik katsed ühtekuuluvuspoliitika osas rahastamist vähendada väga ohtlikuks.

Ma sooviksin juhtida tähelepanu ka asjaolule, et Euroopa Parlamendis kostab häali, mis seostavad Euroopa Kontrollikoja auditi tulemusi eelarve planeerimisega, ning seetõttu avaldavad eelarve arutamisele mõju mõned tuntud märkused umbes kaheteistkümne protsendi abikõlbmatute kulude kohta. Ma loodan, et ei Euroopa Parlament ega volinik ei aktsepteeri mingeid sedalaadi seoseid ega ümberjaotamisi.

Jean-Pierre Jouyet, nõukogu eesistuja. - (FR) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, ma olen juba liiga pikalt kõnelenud, kuid see arutelu oli tõesti väga haarav. Ma tahaksin öelda, et me nõustume prioriteetide osas sellisel kujul, nagu neid on meile väljendanud raportöörid ja härra Böge, ning et me soovime tööpoolest tihedat koostööd teha.

Ma avaldan kahetsust, et kahjuks ei kõnele ma rahandusministrina, härra Böge, kuid selle eesistumise puhul nii see tööpoolest on ning ma võin Euroopa Parlamendile üksnes kinnitada, et me soovime selle menetluse raames kokkuleppele jõuda.

Ma tahan teile kinnitada ka seda, et nõukogu näitab neis piires, mida ma mainisin, üles konstruktiivset suhtumist, mille poole me eelnimetatud prioriteetide raames püüdleme – siinkohal pöördun ma komisjoni ja Euroopa Parlamendi poole. Ma panin tähele rõhuasetust eelkõige välispoliitikale, teabevahetusele ja finantssektori reguleerimise ning euroga seotud teemadele. Ma märkasin neid punkte, nagu ka teie institutsiooni vajadusi, mis välja toodi, ning et meil on vaja selle arutelu lõpuks eristada kaht tegurit.

Esimene on Euroopa eelarve tuleviku arutamine. Ma kuulasin ära proua Guy-Quinti ja teised, kuid paljusid esitatud tähelepanekuid oleks vaja arutada finantsraamistiku ülevaatomisklausli kontekstis. Just selles kontekstis tuleb komisjonil, Euroopa Parlamendil ja liikmesriikidel võtta seisukoht ja kavandada tulevane mitmeaastane finantsraamistik. Me rääkisime sellest härra Bögega. Praeguste asjaolude tõttu oleme me eesistujariigina samuti keskendunud teistele kiireloomulistele küsimustele.

Teiseks teguriks on 2009. aasta eelarvemenetluse probleemid. Siinkohal tuleb meil välja töötada realistlik ja tasakaalustatud eelarve ning leida lahendused toiduainete rahastamisvahendi finantseerimiseks, – ma ütlen selle välja – kuna see jääb meie ühiseks eesmärgiks. See on praegu kõigi ühenduse institutsioonide tähtis poliitiline prioriteet ja ka selles osas loodame, et meil õnnestub saavutada eri vahendite optimaalne kombinatsioon.

Jutta Haug, raportöör. - (DE) Härra juhataja, olen tänulik kõigile käesoleval arutelul osalenuile! Teile, volinik, sooviksin öelda, et tean, nagu me kõik, et komisjon pole kunagi eriti rahul, kui parlament reserve määrab. Mõistame seda, sest teil pigistab, kuid sel aastal tahtsime – ning seda näeme homsel hääletusel – kehtestada tingimused reservi vabastamiseks, mida suudate täita täiesti iseseisvalt.

Antud tingimused ei kujuta endast õhulossi, kus peate sõltuma teistest inimestest ja neile peale käima, et oma raha kätte saada. Parlament on siinkohal väga mõistlik olnud. Enamikul juhtudest saame antud reservid vabastada suhteliselt kiiresti, teiseks lugemiseks, sest olete täitnud meie kehtestatud tingimused. Olen selles täiesti veendunud.

Härra Jouyet, taipan, et te ei saa meile siin kohe konkreetseid lubadusi anda, kuid eeldan, et mõtlesite tõsiselt seda, mida ütlesite nii koostöökliima tunnistamise kui ka tahtmise kohta. Lubage mul teha üks tähelepanek teie palve kohta võtta arvesse rahanduspoliitika konteksti, milles tegutseme: minu arvates on antud kontekst ühe numbrikoha võrra liiga suur. Meie eelarve jääb veidi alla 130 miljardi euro, kokku on meil paarisaja miljoni ulatuses manööverdamisruumi. Võime siin selle üle vaielda, kuid sel pole absoluutselt mingit seost laiemas kontekstiga, millele viitasite.

Ütlen veel kord, olen tänu võlgu kõikidele kaasliikmetele. Arvan, et suudame hästi ettevalmistatud arutluse homme suhteliselt kiiresti läbi viia.

Janusz Lewandowski, raportöör. – (PL) Härra juhataja, sooviksin kasutada lisaaega, et võtta sõna erinevate fraktsioonide liikmete paljude häälte nimel, mis puudutab eelarvete 4. rubriigi kriitilist olukorda, mis on mõeldud Euroopa Liidu rahvusvaheliste ambitsioonide rahastamiseks. Mäletan hästi finantsperspektiivi käsitlevate läbirääkimiste lõppu ning parlamendi otsus oli selge: antud osa oli ebapiisavalt rahastatud. Seda tuleb ette aasta aasta järel ning iga kord on eelarveläbirääkimistes uusi takistusi. Olukord on olnud sama ka käesoleval aastal, ajal kui meil on tohutuid kohustusi toiduabi, Kosovo, Afganistani, Palestiina osas, mida on käesolevas täiskogus tihti mainitud, ja lisaks ka Gruusia osas, kus tõstatatud pole mitte ainult riigi orientatsiooni, vaid ka alternatiivsete energiavarude turvalisuse küsimus. Vastuseks peab olema kokkulepe vaadata üle institutsioonidevaheline kokkulepe, mitte aga lappida rahastamiseskirjade ääri iga aasta, kui me seljaga vastu seina oleme. Täna kõiki parlamendi ja muude institutsioonide eelarvete küsimuses sõnavõtnud!

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme, neljapäeval, 23. oktoobril.

Kirjalikud avaldused (artikkel 142)

Louis Grech (PSE), kirjalikult. Küsimus on selles, kas ELil on piisavalt ressursse ja loob küllalt rahalisi vahendeid, et rakendada heitmete osas adekvaatselt leevendamise-, stabiliseerimis- ja kohanemismeetmed.

Üldiselt, ELi eelarve ei suuda kliimamuutusega seotud küsimusi lahendada käesoleval kujul tõhusalt ja tulemuslikult. Jättes välja mitmed algatused ja programmid, pole ELi eelarvel selget ja integreeritud kliimamuutuse küsimuste lahendamise strateegiat.

Selles suhtes väidan seetõttu, et konkreetse nn kliimamuutuse fondi või eriotstarbelise eelarverea loomine parandaks oluliselt ELi suutlikkust tegeleda eelarvelisest ja rahalisest vaatepunktist kliimamuutuse küsimustega tulemuslikult.

Rahastamise peamine allikas peaks tulema heitmete müügist enampakkumisel Euroopa heitkogustega kauplemise süsteemi raames. Hinnanguliselt oleks süsteemil potentsiaali tekitada aastas tuluna miljardeid eurosid. Antud süsteemiga tegeleks ja seda koordineeriks EL, tagades nõnda regionaalse juhuslikkuse.

Piiriülest saastamist on kõige parem majandada riigiülel tasandil, eriti kui tegemist on ressursside ja toe eraldamisega, mis peaksid rajanema vajadustel ning suurimal mõjul, mitte olema riikidele või regioonidele ette eraldatud.

12. EÜ ning Bosnia ja Hertsegoviina vaheline stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping – EÜ ning Bosnia ja Hertsegoviina vaheline stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on ühisarutelu:

– Doris Packi väliskomisjoni nimel koostatud raport (A6-0378/2008) ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu ja komisjoni otsus ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Bosnia ja Hertsegoviina vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu sõlmimise kohta (KOM(2008)0182 – C6 0255/2008 – 2008/0073(AVC));

– nõukogu ja komisjoni avaldused: EÜ ning Bosnia ja Hertsegoviina vaheline stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping.

Doris Pack, *raportöör*. – (DE) Härra juhataja, volinik, härra nõukogu eesistuja, daamid ja härrad, lugesin hiljuti, et Bosnia on heade kavatsustega riik, ent riik, mis ei toimi. Antud riik peab elama Daytoni leppega, mis tänu jumalale tegi 1995. aastal lõpu sõjale, kuid mis sisaldab liiga vähe selleks, et riik tervikuna toimiks, ning liiga palju, et see häviks.

Riigil on poliitiline klass, mis on praktiliselt kasutu, kui tuleb võtta vastutus. Kaks poliitikut riigis domineerivad poliitilisel areenil ning mõjutavad üksteist nagu vastastikku ühendatud torud. Üks soovib naasta 1999. aasta eelsesse aega, teisisõnu kahe olemi eraldumist. Teine tahab teha oma olemist riiki riigis.

Ent Bosnias ja Hertsegoviina riik saab toimida ainult juhul, kui kõik vaatavad tõsiasjadele silma ning taipavad, et põhiseadusreform on võimalik ainult kõiki kolme rahvusrühma kokkuleppel. Mõlemad olemid peavad riiki tervikuna tugevdama. Seetõttu on tarvis Bosnia poliitikutel enestel alustada põhiseadusreformiga pädevate institutsioonide, eriti parlamendi, kaudu ning tagada, et neisse kaasatakse protsessi käigus kodanikuühiskond.

Eeskujuks võiks olla Moslemi-Horvaadi Föderatsioon. Kogukondade, kümme kantoni ja föderaalvalitsuse teostamatu koosseis polnud selle süü, kuid see on mõttetu. Otsustamistasandid tuleb viia absoluutse miinimumini ning tuua kodanikele võimalikult lähedale, et stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu ja ELiga liitumise nõudmisi oleks võimalik täita.

Umbes 167 ministrit ning kõik sellega kaasnev on riigile suurimaks koormaks. Kahe eelmainitud poliitiku ja nende sabasjõlkujate vahelisel rivaalitsemlisel on saatuslikud tagajärjed. Nad ässitavad rahvusrühmi üksteise vastu läbiproovitud viisil, õhutades ärevust ja umbusaldust. Etniline lõhe on muutunud pigem laiemaks kui kitsamaks. Selle asemel, et võtta kõigest väest käsile ühine energiatarne, luua toimiv ühisturg, parandada üldharidussüsteemi ning meelitada tõsiseltvõetavate poliitikatega riiki investoreid ligi, valdavad hetkepoliitikat parteipoliitiline nägelemine ja piiritu umbusaldus.

Kas Sarajevol on veel ikka vaja kõrget esindajat? Ta pole oma laialdasi volitusi ammu kasutanud. Mitte keegi ei karda enam tema käsku, isegi kui see tuleks. Võime seetõttu endilt küsida, kas on põhjust, miks ELi eriesindaja ei peaks tema ametikohta üle võtma ning ELi tingimuste eest hoolt kandma, nii et Bosnia poliitika saaks lõpuks alustada kõige olulisemate reformidega, mida on vaja, et riiki edasi lükata.

Poliitikud ei saaks olla vähem passiivsed kui nad praegu on, isegi tema lahkumise järel. Jääb vaid loota, et võib-olla nad siis ärkavad üles ja võtavad oma saatuse endi kätte. EL on üritanud aastaid rahastamise ja oskusteabega vabastada riiki agooniast, kuid tulemused pole olnud ülekaalukad. Inimesed, kes naasta tahavad, ei saa, ning etniline lõhe süveneb sellest tulenevalt üha enam. Läbipaistmatu erastamine ja korruptsioon, trükivabaduse puudumine riigi osades, valitsusväliste organisatsioonide hirmutamise – kõik see heidutab inimesi ning sunnib neid oma riigile selga pöörama.

Poliitilise reformi lõputu arutelu valitses poliitilisel areenil üle kolme aasta, kuni jõuti kokkuleppele äärmiselt ebaolulise eelnõu osas. Sellele vaatamata haaras EL antud kõrrest ning allkirjastas kokkuleppe, nii et lõpuks saaks riigis muid olulisi poliitilisi projekte ettepoole lükata.

Meie siin parlamendis toetame samuti antud sammu ning ootame, et poliitikud kasutaks antud võimaluse ära. Sooviksin veel kord rõhutada, et ainult Bosnia ja Hertsegoviina riik tervikuna võib saada ELi liikmeks. Kes iganes õõnestab selle riigi võimet toimida, ei taha antud eesmärgi saavutamist, mida iganes nad ei ütleks. Seetõttu saan ainult kutsuda regiooni kõiki parlamendiliikmeid lõpuks ometi mõistusele tulema ning rajama oma poliitika oma kodanike heolule.

Jean-Pierre Jouyet, *nõukogu eesistuja*. – (FR) Härra juhataja, volinik, lugupeetud härra Rehn, proua Pack, mu daamid ja härrad, sooviksin alustada tänusõnadega proua Packile raporti kvaliteedi ning äsja öeldu eest, kuna see lubab mul antud raske teema osas palju lühemalt sõna võtta!

Nagu teate, hindab nõukogu kõrgelt Euroopa perspektiivi Lääne-Balkani riikide osas, nagu võin täna kinnitada. Antud liikumine, mis soosib Balkanimaade Euroopa integratsiooni, käivitus pealegi Prantsuse eesistumise algatusel, kes jätkuvalt antud eesmärgi toetab. Liikumine käivitati 2000. aastal, kui Euroopa Liit esimest korda kõik antud riigid kokku Zagrebi tippkohtumisele kogus ning tunnistas nende püüdlust Liiduga ühineda.

Igal Balkani riigil on täna taoline perspektiiv, mis tagab regiooni stabiilsuse ja iga riigi nii poliitilise kui ka majandusliku arengu. Pealegi on antud perspektiivil tähendus, ning eriline tähendus Bosnia ja Hertsegoviina suhtes, mis on regiooni riik, mis – kas mul on tarviski seda teile meenutada? – on kannatanud endise Jugoslaavia lagunemisest tulenevate konfliktide käes enim. Ent täna – nagu välja tõite, proua Pack – on antud

riik valiku ees, kas võtta omaks Euroopa perspektiiv, mis viib riigi nii kaugele kui seda on ühinemine Euroopa Liiduga, või tõmbuda tagurliku natsionalistliku retoorika alusel enesesse.

Sellest tuleneb, et 2008. aasta esimese kvartali jooksul tehtud märkimisväärsed edusammud võimaldasid liidul teha ajaloolise otsuse allkirjastada Bosnia ja Hertsegoviinaga antud stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping. Tegemist oli märgiga, et antud riigi poliitikud olid võimelised tahte ja sihikindlusega jõudma konsensusele ning vajalikud reformid ette võtma. Antud sihikindlust sooviski nõukogu tunnustada antud kokkuleppe allkirjastamisega juunis, siis kui oli täidetud neil tingimust. Meenutan teile antud nelja tingimust: hea koostöö tervikuna endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga; avalik-õigusliku ringhäälingu reform; avaliku halduse parandamine ning politseireformi käivitamine.

Kokkuleppe ja vahekokkuleppe allkirjastamine Luksemburgis 16. juunil kujutas endast iseäranis olulist etappi liidu ning Bosnia ja Hertsegoviina vahelistes suhetes. See peaks andma värske tõuke riigi jõupingutustele liituda Euroopa Liiduga. Tegemist on tõukega, mis tuleks viivitamatult ära kasutada.

Sooviksin teile meenutada, et vahekokkuleppe jõustus 1. juulil. Tegemist on esimese sammuga, kuid ütleksin, et see ei tähenda alguse lõppu. Palju on teha jäänud. Seda ütlesimegi meie ja volinik Rehn, kes on kohal käesolevas täiskogus, riigi ametnikele, kui nendega ÜRO Peassamblees servas ning eesistujakolmiku kohtumise ajal kokku saime.

Kokkuleppe ja Euroopa partnerluse võtmevaldkondades pole meil tarvis ainult konsolideerida tehtud edusamme, vaid ka, nagu rõhutasite, proua Pack, reforme kiirendada. On äärmiselt oluline, et õigusriiki puudutavate reformide, demokraatlikest reeglitest kinnipidamise ja politseireformi puudutavates küsimustes oleks hoog tänasest palju tugevam.

Ärgu öeldagu meile, et Bosnia ja Hertsegoviina poliitikute ja üldsuse vahelise lõhega seoses on probleeme, sest kõik küsitlused näitavad, et Bosnia ja Hertsegoviina elanikkonna Euroopa püüdlused on äärmiselt tugevad. Üle 80% antud elanikkonnast tahab tõesti Euroopa Liiduga liituda. Mis takistab Bosnia ja Hertsegoviina poliitikuid riigi rahva õigusjärgsetele püüdlustele reageerimast?

Omalt poolt, liidu kontekstis, teeme, mida suudame, et antud riiki majanduslikult ja rahaliselt toetada, aidata edusamme teha ning liikuda edasi turvalisuse ning meie paika pandud politseimissioonide abil koos sõjaliste missioonidega politseijõudude poole.

Viimaste liitumiste kogemused – ning siinkohal lõpetan – näitavad, et Euroopa tegevuskavaga seoses tehtud jõupingutused tasuvad ära küll. Sooviksin, et Bosnia ja Hertsegoviina poliitilised juhid mõistaksid järgmist: stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping pakub kindlat alust ning hooba, et saavutada antud riigi sügav pühendumine. Me ei loobu neid aitamast, kuid oleme viinud täide selle, mis meie kohustuseks oli. Selle riigi poliitikute asi on tõeliselt mõista, millised on kohustused, ning neid täita, et tagada ainuke võimalik tee, nimelt murdumatu pühendumus lähedasematele sidemetele Euroopa Liiduga.

ISTUNGI JUHATAJA: Edward McMILLAN-SCOTT

asepresident

Olli Rehn, komisjoni liige. – Härra juhataja, sooviksin kõigepealt tänada Doris Packi oivalise raporti eest! Tervitan võimalust arutleda Bosnia ja Hertsegoviina üle teiega täna, riigi ja selle Euroopa püüdluste jaoks väga otsustaval hetkel.

Stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu (SAA) allkirjastamine läinud juunis oli Bosnia ja Hertsegoviina jaoks oluline samm edasi. Koos viisadialoogi algusega andis see selge signaali riigi inimestele, et nende tulevik on Euroopa Liidus.

ELil oli võimalik SAAle eelmine detsember panna initsiaalid ja juunis allkirja, sest riigi poliitilised juhid võtsid end kokku ning saavutasid konsensuse põhitingimuste, eriti politseireformi osas. See tõendab, et edusamme võib saavutada ning kriise ületada, juhul kui olemas on poliitiline tahe, nagu härra Jouyet õigesti välja tõi.

Ent antud konsensus on nüüdseks kokku varisenud ning reformid on seisatud. Oktoobri kohalike valimiste eelne natsionalistlik retoorika oli antud halvenemise üheks teguriks. Ent riigi poliitilised probleemid on sellest palju sügavamad.

Riigi juhtide seas puuduv ühine nägemus tulevikust ning konsensuse puudumine ELiga seotud reformide osas kahjustavad tõsiselt riigi Euroopa väljavaateid. Samuti on enamikus poliitilistes küsimustes avalik

erimeelsus, samas kui pole mingit tungiva vajaduse tunnetust või vastustust, et ületada antud poliitiline patiseis.

Külastades mõned päevad tagasi Sarajevot, väljendasin ma oma tõsist muret riigi eesistujale. Rõhutasin, et Bosnial ja Hertsegoviinal on nüüd vaja seada oma poliitilise tegevuskava etteotsa ELiga seotud reformid ning hakata tegelema Euroopa partnerluse, sealhulgas riigi ja institutsioonide arendamise, prioriteetidega.

Teie resolutsioon saadab Bosnia ja Hertsegoviina juhtidele tugeva signaali, et liigutaks edasi reformidega ning riik suunataks uuesti teele Euroopa poole.

Sarnaselt peab Bosnia ja Hertsegoviina suutma kõnelda Euroopa integreerumises edusammude tegemiseks ühel häälel. Teine määrav faktor, kas riik suudab ELi integratsiooni teostada, on rahvaloendus. ELi vaatepunktist – nagu kõik teame – on rahvaloendusandmed sotsiaalseks ja majanduslikuks planeerimiseks ning enamiku ühenduse poliitikate tarbeks eluliselt olulised.

Komisjon esitab oma hinnangu olukorra kohta Bosnias ja Hertsegoviinas 5. novembril arenguaruandes. Nagu teiegi, juhime tähelepanu tõsiasjale, et Bosnia ja Hertsegoviina juhid võivad kas tülitsema hakata ning oma naabritest maha jääda või reformiga jätkata ning edasi ELi suunas liikuda.

Teie resolutsioon rõhutab, et kõrge esindaja büroo (OHR) sulgemine ja Euroopa Liidu rolli tugevdamine peaks jääma meie lõppeesmärgiks. Olen nõus.

OHRi tuleviku otsustab rahu tagamise nõukogu, kuid selgelt on Bosnia ja Hertsegoviina huvides jõuda sinnamaale, kus OHRi enam vaja pole, sillutades nõnda teed tugevamale ELi kohalolekule ning riigi ELi perspektiivi teostamisele. Teisisõnu, liikudes oma suhete järgmisse faasi, peab Bosnia ja Hertsegoviina võtma täielikult enda valdusse reformiprotsessi, mis riigi ELi perspektiivi toetab. Tänavu suvel andis SAA allkiri võimaluse, mida ei tohiks raisku lasta. Bosnia ja Hertsegoviina juhtide jaoks on väljakutse saavutada poliitilise konsensuse selline määr, mis on andnud edusamme ELi integreerumisel Lääne-Balkani regioonis. Nad on sellega varem hakkama saanud, seega suudavad nad seda uuesti teha. Loodan, et meie sõnumeid nüüd kuulatakse.

Anna Ibrisagic, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (SV) Härra juhataja, selle aasta juunis allkirjastasid Bosnia ja Hertsegoviina ELiga stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu. Riik astus seega olulise sammu ELi liikmelisuse poole, kuid töö on veel lõpetamisest kaugel. ELi pühendumus ei saa ega pea vähenema usus, et kõik nüüd iseenesest korda läheb. Jääb terve hulk väljakutseid. Põhiseadusreform on rakendamata. Ikka veel on lahendamata riikliku vara küsimus Brčko piirkonnas.

On selgesti väga erinevaid seisukohti, nii Bosnias eneses kui ka rahvusvahelises kogukonnas, selle suhtes, millal ja kuidas kõrge esindaja büroo sulgeda tuleks. Arvan kindlasti, et antud büroo sulgemine ei saa olla omaette eesmärgiks. Pigem peaks olema eesmärgiks, et nõudmised ja tingimused, mida rahu tagamise nõukogu Bosniale kehtestas, täidetakse, nii et oleks võimalik muuta kõrge esindaja büroo ELi eriesindaja bürooks. Selles suhtes, nagu ka seoses rea teiste Bosnia ees seisvate väljakutsetega, on väga oluline, et rahvusvaheline kogukond oleks üksmeelne. Arvata, et Bosnia enese kohalikud erakonnad suudavad näiteks põhiseadusreformi osas kokku leppida on naiivne ja, ütleksin, üdini ohtlik.

Uus põhiseadus peab viima tugeva ja ühtse riigini, et riik suudaks jätkata lähenemist ELile. Kuid poliitiline dialoog Bosnias ei näita huvi selle saavutamise vastu. Sama ohtlik on arvata, et rahvusvahelise kogukonna pühendumus võib väheneda nüüd, kui Bosnia on teinud teatud edusamme ning kui pidevalt vähendatakse rahvusvahelist sõjaväelist kohalolekut. Vastupidi, just nüüd võtab EL endale veelgi rohkem vastutust. Teatavad meetmed, nagu inimeste jaoks välismaal reisimise ja õppimise kergemaks tegemine koos abiga demokraatia arendamisel ja vajalike reformide rakendamisel, on vaid paariks näiteks valdkondades, kus EL saab ja peaks aktiivsemaks muutuma.

Meie pühendumus ning viis, kuidas me Bosnias olukorraga järgmise paari kuu ja aasta jooksul tegeleme, on otsustav mitte ainult Bosnia tuleviku ja turvalisuse, vaid ka regiooni turvalisuse jaoks tervikuna.

Libor Rouček, fraktsiooni PSE nimel. – (CS) Stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping on esimene Bosnia ja Hertsegoviina ning Euroopa Liidu vaheline kõikehõlmav rahvusvaheline leping. Leping peaks hõlbustama ja kiirendama Bosnia ja Hertsegoviina üleminekut täielikult toimivaks õigusriigiks ning täielikult toimivaks majanduseks. Antud lepingu täitmine paneb paika olulised eeltingimused Bosnia ja Hertsegoviina täielikuks ELi liikmelisuseks tulevikus. Kiirus, millega antud leping jõustub, sõltub aga peamiselt Bosnia ja Hertsegoviina kodanike ning nende poliitiliste juhtide ühisest soovist ja valmidusest.

Leping on allkirjastatud Bosnia ja Hertsegoviinaga tervikuna, mitte eraldi selle olemiga. Kui Bosnia ja Hertsegoviina peaks ühel päeval Euroopa Liidu liikmeks saama, on mõlema olemi ja kõigi kolme rühma huvides teha koostööd, et luua ühendatud ja nõuetekohaselt toimiv riik. Bosnialaste, serblaste ja horvaatlaste ühendatud jõud peaksid seega taotlema nende peamiste erakondade kaudu riigi haldamise tugevdamist kõikidel tasanditel. Antud protsessi üheks oluliseks osaks on tulevase institutsionaalse korralduse küsimus. Rahvusvaheline kogukond, sealhulgas ELi esindajad, saavad siin abikäe ulatada. Igasugune institutsionaalne korralduse peab olema aga Bosnia ja Hertsegoviina kodanike vahelise vabatahtliku kokkuleppe tulemus. Minu arvates on samuti oluline, et ühinemisprotsess võtaks arvesse riigi majandustulemusi. Siin on vaja ka koostööd mõlema olemi vahel, et luua tervele Bosnia ja Hertsegoviinale ühine siseturg. On kujuteldamatu olukord, kus riik taotleb liikmelisust ühisel Euroopa turul, samas kui selle enda turg on jätkuvalt killustatud. Sooviksin lõpetada, avaldades, et hindan Doris Packi raportit ning kutsun ELi liikmesriike üles antud lepingut kiiresti ratifitseerima.

Jules Maaten, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (NL) Härra juhataja, volinik, härra nõukogu eesistuja, homme hääletame resolutsiooni üle võtta vastu ELi ning Bosnia ja Hertsegoviina vaheline stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping. Kuna mu fraktsioon toetab lepingut, tahame selle kasutamist, tagamaks, et riigis toimuksid reformid ning kaasajastataks üsna palju üliolulisi valdkondi.

Bosnia pole ELi liikmelisuseks valmis, mitte kaugeltki. Valitsuskorra ja pädevuse osas on jäänud Bosnias palju teha. Samuti peaks rohkem tähelepanu pöörama sõjakurjategijate otsimisele ja kohtu ette toomisele ning korruptsiooni ja rahvusvahelise kuritegevuse vastu võitlemisele. Kõige rohkem, nagu siin mitu korda on öeldud, on tõesti vaja käsile võtta sisestruktuurid, bürokraatia ja sisemine koostöö.

Pean tunnistama, et hiljutisel külaskäigul Sarajevosse olin ma täielikult šokeeritud sellest, et riigis puudub poliitikute poolne vastutus. Volinik puudutas seda varem ning proua Pack pühendas antud momendile oma oivalises raportis palju tähelepanu.

Jääb mulje, et kõiki seda riiki vaevavaid probleeme põhjustab väline maailm, mistõttu peaksid kõik lahendused tulema samuti välisest maailmast. Justkui see sisemine lauatenнис mäng, mida seal erinevatel tasanditel ja erinevates mõõtmetes mängitakse, oleks välise maailma süü ning just meie peaksime selle lahendama. Nii aga asi ei käi. Pole ainult meie huvides suunata Bosnia ja Hertsegoviina uuesti otsa peale, et see meile teel Euroopa saatuse poole vastu tuleks, see on ka Bosnia huvides.

See, mis näis positiivne ja mille kohta eraldi sõna tahan võtta, on igasuguste ettevõtjate, suurte ja väikeste ettevõtete jõupingutused, kes üritavad seal majanduslikult midagi käima panna, olgugi et see tehakse nende jaoks siseturu puudumise tõttu väga raskeks. Need on valitsusvälised organisatsioonid, kes annavad endast kõik ja teevad head, ning iseäranis oluline on Euroopa panus selles riigis: Euroopa sealolevad väed; kõrge esindaja ning, mitte vähem olulisemana, komisjoni tehtav töö. Arvan, et komisjon teeb seal head tööd hea ning tänu sellele olen ma uhkusega eurooplane.

Gisela Kallenbach, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Härra juhataja, kõigepealt tänan raportööri tavapäraselt oivalise koostöö eest! Antud resolutsioon peaks saatma meie partnereile Bosnias ja Hertsegoviinas tugeva signaali, selge fraktsiooniülese „jah“ ELi integratsiooniprotsessi jätkamisele, tehtud edusammude selgele tunnustamisele, kuid selge „ei“ täiendavatele natsionalistlikele või isegi separatistlikele suundumustele, millega ametnikud oma seisukohta kaitsevad ning mille tõttu inimesed kannatavad.

Tõsised naasmisprogrammid on pikki aastaid on olnud kokkulepitud ainult paberil. Tegelik ja poliitiline tahe neid praktikas rakendada on üsna alaarenenud. Õigus ja võimalus naasta, lepitusprojektid ning sõjakuritegude kohtu alla andmine kõikidel tasanditel on antud Euroopa osas aluseelduseks loodetud rahulikule demokraatlikule õigusriigi arengule. Otsustamise aluseks on Daytoni leppe asendamine põhiseadusega, mis ei koorunud erakonnajuhtide vahel, vaid selle võtsid vastu Bosnia ja Hertsegoviina demokraatlikult valitud parlamendi liikmed kodanikuühiskonda kaasates.

Mul on komisjonile palve: jätke sissekäidud rada ja olge võimalikult paindlikud, nii et ELi rahalisi vahendeid saaks kasutada tõhusamalt ning sihistatumalt. Lubage mul lõpuks veel kord liikmesriikide poole pöörduda: ratifitseerige stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping võimalikult kiiresti, et tõestada oma usaldatavus.

Ryszard Czarnecki, *fraktsiooni UEN nimel.* – (PL) Härra juhataja, meie kohus on kiirendada Bosnia ja Hertsegoviina liitumist Euroopa Liiduga. Euroopa Liit peaks tundma ja võtma enda kanda süü vaikimise, hääbiväärse või ebapiisava tegutsemise või täieliku tegevusetuse eest, kui 1990. aastatel Balkanimaades, sealhulgas Bosnias ja Hertsegoviinas, verd valati ning tuhanded inimesed elud kaotasid. Seetõttu on meil tarvis täna Bosniat ja Hertsegoviinat aidata ning teha tema liikumine liidu poole kergemaks, teades samal

ajal, et tee Brüsselisse on ülesmäge ning ei ole majanduslikult ega riiklikult lihtne. Me ei peaks Sarajevot heidutama, vaid peaksime samal ajal jälgima sealseid ametivõime. Näidakem Bosnia sõidukile rohelist tuld. Lootkem, et Bosnial ei juhtu tee peal õnnetust ning meie kui liit ei peaks määrama trahvipunkte, ning arme otsusta ette, kas Brüsselisse jõudev sõiduk on sama, mis teele asus. Andkem seal elavatele inimestele õigus oma tuleviku üle otsustada!

Erik Meijer, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (NL) Härra juhataja, 16 aastat pärast Jugoslaavia kokkuvarisemist on Bosnia ja Hertsegoviina ikka veel välismaise ülevaataja ning välismaise sõjalise kohaloluga protektoraat. Kolme rahva ning nende peamiste erakondade vahel pole üksmeelt edaspidise valitsusstruktuuri üle. Kõik Euroopa Liidu jõupingutused seda liiki struktuuri kehtestada on luhtunud ning luhtuvad edaspidi. Serblased, horvaadid ja bosnialased peavad leidma oma tee. Kõigil, kes antud taskumõõtmets Jugoslaaviat koost hoida soovivad, on vaja föderaalset või konföderaalset lahendusi, kus kõik kolm rahvast on võrdväärsed ning vastutavad ise valitsuse ja oma alade eest.

Minu fraktsioon toetab assotsieerimislepingut, mille meie arvates oleks pidanud kinnitama palju varem ning haldusreformi nõudmiseta. Välisasjade komisjonis on minu fraktsioon esitanud muudatusettepanekud, et otsida pikaajalisi lahendusi, mida iga haldusüksus kannab, ning siseturu kaitsmist. See tagab Euroopa Liidu kiire eemaldumise kõikidest siseriiklikest valdkondadest. Enamus lükkas antud lahendused tagasi ning soovib jääda Bosniasse. See tähendab kahjuks, et mu fraktsioonil pole võimalik Packi raporti lõpptulemust toetada.

Bastiaan Belder, *fraktsiooni IND/DEM nimel*. – (NL) Härra juhataja, lubage mul alustada üldise märkusega. Kaks Hollandi parteid, keda esindan, pooldavad väga Bosnia ja Hertsegoviinale Euroopa väljavaadet.

Mul on nõukogule ja komisjonile kaks küsimust. Läänud pühapäeval ilmus Hollandi ajakirjanduses artikkel ärevusttekitava pealkirjaga: „Bosnia on kohe plahvatamas“. Artikkel oli intervjuu asjadesse pühendatud inimesega, ehtsa autoriteediga Bosnia olukorra alal. Küsisin nõukogult ja komisjonilt, kas nad nõustuvad antud hääresignaaliga, et Bosnia on tegelikult kohe plahvatamas, seda samuti selles riigis laialt levinud relvade valdamise tõttu.

Teine tähelepanek, mida teha soovin, on minu arvates tõsisemgi. Olen mõnda aega lugenud salafismi ja moslemi radikalismi nähtuse kohta Bosnias ja Hertsegoviinas, mida toetavad teaduslikud uuringud, sealhulgas minu riigi uuringud. Küsisin nõukogult ja komisjonilt, kuidas nad näevad Bosniat Balkanimaade ja Euroopa radikaalsete moslemite varjupaiga ning tegevusbaasina. Asjatundjad väidavad, et Euroopa institutsioonid lihtsalt eiravad antud tõsist probleemi. Seetõttu on nõutav ettevaatlikkus. See, mida teilt teada sooviksin, on see, kuidas te antud probleemi näete. See on lõppude lõpuks üsna tõsine: Bosnia on kohe liitumas ja antud radikaalsete moslemitega... Sisemiselt, väliselt, samuti aktiivsetena ELi liikmesriikides, sealhulgas Austrias, Madalamaades, Skandinaavias – me ei peaks seda kergekäeliselt võtma. Oleksin tänulik, kui te reageeriksite sellele.

Philip Claeys (NI). – (NL) Härra juhataja, arvan, et peaksime rakendama äärmist ettevaatlikust ning kaaluma uuesti, kas on arukas pakkuda Bosniale ja Hertsegoviinale ELi liikmelisuse väljavaadet. Hetk tagasi toodi välja, et paljud tingimused on veel täitmata.

Olgugi et see on enesestmõistetav, sooviksin mainida islami fundamentalismi kasvu probleemi Bosnias. On muutumas üha selgemaks, et salafistide võrgustikke arendatakse Saudi Araabiast tuleva rahalise ja logistilise abiga. Antud võrgustikud ei kujuta üksinda rahule riigis eneses ohtu, vaid nad panevad kaalule ka terve Euroopa ohutuse.

Seetõttu sooviksin toetada härra Belderi tõstatatud küsimusi. Kas nõukogu ja komisjon palun reageeriks meetmetele, mida rakendatakse, et ennetada Euroopa Liidu võimalike terroristide võrgustike levimise probleemi?

Hubert Pirker (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, härra nõukogu eesistuja, volinik, assotsieerimislepingu sõlmimine on kahtlemata hea asi mõlemale poolele, nii Euroopa Liidule kui ka Bosniale ja Hertsegoviinale, kuid ainult teatud tingimustel. Nimelt juhul, kui see ratifitseeritakse kiiresti ja, mis on kõige olulisem, kui reformide – eriti Bosnia ja Hertsegoviina ning poliitilise otsustamisprotsessi – rakendamine kiiresti kinnistub.

Teame kõik, et Daytoni leping on toonud ühelt poolt rahu, kuid teiselt poolt loonud aga väga keeruka erinevate valitsuste ja parlamentidega struktuuri ning on jälle võtnud arvesse rahvust. Teisisõnu on järjekordselt kümme kantonit ning vaja on umbes 13 siseministrit, et antud riigis varjupaigaseadus vastu võtta. Keerukuse mõttes saaks poliitiline protsess tõenäoliselt kannatada.

Raskused ilmnesid politsei reformi ajal. Kulus aastaid, et eemaldada barjääre ning jõuda antud politseireformide rakendamise sisuni ühe eeltingimusena. Minu jaoks tähendab see, et Bosnial ja Hertsegoviinal peab tekkima tahe teha koostööd seni kehtinud piiridest enam ning kõikidel tasanditel reforme rakendada.

Politseireformi järel on meil nüüd võimalus Bosnias ja Hertsegoviinas rakendada tõelisi piirikaitse ettevaatusabinõusid, otsustada viisakorralduse üle ning koordineerida senisest paremini võitlust organiseeritud kuritegevuse ning uimastite ja inimestega kauplemise vastu.

Turvalisus ja ohutus on eluliselt olulised, et kodanikud saaksid Bosnia ja Hertsegoviina riiki usaldada. Seetõttu, minu arvates, on Bosnial ja Hertsegoviinal vaja ületada sisebarjäärid, mis ikka veel olemas on. Euroopa Liit on näidanud assotsieerimislepinguga, et see oli ja on valmis aitama, kuid tegelikud edusammud peavad tulema riigist enesest.

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Härra juhataja, esiteks sooviksin avaldada südamest tänu proua Doris Packile raporti ning eelkõige pühendumuse eest! Sooviksin ka lükata tagasi osade parlamendiliikmete süüdistused, et Bosnial ja Hertsegoviinat nähakse üksnes väidetavate või tegelike islami terroristide võrgustike seisukohast. See on absoluutselt ebaõiglane ning samuti kõnekas, et meie kaasparlamendiliige, kes küsis komisjonilt, mida selles suhtes ette võtta saab, on juba istungisaalist lahkunud. See näitab, kuivõrd tõsiselt antud probleemi võetakse.

Volinik Rehn on samuti öelnud, et Balkani riikidele võib olla 2009. aasta olla otsustav. Makedoonia alustab loodetavasti läbirääkimisi, Horvaatia lõpetab loodetavasti läbirääkimised, Montenegro, Serbia ja võib-olla isegi Albaania saavutavad kandidaadistaatuse. Küsime endilt, mis saab siis Bosniast ja Hertsegoviinast? Oleks tõeliselt kahju paljudest pühendunud inimestest antud riigis, kui sellele ei antaks siin võimalust, et teha hüpe edasi.

Sooviksin rõhutada seda, mida ütles proua Pack: „Tuleb luua riigi suutlikkus toimida”. Nagu osad lugupeetud parlamendiliikmed juba öelnud on, ei tohi härra Dodik ega härra Silajdžić ega keegi teine võtta riiki pantvangi. Lähtekohaks, sealhulgas olemite osas, peab olema *status quo*, kuid tuleb rakendada reforme. Tuleb luua eeldused selleks, et riik oleks võimeline Euroopa Liiduga ühinema, millega seoses on enesestmõistetav, et ainult terve riik saab Euroopa Liiduga ühineda.

Mis puudutab kõrget esindajat, saan juba öelduga vaid nõustuda. Küsimus pole selles, et riik ei vajaks kedagi, kes sisuliselt hoolitseb riigi ühinemisettevalmistuste eest, kuid tõenäoliselt ei saa antud ülesannet täita kõrge esindaja, vaid Euroopa eriesindaja peaks ta välja vahetama. See on ülesanne Euroopa Liidule, kes peab seda täitma käesoleva parlamendi – konkreetselt Doris Packi ja teiste jätkuvalt antud riigile pühendujate – toega. Varsti näeme, et antud riigil on samuti võimalus ühineda Euroopa Liiduga.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Põgenike naasmine on otsustava tähtsusega kõikidele Lääne-Balkani riikidele, seega avaldan siiralt tuge raportööri ja Anna Ibrisagici muudatusettepanekute põgenike naasmise kohta Posavina piirkonda.

Sama käib põgenike naasmise kohta kõikidest kogukondadest Bosnia ja Hertsegoviina teistesse piirkondadesse.

Kui meie pöördumisi ja jõupingutusi saadab edu, võime nõuda ka täiendavaid meetmeid ning iseäranis investeerimist töökohtade loomisse.

– Liiga tihti naasevad põgenikud ja riigisiselt ümberasustatud isikud ainult ühel eesmärgil: et vara maha müüa ning mujale minna. Nad lahkuvad ka seetõttu, et neil pole piisavat tervisekaitset ega pensione ning naasmise paikades on pingelised poliitilised tingimused. Nad lahkuvad ka politsei depolitiseerimise ja reformimise viibimise ning üldise turvalisuse puudumise tõttu.

Sõjakurjategude eest vastutajad tuleb eemaldada ja neil tuleb keelata politseis töötamine. Siit ka ALDE algatus kuulutada 11. juuli rahvusvaheliseks Srebrenica genotsiidi ohvrite mälestamispäevaks. Teksti projekti andis läinud nädalal üle ühingu „Srebrenica ja Zepa emad” juhataja. See on midagi, mida meil nende kergenduseks tõesti vaja on.

Johannes Lebech (ALDE). – (DA) Härra juhataja, volinik, härra Jouyet, näen Bosnia tulevikku Euroopas. Rahu ja stabiilsuse rajamine antud riigis peab õnnestuma, ja õnnestub, kui selle saavutamiseks on ühendatud sajandeid ajalugu. Ent pikk tee on käia. Tihti on aga hea alustada praktilistest täiendustest ning koostööst seoses üsna üldiste ja praktiliste argiprobleemidega, nagu näiteks kaubandus, politseijõudude struktuur, energiavarustus ning eriti paljudele riigisiselt ümberasustatud isikutele uuesti kodu andmine. Seetõttu on oluline investeerida noortes. Neile tuleb anda usk antud riigi tulevikku. On vaja tagada head

haridusvõimalused, sealhulgas praktilised ning hariduslikud rakendusvõimalused nii olemasolevates ELi liikmesriikides kui ka naaberriikides. Arvan, et on oluline, et Lääne-Balkani noored näeksid end eurooplastena, sest just piirkonna tuleviku lahendus on just Euroopa kontekstis. ELi seisukohast peame olema valmis soodustama antud protsessi ning kordama, et vaatepunkt, millest seda nägema peab, on Euroopa Liidu liikmelisus. Stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping on vahend, mida kasutada teel sinna. Ent Bosnia elanikkond ja poliitikutud peavad olema aktiivsed ning positiivsed kaasmängijad, et meie ühine lootus ja nägemus edu saavutaksid.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, sooviksin ühineda arvukate tänuõnadega, mida paljud parlamendiliikmed juba väga õigustatult raportöörile, Doris Packile avaldanud on. Meil on tema, kes loodetavasti ei raiska aega ja jõupingutusi, ning kes antud valdkonda investeerib tõelistelt palju aega ja jõupingutusi. Rõõmustan koos tema ning nendega, kes on samuti õelnud, et on olnud edusamme, sealhulgas politsei koostöö valdkonnas. See on oluline, et tegelik elu saaks sündmuskohal kulgeda mõistlikul moel.

Sellest hoolimata arvan, et peame jätkuvalt juhtima oma vastaspoolte tähelepanu Bosnias ja Hertsegoviinas sellele, et nad isiklikult, ja nende pool, peavad tegema palju, isegi enam, kui juba paljudes valdkondades tehakse. Sisekoostöö ja valmidus alustada sisekoostööd rahvusrühmade vahel on midagi, mida peame alaliselt nõudma. Me ei taha, et kõik üritaks oma teed minna. Lääne-Balkanis on samuti oluline regionaalsesse koostöösse kaasamine.

Pierre Pribetich (PSE). – (FR) Härra juhataja, nad elasid kõik Euroopa ühes kõige kosmopoliitsemas linnas, Sarajevos. Sarajevo oli sellel ajal avatud Bosnia sümbol, kus elasid moslemid, serblased ja horvaadid.

Vahepeal andis sõgeda löögi natsionalism, mõrvates massiliselt mehi ja naisi ning hävitades valimatult kultuurisümboleid, nagu Sarajevo raamatukogu, mis on niivõrd rikas raamatukogu ja inimkonna hulluse ohver. See oli väga ammu – 16 aastat tagasi.

Kui endale antud traagiliste sündmuste meenutamist luban, siis selleks, et hinnata tehtud edusamme, see tähendab, et näidata perspektiivis antud pikka teed stabiliseerimis- ja assotsieerimislepinguni. Kõigil peaks seetõttu antud olukorra üle hea meel olema. Tõsi, selles riigis on jätkuvalt 2500 Eurofori sõdurit. Tõsi, riigis, mis lähtub endiselt teise kogukonna poliitilise domineerimise hirm, on 5. oktoobri omavalitsuste valimiste tulemus natsionalistlike parteide järjekordseks peegelduseks.

Ent tänase pärastlõuna žest peegeldab Euroopa Parlamendi poolt kindlustunnet ja tulevikku, et leevendada pingeid, taasavastatud kultuurilist mitmekesisust ning valmidust tunnistada taolist kultuurilist mitmekesisust esindavaid rahvaid. Just seda sõnumit lootusest peame täna mees pidama, sest ärme unusta siin täiskogus president Mitterrandi öeldud sõnu: „Natsionalism on sõda“.

Metin Kazak (ALDE). – (FR) Härra juhataja, daamid ja härrad, tervitan antud lepingu allkirjastamist, sest see aitab kaasa mitte ainult antud konkreetse riigi, vaid ka Balkanimaade poliitilisele ja majanduslikule stabiilsusele tervikuna. Bosnia ja Hertsegoviina on ületanud metsiku rahvustevahelise sõja, samas kui Bulgaariat on mainitud Balkanimaades näitena kodanikuühiskonna ülesnäidatud arukusest, arukusest, mille tegi võimalikuks lepitus. Hariduse roll pole tähtsusetu. Seega on vajalik, et Bosnia ametivõimud keskenduksid rahu õpetamisele. Lisaks peavad nad soodustama kultuuride- ja usundite vahelist dialoogi, et ennetada konflikte põgenike, inimeste vahel, kes naasevad oma riiki ja kohalikku elanikkonda.

Töötust tuleb vähendada selle abil, et suuremat tähtsust omistataks koolitusprogrammidele ja noorte seas pöörataks ajude äravool ümber. Regionaalne koostöö on riigi integreerumisel Euroopa struktuuridega äärmiselt oluline. Prioriteediks peab olema infrastruktuuri parandamine. Arvan, et vabakaubandusala rajamine võib tuua kasu ning võib valmistada riiki ette Euroopa standardite kasutuselevõtu suhtes.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Hiljuti viibisin mõnda aega Kosovos ning sooviksin juhtida teie tähelepanu selle riigi ning Bosnia ja Hertsegoviina vahelise olukorra paralleelidele. Nagu teame, Euroopa Liit ja liikmesriikide enamus tunnustas Kosovo iseseisvust, kuid olukord selles riigis on eriti raske, eriti põhjaosas. Seal on kerkinud esile paralleelsed struktuurid ning antud tingimused ei võimalda korrakaitsejõududel tegutseda. Räägitakse ühe enam Kosovo võimalikust jagamisest. Sooviksin küsida nii ministrilt kui ka volinikult: kas taoline olukord Kosovos ei kajasta olukorda Bosnias ja Hertsegoviinas? Kui meil ebaõnnestuks killustunud riigimudeli kokkuliimimine Bosnias ja Hertsegoviinas, mida oleks Euroopa Liit sel juhul valmis tegema?

Gisela Kallenbach (Verts/ALE). – (DE) Härra juhataja, sooviksin kasutada võimalust esitada volinik Rehnile veel üks küsimus. Kas teataksite meie palun demilitariseerimise ja disarmeerimise ning relvade ülejäägi seadusliku hävitamise rahastamise seisu?

Jean-Pierre Jouyet, nõukogu eesistuja. – (FR) Härra juhataja, lugupeetud härra McMillan-Scott, volinik Rehn, daamid ja härrad, suur tänu selle rikkaliku ja huvitava arutelu eest! Sooviksin tänada veel kord proua Packi, kes on osutunud väga aktiivseks, kellel on väga tugevad teadmised regioonist, kes viibib alati sündmuskohal, kes on kuulanud enim seda, mis kohalikel juhtidel öelda on – seetõttu vajame tema koostööd – ning kes osaleb vastastikuse lähenemise teostamises koos Euroopa Liiduga, ent tegemata väärtuste osas mõõndusi.

Nagu temagi, tunneb nõukogu muret – nagu enne ütlesin – poliitilise olukorra pärast Bosnias ja Hertsegoviinas, nagu seda mitmed sõnavõtjad kirjeldanud on. Antud riik – nagu rõhutasite – on ristteel ning sattunud vaidlusse riigi ja organite vaheliste suhete osas ning tee osas, mis viib Euroopa Liitu, nagu ma ütlesin. Selle juhid peavad võtma endale täieliku vastutuse riigi arengu suhtes ning tagama niiviisi, et koondataks terve regiooni stabiliseerimine.

Sellest kõigest hoolimata vastan mulle esitatud küsimusele ning vastus on, et julgeolekut puudutav olukord on jätkuvalt rahulik. Ei Kosovo iseseisvus ega härra Karadzici arreteerimine ei ole põhjustanud riigis rahutusi. 5. oktoobri omavalitsuste tähtpäeva möödumisega peab Euroopa Liit nüüdsest survet avaldama, nii et Bosnia ja Hertsegoviina keskenduks oma Euroopa tegevuskavale.

Härra Swobodal oli täielikult õigus vastuses pinnapealsete võrdluste suhtes, mis tehti terrorismihirmude ning Bosnia ja Hertsegoviina mitmerahvuselise iseloomu vahel. Viimane on just see, mis teeb antud riigi rikkaks ning võiks olla panuseks Euroopa Liitu. Tulevikku vaadates peame olema ettevaatlikud, et ennetada mõistaandmisi, et Euroopa Liit on Bosnia ja Hertsegoviina hülganud. Sooviksin antud küsimuses rahustada härra Czarneckit: Euroopa Liit peab tegema otsuse kõrge esindaja büroo tuleviku kohta teadmise, et me ei soovi ei tingimusteta enneaegset sulgemist ega antud büroo kunstlikku pikendamist.

EUFOR-Althea sõjalise operatsiooni küsimuses ei saa me seda lõpmatult pikendada. Liidul tuleb antud operatsioon ümber kujundada ning välisministrid peavad seda nõukogus 10. novembril arutama.

Kokkuvõtteks ning vastusena mitmele sõnavõtjale sooviksin öelda, et Bosnia ja Hertsegoviina olukord tuleb asetada regionaalsesse raamistikku. Meie eesmärk on kogu regioonil võimaldada liikuda edasi Euroopa Liiduga vastastikuse lähenemise suunas. Selles suhtes tuleb nii mõnedki positiivsed arengud esile tõsta.

Tõsiasi, et Horvaatia on alustanud läbirääkimiste aktiivset faasi, on hea. Tõsiasi, et Serbias on meil esimest korda valitsus, mis on pühendunud Euroopa Liiduga lähedasemate sidemete loomisele, ning et härra Karadzici arreteerimisega on see töötanud oma pühendumust, on üleni positiivne element, mida tuleb kiita.

Bosnia juhid peavad olema ettevaatlikud, et nad ei jääks kõrvale antud arengust, mõeldes ainult möödunud sõdade päritud arvete klaarimisele. Nagu härra McMillan-Scott, mäletan ka mina sõnavõttu, millega François Mitterrand siin täiskogus esines. Ka mina mäletan tema sõnu, kuid oluline on tegelikult antud konfliktidest edasi minna samade põhimõtete nimel, mida president Mitterrand sel ajal rõhutas.

Kokkuvõtteks pole Euroopa Liidu soovitud reformide eesmärk mitte ainult võimaldada antud riigil luua Euroopa Liiduga lähedasemaid sidemeid, vaid eelkõige tagada terve elanikkonna kasusaamine edusammudest, mida me soodustada püüame. Nõustun täielikult härra Maateniga. On selge, et saame olla uhked selle üle, et oleme eurooplased, uhked selle üle, mida komisjon ja muud institutsioonid teevad, aidates Bosniat ja Hertsegoviinat ainsal mingisugusegi sisuga teel, see tähendab, teel vastastikuse lähenemise poole, kooskõlas väärtuste ja Euroopa Liiduga!

Olli Rehn, komisjoni liige. – Härra juhataja, esiteks sooviksin tänada teid väga sisuka ja vastutustundliku arutelu eest Bosnia ja Hertsegoviina poliitilise olukorra üle! Tahan samuti tänada teid laia ning tugeva toe eest riigiga stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu sõlmimisel! See on tõesti Bosnia ja Hertsegoviina majandusliku arengu ja poliitilise stabiilsuse, lisaks ka Euroopa eesmärkide, jaoks oluline.

Oli kaks küsimust, mis kerkisid täna arutelul eriti esile. Esimene neist on seadus ning selle tähtsus anda tuge tervele ühiskonnale ja majandusele. Õigusriik ning õiguskindlus on Euroopa mudeli nurgakivideks. Kahjuks on see täna Bosnia ja Hertsegoviina ahilleuse kand.

Vaatamata teatud edusammudele, mida tunnustame, on riigis jätkuvalt tõsiseks mureks organiseeritud kuritegevus ning korruptsioon ja nende väljakutsetega peaks kiiremas korras tegelema hakkama.

Teiseks, me kõik teame, et põhiseadusreform on nii vajalik kui ka tundlik. Komisjoni poolt võin öelda, et kujutleme põhiseaduslikku evolutsiooni, mitte revolutsiooni, mida saaks teha, ja peaks tegema, pidades kinni Daytoni/Pariisi rahulepingust. Komisjonil pole Bosnias ja Hertsegoviinas plaani viia läbi teatavat liiki põhiseadusreform, kuid samal ajal oleme Euroopa Liiduna kindlasti sidusrühmaks.

Oleme selles mõttes kõik antud põhiseadusreformis sidusrühmaks, et täiesti oluline on, et Bosnia ja Hertsegoviina saaks kõneleda Euroopa Liiduga ning Euroopa Liidus ühel häälel kui tulevane liikmesriik, kandidaatriik, ning riigil on vaja tõhusat ja toimivat riigi- ja institutsionaalset struktuuri, mis on võimeline kogu riigis rakendama ja jõustama Euroopa seadusi ning eeskirju. See on see, mida riigi kodanikud tahavad ja mida nad väärivad.

On riigi poliitiliste juhtide ja kodanike otsustada, missugust põhiseadust nad tahavad, kuid võin teile kinnitada, et komisjon on valmis põhiseadusreformi abistama nii seaduse kui ka põhiseaduse asjatundlikkuse ning rahalise abiga.

Kokkuvõtvalt on täna Bosnial ja Hertsegoviinal tarvis kiiremas korras ületada praegune poliitiline patiseis, et liikuda tõsiselt Euroopa Liidu poole. Me ei saa seda nende asemel teha, kuid saame anda mõista riigi kodanikele ja juhtidele, et tahame ja ootame, et neid saadab edu, ning et toetame neid antud vahemikus. Seetõttu jätkame komisjoniga tööd eesistumise, Javier Solana, Euroopa Parlamendi ja kõikide teiste partnerite ning sidusrühmadega, et tugevdada meie kaasatust, nii et järgmine, 2009. aasta, võiks olla siiski kõigele vaatamata aasta, mil Lääne-Balkan ning ka Bosnia ja Hertsegoviina teevad edusamme Euroopa Liidu suunas.

Doris Pack, raportöör. – (DE) Härra juhataja, härra nõukogu eesistuja, volinik, sooviksin öelda kaasliikmele, keda enam siin pole, ja ehk ka härra Belderile, et peaksime olema siinkohal ettevaatlikud. Me ei tohiks terrorismiohtu Bosnia ja Hertsegoviinaga lokaliseerida. On võimalik ka üle pingutada, kuid antud liialdus ainult annab ekstremistidele ja natsionalistidele eelise. Mäletan, et just seda liiki liialdus viis härra Milosevici samasse suunda, kuhu ta viis kõik muu. Peame seda meeles pidama.

Tee ELini nõuab muuseas otsustavat võitlust korruptsiooni, organiseeritud kuritegevusega, erastamisel läbipaistvuse eest ning ühise turu, sealhulgas energiaturu, loomise eest. Ainult poliitikud, kes seda tegelikult tahavad ja vastavalt toimivad, väärivad oma kodanike ning Euroopa Liidu usaldust. Peaksime teistele aeg-ajalt punast kaarti näitama. See on ainuke asi, millest nad seal aru saavad.

Mõnikord näen õudusega, et Bosnia ja Hertsegoviina valib ristteel, mida volinik Rehn kirjeldas, tee isolatsiooni suunas. Bosnia ja Hertsegoviina naaberriigid – nagu Hannes Swoboda ütles – saavutavad tõenäoliselt kiiremini sihi, mistõttu ongi meie ülesanne aidata jätkuvalt leida Bosnia ja Hertsegoviinal õige tee ning seejärel Euroopa Liiduga liituda, juhul kui tingimused täidetud on. Bosnia ja Hertsegoviina stabiilsus, mis asub Euroopa Liidu keskmes, on ka meie stabiilsus.

Mõnikord soovin, et poliitikutel oleks Bosnias ja Hertsegoviinas sama palju unetuid öid kui minul, kui nad oma riigi peale mõtlevad. Ehk teeks nad siis paremat tööd.

Juhataja. – Olen saanud ühe ettepaneku võtta vastu päevakorda esitatud resolutsioon⁽¹⁾ vastavalt kodukorra artikli 103 lõikele 2.

Arutelu lõpetati.

Hääletus toimub neljapäeval, 23. oktoobril 2008.

Kirjalikud avaldused (artikkel 142)

Dragoș Florin David (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Sooviksin kõigepealt õnnitled proua Packi kõike muud kui kerge ülesande, antud resolutsiooniprojekti koostamisel tehtud jõupingutuste eest! Stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ühel pool ning Bosnia ja Hertsegoviinaga teiselt poolt, näitab ELi sihikindlust Balkani regioonis olulise rolli etendamise jätkamisel, aidates kaasa regiooni poliitilisele, majanduslikule ja sotsiaalsele stabiilsusele.

Antud leping pakub Bosniale ja Hertsegoviinale uut väljavaadet majandusarenguks ning eriti uusi võimalusi Euroopa integratsiooniks, pakkudes regioonile mitte ainult stabiilsust, vaid avades ka majandusvõimalusi, mis märgib suuremat sammu Euroopa turu integreerumise suunas.

⁽¹⁾ Vt protokoll.

Tunne Kelam (PPE-DE), kirjalikult. – Tervitan hiljutist stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu sõlmimist Bosnia ja Hertsegoviinaga. ELi laienemine Lääne-Balkanisse on järjekordne ülioluline samm Euroopa ühendamisel ning kindlustamisel, et mineviku vägivallalaenemisi regioonis ei korrata.

Seetõttu soovitan tungivalt Bosnia ja Hertsegoviina ametivõimudel rakendada reforme järjekindlalt ja läbipaistvalt, et tagada ELiga kiire integreerumine.

Täheldan murega teatud regionaalsete poliitikute katseid riiki destabiliseerida ning kutsun ELi näitama üles oma poliitilist tahet ning pühendumust Bosnia ja Hertsegoviina ees, et ennetada rahvus- või usupõhiseid konflikte.

Võttes arvesse, et ELi viisa hankimine kujutab endast Bosnia ja Hertsegoviina kodanikele ikka veel probleemi, kutsun komisjoni üles jätkama dialoogi ning tegema kõikvõimalikku, et rakendada tegevuskavasid eesmärgiga kehtestada Bosnia ja Hertsegoviinaga viisavaba režiim nii pea kui võimalik. Teen ettepaneku, et liikmesriigid vähendaks viisataotlemisel bürokraatlikud tõkked miinimumini ning kehtestaks õpilastele ja kodanikuühiskonna osalistele viisade andmiseks lihtsustatud süsteemi.

Dumitru Oprea (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Mainides Bosniat, räägitakse tegelikult järjekordsest leheküljest kaua kannatanud Balkani poolsaare ajaloost. Bosnia sõda hävitas üle 75% riigist, põhjustas üle 200 000 inimese surma ning selle tulemusel oli 1,8 miljonit põgenikku.

ELiga stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu sõlmimine on toimunud 13 aastat pärast sõja lõppu. „Leping tagab Bosnia ja Hertsegoviina kodanikele avatud ukse õitsvasse tulevikku, samal ajal kutsub Bosnia poliitikuid üles jätma möödanik selja taha ning liikuma edasi,“ ütles kunagi Sven Alkalaj, riigi välisminister. Neil on kahtlemata midagi, mille pärast edasi liikuda. Mõelge vaid Sarajevole, kunagisele 1984. aasta taliolümpiamängude korraldajale, UNESCO maailmapärandi loendisse arvatud vanale Mostari sillale, Kravica kosele, Sutjeski rahvuspargile või Jahorina ja Bjelšanica mägedele, kus toimus osa olümpiamängudest – nii palju kohti, mis kutsub Bosniasse ja Hertsegoviinasse reisima. Tegemist on aga riigiga, mis peab muu seas kiirendama oma riigireformi ning mittediskrimineerivat juurdepääsu haridusele.

ISTUNGI JUHATAJA: Diana WALLIS

asepresident

13. Infotund (küsimused komisjonile)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on infotund (B6-0475/2008).

Komisjonile esitati järgmised küsimused.

I osa

Küsimus nr 40, esitaja **Armando França** (H-0733/08)

Teema: Uimastitevastase võitluse strateegia

Strateegiliste uimastitevastaste kampaaniate rakendamine põhineb kahel tegevuskaval, kahe eraldi perioodi koha, st 2005–2008 ja 2009–2012. Samuti nähakse ette 2008. aastal nn mõju hindamist, mis eelneks selge ajakava alusel 2009–2012. aasta tegevuskavale.

Asjade praegune seis uimastite suhtes ELis on ärevusttekitav ning probleemiga võitlemiseks valitavad konkreetsed vahendid peavad olema äärmiselt karmid, ranged, püsivad ja järjekindlad.

Mis on komisjoni diagnoos aastate 2005, 2006 ja 2007 raportite alusel praeguse olukorra kohta ning mis tasandil 2005. aastast käesoleva ajani meetmeid teostatud on?

Milline on asjade seis mõju hindamise suhtes, mis kuulub 2008. aastal lõpule viimisele? Mis on komisjoni prognoos perioodi 2009–2013 kohta, eriti uute võitlus- ja koostöövahendite suhtes politsei ja seaduste osas ning samuti kodanikuühiskonna osalemise suhtes?

Siim Kallas, Euroopa Komisjoni asepresident. – Proua juhataja, on selge, et keegi ei saa uimastite küsimuses loorberitele puhkama jääda. Komisjon kiitis 18. septembril 2008 heaks ettepaneku võtta vastu Euroopa Liidu uimastivastane tegevuskava (2009–2012), millele lisati ELi uimastivastase tegevuskava (2005–2008) lõpphinnang. Tegemist on mõju hindamisega, mis küsimuses mainitud oli.

Mõlemad dokumendid tehti sellel kuupäeval parlamendile kättesaadavaks. Hinnangu teostas Euroopa Komisjon 2008. aasta esimesel poolel kooskõlas järgneva tegevuskava meetmega 45.3. Hindamine pakkus uuele tegevuskavale olulist sisendit. Leiud olid alljärgnevad.

ELi uimastivastase tegevuskava rakendamise osas saab teha järelduse, et edusammud on toimunud erineva edumääraga peaaegu kõikide konkreetsete eesmärkide ja meetmete osas. ELi uimastivastast tegevuskava kajastavad piisavalt liikmesriikide riiklikud poliitikad ning see on võetud üleriiklikku poliitikasse ja/või antud eesmäärke kajastati juba olemasolevates dokumentides.

Liikmesriigid teatavad, et tegevuskava peegeldab riiklikult tasandil peamist poliitikat. Hinnang näitab, et tegevuskava toetab lähenemisprotsessi liikmesriikide uimastivastase võitluse poliitikate vahel, mida komisjon üsna oluliseks peab.

Uimastitega seotud olukorraga seoses pole toimunud uimastite kasutamise levimuses, kuid osade kõige levinumate uimastite kasutamine näib olevat stabiliseerinud ja/või veidi langenud. Kokaiini kasutamine näitab osades liikmesriikides tõusutrendi. Uimastitega seotud nakkushaiguste, eriti HIVi ja AIDSi, levimuse pikaajaline suundumus ELis on, et need on viimastel aastatel kahanenud, nagu ka uimastitega seotud surmajuhtumid.

Esile on kerkinud uued suundumused uimastite kasutamisel, eriti erinevate ainete üheaegsel tarbimisel. Kokaiini konfiskeerimiste sagedus ja suurused kasvavad, samas kui taimse kanepi, heroïini, *ecstasy* ja amfetamiini oma näib stabiliseeruvat. Ebaseaduslike ainete hinnad paistavad olevat üldiselt langenud, samas näivad puhtuse tasemed olevat päris stabiilsed.

Mis puudutab uimastitega seotud olukorda käsitleva tegevuskava mõju, on eeldatavasti rakendustesse puutuva hindamisraporti mõju hindamine see, ma arvan, millele austatud parlamendiliige viitab. Uimastitega seotud nakkushaiguste ja uimastitega seotud surmajuhtude pidev vähenemine ühelt poolt ja kahjulikke tagajärgi vähendavate meetmete rakendamine kogu ELis teiselt poolt osutavad selgele vastastikule seosele rakenduskavadega, olgugi et taolist sidet on kurikuulsalt raske tõestada nii, et selles ei oleks põhjust kahelda.

Osa liikmesriike on saavutanud järske uimastitega seotud kahjulike tagajärgede vähenemisi kahjulike tagajärgede vähendamise meetmete kasutusele võtmise järel. Sarnaseid järeldusi võib teha tarne vähenemise ja uimastitevastase korrakaitsealase Euroopa koordineerimise ning koostöö valdkonnas.

Armando França (PSE). – (PT) Tänan teid, proua juhataja! Pean eriti tänama komisjoni esindajat, peamiselt küsimusele vastamise, kuid ka vastuse kvaliteedi eest! Olen komisjoni dokumente väga hoolikalt lugenud.

Esiteks pean ütlema, et nõustun strateegia ja tegevuskavaga, mis tegelevad eeskätt pakkumise ja alles seejärel nõudmisega. Just pakkumise osas sooviksin oma arvamust avaldada.

Pakkumise osas teeb meile väga suurt muret kokaiini ning samuti sünteetiliste toodete küllus. Lisaks oleme äärmiselt mures jõukudevaheliste kohalike vaidluste esinemise pärast, mis osades liikmesriikides turu valitsemise üle võitlevad. Sooviksin paluda teil täpsustada minu jaoks niivõrd, kui see võimalik on, milliseid konkreetseid meetmeid pakutakse välja ühelt poolt liikmesriikide ning liikmesriikide politsei ja kohtuorganite ning teiselt poolt liikmesriikide ning tootvate riikide, iseäranis kokaiini tootvate riikide vahel. See on strateegiavaldkond, mis teeb meile väga muret, ning mille osas sooviksin kuulda komisjonilt konkreetseid vastuseid.

Siim Kallas, Euroopa Komisjoni asepresident. – Proua juhataja, muidugi on liikmesriikidevaheline koostöö uimastite, uimastikartellide ja uimastitega seotud kuritegevuse vastu võitlemisel äärmiselt eluliselt oluline ja raske, sest ringluses on tohutu summa raha. Meie esimene prioriteet, nagu tegevuskavas näinud olete, on tõesti kokaiini tarneahelaga võitlemine. Meil on mitu algatust, mis näevad ette ja korraldavad koostööd Ladina-Ameerika ja Lääne-Aafrika tootvate riikidega, et lõpetada kokaiiniga kauplemine. On selliseid erikeskusi nagu uimastialane mereanalüüsi- ja rakenduskeskus ning *Centre d'Enquête et de Coordination de la Lutte Anti-drogue en Méditerranée*. Mõlemad algatused on suunatud kokaiiniga kauplemise vastu.

Seega on koostööd ning on algatusi, kuid valdkond on keeruline ning võitlus on raske. Pean rõhutama, et ei saa olla rahuldumist juba saavutatuga. See on enam-vähem lõputu võitlusega. Ent mul hea meel teatada teatud positiivsetest tagajärgedest. Haigusi on jäänud vähemaks, nagu ka uimastitega seotud surmasid.

Juhataja. – Küsimus nr 41, esitaja **Péter Olajos** (H-0755/08)

Teema: Linnulihatoodete import Hiinast

Komisjoni otsus 2008/638/EÜ 30. juulist 2008⁽²⁾, millega muudetakse otsust 2007/777/EÜ⁽³⁾, mis käsitleb lihatoodete importi kolmandatest riikidest. Eelneva otsuse alusel lubati Hiinal eksportida ühendusse ainult kuumtöödeldud linnulihatooteid, mida oli töödeldud hermeetiliselt suletud mahutis, kus Fo väärtus on kolm või enam.

Samal ajal kinnitas Hiina pädevate ametiasutuste palvel Hiina Shandongi provintsist linnulihatoodete impordi, mida oli töödeldud madalamal temperatuuril (vähemalt 70 °C).

Lähtudes eelnevast, kas komisjon ei arva, et eeskirjade leevendamine viib Euroopa Liidu rangete loomade tervishoiu, toiduhügieeni ja loomade heaolu eeskirjade lõdvenemiseni? Kas see ei arva, et taolise otsuse tegemine, mis kohaldub ainult riigi ühele provintsile, on murettekitav ning kas see arvab, et kõnealuste linnulihatoodete päritolu ainult Shandongi provintsist saab kontrollida? Kas see ei arva, et ühele provintsile loa andmine viib eeskirjade leevendamise palvete tulvani teistes provintides (mille kohta on juba märke)? Kas kasutuselevõetud meetmed ei kujuta endast ohtu ELi linnulihakasvatajate olukorrale?

Siim Kallas, Euroopa komisjoni asepresident. – Proua juhataja, linnuliha ekspordile kohaldatavad loomade tervishoiu ja rahva tervise eeskirjad tagavad ELi omadega võrdväärse kaitse taseme. Antud impordieeskirjad tagavad, et kõik imporditavad tooted vastavad sama kõrgetele standarditele kui ELi liikmesriikidest pärit tooted, mitte ainult hügieeni ja kõikide tarbijaohutuse tahkude suhtes, vaid ka loomade tervisliku seisundi suhtes. Põhimõte, millest lähtuvalt peab toit olema ohutu päritolust hoolimata, on ELi lähenemisviisi keskmes.

Hiina ametlikku kontrollisüsteemi kinnitasid kohapeal kolm komisjoni ülevaatus. Tulemus avaldati Tervishoiu ja tarbijakaitse peadirektoraadi koduleheküljel. Ülevaatused on näidanud, et pädevad ametiasutused, eriti Shandongi provintsis, on piisavalt hea struktuuriga, et tagada kuumtöödeldud linnulihatoodete vastavus ühenduse õigusaktidega. Lisaks on samuti antud kontrollkäigud kinnitanud, et pädevad ametiasutused on suutelised jõustama ühenduse impordinõudeid.

Antud meetme tulemusena on Hiina ametiasutused näidanud komisjoni talitustele, et nad suudavad kinnitada, et Euroopa Liitu eksporditavate kuumtöödeldud linnulihatoodete partiid toodeti vastavuses ühenduse nõudmistega ning on pärit üksnes Shandongi provintsist.

Kõik tunnustatud ettevõtted ühenduse loetelust, kust kuumtöödeldud linnuliha importimine lubatud on, asuvad Shandongi provintsis. Seda kinnitasid kohapeal kolm teabekogumissmissiooni, üks 2004. aastal, kaks 2006. aastal.

Kooskõlas Maailma Kaubandusorganisatsiooni kokkuleppele sanitaar- ja fütosanitaarmedetmete kohta, võib mis tahes kolmas riik paluda komisjonilt tervikuna või osaliselt oma territooriumile ekspordiluba, mis vaadatakse läbi ja mida hinnatakse kooskõlas asjasse puutuvate ühenduse nõudmistega. Kui kolmandate riikide antud garantiisid peetakse rahuldavateks ning sisuliselt kinnitatakse, võetakse taolised palved kolmandatelt riikidelt vastu ning antakse ekspordiluba.

Igasugust konkurentsi moonutamise ohtu ELi linnulihatootjate suhtes takistab tõsiasi, et kehtivad meetmed tagavad piisavad garantiid, et teatavatest regioonidest kuumtöödeldud linnulihatooted vastavad kaitsetasemele, mida EL vajalikuks peab. Tarbijate teadlik valik oleks konkurentsivõimele vastuseks.

Hiina ametivõimud väljendasid huvi komisjoni heakskiidu vastu importida kuumtöödeldud linnuliha Jilini provintsist. Antud loa saamiseks peavad Hiina ametiasutused garanteerima, et kuumtöödeldud linnuliha tootmisele Jilini provintsis kohaldatavad sanitaartingimused vastavad EÜ nõuetele, ning komisjon kontrollib antud garantiid, viies läbi kohapeal ülevaatused.

Péter Olajos (PPE-DE). – (HU) tänan väga, volinik, vastuse eest! Probleem on selles, et see aasta pidi viidama Hiinas läbi kuus ülevaatus ning neist pole tänini ühtki teostatud. Praegu, oktoobris, pidi olema linnuliha ülevaatus, kuid ka see ei toimunud, sest hiinlastel polnud selle jaoks aega. Minu küsimus on: kui me pole suutnud käesolevaks aastaks kavandatud kuuest ühtki läbi viia suutnud ja ometi oleme järgmiseks aastaks kavandanud 15, kuidas viiakse läbi need 15? Kui hiinlased ei tee koostööd oma Euroopa kaubanduspartneriga,

(2) EÜT L 207, 5.8.2008, lk 24.

(3) EÜT L 312, 30.11.2007, lk 49.

siis miks avame oma väravaid impordile Hiinast ning miks laostame Euroopa linnukasvatatajaid? Kui Hiina ei tee koostööd, siis miks on meil tarvis avada väravaid nende impordile – see on minu küsimus. Täna teid väga!

Siim Kallas, *Euroopa komisjoni asepresident*. – Kõigepealt tahan öelda, et Hiina on valmis koostööd tegema, ning meil pole andmeid, et Hiina pole valmis koostööd tegema. Teiseks, mis puudutab ülevaatusi ja missioone, siis antud missioone seni peetud rahuldavaks. Kui on kahtlusi või küsimusi, on meil uued missioonid. Aeg eelmiste missioonide ja käesoleva aasta vahel oli tingitud kahe ministeeriumi vahelisest haldustegevusest Hiinas. Siiski – vähemalt komisjoni poolel – ei saa me öelda, et oleks vastumeelsust, et teha meiega toodete standardite ja kvaliteedi osas koostööd.

Kui on andmeid, on komisjon valmis korraldama uusi missioone. Seni pole neid vajalikuks peetud.

Jim Allister (NI). – Volinik, saan aru, mida ütlete, kuid sellel on ikka Brasiilia loomalihavaidluse kaja, siis kui komisjon kuid seal seisis, kus praegu teie seisate, ning kinnitas meile, et kõik on korras, ning lõpuks ei jäänud tal muud üle kui keeld kehtestada.

Olete öelnud, et see liha läbib sarnased katsed. Kas saate tingimusteta öelda, et iga imporditav tükk liha läbib võrdselt sama ranged veterinaarkatsed, mida nõutakse meie oma tootjalt? Kas katsetatakse sama suhtelist osa toodangust ning kuidas teate, kas toode on tõesti Shandongi provintsist? Kas piisab, kui seda pelgalt seal töödeldakse? Need on küsimused, mis meie tootjates pahameelt tekitavad, et nad alluvad igasugustele nõudmistele, sealhulgas puuride järkjärgulisele kaotamisele. Kas see juhtub ka Hiinas samas tempos? Nende arust lüüakse nende hindu odava impordiga alla.

Armando França (PSE). – (PT) Suur tänu, proua juhataja, teen lühidalt! Minu küsimus on samas suunas, kui eelmise parlamendiliikme oma. Nõustun, et hiljuti on üritatud üle vaadata ja seirata tooteid, ning oluline on, et antud ülevaatus ja seire jätkuks. Siiski ei saa ju ometi toimuda eeskirjade leevendamist? Pigem peaks neid tugevdama, kusjuures Euroopa Liit kehtestaks täpsed ja selged eeskirjad, mida peaks kohaldatama kogu Hiinas, mitte ainult osades provintsides, nagu parlamendiliige äsja mainis. Oleksin selle täpsustamise eest tänulik. Suur tänu, volinik!

Siim Kallas, *Euroopa Komisjoni asepresident*. – Seni on tähistatud kõik antud provintsis toodetavad tooted. Antud provintsi ametivõimud vastutavad kvaliteedi ja ka päritolu eeskirjade eest.

Muidugi on alati küsimus, et iga kana pole võimalik kontrollida – sama seis on ka Euroopa Liidus. Kuid see, mida komisjon oma ülevaatusel teha saab – ning mulle öeldi, et järgmine ülevaatus toimub järgmine aasta, seega on see juba kavandatud – on ülekontrollimine, et haldussüsteemid suudavad reguleerida, kuidas antud linnuliha toodetakse ja mis tasemel loomade tervise kaitse on. Seni on vastused olnud rahuldavad.

Muidugi kontrollitakse pidevalt tõsiasju, kuid tegemist on Maailma Kaubandusorganisatsiooni eeskirjadega ning oleme alati avatusest kasu saanud. Kvaliteet on oluline; standardid on olulised. Seni oleme veendunud, et Hiinast pärit linnulihatoodete kvaliteet on rahuldav, ning järgmine provints, nagu juba mainisin, on samuti valmis tulema.

Juhataja. – Küsimus nr 42, esitaja **Ona Juknevičienė** (H-0786/08)

Teema: Euroopa Sotsiaalfondi rakendamine liikmesriikides

Euroopa Sotsiaalfond (ESF) kui üks ELi struktuurifondidest, rajati jõukuse ja elatustasemete erinevuste vähendamiseks ELi liikmesriikide ja regioonide lõikes, eesmärgiga soodustada tööhõivet ja lisaks ka majanduslikku ning sotsiaalset ühtekuuluvust. Perioodil 2007–2013 jagatakse ELi liikmesriikidele ja regioonidele eesmärkide saavutamiseks umbes 75 miljardit eurot. Liikmesriigid rahastavad paljusid erinevaid programme ning antud suhtes on oluline teada, kuidas liikmesriigid, eriti uued, olemasolevaid rahalisi vahendeid kasutavad, ning mis tulemusi on elatustasemete tõstmisel ning tööhõive soodustamisel saavutatud.

Kas komisjonil on kavas avaldada ESFi rakendamise kohta liikmesriikides teatis ning, kui jah, millal võime taolise teatise avaldamist oodata? Kui komisjon plaanib taolise teatise väljaandmist, kas võime oodata ESFi rahaliste vahendite kasutamise nii kvalitatiivset ja kvantitatiivset analüüsi? On ülioluline teada mitte ainult, kui palju raha erinevate programmide rakendamisele kulutati, vaid ka selle tegemiseks, et ELi kodanikud naudiksid lisaks samuti käegakatsutavat ja jätkusuutlikku kasu.

Kui komisjon taolist teatist ei plaani, miks see nii on ja kuidas saab siis komisjon garanteerida ESFi läbipaistva ja tõhusa kasutamise?

Siim Kallas, Euroopa Komisjoni asepresident. – Komisjon meenutab, et Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikkel 146 kehtestab Euroopa Sotsiaalfondi selleks, et parandada töötajatele siseturul tööhõivevõimalusi ning aidata seeläbi kaasa elatustaseme tõstmisele. Sotsiaalfond rakendab samuti meetmeid, mis viivad majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamiseni.

Komisjon on lugupeetud parlamendiliikmega nõus Euroopa Sotsiaalfondi konkreetset kasu käsitleva aruandluse osas. Antud kontekstis kavatseb komisjon esitada jada teemaraporteid Euroopa Sotsiaalfondi toe ja tegevuste, kättesaadud soodustatud isikute ning saavutatud tulemuste kohta. Esimene komplekt aruandeid peaks olema kättesaadavad 2009. aasta alguses.

Lisaks sätestab Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikkel 159, et komisjon peab esitama Euroopa Parlamendile, nõukogule, Majandus- ja sotsiaalkomiteele ning Regioonide komiteele iga kolme aasta tagant aruande majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse suunas saavutatud edusammude kohta. Viimane ühtekuuluvusraport avaldati 2007. aastal ning pööras erilist tähelepanu inimestesse investeerimise küsimusele. Järgmine ühtekuuluvusraport esitatakse 2010. aastal. Lisaks avaldab komisjon vahepealsetel aastatel niinimetatud arenguaruande.

Ona Juknevičienė (ALDE). – Olen teie täpse ja konkreetse vastusega väga rahul, nii et tõepoolest, suur tänu! Mõistan küll, et komisjon peab minu tõstatatud küsimust oluliseks peale parlamendiliikmete ka komisjonile. Arvan aga, et kõige olulisem on see meie inimestele. Neil on vaja teada antud rahaliste vahendite kasutamise läbipaistvuse ja antud rahaliste vahendite kasutuse tõhususe kohta. Ootan seetõttu 2009. aasta alguses raportit.

Kas oskate palun öelda mulle, mis peadirektoraat 2009. aastal antud raporti koostab?

Siim Kallas, Euroopa Komisjoni asepresident. – Tööhõive peadirektoraat on see, kes mu hea kolleegi härra Špidla juhtimisel antud raportite eest vastutab. Arvud on huvitavad ning me koolitame iga aasta Euroopas 9 miljonit inimest, seega on kasu olemas.

Zita Plešinská (PPE-DE). – (SK) Ehituse ja rekonstrueerimisega seotud kulutusi saab reguleerida. Euroopa Sotsiaalfondist rahastatud projektides saavad sihtrühmad oskusteavet, uusi oskusi ning asjatundlikkust ja seetõttu sõltub bilanss ametnike subjektiivsetest seisukohtades. Liikmesriikide bürokraatlike tavade põhjustatud valitsusväliste organisatsioonide ja sõltumatute organite maksujõuetus takistab tihti Euroopa Sotsiaalfondist rahaliste vahendite saajaid antud programmi raames teistes tegevustes osalemast. Mis vahendid on komisjonil käes, et kindlustada, et liikmesriigid ei püstita ülemääraseid halduslikke tõkkeid Euroopa Sotsiaalfondist rahastatavate projektidega seotud kulude tagasimaksmisel?

Gay Mitchell (PPE-DE). – Kas võiksin paluda volinikul võimalusel käesoleval ajal, kui majanduslangus meil kannul on, uurida võimalust, et sotsiaalfond teeks koostööd kohalike arenduspartnerlusametitega, nende olemasolu korral, sellistes liikmesriikides nagu Iiri Vabariik, kuid lisaks ka teistes liikmesriikides? Selles suhtes võiks ta pidada arutelusid OECDga, kes on teostanud kohaliku arendustegevuse tõhususe uuringu, et soodustada koolitamise, hariduse, uute töökohtade mikroloomise ning töötuks jäänud inimestele parem keskkond.

Ma ei oota, et volinik oskaks sellele kõigele täna vastata, kuid see, mida tegelikult küsin, on, et ta uuriks antud võimalust ja võib-olla konsulteeriks OECDga, et välja selgitada, kuidas sotsiaalfond ja sotsiaalse partnerluse ning kohaliku arendustegevuse partnerlused saaksid käsikäes tööd teha, et parandada meie kodanikele ühenduse korraldatavat koolitamist ja tööhõivega seotud vajadusi, iseäranis linnapiirkondades.

Siim Kallas, Euroopa Komisjoni asepresident. – Esiteks bürokraatia ja halduskulu kohta: need on kahtlemata olemas. Nagu ütlesin, vastutab mu kolleeg härra Špidla raha kulutamise eest ja mina vastutan täitmise kinnitamise eest, selle tagamise eest, et raha ei raisataks. See on alati dilemma.

Üritame olla niivõrd paindlikud kui võimalik, ent samal ajal kontrollivad hoolikalt kasu ja võimalikke lõpptulemusi ka riiklikud ametiasutused, makseasutused ja tõenäoliselt vastutav ministeerium. Sealhulgas on ka Euroopa Kontrollikoda ja meie peadirektoraat, seega on lisaks ka erinevaid kontrollikihte.

Tulemust hinnatakse suure avaliku osalemise järgi ning projektid peavad olema nähtavad, nii et nüüd on meil kohustus avaldada oma koduleheküljel rahastamise kohta kõik, nii et kõik seda jälgida saaksid. Sotsiaalfond puudutab aga peamiselt koolitamise rahastamist.

Vastusena järgmisele küsimusele: koostöö käib struktuurifondide rahastamise erinevate allikate, sealhulgas sotsiaalfondi ja regionaalarengu fondide, vahel ning teevad vähemalt minu riigis üksteisega väga tihedat

koostööd. Antud koostöö sõltub kohalikest ametiasutustest. Saame head koostööd ja raha tõhusat kasutamist ainult toetada.

II osa

Juhataja. – Küsimus nr 43, esitaja **Dimitrios Papadimoulis** (H-0746/08)

Teema: Ühenduse krediidi abil rahastatavad projektid ja Siemensi nn mustad kassad

Kreeka ja Saksamaa kohtuorganid uurivad jätkuvalt Siemensi mustade kassade kohtuasja, mida ettevõtte kasutas erakondade ja võimukandjatele altkäemaksu andmiseks, et saada suuri avaliku sektori töö- ja tarnelepinguid. Saksa kohtud on juba süüdi mõistnud ettevõtte endise kõrgema tegevjuhi, kes on tunnistanud, et mustad kassad olid olemas ka Kreekas.

Arvestades, et antud altkäemaksud võivad ka ühenduse kaasrahastatud projekte puudutada, kas komisjon ütleb, kas OLAF või muu tema talitustest uurib lepingute sõlmimise menetluste ning taoliste projektide rakendamise seaduslikkust?

Siim Kallas, *Euroopa Komisjoni asepresident*. – Antud küsimused on alati väga keerukad ja tõsised. Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) on pädev uurima, kas tegemist on ELi rahaliste vahenditega, kui on piisavalt tõsiseid kahtlustusi Euroopa Liidu finantshuvide vastu toimepandud pettuse või eeskirjade eiramise kohta.

Juhtudel, kus projekte kaasrahastatakse ELi rahaliste vahenditega – nagu näiteks struktuurifondide olukorra puhul –, jagavad liikmesriigid ja komisjon vastutusalasid antud rahaliste vahendite haldamisel. Ses suhtes on just liikmesriigid eeskätt vastutavad kulutuste jagamise ja vajalike kontrollimiste eest. Lisaks, tulenevalt taolistest kontrollimistest ja juurdlustest ning võimalike pettuse või eeskirjade juhtumite edastamisest OLAFile, on lugupeetud liige võib-olla teadlik, et määrusest (EÜ) nr 1681/94 lähtuvalt kehtib regulatiivne kord, mis sätestab, et liikmesriigid peavad teatama komisjoni sobivale astmele oma taoliste võimalike pettuse või eeskirjade juhtumite uurimise üksikasjad. Lisaks alati, kui seda kohaseks peetakse, on OLAF taolistest asjades tehtavate edusammude osas tihedalt ühenduses pädevate riiklike ametiasututega.

Mis puutub lugupeetud liikme osutatud asjadesse, on OLAF teavitanud komisjoni, et on teadlik Saksamaal ja Kreekas käimasolevatest kohtuasjadest, kuid tänini pole kummagi liikmesriigi kohtuorganid palunud struktuurifondide suhtes OLAFi vahetut abi Siemensit Saksamaal ja/või Kreekas puudutavates asjades. Lisaks viitaks komisjon juba lugupeetud liikme kirjalikule küsimusele antud vastusele, mis määras, et tulenevalt määruse (EÜ, Euratom) nr 2185/96 artiklist 3 ei kontrolli komisjon ja liikmesriikide ametiasutused samal ajal ja samade asjaolude alusel majanduslikke operaatoreid lähtuvalt ühenduse sektorialastest eeskirjadest või riiklikest õigusaktidest. Lisaks võib komisjon igal ajal alustada liikmesriikide vastu rikkumismenetlust lähtuvalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklist 226, kui on piisavalt tunnuseid, mis osutavad ühenduse riigihangete seaduse rikkumisele. Lugupeetud liikme viidatud konkreetsete asjade suhtes pole komisjonil taolisi tunnuseid, mis võiks õigustada rikkumismenetluse algatamist.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL). – (EL) Volinik, see on just see, mida ma teilt palun. Teate väga hästi, et Siemens, mis on suur ja ajalooline ettevõtte, on saanud kaasrahastatavatest programmidest mitme miljoni euro väärtuses lepinguid. Tema peakorter on Saksamaal ja ta on saanud lepinguid Kreekas ja mujal. On esitatud süüdistusi ja ülestunnistusi selle kohta, et ta on kasutanud altkäemaksu ja korruptsiooni.

Kuidas saate olla nii kindel, et ta ei kasutanud samu meetodeid ja samu musti kassasid kaasrahastatavate programmide puhul? Volinik, kui kaua kavatsete varjata end Saksamaal ja Kreekas teostavate juurdluste taga? Võite tegutseda omal algatusel. Kas kavatsete pädeva volinikuna paluda OLAFil asja uurida või ei plaani te mitte midagi teha, sest kardate Siemensi-nimelist hiidu?

Siim Kallas, *Euroopa Komisjoni asepresident*. – Ei, ma ei karda Siemensit ning saadan heameelega OLAFi antud kohtuasju uurima, kuid mõistagi on olemas selge õiguslik raamistik, mille piires võime tegutseda ja uurida. Jälgime olukorda, nagu ütlesin, ja võime soovitada tungivalt liikmesriikidele ning võime nõuda neilt meie teavitamist (meie teavitamise kohustus on neil niikuinii) ning aktiivset tegutsemist. Kuid hetkel peab olema OLAFi abi tarbeks liikmesriikidelt näidustus ja palve. Seni pole seda olnud, kuid jälgime olukorda.

Meil on selged ja mõnikord väga tundlikud vastutusalade ning kohustuste jaotused liikmesriikide ja ühenduse organite vahel. Iseäranis vastab see tõele seal, kus juurdluseeskirjad on väga täpselt määratletud.

Juhataja. – Kuna küsimuse nr 44 autorit, härra Heaton-Harrist, pole kohal, jääb see küsimus ära.

Küsimus nr 45, esitaja **Nirj Deva** (H-0752/08)

Teema: Haldusküsimused ja Lissaboni leping

Kas komisjon oskaks kirjeldada üksikasjalikult ELi pädevuste muutusi, mis on personali ja halduse peadirektoraadil, mille on toonud sisse Lissaboni leping? Kas komisjonil on kavas neist reformidest mõnda juurutada?

Siim Kallas, *Euroopa Komisjoni asepresident*. – Lissaboni leping sisaldab kolme peamist muudetud lepingu sätet Euroopa Liidu toimimise osas, mis puudutavad haldusasju: halduskoostööd käsitlev artikkel 197, avatud, tõhusat ja sõltumatut Euroopa haldussüsteemi käsitlev artikkel 298 ning personalieeskirju käsitlev artikkel 336.

Artikkel 197 sätestab, et liit rakendaks meetmeid, väljaarvatud ühtlustamine, et toetada liikmesriikide jõupingutusi parandada oma suutlikkust liidu seadust rakendada. Artikkel 336 on muudetud, et muuta institutsioonide personalieeskirjade kohandamise menetlus tavaliseks seadusloome menetluseks – see tähendab tavalist kaasotsustamist –, hetkel tegutseb nõukogu kvalifitseeritud häälteenamusega komisjoni ettepanekul teise institutsiooniga konsulteerimise järel.

Uus artikkel 298 nõuab eeskirjade vastuvõtmist, mis tagaksid „avatud, tõhusa ja sõltumatu Euroopa haldussüsteemi“, mis on see, mida juba üritame teha Lissaboni lepingu lõplikku jõustumist ootamata.

Nirj Deva (PPE-DE). – Kas võin tänada volinikku väga selge vastuse eest ja õnnitleda teda komisjoni avatud ja tõhusa juhtimise rakendamise puhul, hoolimata tõsiasjast, et Lissaboni leping kunagi päevavalgele ei jõua?

Ent ometi, kas komisjonil on kavas võtta kasutusele neid reforme, mis ei pruugi vajada Lissaboni lepingu jõustatust – näiteks personalieeskirju käsitleva ELi seaduse rakendamise suutlikkuse parandamise osas?

Siim Kallas, *Euroopa Komisjoni asepresident*. – Pean ütlema, lugupeetud liige, et üritame parandada haldussüsteemi tööd iga päev ning et käesoleval hetkel on mul intensiivsed arutelud käimas meie personali ametiühingutega parlamendiassistentide puudutavate eeskirjade osas, mis on samuti osaks personalieeskirjadest. See toob kahtlemata juurde läbipaistvust ja selgust antud – senini – problemaatilisse valdkonda. Niisiis on meil väga hea meel, et oleme avanud mitu veebilehte, mis tohutult parandab meie tegevuse läbipaistvust.

Seega on antud töö pidev. Mis puudutab personalieeskirju – mis on tugev dokument –, siis tegemist on tohutu ja keeruka projektiga, kui tõesti on meie eesmärgiks muutuste tegemine. Arutame tõenäoliselt parlamendiga järgmisel ametiajal võimalikke muutusi, kuid väiksed reformid on pidevad. Seesmiselt oleme just muutnud niinimetatud „karjääriarengu aruandeid“ käsitlevaid eeskirju. Seega on pidevaid muutusi praktiliselt iga päev.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Volinik, viitasite tõsiasjale, et komisjon peab tegema ja teeb alalisi muutusi ning täiustusi oma personalieeskirjades. Üks areng viimastel aastatel, mis on tõeliselt murettekitav, on, et palju – tegelikult üha rohkem – allhangitakse sisse ametitelt ja muudelt haldusüksustelt. Kas see ei riku ühtse haldussüsteemi põhimõtet, eriti haldussüsteemi poliitilise kontrolli ühtsust?

Siim Kallas, *Euroopa Komisjoni asepresident*. – Tegemist on asjaliku küsimusega, mida on tihti arutatud lisaks ka parlamendi eelarvekontrollikomisjonis. Halduse ja auditeerimise ning pettusevastase võitluse eest vastutava volinikuna olen muidugi väga mures; mina ja minu kolleeg Dalia Grybauskaitė alati esitame küsimuse uute organite loomise vajaduse kohta ning nõuame, et eeskirjad, mis kehtivad uutele organitele, oleks sama läbipaistvad ja selged kui meie põhiorganites ja peakorteris.

Ametite, mis saavad olla ELi poliitikate rakendamisel paindlikumad ja täpsemad, olemasolu on peamiselt poliitika tegemise otsus. Seda arutatakse väga palju siin parlamendis ning toetatakse paljudel eri puhkudel.

Võin olla bürokraat, kes alati tõstatab küsimusi selle kohta, kuidas antud ameteid auditeerida ja kontrollida, kuid samal ajal ei arva ma, et ELi institutsioonide teatud jaotus või laialilevitamine Euroopas on halb mõte. Seega tasakaalustagem ja kaalugem mõlemat poolt: poliitikategemise vajadus ning hüved ühelt poolt ja halduslik selgus ning auditeerimisselgus teiselt poolt. Oleme üritanud saavutada kõikides küsimustes teatud tasakaalu.

Juhataja. – Küsimus nr 46, esitaja **Ryszard Czarnecki** (H-0789/08)

Teema: Võimu kuritarvitamine ja korruptsioon Euroopa Liidu struktuurides töötavate ametnike seas

Aeg-ajalt vapustavad Euroopa avalikku arvamust teated võimu kuritarvitamise ja korruptsiooni kohta Euroopa Liidu struktuurides töötavate ametnike seas. Kas komisjon oskab pakkuda üksikasju antud probleemi ulatuse kohta viimastel kuudel, sel aastal ning viimasel aastal ja võrreldes eelmiste aastatega?

Siim Kallas, *Euroopa Komisjoni asepresident*. – Pean kõigepealt ütleva, et komisjonil pole andmeid, et siin oleks rohkem pettusejuhtumeid kui teistes organisatsioonides. Komisjon juhib tähelepanu, et Ühendkuningriigi lordide koda leidis eriraportis, et komisjonis laialt levinud korruptsiooni kohta pole tõendusmaterjali ning et ELi eelarve vastase pettuse tase pole kõrgem kui võrreldavates avalike kulutuste programmides, sealhulgas Suurbritannias.

Keskmiselt algatab OLAF aastas umbes kõikide institutsioonide ametnikke puudutavat 40 sisejuurdlust. Umbes pooltes antud juhtudest leiab ta, et on vaja järelkontrolli, mis võib olla halduslik, distsiplinaarne, kohtulik, rahaline või isegi seadusloomega seotud või neist mitme kombinatsioon.

Komisjoni nulltolerantsi poliitika ning ametnike formaalne kohustus viivitamata teatada tõsistest õiguserikkumistest aitab kaasa suuremale valvusele võimaliku pettuse või korruptsiooni suhtes. Samuti võib see viia märkimisväärse arvu juurdluste algatamiseni, kus esialgsed kahtlustused osutuvad lõpuks alusetuks.

Mis komisjoni puudutab, siis 2007. aastal kohaldati distsiplinaarmeetmeid 14 töötaja suhtes, võrreldes keskmiselt viie töötajaga vahemikul 2004 kuni 2006. 2007. aastal rakendati sanktsioone seitsmel juhtumil erinevate rikkumiste, sealhulgas ametiülesande vääriskusele mittevastavate välistegevuste, loata äraolekute ja finantseeskirjade eiramiste eest.

Personalieeskirjad sätestavad hästi väljaarendatud distsiplinaarsüsteemi, kus võimalikud sanktsioonid ulatuvad lihtsast hoiatusest klassi alandamiseni ning kõige tõsisematel juhtudel töölt vabastamiseni pensioniõiguste vähendamise või vähendamiseta. Lisaks võidakse võtta personaliliige isiklikult rahaliselt vastutusele käitumisreeglite vastu tõsise eksimisega põhjustatud kahju eest.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Proua juhataja, volinik, taolist tõrjuvat kaitsepositsiooni teil võtta ei tarvitsenuks. Praegune komisjon võib olla selgesti uhke võrreldes härra Santeri komisjoniga, ta on samal tasemel püha Franciscusega. Siiski on teine seisukoht, mida väljendada sooviksin, ning see on küsida, kas Euroopa Liidu halduspersonalist on kedagi arreteeritud ja kohtu alla antud, selle asemel et lihtsalt töölt vabastada.

Siim Kallas, *Euroopa Komisjoni asepresident*. – Nagu ütlesin, on meil käimasolevaid juhtumeid, kuid me pole viimase kuue aasta jooksul lõpuni viinud ühtki kriminaalasja. Ühtki Euroopa Liidu ametnikku pole süüdi mõistetud. Meil on jooksvaid kohtuasju, kuid need on kõik riikide kohtutes. Lisaks on komisjon 2002. aastast saadik kasutanud saadikupuutumatus eest karistamist. Kui ametnikku on vaja juurdluste alla võtta, teeb komisjon otsuse saadikupuutumatus eest karistada. Oleme seda teinud – kriminaalasjade tarbeks kohtutes – 35 inimeselt ning seni on neist pooled õigeks mõistetud ja kohtuasjad on suletud. Osad kohtuasjad käivad alles ning süüdimõistvaid kohtuotsuseid pole veel olnud. Selline on olukord komisjoni ametnike vastu algatatud kriminaalasjadega. Oleme üsna veendunud, et tuleb ka süüdimõistmisi, kuid osade riikide kohtutes võtab see väga kaua aega. Kahtlemata teeme kõikide antud juurdluste alal koostööd.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Volinik, viitasite äsja asjaolule, et nagu kohtute kaudu karistatavat süüteggu, tuleb ka korruptsiooni lähemalt uurida ja kohtu alla anda riikide kohtutes. Kas enamik antud kohtuasjadest – ning eeldan, et nad on – on Belgia kohtuasjad või kas ametnikke on korruptsiooni eest kohtu alla antud teistes liikmesriikides?

Siim Kallas, *Euroopa Komisjoni asepresident*. – Enamik, võib-olla kõik, kohtuasjad on Belgia kohtutes, sest ametnikud asuvad Belgias. Seetõttu on enamik kohtuasju Belgias – ja lisaks ka Luksemburgis.

Juhataja. – Kuna järgmised küsimused käsitlevad sama teemat, vastatakse neile koos: Küsimus nr 47, esitaja **Eoin Ryan** (H-0712/08)

Teema: Ettevõtete ühtse konsolideeritud maksubaasi (CCCTB) mõju hindamine

Oma pöördumises majandus- ja rahanduskomisjonile käesoleva aasta juunis viitas volinik Kovács ettevõtete ühtse konsolideeritud maksubaasi (CCCTB) mõju hindamisele, mida ta kirjeldas oma väljapakutud

seadusloome ettepaneku jaoks „üliolulisena”. Kas komisjon saab esitada meile veel üksikasju antud mõju hindamise kohta ning kinnitada, et kui see osutub CCCTB ettepanekut mittesoozivaks, jätab komisjon taolise seadusloome ettepaneku plaanid kõrvale?

Küsimus nr 48, esitaja **Marian Harkin** (H-0724/08)

Teema: Ettevõtete ühtne konsolideeritud maksubaas

Mis on hetkeolukord ettevõtete ühtse konsolideeritud maksubaasi kasutuselevõtu alaste arutelude suhtes ning, lähtuvalt antud asjas Lissaboni hääletusel liri valijaskonna väljendatud muredest, kas on komisjon muutnud mingil moel oma lähenemisviisi?

László Kovács, komisjoni liige. – Hetkel on käimas ettevõtete ühtse konsolideeritud maksubaasi (CCCTB) mõju hindamine. Antud hindamine katab rida võimalikke variante ELi tasandil ettevõtete tulumaksusüsteemi reformiks.

Kooskõlas komisjoni praeguse tavaga, peab antud iseloomuga ettepanekut saatma mõju hindamise suunistes sätestatud analüütiliste võtmeaadiumidega vastavuses koostatud mõju hindamine. Analüütilised võtmeaadiumid on probleemi väljaselgitamine, selle eesmärkide määratlemine, peamiste poliitikavariantide väljatöötamine, nende mõju analüüsimine, variantide võrdlemine ning poliitikaseire ja –hindamise ülevaatlik kirjeldamine.

Hindamine annab kirjelduse ja tõendusmaterjali olemasolevate piiriülesteks maksutõkete kohta siseturul ning määratleb reformiga saavutatavad eesmärgid. Analüüsitakse mitmeid alternatiivseid poliitikavariante, sealhulgas CCCTB, mis võiks tõkkeid lahendada, ning hinnatakse nende vastavat majanduslikku, keskkonnan- ja sotsiaalset mõju.

Erinevate poliitikavariantide kõige asjassepuutuvamate mõjuliikide suhtes on hindamise eesmärgiks hinnata: a) alternatiivsete maksureformide majandust läbivaid mõjusid ELi konkurentsivõimele, ELi majanduse ja heaolu kasvule; b) nende vastavaid mõjusid ettevõtete vastavuskuludele; ning c) iseäranis nende vastavaid mõjusid riiklikele maksubaasidele ja maksuhalduskuludele.

Märkimisväärseid edusamme on saavutatud mõju hindamise koostamisel, kuid töö pole veel valmis. Kui mõju hindamine lõpetatakse ning erinevad alternatiivid hinnatakse, koostab komisjon vajalikud järeldused. Tõsiasi, et komisjon teostab mõju hindamist, ei tähenda tingimata järgnevat kinnitust.

Eoin Ryan (UEN). – Öelda, et olen vastuses pettunud, on pehmelt väljendatud: see on täpselt see, mida rääkisite meile eelmise aasta juunis. Ütlesite meile, et meil on see septembris olemas. Pean ütleva, et on väga tugevaid kuulduisi, et olete saanud CCCTBd käsitleva vaheraporti. Te pole seda ametlikult vastu võtnud, kuid hooman, et antud raport pole CCCTB idee suhtes soosiv ning põhjus, miks me seda ei näe, on, et te pole seda ametlikult vastu võtnud.

Sooviksin teilt küsida, kas see vastab tõele, sest on äärmiselt ebaõiglane, kuna tegemist on küsimusega, mida on arutatud nüüd mõnda aega. Mõlemal poolel on selle osas väga tugevaid emotsioone ning arvan, et peaksite meile seda raportit või vaheraportit näitama, nii et saaksime vaadata, mis seisukohal raport antud väga olulises küsimuses on. Paluksin teil tungivalt seda teha. Arvan, et on vale, kui olete vaheraporti saanud, ega näita seda meile, sest see ei kajasta seda, mida komisjon antud küsimuses tahab.

Marian Harkin (ALDE). – Tahan korrata härra Ryani märkusi. Konkreetne esitatud küsimus oli: kui hinnang osutub mittesoozivaks, kas panete CCCTB rakendamise plaanid kõrvale? Ja sellele küsimusele ei vastatud.

Samuti on olnud rida muid hindamisi – ilmselgelt mitte komisjoni poolt teostatud –, mis on näidanud, et mitmelgi moel langeks CCCTB omaenda raskuse all kokku.

Kuid arvestades, et te pole esitatud küsimusele vastanud, soovin teile veel paar tükki esitada. Kas te ei nõustu, et tegemist pole lihtsustusega? Hetkel on meil 27 maksubaasi. CCCTBga saaksime 28. Kui see toimiks, siis kas te ei nõustu, et see kahjustaks Euroopa suutlikkust meelitada ligi välisinvesteeringuid selles mõttes, et ühes riigis riikidevaheliste ettevõtete poolt maksmisele kuuluvat maksu ei määrataks enam selle riigi seadusega, vaid edasiviitamisega keerukale valemile, mida saab ainult tagantjärei arvutada? Seega teisisõnu mitte mingit poliitika kindlust ning see hirmutab välismaiseid otseinvesteeringuid rohkem kui midagi muud. Palun selles osas lihtsalt teie seisukohta, volinik.

László Kovács, komisjoni liige. – Jah, vastab tõele, et oleme üritanud teha ettepanekut selle aasta sügisel, kuid peate mõistma, et CCCTB taolise niivõrd ambitsioonika projekti puhul pole võimalik ennustada, millal täpselt

oleme valmis ettepanekut tegema, kuna ettepaneku ajastus oleneb mõju hindamise lõpuleviimisest ning selle edasiarendamisest komisjoni poolt.

Mis puudutab Lissaboni lepingu üle toimunud liri referendumi ja CCCTB vahelist korrelatsiooni, tahan rõhutada, et komisjon rakendab järkjärgulist lähenemisviisi, mis rajaneb laialdasel konsultatsioonil ja CCCTB kõikide tahkude üksikasjalikul uurimisel. Komisjon on teadlik Lissaboni lepingu suhtes lirimaa referendumil valijaskonna tõstatatud küsimustest. Siiski juhiksin tähelepanu, et Lissaboni lepingu sätteil pole otsest mõju protsessile, mille kaudu lõpuks liikmesriigid otsustavad ettepaneku üle, mis käsitleb võimalikku komisjoni ettepanekut võtta vastu CCCTB.

(Eoin Ryani vahelehüüatus istungisaalist)

Juhataja. – Mul on väga kahju, härra Ryan. Kodukord lubab teile täiendavat küsimust. Ma ei anna teile sõna.

Juhataja. – Küsimus nr 49, esitaja **Georgios Papastamkos** (H-0716/08)

Teema: ELi ja Hiina vaheline tollikoostöö

Mis on komisjoni hinnang ELi ja Hiina vahelise tollikoostöö korralduse ja tõhususe tasemele?

László Kovács, *Komisjoni liige.* – Proua juhataja, kas tohin lubada endale väga lühidalt vastamist härra Ryani sõnavõtule? Tahan lihtsalt teile öelda, et saate varsti täieliku, juriidilisel alusel vastuse valitsuskantselei juhilt. Siis mõistate meie seisukohta.

Teise küsimuse osas on tollikoostöö oluline osa ELi ja Hiina vahelises strateegilises partnerluses. ELi ja Hiina vaheline tollikoostöö leping ja vastastikuse haldusabi leping Hiinaga annavad antud koostööle õigusliku aluse. ELi ja Hiina ühine tollikoostöö komisjon kohtub kord aastas, et korraldada ja juhendada lepingu rakendamist.

Tollikoostöö lepingust lähtuvalt arendavad EL ja Hiina märkimisväärset lävimist tolli võtmevaldkondades, mis on selgesti korraldatud, et peegeldada Euroopa Ühenduse huve.

Võltsimise probleem on meie võtmeprioriteediks seoses Hiinaga, kes on ELi välispiiridelt sisenevate võltsingute peamine allikas. Külaskäikudel Pekingisse 2008. aasta jaanuaris ja aprillis leppisin Hiina vastaspooltega kokku ambitsioonika intellektuaalse omandiõiguse jõustamise tegevuskavas, mille konkreetsed eesmärgid ja meetmed võetakse vastu ELi ja Hiina tippkohtumisel detsembris. See peaks muuseas sisaldama intellektuaalse omandiõiguse riske käsitleva infovahetussüsteemi, kohapeal tegutsevate ametnike vahetusprogrammi ning koostööd Hiina ja Euroopa Liidu äripartnerkondadega äripartnerluste arendamise osas.

Tarnehela turvamine on teine oluline ELi ja Hiina vahelise tollikoostöö tahk. Ühine pilootprojekt „Ohutu ja turvaline kaubandustee” on olnud käigus 2007. aasta novembrist kolme sadama osalusel, Shenzhen Hiinas, Rotterdam Hollandis ning Felixstowe Ühendkuningriigis.

Antud projekti eesmärk on tugevdada turvalisust, samas hõlbustades ELi ja Hiina vahelist kaubandust kaasaegse tehnoloogia ja eelinfovahetuse kasutamise kaudu. Samal ajal aitab ta paremini sihistada ebaseaduslikke kaupu. Lisaks on pilootprojekti eesmärk valmistada pinda ette edaspidiseks vastastikuste turvameetmete tunnustamist ning volitatud ettevõtja ja selle Hiina vastasnumbrit käsitlevaks kokkuleppeks. See sisaldab koostööd sellistes olulistest valdkondades nagu Hiina julgeoleku õigusaktide ühtlustamine, infovahetus ja riskianalüüs. Hiina on vahepeal vastu võtnud ja rakendanud seisuga 1. aprill 2008 oma volitatud ettevõtjaid käsitleva õigusakti, mis näib väga sarnane Euroopa Ühenduse ideega.

EL ja Hiina tõhustavad samuti koostööd muudes olulistest valdkondades. ELi ja Hiina vaheline kokkulepe, mis käsitleb uimastite lähteainetega kauplemise koordineeritud kontrolle, allkirjastatakse eeldatavasti eelseisval ELi ja Hiina tippkohtumisel ja lubab meil ebaseaduslike uimastitega kaubanduse vastu veel tõhusamalt võidelda.

Leppisime kokku koostöö tõhustamises, et pettuse vastu võidelda väljakujunenud vastastikuse abistamise mehhanismi kaudu.

Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) on lähetanud Hiinasse ühe oma agentidest, et toetada ameti salakaubaveo- ja võltsimisvastaseid tegevusi, iseäranis sigarettide salaveo suhtes.

EL on valmist jätkama Hiina abistamist tollisuutlikkuse rajamisel, sealhulgas hiljuti avaldatud tolli projektiplaanide kasutamise kaudu.

Ehkki oleme teinud märkimisväärseid edusamme tollikoostöö tõhustamisel Hiinaga, tuleb rakendada täiendavaid meetmeid, iseäranis võltsimise ja piraatlusega võitlemise suhtes. Eelmainitud algatuste korralik rakendamine, eriti väljapakutud intellektuaalse omandi jõustamise tegevuskava puhul, määrab antud koostöö tõhususe taseme.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (EL) Täna vastuse eest, volinik. ELi ja Hiina vaheline kaubandusdefitsiit oli 2007. aastal kokku 160 miljonit eurot Euroopa Liidu kahjuks. Suures ulatuses on antud defitsiit ELi ja Hiina vahelise ebatäieliku tollikoostöö tagajärg. Arvude keelele lisaks huvitab meid väga – mis on ka õigustatud – rahvatervis, Euroopa tarbijate kaitsmine ning mõistagi Euroopa toodete konkurentsivõime.

Usun, et antud kontrolle tõhustatakse lähitulevikus, nii et suudame kaitsta mainitud avalikke huve.

László Kovács, komisjoni liige. – Nõustun täielikult teie murega – minu arvates on võltsimine palju enam kui finantsprobleem.

Esiteks on see õigusprobleem: intellektuaalse omandiõiguse rikkumine.

Teiseks on see finants- ja majandusprobleem, mis õõnestab liikmesriikide tulu ja lisaks õõnestab see originaaltooteid tootva ettevõtte kasumit ning võib põhjustada isegi töökohtade kadumist meie liikmesriikides.

Kuid kolmandaks – ning tegemist on mu tõelise murega – on see uueks ohuks meie kodanike ohutusele ja tervisele – isegi elule, nii et, nagu selgesti rõhutasite, on see tarbijate kaitse küsimus. Kui esimest korda sain infot, et ELi toll konfiskeeris südame- ja veresoonkonna haiguste vastaste ravimite, farmaatsiatoodete partiisid ning kapslid sisaldasid telliskivipuru ning kollast värvi, olin tõeliselt šokeeritud.

Seega on see palju enam kui finants- või õigusküsimus. Tegemist on meie kodanike ohutusega ning peame andma endast parima.

Lubatagu mul öelda, et olen nüüd optimistlikum: aprillis kohtusin oma uue vastaspoole, tolli eest vastutava uue ministriga Hiinas. Isegi eelmise vastaspoole puhul tajusin positiivseid muutusi hiinlaste stiilis, kuidas nad läbi rääkisid. 2005. aastast saadik on muutunud see üha konkreetsemaks ja asjalikumaks ning Hiina on astunud samme. Näiteks muutsid nad isegi võltsimisvastast võitlust puudutavaid õigusakte.

Kuid teil on õigus, et see ei toimi veel optimaalselt. Seetõttu algatasimegi tegevuskava ning tegin oma uuele partnerile väga selgeks, et see, mida Hiinalt ootame, on konkreetsete meetmed ja konkreetset tulemusel turul, ning arvan, et ta mõistis sõnumit.

Paar põhjust, miks ma optimistlik olen: esiteks, Hiina, kes on arenev riik, kes etendab üha olulisemat rolli maailma majanduses ja poliitikas, ei saa endale minu arvates lihtsalt lubada seotust, süüdistust võltstoodete peamise allikana. Teiseks on Hiina üha enam sihtriik. Üsna hiljuti kuulsime võltsitud hiina piimapulbrist, mis põhjustas hiina väikelaste surma. Seega pole nad mitte ainult päritoluriik, vaid nad on ka sihtriik, võltsijate siht.

Avril Doyle (PPE-DE). – Euroopa Parlamendi delegatsiooni liikmena, mis vastutab sidemete eest Hiina Rahvavabariigiga, olen märkinud teie vastuse huviga ära.

Kas on läinud üldse midagi paremuse poole Hiinas õõvastavalt palju esinenud võltsimise või intellektuaalse omandi varastamise osas sellest saadik, kui ta WTOsse on astunud, ning milliseid survemeetmeid rakendatakse Hiinale enda parandamiseks antud valdkonnas?

Mainisite ELi ja Hiina ühist tollikomisjoni. Kes on seal EÜ poolelt ning mis on liikmeks saamise kvalifikatsiooniks?

Mu viimane punkt: kas antud ühisel komisjonil on pädevus tegelda kaadamiseks Euroopast Hiinasse minevate erinevate jätmetega?

László Kovács, komisjoni liige. – Üks näitajatest, millele oma vastuse viidata võin, on, et 2005. aastal oli üle 80% konfiskeeritud võltstoodetest pärit Hiinast. Nüüd on antud suhteline osa umbes 60%. Arvan, et oleks ennatlik öelda, et see on tingitud tollikoostöö lepingust või et tegemist on tollikoostöö iga-aastaste kohtumiste tulemusega, kuid olen üsna kindel, et nende kahe vahel on kindlasti teatud korrelatsioon.

Nagu juba öelnud olen, on Hiina õigusaktides olnud muutusi: võltskaupade tootmine ja turustamine on nüüd karistusseadustiku osa, mis ei olnud varem nii, ning samuti on kehtestatud ekspordikontrollid. Ma ei ütleks, et antud ekspordikontroll on süstemaatiline ja täiemahuline. Pigem on ta sporaadiline ja episoodiline,

kuid kujutab endast sammu edasi. Tegemist on konkreetsete faktidega, mis näitavad, et Hiina on muutumas koostöövalmimaks ning võtab seda tõsisemalt. Olen juba sõna võtnud Hiina motiveerituse osas.

Mis puudutab ühist tollikoostöö komisjoni, siis kaaseesistujad on minister Hiina poolelt ja mina ise ELi ehk EÜ poolelt, kuid samuti on ühiskomisjonis esindatud kõik liikmesriigid eksperdi tasandil. Neil on aastas eksperdi tasandil rohkem kohtumisi kui üks. Kord aastas saavad samuti ühise komisjoni kaks eesistujat kokku ning arutavad küsimusi.

Juhataja. – Küsimus nr 50, esitaja Sean Ó Neachtain (H-0708/08)

Teema: Euroopa piirkondlikes lennujaamades rakendatavate turvameetmete rahastamine

2008. aasta lõpuks avaldab komisjon eeldatavasti raporti Euroopa piirkondlikes lennujaamades rakendatavate turvameetmete kohta, mis võib viia antud küsimuses uute seadusloome ettepanekuteni.

Võttes arvesse, et turvakulutused kujutavad endast Euroopa piirkondlikele lennujaamadele rasket koormat, kas oskab komisjon öelda, mis liiki lahendusi ta peab vajalikuks, et aidata piirkondlikel lennujaamadel kasvavate turvakulutustega toime tulla? Lisaks, kas komisjon plaanib kehtestada uusi meetmeid, mis kohustavad kõiki liikmesriike osaliselt turvet Euroopa piirkondlikes lennujaamades rahastama?

Antonio Tajani, *Euroopa Komisjoni asepresident.* – (IT) Proua juhataja, kooskõlas 2008. aastal vastu võetud määruse nr 300, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühiseid eeskirju ja millega tühistatakse eelnev määrus, artiklis 22 võetud kohustusega, esitab komisjon käesoleva aasta detsembris raporti Euroopa lennujaamades rakendatavate turvameetmetega seotud kulude kohta.

Olukorda arvestades vaatab komisjon läbi huvipoolte ja liikmesriikidega toimunud konsultatsiooni tulemusi, et määrata antud küsimuses kindlaks uue seadusloome ettepaneku sisu. Komisjon esitab oma järeldused kõnealusel raportis ning konsultatsioonide ajal tõstatatud osadele küsimustele vastamiseks võib komisjonil samuti olla tarvis antud teema osas täiendavaid meetmeid rakendada.

Seán Ó Neachtain (UEN). – (GA) Proua juhataja, sooviksin veel infot. Mida täpselt kavatseb komisjon teha antud kulutuste osas puudutatud lennujaamade abistamiseks? Minu valimispiirkonnas Iirimaa loodeosas on viis lennujaama ning neil on väga raske majanduslikult ellu jääda neile avaldatava surve tõttu. Nende seas on kaks rahvusvahelist lennujaama, Shannoni lennujaam ja Ireland Westi lennujaam, koos kolme teise piirkondliku lennujaamaga. Mida saab komisjon teha nende lennujaamade ellujäämise abistamiseks ning neil majandusliku toimimise võimaldamiseks?

Antonio Tajani, *Euroopa Komisjoni asepresident.* – (IT) Härra Ó Neachtain, kardan, et mul pole võimalik anda teile vahetut, konkreetset vastust, nagu soovite. Ent komisjon vaatab läbi korraldatud konsultatsiooni tulemusi, et tutvuda tulemustega ja nõnda otsustada, kas, kuidas, mil määral, liikmesriikide suhtes, kui see oleneb ainult liikmesriikidest; meil on tarvis lõpetada läbivaatamine.

Niipea kui oleme konsultatsioonide läbivaatamise lõpetanud, teavitame teid soovi korral kohe ning igal juhul esitame oma raporti antud terve sektori kohta enne aasta lõppu, nagu varem ütlesin. Tarvis on vaid oodata mõned nädalad, saamaks meie ametnikelt lõpphinnangu kõikidele konsultatsioonidele. Minu kantselei ja personal on valmis andma teile kogu vajaliku infot, et võimaldada teil oma valijaskonnale aru anda.

Manolis Mavrommatis (PPE-DE). – (EL) Volinik, pidades silmas, mida äsja ütlesite, kas on võimalik hinnata iga liikmesriigi ja piirkondlike lennujaamade turvanõudmisi – sest see oli küsimus – kohtades, kus neid on arvukalt, nagu Kreeka saartel ja Itaalias, Hispaanias ning Portugalis?

Ilmselt teate, kui palju saari ja kui palju taolisi piirkondi on; seega kas teie eelarve tervikuna on proportsionaalne ja diferentseeritud?

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Teame, et kulud antakse edasi reisijatele. Seetõttu ongi meil tarvis diferentseerida. Tänapäeval pole suurt vahet rongi, olgu ta TGV või mõni muu suure kiirusega raudtee, või lennuki kasutamise vahel. Kui vaadata turvalisuse ettevaatusabinõusid rongi- ja lennujaamades, on ehk siinkohal ruumi ühtlustamiseks. Kas teie arvates on võimalik siinkohal kehtestada ühesugused õiguslikud sätted?

Juhataja. – Volinik...

(Jim Higgins'i vahelehiüatus istungisaalist)

Mul on väga kahju, härra Higgins, olen lubanud kaks täiendavat küsimust, mis on kõik, mida teha saan, ning oleme selle lahendanud võimalikult kohaselt.

(Jim Higginsi vahelehiüatus istungisaalist)

Kodukord näeb ette kaks täiendavat küsimust. Mul on kahju, aga ma ei saa teiega diskussiooni pidama hakata. See on ebaõiglane nende suhtes, kellel on veel kuulamata küsimusi.

Antonio Tajani, Euroopa Komisjoni asepresident. – (IT) Proua juhataja, soovin öelda neile parlamendiliikmetele, kes kodukorrast tulenevalt ei saa vastuseid küsimustele, mida soovivad esitada, et minu büroo saab pakkuda vastusena nende järelepärimistele igasugust vajaminevat teavet, mille andmine on meie võimuses.

Mis puudutab härra Mavrommatise esitatud küsimust – sisuliselt küsib ta, et kas liikmesriigid saaks vastu võtta 2008. aasta määrusega nr 300 kehtestatud rangemad turvameetmed –, siis loomulikult saavad liikmesriigid valida õiguslikus raamistikus kehtestatud rangemate meetmete rakendamise. Need karmimad meetmed võivad aga anda tagasilööke riigisisesele lennundusturule, kuivõrd need varieeruvad liikmesriigiti.

Kinnitan, et see saab peagi raportis avaldatud, komisjon kaalub, kas need rangemad meetmed võivad moonutada lennuliinide ja lennuväljade vahelist konkurentsi. Mis puudutab saarte lennuväljade küsimust, siis komisjon vaatab läbi ka selle küsimuse jagatud vastuste kontekstis. Uuring, mis puudutab lennuväljade üldsüsteemi, hõlmab loomulikult ka saarte lennuvälju. Te teate, kuidas komisjon hindab selliseid piirkondi nagu teie enda kodumaa saared, seda ka riikides, millega olen tuttavam ning kuhu pääseb üksnes lennuki või laevaga. Seetõttu kaalub komisjon neid ühendusvõimalusi põhjalikult.

Mis puudutab härra Rübigi küsimust, siis komisjon vaatab üle erinevad valikuvõimalused. Võimalik on kasutada avalikke fonde, mis on üks võimalikke lahendusi lennuohutuse kulude rahastamisel. Seetõttu ei ole väidetud, et piletihindu tuleks tõsta. Kasutada võib ka muid rahastamisvorme. Kuigi ausalt öeldes, andes vastuse, mis on enam kui üksnes ametlik vastus, soovin rõhutada, et komisjon uurib hoolikalt kogu saadud teavet ning niipea, kui see kõik on läbi vaadatud, üle vaadatud ja tasakaalustatud, proovime koostada ettepaneku, mis oleks tasakaalustatud ning vastaks Euroopa kodanike huvide omavahelisele suhtele.

Härra Rübige, ütleksin teile sama, mida ütlesin teistele lugupeetud parlamendiliikmetele, et minu büroo on alati avatud kõigile parlamendiliikmetele kõikvõimalikeks selgitusteks ning minuga transpordisektori alastes küsimustes igasuguste teie soovitud kohtumiste korraldamiseks.

Juhataja. – Küsimus nr 51, esitaja **Stavros Arnaoutakis** (H-0713/08)

Teema: Kõrgkvaliteetne transport ja Euroopa Liidu väikesaarte regioonid

Milliseid samme komisjon astub, et tagada Euroopa Liidus säästvate ja kõrgkvaliteetsete transpordisüsteemide olemasolu ning oma kodanike õiguste ja nende ohutuse kaitse? Kuidas see aitab kaasa usaldusväärse transpordisüsteemi loomisele (laev-lennuk-helikopter), millega on kaetud Euroopa Liidu väikesaarte regioonid?

Antonio Tajani, Euroopa Komisjoni asepresident. – (IT) Proua juhataja, see on mõneti härra Mavrommatise esitatud küsimuse jätk. Säästva, kõrgkvaliteetse transpordi tagamiseks Euroopas ning kodanike õiguste ja nende ohutuse kaitsmiseks teeme Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku luua asjakohane õiguslik raamistik ja niipea, kui seadusandjad on selle vastu võtnud, tagame selle rakendamise.

Lubage mul tuua kolm näidet: reisijate õigused, säästev transport ja reisijate ohutus. Ühtlasi palusite mul olla täpsem selles suhtes, kuidas need jõupingutused aitaks kaasa usaldusväärse laeva-, lennuki- või helikopteritranspordi süsteemi loomisele Euroopa Liidu väikesaarte regioonides. Selle ettepaneku põhiväljakutseks on rahastamine. Seetõttu pöörduge tagasi eelmise küsimuse teema juurde.

Lugupeetud parlamendiliikmed – võiksin peaaegu nimetada teid kaasliikmeteks, sest minu teadvuses püsib alati see, et olen ise palju aastaid olnud parlamendi liige –, meil tuleb selles punktis olla kindlal arusaamisel. Liikmesriikide ja piirkondlike võimude otsustada on ühendusteede hulk ja kvaliteet väikesaarte piirkondades ning nende regioonide ja mandri vahel. Meie kui komisjoni roll on teisejärguline, mille moodustavad kaks erinevat ülesannet. Ühelt poolt viib komisjon ellu Euroopa ühtekuuluvuspoliitikat, mis toetab geograafiliste ja looduslike puudustega piirkondade arengut. Ühtekuuluvuspoliitika raames saab ühendus pakkuda saarte piirkondadele juurdepääsu parandamiseks kaasfinantseeringut. Teisalt on komisjonil kohustus tagada rahalise toetuse andmine transporditeenuse osutajatele, mis ei moonutaks konkurentsi siseturul ega oleks vastuolus ühishuvidega.

See tagatakse ühenduse transpordi siseturu õigusaktidega. Riiklikku toetust kvaliteettranspordile saarte piirkondades ei saa komisjon kinnitada, eriti avaliku teenindamise kohustuse kompenseerimisena. Mere- ja õhutranspordi sektori siseturgu reguleerivad õigusaktid jätavad liikmesriikidele laialdased võimalused valida, kuidas korraldada saarte ja mandri vahelisi ühistranspordi teenuseid, eeldusel, et kõigil potentsiaalsetel transporditeenuste pakkujatel on võrdsed võimalused kõnealuse avaliku teenuse pakkumisel.

Costas Botopoulos, *asendab autorit.* – (IT) Volinik Antonio Tajani, kuna kõnelesite itaalia keeles, siis tunnen ka mina kiusatust seda teha, kuid ma hoian end tagasi ja kõnelen selle asemel kreeka keeles.

(EL) Volinik, minu küsimus ei ole niivõrd seotud rahastamisega, mida mu lugupeetud sõber härra Mavrommatis käsitles, see on pigem seotud kolme konkreetse punktiga, millele te osutasite ning mida soovin täpsemalt kommenteerida. Esimene neist on transpordi standard, mis on äärmiselt oluline küsimus. Teine on väikesaarte erijuhtum. Nagu teate, on minu riigis ohtralt väga pisikesi saari, mis kuuluvad erijuhtumi alla, ning kolmas punkt oleks nende väikesaarte elanike hingeseisund, kes tunnevad end pisut äralõigatuna – käesoleval juhul ülejäänud Kreekast ja Euroopast üldiselt, kui meil ei õnnestu nende probleemidele konkreetset tähtsust omistada, eriti transpordi küsimuses. Seetõttu on minu küsimus poliitilist laadi, minnes rahastamise teemast kaugemale: kas te usute, et ka Euroopa Liit peaks siin poliitilist rolli etendama?

Antonio Tajani, *Euroopa Komisjoni asepresident.* – (IT) Soovin tänada lugupeetud parlamendiliiget mulle minu omas keeles vastamast. Mul endal on kiusatus vastata teile vanakreeka keeles, olles seda palju aastaid õppinud – mu ema õpetas aastaid vanakreeka keel, kuid arvatavasti teeks ma mõningaid vigu ning riskiks sellega, et keegi minust aru ei saa. Täna teid siiski selle žesti eest.

Härra Botopoulos, ma ütlesin seda siis, kui olin parlamendi liige, olles valitud valimisringkonna poolt, kuhu kuulus palju väikesaari, seega olen täiesti teadlik nende tõsistest ühendusprobleemidest, mis on ebakindlad, eriti talvisel ajal. Kuna paljud neist saartest on turistide sihtkohad, siis suvel liiguvad laevad, mis transpordivad külastajaid ning saarel elavaid inimesi, kel seetõttu ei ole raskusi kolmel kuul (juuni, juuli ja august). Probleemid hakkavad septembris ning siis esineb tõeline eraldatuse tundmise oht.

Usun, et Euroopa Komisjon, saamata otseselt selles küsimuses otsustada – mainisin seda oma kõnes, oleme alati tähelepanelikud subsidiaarsuse põhimõtte suhtes –, saab pakkuda tuge näiteks teatud transpordisüsteemide ühisfinantseeringu kaudu ilma siseturgu moonutamata, et võimaldada kodanikel, kes on Euroopa kodanikud ning kel on samad õigused liikumisele nagu neil, kes elavad suurlinnades või mandril, eriti õigus reisimisele ja saadetiste saamisele, sest see küsimus puudutab ka toiduvarusid ning mõningatel saartel ka vett.

Lugupeetud parlamendiliige, ma jagan teie muret ning toetan seda. Euroopa Komisjon, mille pilk on pööratud kõigi kodanike õiguste kaitsmisele igal ajahetkel, kavatses kõikjal kus võimalik ning niivõrd kui kehtivad õigusaktid võimaldavad näha vaeva väiksematel saartel elavate isikute toetamisega, pakkudes praktilisi lahendusi nende kodanike vajadustele, kes asuvad tõepoolest ebasoodsates tingimustes, eriti talvekuudel.

Ma olen teile ja kõigile Kreeka parlamendiliikmetele kättesaadav – loomulikult mitte üksnes Kreeka parlamendiliikmetele –, juhul kui teil peaks tekkima soov arutada mingeid algatusi, mida soovite vastu võtta, eesmärgiga pakkuda praktilisi lahendusi väikesaarte kodanikele.

Avril Doyle (PPE-DE). – Kas te saaksite täpsustada, kas asjakohase õigusliku raamistiku sisu, millele viitasite, on seotud kuuldusega, mis puudutab eelkõige säästva majanduse seisukohalt juurdepääsutransporti väikesaarte piirkondadesse?

Volinik, kas te kinnitate, et see tulevane õiguslik raamistik, mida silmas peate, ei hakka kuidagi mõjutama käesolevat avaliku teenindamise kohustuse režiimi? See on eriti oluline nende äärealade säästva majanduse seisukohalt.

Antonio Tajani, *Euroopa Komisjoni asepresident.* – (IT) Austatud parlamendiliige, täna teid selle küsimuse esitamise eest. Ma arvan, et mainisin seda oma põhikõnes, millega vastasin ka küsimusele. Meie kavatsus on vältida igasuguseid konkurentsimoonusi. Igal juhul peaks igasugune sekkumine pidama silmas üksnes kodanike vajadusi ilma siseturgu häirimata ning konkurentsitingimusi rikkumata, kuid üksnes, kordan, eesmärgiga võimaldada ebasoodsate piirkondade elanikele – eelkõige talvekuudel – võimaluse olla samasugused kodanikud nagu kõik teisedki. Meie abi on ilma kellelegi kahju tekitamata suunatud neile kodanikele, võimaldamaks neile elu kõigi teiste Euroopa Liidu kodanikega samades tingimustes.

Seetõttu võin teid teie mure suhtes rahustada, et meie eesmärgiks on neid kodanikke aidata ilma konkurentsiturgu moonutamata.

Juhataja. – Küsimus nr 52, esitaja **Marie Panayotopoulos-Cassiotou** (H-0715/08)

Teema: Euroopa mereohutuse õiguslikud meetmed

Kas komisjon on hinnanud mõjusid Euroopa laevandusele juhul, kui Euroopa õiguslikud meetmed mereohutuse kohta jõustuvad, kattudes seniajani ühtsete rahvusvaheliste eeskirjadega?

Miks ei pea komisjon liikmesriikidele piisavaks Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni rahvusvaheliste konventsioonide ratifitseerimist, et küsimusi, milles neil on Euroopa Ühendusega ühispädevus, võiks reguleerida üksnes rahvusvaheliste õigusaktidega, millega liikmesriikidele omistatakse ainupädevus nende suveräänsete õiguste põhjal?

Püüdes kehtestada ühenduse ainupädevust ning omandada uusi volitusi ajal, mil Euroopa kodanikud on eriti tundlikud oma riigi suveräänsete õiguste suhtes, eriti suure majandussurve all olevas sektoris nagu laevandus, kas komisjonil ei ole ohtu teha kokkuvõttes rohkem kahju kui head?

Antonio Tajani, *Euroopa Komisjoni asepresident.* – (IT) Proua juhataja, härra Mavrommatis on alati väga aktiivne ning alati seotud transporti puudutavate küsimustega. Komisjoni ettepanekutega kaasnevad alati mõjuhinnangud. See kehtib eriti 2005. aasta novembri kolmanda mereohutuse paketi ettepanekute kohta.

Komisjoni ettepanekud selles sektoris võtavad eriti arvesse asjakohaseid rahvusvahelisi konventsioone. Enamikul juhtudel on õiguslike ettepanekute eesmärk kutsuda liikmesriike üles konventsioone ratifitseerima või neid ühenduse raames rakendada. Need ei tulene kunagi püüdest uusi pädevusi omandada. Ma sooviks selgitada üht tavalist väärarusaama: ühendusel on juba mereohutuses vajalik pädevus, seda ühise transpordipoliitika raamistikus. Ometi on paratamatu, et kui Euroopa Parlament ja nõukogu võtavad mingi seaduse vastu, siis piiratakse liikmesriikide võimet rahvusvahelisel tasemel eraldi tegutseda.

Sellegipoolest pole tegemist liikmesriikidele halvema olukorraga. Tõepoolest, selle eesmärk on tugevdada meie kollektiivset mõju rahvusvahelises kogukonnas, tõstes seeläbi kodanike elu ja keskkonna kaitstuse taset. Mõnikord tuleb lihtsalt Euroopal initsiatiiv enda kätte võtta. See juhtus näiteks siis, kui võtsime kiirkorras kasutusele ühekordse põhjaga naftatankerite keelu ning seejärel järgnes meie otsusele samalaadne otsus Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni poolt.

Härra Mavrommatis, olete hästi teadlik probleemidest Rahvusvahelise Mereorganisatsiooniga: me ei saa alati üksi otsuseid vastu võtta. On pädevusvaldkondi, mis ei puuduta Euroopat ning jätkuv võrdlus nende organisatsioonidega on seetõttu vajalik, mitte seetõttu, et meie meredel liiguvad sageli laevad, mis kannavad liitu mitte kuuluvate riikide lippe.

Uue mereohutuse õigusaktide ettepanekuga loodab komisjon aga parandada globaalse meretranspordi dimensiooni tasakaalu, mis nõuab üleilmseid lahendusi, võttes arvesse üleilmse õigusliku raamistiku piiranguid.

Härra Mavrommatis, ühenduse tegevus on ühise jõupingutuse ja liikmesriikide pühendumuse käegakatsutav väljendus ega ole väljastpoolt tulev nende huvidega vastuoluline sundkohustus. Tänu meie ja teie jõupingutustele on Euroopa vetes märkimisväärselt langenud nende laevade arv, mis ei vasta kehtivatele standarditele. Komisjon jätkab tasakaalustatud ennetava poliitikaga, kaitstes põhieesmärgina meie kodanike elu ja elatist.

Manolis Mavrommatis, *asendab autorit.* – (IT) Volinik, te teate, millist naudingut mulle meie arutelud ja väitlused pakuvad. Enamgi veel, teil on alati mulle vastus valmis. Loomulikult soovin teid tänada nende punktide eest, mis puudutavad kõiki Euroopa Liidu riike.

(EL) Ajal, mil Euroopa kodanikud on eriti tundlikud oma riigi suveräänsete õiguste suhtes, eriti suure majandussurve all olevas sektoris nagu laevandus, kas te ei leia, et ühise ühenduse pädevuse kehtestamine ja komisjonile uute pädevuste taotlemine võib teha kokkuvõttes rohkem kahju kui head?

Antonio Tajani, *Euroopa Komisjoni asepresident.* (IT) Härra Mavrommatis, minu arust ei ole mingit kahju tekitamise ohtu, kuid eesmärk on püüda selles raamistikus – mis on alati mereseaduses keeruline – leida kooskõla, sest paraku leiame end alati silmitsi Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni otsustega ning nagu juba öeldud, võtab õnneks Euroopa mõnikord ohjad enda kätte ning rahvusvaheline organisatsioon tuleb meile järgi.

Kordan, et meie kavatsus ei ole liikmesriikide õigusi piirata, vaid üksnes püüda saavutada kooskõla, mille eesmärk on pakkuda ELi kodanikele kiiremaid ja jõulisemaid vastuseid.

Colm Burke (PPE-DE). – Ma imestan, et volinik on rahul sellega, et liikmesriigid on võtnud kasutusele piisavalt palju meetmeid seoses olemasolevate õigusaktide ja määruste rakendamisega. Minu isiklik kogemus õigus- ja teovõime meetmete seisukohalt seoses väga tõsise õnnetusega ning isegi 12 kuud pärast õnnetust näitab, et laevakompanii ei ole end sündmuse toimumise hetkeks viinud vastavusse kehtivate määrustega, mis on kehtestatud juba üle kolme aasta tagasi.

Antonio Tajani, Euroopa Komisjoni asepresident. – (IT) Soovin selle küsimuse eest lugupeetud parlamendiliiget tänada, sest see annab mulle võimaluse juhtida tähelepanu ühele väga positiivsele tulemusele, mille saavutasime transpordinõukogus kahe nädala eest Luksemburgis, mil nõukogu näitas lõpuks rohelist tuld kolmanda merepaketi heaks kiitmisele. See edu tulenes ka Euroopa Parlamendi pealekäimisest, selle pühendumusest, tõsiasjast, et tehti end üheskoos komisjoniga kuuldavaks, et saavutada igas mõttes laialdasem avalikku turvalisust kindlustav eeskiri, mis hõlmab meie meresid, keskkonnakaitset ja vastutust õnnetusjuhtumite eest.

Nende reeglite jõustumisel kasvab kindlasti ühenduse kontroll. Kinnitan teile, mis puudutab komisjoni seotust, siis jätkame olukorra hoolikat ja tähelepanelikku jälgimist, sealhulgas meie agentuuri tööd Lissabonis, et tagada see, et kõiki ühenduse õigusakte alati järgitaks ning ennekõike tagada varasest suurem merede turvalisus, kus Euroopa Liidu pädevuse raames kehtivad kõigil meredel ühised õiguslikud ja talitluslikud meetmed.

Juhataja. – Küsimus nr 53, esitaja **Emmanouil Angelakas** (H-0717/08)

Teema: Linnatranspordi parandamine

On tõsiasi, et Euroopa kodanike linnatransport ei ole hetkel parim, mis see võiks olla. Ulatuslike ummikute tekitatud surve, kõrge saastemäär ja reisimine linnades, mis kannavad vastutust rohkem kui 40% kogu maanteetranspordist tuleneva CO₂ heite eest, koos juhtide ja haavatavate rühmade – näiteks jalakäijate ja jalgratturite – turvalisuse puudumisega, moodustades vaid osa probleemidest, millega Euroopa kodanikud igapäevaselt tähtsamates linnades silmitsi seisavad. Millised on komisjoni eesmärgid ning tegevuskava vastusena sellele olukorrale, et oleks võimalik luua rohkem säästvaid linnatranspordi vorme ja milline ajakava on kehtestatud meetmete eesmärkide saavutamiseks?

Antonio Tajani, Euroopa Komisjoni asepresident. – (IT) Proua juhataja, linnatranspordi teema, millest soovin lugupeetud parlamendiliikmeid teavitada – alati kipun esmalt ütleva „kaasliikmed“, küllap on tegemist harjumuse jõuga; olen olnud voliniku ametis vaid mõned kuud, samas aga olin parlamendi liige aastaid ning ilmselt tunnen endiselt end osana sellest parlamendist –, on üks teemadest, mille üle mitteametlikult nõukogu koosolekul La Rochelle'is 1. ja 2. septembril 2008. aastal pikemalt arutleti. Komisjon ja liikmesriigid osutasid sellele küsimusele suurt tähelepanu, kutsudes linnatranspordist kõnelema eksperte, suur- ja keskmise suurusega linnade linnapäid ning vastava valdkonna spetsialiste.

Ma ise võtsin sellel teemal sõna mõne päeva eest Pariisis toimunud maanteeohutuse päeval, mis on ametlik komisjoni ja nõukogu päev maanteeohutuse nädalal, kus rõhutati, et maanteeohutus peab alati tähendama ka head linnatranspordi süsteemi: meie teed muutuvad ohutumaks, ennekõike suurlinnades, kui olemasolev linnatransport on hea. Minu arvates kahandab see paratamatult suurlinna õnnetusohvrite arvu, kus õnnetuste ja ohvrite arv on suurim.

Komisjon koostab linnalise liikumiskeskonna tegevuskava, mis tugineb rohelise raamatu avaldamisele järgnenud konsultatsioonidele. Kavatsime selle kava esitada enne selle aasta lõppu. See kava hõlmab ettepanekuid eelolevate aastate kindlate tegevuste kohta Euroopa Liidu tasemel.

Ilmselgelt ei ole Euroopa Komisjonil selles küsimuses pädev: need valdkonnad puudutavad liikmesriike, kuid subsidiaarsuse põhimõttel – mis, nagu te kõik teate, on tuletatud sõnast *subsidiium* – soovime me aidata liikmesriike ja suurlinnade linnapäid. Endine Milano linnapea Gabriele Albertini, kes on transpordi- ja turismikomisjoni aseesimees, saab selle kõige peale tunnistada järgnevat: selle tegevuskava kaudu tagame selle, et kogu meie käsutuses olev teave, kõik nõuanded, mõtted, ettepanekud linnade kohta saab muuta kättesaadavaks, eelkõige liiklusprobleemidega suurlinnade kohta.

Tegevuskava aitab poliitika loojaid kohalikul, regionaalsel ja riiklikul tasemel, täielikult austades – kordan, austades täielikult subsidiaarsuse põhimõtet. Meie poolt ette pandavad tegevused aitavad kulusid vähendada, tagada ühtse turu sobilik rahastamine ning luua uutele tehnoloogiatele uusi turge, arendades säästvat linnalist liikumiskeskonda. Ei ole sugugi kokkusattumus, et arutelu lõppes alles eile õhtul ning direktiivi osas tehtud

hääletus peaks julgustama – sest selle eesmärk on julgustada – kohalikke võime hankima väiksema kahjulike gaaside heitega ühistranspordivahendeid.

Täna on siiski endiselt liiga vara tegevuskavast ülevaate andmiseks või sisu täpsustamiseks, sellegipoolest võime nii teie kui meie eeldada, et selles käsitletakse roheliste aladele juurdepääsu rikkumise reegleid, linna kaubatransporti ja logistikat, Euroopa linnades paremat ühistranspordi süsteemidest teavitamist ja säästva linnalise liikumiskeskonna üldised kavu ning ettepanekud sellest, kuidas linnaplaneerimist ja liikumiskeskonda omavahel ühendada. See tegevuskava võib sisaldada ka ettepanekuid teabe jagamisest ning andmete kogumise ja uurimistöö parandamise kohta ning võib koguni tegeleda rahastamise küsimusega, mis on äärmiselt delikaatne küsimus. Kordan, et see kõik baseerub subsidiaarsuse põhimõtte vastu tuntaval austusel.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). – (EL) Volinik, me jääme teie poolt ette pandavat tegevuskava suure huviga ootama ning seejärel avaneb meil taas võimalus sellest rääkida.

Ometi soovin kuulata teie isiklikku arvamust järgmises küsimuses: palju on arutatud ummikutasude üle, mis on võetud kasutusele sellistes linnades nagu London, Rooma ja Stockholm ning mis näivad olevat aidanud ummikuid kahandada ning suurendada ühistransporti kasutavate reisijate hulka. Teistes linnades aga, kus puudub organiseeritud võrgustik, ollakse skeptilised ning siinkohal soovin kuulda teie kui kogenud voliniku isiklikku arvamust küsimuses, kas ja mil määral toetate või ei toeta ummikutasusid.

Antonio Tajani, Euroopa Komisjoni asepresident. – (IT) Austatud parlamendiliikmed, tegemist on äärmiselt delikaatse küsimusega: kui härra Albertini, kes on alati väga suuremeelne, soovib meile kohvi osta, võime seda arutada ning kuulata, milline on Euroopa suurlinna linnapea kogemus.

Sellele küsimusele ei ole lihtsaid vastuseid. Olin Rooma linnanõunik viis aastat, kuigi olin samas parlamendiliige ning ma tegelesin nende samade küsimustega. Neid asju tuleb vaadelda juhtumipõhiselt linnade kaupa, sest osa linnu – pean silmas Roomat – on ajaloolised keskused väga kitsaste tänavatega, kus liiklusel on raske toimida. Teistel linnadel on aga teistsugune linnakeskkond ning seetõttu ei ole kerge kõigile ühist reeglit kehtestada.

Minu arvates peaks linnapead alati subsidiaarsuse põhimõtet rakendades valima linnanõukoguga üksmeeles ummikutasu kehtestamise, kui nad peavad seda kasulikuks ning kui linn, mida nad juhivad, vajab liikluse piiramist, sest väga vanades linnades tekivad kesklinnas kergesti ummikud. Seetõttu varieerub olukord linnati ning lahendust on raske leida. Ütleksin kindlalt, et see ei ole valik, mida eirata, isegi, kui see võib mõnikord segadust tekitada. Teil tuleb vaadata, kus piirangud peaks kehtima. Ma kordan, et tegemist on linnade eraldi tehtava valikuga. Mina isiklikult ei ole selle põhimõtte vastu, kuid teatud puhkudel võib see olla ebaõiglane, samas kui teistel puhkudel on see täiesti kohane.

Seetõttu, arvestades Euroopa linnade mitmekesisust, usun, et eriti käesoleval juhul peaks lõppotsus jääma alati kohalike võimude langetada, kuigi tegevuskava sisaldaks endiselt ettepanekuid ja mõtteid. Oluline on, et kodanikud oleks alati teavitatud ning et nad teaks, mis toimub ning milliseid otsuseid langetatud, sest mis puudutab maksude maksmist, siis on alati hea, kui kodanikud mõistavad, mille eest nad maksavad.

Ma kahetsen, et ei saa anda selget põhimõttelist vastust. Usun siiralt, et meil tuleb uurida fakte ja mõju, sealhulgas linnakeskkonda ning võtta ühekaupa vastu otsuseid. Lõpetuseks soovin veel kord lausuda, et põhimõtteliselt ei ole ma sellele vastu, kuid võib esineda juhtumeid, mil sellelaadse maksu kehtestamine on mõttetu.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Volinik, mind rabasid kaks sõna, mida kasutasite: et rahandus on „delikaatne” teema ning te kordasite sõna „subsidiaarsus”, mis on oluline.

Kas komisjon tunneb muret selle üle, et liikmesriikide majandusraskused takistavad tõhusasse ühistranspordi süsteemi vajalike investeeringute tegemist? Samal ajal võivad liikmesriigid kehtestada suurlinnades ummikutasud kitsikuses olevatele autojuhtidele, kel puudub valik.

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Kallis härra Tajani, loomulikult on meil hea meel võimaluse üle esitada küsimusi, eriti linnatranspordi pakkumismenetluse korraldamise kohta. Kas on mingeid kavu, mille järgi linnatranspordi pakkumismenetlus peaks toimuma, nagu mitmel juhul Rootsis toimus, kus linnatranspordis valitseb praeguseks konkurents?

Teiseks: kas tegelikult eksisteerib mingeid ühtseid üle-euroopalisi kontrollsüsteemi kavasid? Võõrasse linna saabudes on sageli raske mõista, kuidas kohalik süsteem toimib ning arvatavasti vajame siinkohal sellekohaseid komisjoni ettepanekuid.

Antonio Tajani, Euroopa Komisjoni asepresident. – (IT) Proua juhataja, tänan teid küsimuse esitamise eest. Ennekõike arvan, et esitatavas tegevuskavas tuleks rõhutada vajadust jagada Euroopa kodanikele ühest linnast teise liikumisel teavet, et nad teaks, milline on sealne olukord ning mida nad leiavad reisides Stockholmist Madridi, vastandina Roomast Viini reisimisele, et mõistetakse neilt nõuda võidavate maksude tasumise süsteemi ning saaks korraldada oma reise vastavalt sellele, kas tegemist on tööalase või turismireisiga. See on juba oluline ning ma usun, et meil seisab ees töö.

Lugupeetud parlamendiliikmed, loomulikult soovin rõhutada subsidiaarsuse põhimõtte küsimust, sest Euroopa Liidu jaoks ei ole see rangelt kohalike võimude käsitlusallasse sekkumine. Sama käib finantsaspektide kohta, komisjonil pole võimalust sekkuda. Probleemiks on rahastamine. Loomulikult püüame oma tegevuskavas ühendada kõik erinevad arutelus esitatud ettepanekud, et pakkuda teenuseid ja abi kohalikele võimudele, kel on õigus seda vastu võtta või tagasi lükata. Meie eesmärk on süsteemi kooskõlastamine, vähemalt kodanikele teabe jagamise küsimuses ning erinevatele kohalikele võimudele võimalikult rikkaliku teabe pakkumine teiste linnade kogemustest, millest oleks soovi korral võimalik kasu saada. See on oluline.

Mis puudutab rahastamist, siis usun, et igal kohalikul võimuorganil on vabadus toimida vastavalt sellele, mida sobilikuks peetakse, loomulikult ilma turgu segi paiskamata või kodanike liikumist takistamata. Igal juhul tuleb valida sobivaim lahendus. Mis aga puudutab viimast Paul Rübigi küsimust, siis avaliku teenindamise kohustuse direktiiv jätab kohalikele võimudele vabaduse otsustada, kas pakkumismenetlusi algatada või mitte. Minu arust on Euroopa Liit sellest seisukohast taas kord subsidiaarsuse põhimõtet nõudnud.

Minu hinnangul on see õige, sest meie töö ei tohiks olla invasiivne: me ei peaks kõike ja ükskõik mida reguleerima, me peaks olema mures tähtsate küsimuste üle, andes suuri vastuseid ning kus saab, seal aitama kohalikke asutusi ja liikmesriike probleemide lahendamisel, tehes seda tõenäoselt Euroopa Liidu abil ja toel ilma, et saadav abi oleks valdav või invasiivne. Minu arust peaks see olema ühistranspordis põhimõtteks, millest me kõik kinni peame ning usun, et soovime seda teha.

Juhataja. – Sellega infotund lõpeb.

Küsimustele, millele ajapuuduse tõttu ei jõutud vastata, vastatakse kirjalikult (vt lisa).

(Istung peatati kell 19.45 ja jätkus kell 21)

ISTUNGI JUHATAJA: Rodi KRATSA-TSAGAROPOULOU

Asepresident

14. holodomori mälestamine, suur näljahäda Ukrainas (1932–1933) (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni avaldus holodomori, Ukraina suure näljahäda (1932–1933) mälestamise kohta.

Tahaksin kasutada võimalust ja tervitada Euroopa Parlamendis Ukraina delegatsiooni, mida juhib suursaadik.

(Aplaus)

Antonio Tajani, Euroopa Komisjoni asepresident. – (IT) Proua juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed, mul on au osaleda selles arutelus 1932.–1933. aasta suure näljahäda mälestamiseks, mis oli üks 20. sajandi suuri tragöödiaid. Pärast palju aastaid vaikimist nõuavad meie tähelepanu kannatanute tunnistused koos paljude ellujääjate tunnistustega, kes sellesse kohutavasse sündmusse sattusid.

On äärmiselt oluline, et holodomori kogemust ei unustata. Lisaks sellele, et suure näljahäda lugu on tunnistuseks Ukraina rahva tragöödiaks, tuleb see meile ka taas meelde, milleks inimesed on võimelised. Holomodori on meile siiski midagi õpetada: Nii paljude inimeste ohverdamine ei ole olnud asjata. Nende ohverdus tuleb meile meelde, et me kunagi ei lepiks isikute ikaldamisega mis tahes riigi poolt sõltumata toimuva põhjusest või eesmärgist. Katastroofiline näljahäda on näidanud põhiseadusliku riigi eeliseid riigi üle, kus lahkarvamused ei ole lubatud. Holomodori-taolised tragöödiad juhtuvad üksnes inimühiskondades, mis rikuvad kodanike õigusi, õigusriiki ja demokraatlikke põhimõtteid.

Euroopa Liit tõusis sõja tuhost ja arvukatest totalitaarsetest režiimidest – diktatuuridest, mis jätsid sügavad armid Euroopa ja maailma ajaloole. Siiski tekkisid nendest samadest tragöödiatest ja katastroofidest Euroopa demokraatiad ning viimase viiekümne aasta jooksul on nendele varemtele rajatud rahu periood – rahu, mida oleme kohustatud kaitsma ja kandma üle liidu piiride: viiskümmend aastat rahu, mis on ühinenud Euroopa suurim saavutus.

Täna on muutunud ka Ukraina. Iseseisva riigi, Euroopa Nõukogu liikme ja Euroopa inimõiguste konventsioonile ning ka paljudele teistele rahvusvahelistele õigusaktidele kõnealuste põhiõiguste kaitsmiseks alla kirjutanud riigina on Ukrainal erakordne võimalus end tugevdada, parandada oma positsiooni demokraatliku riigina, mis austab inimõigusi ja õigusriiki. See on kahtlemata ambitsioonikas ja keeruline ülesanne. Oleme olnud tunnistajaks paljudele muredele; paljud poliitilised võitlused iseloomustavad selle riigi ajaloo viimaseid aastaid, mis on muutunud tugevamaks oma demokraatias.

Praegusel ajaloolisel ajal peame kõik toetama ja julgustama kohtusüsteemi sõltumatust. On oluline, et Ukraina jätkab korruptsiooniga võitlemist ja võtab arvesse hiljutiste valimiste tulemusi, et täita demokraatlikke põhimõtteid. Samuti peab see kindlustama kõige nõrgemad ja tõrjutumad, sõltumata nende rassist, rahvusest või usust või isegi nende seksuaalsest orientatsioonist või tervislikust seisundist.

Euroopa Liit jätkab Ukraina toetamist nendes olulistes jõupingutustes. Samal ajal jätkame koostööd oma Ukraina partneritega selle riigi kõigi kodanike jõukuse suurendamisel, avades uusi turge ja suurendades majandustegevuse ja investeerimise väljavaateid lisaks suhete süvendamisele meie kodanike vahel.

Tahaksin transpordivolinikuna lisada, et seoses üleeuroopaliste võrkudega peaksime meeles pidama, et need võivad lisaks siseturu tugevdamisele olla ka vahend Euroopa piiride laiendamiseks, Euroopa avamiseks uutele silmapiiridele ja sidemete tugevdamiseks lähedalasuvate ja sõbralike riikidega, mis piirnevad Euroopa Liiduga, nagu Ukraina.

holodomori ohvrite jaoks ei ole paremat tunnustust kui jõuka, stabiilse ja demokraatliku Ukraina loomine, mis põhineb tugevatel asutustel ja osaleval kodanikuühiskonnal. Ainult juhul, kui see eesmärk saavutatakse, ei ole nii paljude süütute ohvrite langemine olnud asjata.

Charles Tannock, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – Proua juhataja, Euroopa Liit põhineb lepitusel: usk sellesse, et saame luua parema tuleviku, tunnustades oma minevikku kogu selle julmuses.

Saksamaa on õigustatult vastu astunud ja püüdnud heastada natsistliku ajastu ja holokausti kirjeldatud õudusi. Meie liidu uuemad liikmesriigid rahastavad oma tõe ja lepituse otsimise viise, analüüsides ausalt ja kompromissitult oma totalitaarset kommunistlikku minevikku. Ent mõned riigid püüavad endiselt oma minevikku eest põgeneda. Näiteks Türgi, kes minu arvates endiselt eitab armeenlaste ja assüürlaste vastu salaja toimepandud genotsiidi Esimese maailmasõja ajal. Ka Venemaa on püüdnud jõuda kokkuleppele Stalini kommunistliku diktatuuri osas.

Kõnealuse resolutsiooni eesmärk täna õhtul on väljendada meie õudust holodomori, tahtlikult tekitatud näljahäda suhtes 1932.–1933. aastal. Resolutsioonis kajastatakse meie otsust mälestada miljoneid ohvreid, kellest mõned on veel elus, et rääkida oma võigast lugu. Nende tunnistused on äärmiselt olulised, sest peagi on nad kõik kadunud. Pidades meeles selliseid jälke inimkonnastaseid kuritegusid, on võimalik püüda tagada, et need ei korduks. Kõnealuses resolutsioonis ei ole sõna „genotsiid“, sest teised poliitilised fraktsioonid siin täiskogus ei arva, et selle mõiste ranget määratlust tuleks kohaldada holodomorile. Lõppude lõpuks loodi genotsiidikonventsioon tegelikult alles pärast Teist maailmasõda. Kuid samuti võib-olla – ja minu arvates kahetsusväärsemalt – hirmu tõttu solvata kaasaegset Venemaad.

Kuid keegi meist ei taha alavääristada Ukraina kujuteldamatuid kannatusi. Ühegi sõna ega sõnadega ei ole võimalik tegelikult kirjeldada holodomori õudust. Kasutatava teksti asemel on pigem oluline arvamus, mida üritame resolutsioonis väljendada – solidaarsus Ukrainaga tema kaua kannatanud rahva suhtes toime pandud veresaunade 75. aastapäeval.

Üks õppetund, mida ajalugu meile õpetab, on jõulise rahvusvahelise õiguse ja kohtustruktuuride olulisus, mis praegu kehtivad, kui sellise piina autoreid kunagi karistatakse. Nürnberg oli selle pika veniva protsessi algus. Endise Jugoslaavia sõjakuritegude kohus, kus mõistetakse peagi kohut Radovan Karadžići üle, näitab, et kõnealused põhimõtted on täna sama olulised kui kunagi varem. Eile väljendas siinne täiskogu tugevat toetust Ugandas asuva Issanda vastupanuarmee juhi Joseph Kony Rahvusvahelise Kriminaalkohtu ette toomisele. Tüürannidel – kus iganes nad on, praegusel juhul toimub arutelu täna Jossif Stalini üle, kes kaldus massimõrvale ja hävitustööle – ei tohiks kuskil varjupaika olla.

Ukraina on ajaloo vältel kogenud palju valu ja loodan nüüd, et järgmine etapp selles hiilgavas ajaloos hõlmab seda, et Ukraina astub õigustatult mitte väga kauges tulevikus oma kohale Euroopa Liidu täieõigusliku liikmena. Pärast Gruusia kriisi ei saa olla kahtlust, et paljud vene rahvuslased ei ole rahul näiteks Ukraina suveräänsusega Krimmi üle. Ent olen kindel, et seistes solidaarselt koos Ukraina rahvaga, astub ta ühel päeval oma kohale Euroopa rahvaste peres.

Adrian Severin, *fraktsiooni PSE nimel*. – Proua juhataja, käsil on väga oluline arutelu. Poliitilise organina palutakse Euroopa Parlamendil koostada õigusakte ja pakkuda täidesaatval tasemel otsustajatele poliitilisi suuniseid tulemaks nõuetekohaselt toime praeguse aja väljakutsete, võimaluste ja ohtudega. Teisisõnu, oleme ajaloo loojad, mitte ajaloolased. Keegi ei palu meil minevikku hukka mõista, vaid pigem ehitada olevikku, ja meid peaks hinnatama tuleviku alusel.

Seega nõustus Sotsiaaldemokraatide fraktsioon vastumeelselt toetama resolutsiooni, millega püütakse näiliselt kehtestada ajalooline tõde traagilise sündmuse kohta, mis toimus Ukrainas minevikus.

Tegime seda siiski, sest mõistsime, et solidaarsus Ukraina rahva ja nende kannatustega võiks mobiliseerida ukrainlasi jõupingutustes riigi ühendamisel, demokraatiseerimisel, moderniseerimisel ja selle oma loomuliku perekonda toomisel, milleks on Euroopa Liit. Samal ajal saame aru, et kui mineviku tragöödiad ja kuriteod unustatakse, on nende kordumise oht tohutult suur. Kuritegude ajalooline hukkamõist ei heasta neid ohvritele või nende järeltulijatele, kuid see on moraalne kompensatsioon. Lisaks on see intellektuaalne ja poliitiline tagatis kuritegude kordumise ja nende aluseks olevate halbade instinktide taaselustamise eest.

Mõistes hukka vanu totalitaarseid režiime, hääbistame lisaks mineviku kurjategijatele ka neid, kes võivad mõelda samade kuritegelike meetodite rakendamisele tulevikus. Teadmine, et karistamatus on võimatu, võib neid tõepoolest takistada.

Peame täna kuulutama, et ei ole olemas riiklikku põhjendust, sotsiaalset eesmärki ega ideoloogilist põhimõtet, mis vabandaks sellist kuritegu nagu holodomor, kunstlikult tekitatud näljahäda, mis põhjustas nii palju kannatusi nii paljudele süütutele inimestele hullumeelses katses hävitada suure Ukraina rahva moraalset väärikust, rahvuslikku uhkust ja bioloogilist olemasolu.

Samal ajal, mõistes hukka kuriteod, väljendades solidaarsust ohvritega ning taunides seda katset hävitada kogu rahvas, ei saa me nendes kuritegudes süüdistada teist rahvast.

Holodomor oli totalitaarse poliitilise režiimi tulemus. Kõik rahvad, kelle peal kõnealust režiimi rakendati, olid mitmete sarnaste kuritegude ja raskuste ohvrid. Täna arutelu tuletab meile meelde nii seda, et peame alati koos seisma totalitarismi vastu, kui ka seda, et praegune Ukraina põlvkond peab holodomori ohvrite nimel ja mälestuseks kaotama oma riigist ja ajaloost mis tahes autoritaarsed instinktid, kalduvused ja käitumistavad. Nad peavad tugevdama oma rahvuslikku ühtsust ja saavutama koos oma demokraatlikud ideaalid.

Samuti peaks meie solidaarsuse väljendus innustama ukrainlasi solidaarsusele ja lepitusele nii riigisiselt kui ka väljaspool riiki. Riigisiselt oma kaasmaalastega, kes kuuluvad erinevatesse etnilistesse ja kultuurilistesse rühmadesse ning väljaspool riiki meie naabritega.

See on üks paremaid viise, kuidas saada Euroopa Liidu liikmeteks, ja kui nad otsustavad valida selle viisi, tähendab see, et meie tänase õhtu arutelu ei ole olnud kasutu. ELi liikmelisus oleks Ukrainale parim ajalooline hüvitis, mida ukrainlased ise saavad holodomori ohvritele pakkuda.

Grażyna Staniszevska, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (PL) Proua juhataja, holodomor ehk kunstlikult tekitatud näljahäda Ukrainas on üks laiaulatuslikumaid kuritegusid, mis on Euroopas 20. sajandil toime pandud. Tõestamiseks, et kollektiivmajandused toimivad, ning hävitamiseks peamist ohtu kommunistlikule Nõukogude Liidule – Ukraina sõltumatuid talupidajaid – tekitas Stalini režiim kunstliku näljahäda, mille tulemus oli mitmete miljonite ukrainlaste surm. Kogu toit, mis inimestel oli, konfiskeeriti. Näljahäda ajas palju inimesi maalt linnadesse, mida ametivõimud takistasid, väljastades siseriiklikke passe ja keelustades raudteetranspordi. Neid, kes küladesse jäid, olid sunnitud kolhoosidest ebaseaduslikult toitu otsima, millega kaasnev karistus oli vangistus või isegi hukkamine. Neil ei lubatud ühtegi peotäit vilja endale hoida. Kehtestati „viie viljapea” reegel, mille kohaselt mõisteti surmanuhtlusele kõikidele, kes korjasid rohkem kui viis viljapea.

Kahjuks on holodomor ehk suur näljahäda ajaloosündmus, mis on endiselt peaaegu tundmatu paljudes Lääne-Euroopa riikides. Alles hiljuti eitas Nõukogude Liit neid ajaloolisi fakte. Enne Nõukogude Liidu lagunemist käsitleti küsimuse mainimist Nõukogude Liidu vastase propaganda kuriteona. Lääne ajakirjanike

vastu kasutati aktiivseid valeinformatsiooni vahendeid. Alles hiljuti on päevavalgele tulnud dokumendid rahvastikuregistritest, paljastades massinälgimise all kannatanute arvud.

Näljahäda Ukrainas on genotsiidina tunnistanud 26 riigi valitsused ja parlamendid, sh Poola. Olen sügavalt veendunud, et Euroopa Parlament ei jää selles küsimuses tegevusetuks. Peame tunnistama, et holodomor oli kuritegu Ukraina rahva ja inimkonna vastu, ning jõuliselt hukka mõistma stalinistliku režiimi teod Ukraina talupidajate suhtes.

Samuti usun, et on viimane aeg avalikustada kogu teave näljahäda kohta. Endise Nõukogude Liidu riigid peaksid teadlastele avama oma arhiivid holodomori kohta Ukrainas 1932.–1933. aastal, et saaks teostada erapooletuid uuringuid.

Tänavu täitub 75 aastat selle šokeeriva kuriteo toimumisest. Tahaksin kasutada võimalust väljendada sügavat kaastunnet Ukraina rahvale, kes pidi kogema seda kohutavat tragöödiat.

Rebecca Harms, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Proua juhataja, olen oma sõnavõtule valinud peaaegu samasuguse sissejuhatuse kui härra Tannock. Seda ei juhtu väga sageli. „Minevik on tuleviku sissejuhatust” on riigiarhiivi sissepääsu juures olev juhtlause Washingtonis ja seda õigustatult. See väljend sisaldab lootust, et inimesed saavad minevikust õppida. Mõnikord see on nii, kuid mitte alati. Saame ainult püüda.

Olen ikka ja jälle märganud – ning ettepanek holodomori kohta andis selleks taas kord põhjust –, et mitte kõik Ida- ja Lääne-Euroopa ajaloo peatükid eelmisel sajandil ei ole võrdselt üldteada. Kui fraktsioonid arutasid, kas üldse täna resolutsiooni esitada, oli valdav arvamus algselt skeptiline; küsitlemisel tunnistasid enamik liikmeid, et neil pole aimugi, mida holodomor tegelikult tähendab või tähistab. Ehk on see ühise õppimiskõvera algus sellise kohutava hetke kohta ajaloos, mis toimus Euroopa südames mitte isegi sajandi, ainult natuke üle poole sajandi tagasi ning mis annab meile võimaluse ajalugu ellujääjate abiga õigesti kirja panna.

Roheliste/Euroopa Vabaliidu fraktsiooni jaoks on selle tragöödia ohvrite mälestamine kesksel kohal meie tunnustuses selle resolutsiooni allkirjastamisel. Usume, et ohvrite õige mälestamine sõltub meie teadmistest selle tragöödia, selle massikuriteo kohta nõukogude režiimi poolt.

Teiseks loodame, et seda ajalugu töödeldakse ühiselt Ukrainas ja Venemaal. Mida me ei taha – ning ütlen seda 1950ndatel sündinud sakslasena – on see, et ajaloo töötlemine ja korrektne ajaloo kirjutamine süvendaks lõhet rahvuste vahel. Me ei taha seda Ukraina sees ega Ukraina ja Venemaa vahel.

Seega usun, et arhiivide avamine on oluline eeltingimus. See nõue tuleb täita. Euroopa Nõukogu peaks seda samuti arutama, et Moskva avaks need arhiivid.

Mul on hea meel, et Euroopa Parlamendil on õnnestunud leida ühtne seisukoht. Loodan tõesti, et ajaloo kirjutamine ja ohvrite mälestamine on peamine, millele Ukrainas keskendutakse, ning selle katastroofiga ei manipuleerita poliitilistel eesmärkidel. Sel juhul oleme astunud suure sammu soovi täitumise suunas, et inimesed tõesti õpiksid minevikust.

Adam Bielan, *fraktsiooni UEN nimel.* – (PL) Proua juhataja, tänavu tähistame 1932.–1933. aastate Ukraina näljahäda 75. aastapäeva. Näljahäda ei olnud looduskatastroof, vaid Jossif Stalini genotsiidi plaani tulemus, mille eesmärk oli pärast Ukraina intelligentsi tegelemist hävitada Ukraina maaelanikkond. Selle genotsiidi tulemusel suri umbes 10 miljonit meest, naist ja last. See oli eesmärgipärane ja süstemaatiline hävitamine, mida teostasid Nõukogude Liidu ametiasutused. Kommunistide kuritegelikud kavatsused olid selged. Samal ajal, kui ukrainlased surid näljasurma, eksportis Nõukogude Liit miljoneid tonne vilja ja sulges Ukraina piirid, et vältida laastatud elanikkonna sisenemist Venemaale. Nad keeldusid rahvusvahelise humanitaarabi pakkumistest väites, et näljahäda ei eksisteeri.

Praeguses Vene Föderatsioonis valitseb silmakirjalikkus kommunistlike kuritegude ajaloo suhtes ning Stalinit esitletakse tõhusa juhina. Mõned lääneriigid vaikisid selle Ukraina rahva suure tragöödia maha, sest neil oli käsil diplomaatiliste suhete loomise protsess Nõukogude Liiduga, mille nad tahtsid muuta sõltuvaks majanduslikust koostööst. Täna ei saa me vaikida ja meie kohustus on austada holodomori ohvrite mälestust.

Helmuth Markov, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (DE) Proua juhataja, volinik, räägin teile inimesena, kes on elus palju aastaid Ukrainas veetnud, kes on seal elanud ja kes on seega loomulikult väga emotsionaalselt seotud.

Ei ole ühtegi põhjust, ühtegi vabandust näljahäda kõlblikuks tunnistamiseks ega õigustamiseks 1932. ja 1933. aastal. See mõjutab Ukrainat, Venemaad, eelkõige piirkondi Volga, Doni ja Kubani ääres, Lääne-Siberit,

Lõuna-Uuraleid ja Kasahstani põhjaosa. Miljonid erinevatest rahvustest inimesed, sh ukrainlased, venelased, kasahhid, juudid, sakslased, valgevenelased, tatarlased ja paljud teised, surid nälga. Peame mälestama neid ohvreid ja väljendama selgelt, et kõnealune näljahäda oli ebainimliku poliitika väljendus ja tulemus, teravilja eksportimise kuritegu, lastes oma rahval nälga surra.

Miks ma ei saa siiski kõnealuse resolutsiooniga nõustuda? Esiteks seetõttu, et kõnealune resolutsioon seostab seda katastroofi ja kuritegu Ukraina ja ainult Ukraina rahvusest inimestega. Nagu ma alguses ütlesin, ei kajasta see ajaloolist tõde. Kõik, kes ei võta samal ajal arvesse teisi Nõukogude Liidu sotsialistlikke vabariike ja teisi erinevaid rahvusi, on süüdi rassismis ja põlguses kõikide kannatanute kannatuste üle.

Teiseks, kõnealune resolutsioon tunnustab holodomorit genotsiidina. Genotsiid on määratletud hävitusena etniliste kriteeriumite alusel. See kehtib eelkõige holokausti suhtes. Ühe võrdsustamine teisega õõnestab argumenti riikliku sotsialistliku kuriteo ainulaadsusest juutide hävitamise kohta Euroopas, mille tunnistamine on seni olnud laia demokraatliku konsensuse teema.

Kõnealuste sündmuste hukkamõistmiseks vajalik tõsidus Nõukogude Liidus ei nõua sellist võrdsustamist. Olen veendunud, et see oli peamine põhjus Iisraeli suursaadiku proua Kalay-Kleitmani avaldusele Ukrainas, kes ütles intervjuus *Serkalo Nedeli*le, et Iisrael ei saa tunnistada holodomorit etnilise genotsiidi aktina.

Kolmandaks, 10. detsembril 2008. aastal on ÜRO inimõiguste ülddeklaratsiooni 60. aastapäev. Inimõigused on universaalsed ja jagamatud. Nendes ei saa suhtuda valikuliselt, kaudselt ega otstarbekalt. 20. sajandil toimus laostav hulk kohutavaid kuritegusid, mis ei ole võrreldavad, kuid põhjustasid sellegipoolest miljonite süütute inimeste surma: Esimene maailmasõda, fašistlik sissetung, Jaapani agressioon Hiina ja Korea suhtes, USA visatud aatomipommid Hiroshimale ja Nagasakile, Stalini poliitika tema enda rahva vastu, mitmete koloniaalvõimude röövretked oma mõjusfäärides, Khmer Rouge'i terror, tutside ja hutude tapmine. Käesolev õudusttekitav loetelu on peaaegu lõputu. Euroopa Parlament peaks tundma huvi sellise ebainimlikkuse hukkamõistmise vastu kõikides selle vormides.

Neljandaks ei tohiks enam kunagi toimuda näljutamist – ei poliitilistel ega majanduslikel põhjustel. Pidades silmas pankade abistamiseks antud miljardeid, nõudis *Welthungerhilfe* seltsiv esimees Ingeborg Schäubel päästepaketti nälja vastu maailmas. Aastas vajab arengumaade põllumajandus 14 miljardit eurot, et saavutada aastatuhande eesmärgid ja vähendada nälgivate inimeste arvu 2015. aastaks poole võrra. 2007. aastal oli see arv 923 miljonit inimest.

Peame tegema kõik, et näljale nagu katkule lõpp teha.

Bastiaan Belder, *fraktsiooni IND/DEM nimel*. – (NL) Proua juhataja, holodomor on kahe ukrainakeelse sõna *holod* (nälginine) ja *moryty* (hukkama) ühendamine ja tähendab seega „näljasurm”. Holodomor viitab 6 kuni 7 miljoni inimese näljasurmale, kellest 3,5 miljonit olid Ukrainas, 2 miljonit Kasahstanis ja sadu tuhandeid Põhja-Kaukaasias Volga ääres ja Lääne-Siberis 1932. ja 1933. aastal.

Holodomor tähendab Stalini ja tema käsilaste toimepandud Ukraina talupidajatest elanikkonna jõulist paljaksröövimist nende teraviljasaakidest tõhusa bolševistliku vahendina inimeste harimiseks maal sunnitud põllumajanduse kollektiviseerimise vaimus.

Holodomor tähendab suure näljahäda tahtlikku eitamist Ukrainas ja mujal Nõukogude Liidus stalinistide poolt, et miljonid ohvrid jääksid ilma mis tahes siseriiklikust ja välisabist.

Holodomor tähendab katkematut teravilja eksportimist Nõukogude juhtkonna poolt näljahäda aastatel 1932–1933, kuigi sellega oleks saanud toita umbes üks ja pool miljonit inimest kogu aasta vältel.

Holodomor tähendab Ukraina külaelanike genotsiidi, rakendades ehedat nälginemise poliitikat Ukraina maapiirkondade täieliku majandusliku blokaadi näol, jagades välja haltuuras trahve ning kehtestades varude ja mustade nimekirjade külmutamise, mille sätestas Molotov, Stalini toleaeagne saadik Harkovis 18. novembri 1932. aasta seadusega.

Holodomor tähendab Stalini paranoiat Ukraina rahvusluse pärast, mida suur juht pidas peamiseks põhjuseks tema arvates ebapiisavatele teraviljavarudele Euroopa viljahoidlast.

Holodomor tähendab Stalini kavatsusi hävitada igaveseks kõik Ukraina unistused autonoomsusest või isegi sõltumatuses.

Täna teame, et tema deemonlikud kavatsused ebaõnnestusid.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Proua juhataja, alates Lenini Nõukogude Venemaast kuni Kim Il-Sungi kaasaja Põhja-Koreani läbi Mao Hiina, Mengistu Etioopia ja Pol Poti Kambodža – ja see loetelu ei ole kahjuks ammendav – võib öelda, et näljahäda on olemuselt sama kommunismiga.

Siiski, näljahäda, mis tappis peaaegu 10 miljonit ukrainlast aastatel 1932 ja 1933 ei olnud üksnes kommunismi majandusliku ja sotsiaalse absurdsuse ega viha tagajärg, mida ta tunneb talupidajate kogukonna vastu, vaid kavandatud Nõukogude ametivõimude poolt, kes ühelt poolt rekvireerisid kogu talupidajate toiduvarud, sealhulgas nende vilja, ning teiselt poolt kasutas politseid takistamiseks mis tahes vahenditega ukrainlaste massilist lahkumist, kes püüdsid põgeneda surmast rekvireerimise tagajärjel. See on miski, mis Põhja-Koreas endiselt toimub.

Rahvusvahelise Kriminaalkohtu statuudi artiklis 6 määratletakse genotsiid kavatsusena hävitada – osaliselt või täielikult – rahvuslik, etniline, rassiline või religioosne grupp kui selline ning samuti, tsiteerin: „grupi elukvaliteedi tahtlik halvendamine, mille eesmärgiks on grupi täielik või osaline hävitamine”. Hävitamine, kasutades näljahäda, holodomorit, mille kohta langetasid Nõukogude kommunistid otsuse 1932. aastal, sobib selle määratlusega hoolimata sellest, milline on meie kaasliikme, härra Markovi seisukoht.

28. novembril 2006. aastal kirjeldas Ukraina parlament holodomorit genotsiidina. On kahetsusväärne, et ÜRO on Venemaa veto ning Prantsuse ja Ühendkuningriigi valitsuste arguse tõttu keeldunud andma seda nimetust. Viimane ei sea sealjuures küsimuse alla Venemaa rahva au, kes olid samuti kommunismi ohvrid, kuid sellega taunitakse totalitarismi õudust, mis on tapnud 200 miljonit inimest üle maailma ning mida – tuleb öelda – taunime väga suure hilinemisega.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (PPE-DE). – (ES) Proua juhataja, tänase arutelu eesmärk on mälestada (mis tähendab oma mälestustes elus hoida) nii paljude miljonite inimeste ohverdamist, kes langesid rahu ajal pretsedenditu demograafilise katastroofi ohvriks Stalini poliitika tõttu.

Proua juhataja, usun, et nende inimeste näljahäda oli otsene rünnak Ukraina talupidajatele, kes olid rangelt kollektiviseerimise vastu.

Nagu siin täiskogus on meelde tuletatud, eelkõige härra Bielani poolt, oli see tahtlik akt, sest 1932. aasta saak, ehkki alla keskmise, oleks olnud piisav kogu elanikkonna toitmiseks, nagu on tõestatud faktiga, et sel aastal eksportis Nõukogude Liit enam kui ühe miljoni tonni vilja Lääne-Euroopasse.

Tagajärg, nagu kõik selle arutelu kõnelejad on rõhutanud, oli kuue kuni kaheksa miljoni inimese surm kogu Nõukogude Liidus ning viie kuni kuue miljoni inimese surm Ukrainas. Selle sündmuse tõsidus tulenes lisaks nii paljude inimeste surmale ka vaikimisest ja varjamisest.

Seetõttu usun, proua juhataja, et Euroopa Parlamendi jaoks on äärmiselt oluline, nagu teised institutsioonid on teinud, sh ÜRO või OSCE ühisassamblee, tõsta täna austusavalduses oma hääl ja hoida elusana kõikides oma mälestustes kõikide nende inimeste ohverdust, kes langesid totalitaarse ja kriminaalse ideoloogia ohvriks.

Siiski, proua juhataja, ja seda on siin täiskogus öeldud, on kõige olulisem vaadata tulevikku ja tagada, et suures Ukrainas riigis täna sündivad lapsed saavad lugeda ajalehearhiividest ja ajalooraamatutest õudust, mida kogesid eelnevad põlvkonnad holodomori ajal.

Józef Pinior (PSE). – (PL) Proua juhataja, täna tähistab Euroopa Parlament Ukraina suure näljahäda 75. aastapäeva Ukrainas, mis on üks suuremaid inimsusevastaseid kuritegusid 20. sajandil. Näljahäda Ukrainas, Volga piirkonnas, Kasahstanis ja teistes Nõukogude Liidu osades 1932.–1933. aastal ei olnud looduslike põhjuste, vaid Stalini võimu kasutamise süsteemi tagajärg. Sunniviisiline põllumajanduse kollektiviseerimine ja eraomandi vastu võitlemine maapiirkonnas, keskklassi ja eraettevõtluse hävitamine totalitaarse diktatuuri võimu all, riigi vägivald talupidajate suhtes, tõid miljonitele inimestele kaasa kaotuse, nälgimise ja surma õudusttekitavates tingimustes. Euroopa Liit austab kõnealuse kuriteo ohvreid ja tervitab neid, kes ellu jäid – viimaseid elavaid selle tragöödia läbi teinud tunnistajaid.

Eelkõige puudutas suur näljahäda ukrainlasi. Stalini poliitika Ukrainas hõlmas ühelt poolt kollektivismi ebainimlikke tingimusi ja teiselt poolt rahvusliku kultuuri, kiriku hävitamist ja repressioone intelligentsi suhtes. Paljud Ukraina kirjanikud lasti 1930ndatel maha, vangistati või saadeti töölaagritesse. 1932. aastal olid olemasolevad kirjanike rühmitused tegevuse lõpetanud. Paljud rahvuslikud kultuuritegelased kadusid. Rozstriliane Vidrodzenniya (Laskekomando renessanss) sümboliseeris 20. sajandi Ukrainat.

Suur näljahäda Ukrainas ja teistes Nõukogude Liidu piirkondades on alusuuringute ülesanne ajaloolaste, poliitiliste analüütikute ja totalitarismi teadlaste jaoks. Suur näljahäda ei saa olla ideoloogilise manipuleerimise

või muu rahvusliku poliitika teema. Kõik arhiivid stalinistliku süsteemi kohta tuleb avada ja viia läbi põhjalikke uuringuid, et määratleda ohvrite arv koos näljahäda põhjuste, käigu ja tagajärgede täpse akadeemilise kirjeldusega. Tõe teadmine mineviku kohta aitab kaasa ühtsusele, demokraatliku kultuuri loomisele Euroopa püsiva alusena.

Tahaksin kasutada praeguse arutelu toimumist, et mälestada Poola emigrandi Jerzy Giedroyci suuri töid, kelle Pariisis avaldatud *Kultura* aitas Poolal ja Ukrainal teineteist mõista. Tahaksin tõsta Euroopa Parlamendis esile ukraina keele antoloogiat, mis avaldati *Kulturas* 1957. aastal seoses Ukraina kirjanike tagakiusamisega, *Rozstriliane Vidrodzenniya*, mille toimetaja oli Lavrinenko, ja Poola–Ukraina kroonikat aastast 1952, mille autor oli professor Bohdan Osadchuk samas ajakirjas, näitena Euroopa koostööst, et ületada ajaloolist fatalismi ja jõuda üksmeelele rahvaste vahel seoses tuleviku demokraatliku ühendusega.

Šarūnas Birutis (ALDE). – (LT) Daamid ja härrad, suur holodomori näljahäda, mis toimus Ukrainas, on episood Euroopa ajaloost, mida me ei tohi unustada. Olen veendunud, et näljahäda tuleb tunnustada genotsiidi aktina, mille Nõukogude Liit pani toime Ukraina rahva suhtes. See on üks õudsemaid inimsusevastaseid kuritegusid, mis Nõukogude Liidu ajal toime pandi. Ukraina rahva tragöödia oli kaitstud saladus; isegi Euroopas teavad vähesed, et üks 20. sajandi kõige metsikumaid kuritegusid ei toimunud kaugel maal, vaid siinsamas Euroopas ja rahuajal. Miljonid ukrainlased olid nõukogude ametivõimude tekitatud näljahäda ohvrid. Talurahva hävitamine Nõukogude Liidu totalitaarse režiimi poolt on Ukraina jaoks ka identiteedikriis. Seega peame esiteks mõistma hukka režiimi kaitsjad endistes Nõukogude vabariikides, kes seda ja teisi kommunismiperioodi kuritegusid eitavad; teiseks peame toetama Ukraina eesmärki, meie tulevase kolleegi eesmärki, et kõnealust Ukraina rahva genotsiidi rahvusvaheliselt tunnustataks. Kolmandaks, holodomor on ainult üks kommunismi kuritegudest – kommunismi, mille kuritegusid peab teine Nürnberg veel kuulama.

Milan Horáček (Verts/ALE). – (DE) Proua juhataja, Euroopa Liit koos paljude teiste riikidega on tunnustanud holodomorina tuntud katastroofi, mis toimus Ukrainas 1932.–1933. aastal kuriteona Ukraina rahva suhtes. Isegi ÜRO võttis oma 2007. aasta üldassambleel vastu resolutsiooni, millega mälestatakse holodomori ohvrid ja mõistetakse hukka see režiim.

Stalinistlik režiim Nõukogude Liidus kutsus kunstlikult esile toidupuuduse, et sundida Ukrainat – aga mitte ainult Ukrainat – oma plaanipõllumajandusse. Seda eesmärki hindasid juhid tol ajal kõrgemalt kui inimelu säilitamist. Üldse ei arvestatud inimestega ja miljonid surid piinarikkalt. See tähendab, et holodomor ei olnud looduskatastroof – see oli inimese poolt kavandatud ja külmavereliselt toime pandud.

Tervitan tänast arutelu. Järjekindel rehabilitatsioon ja kuritegude avalikustamine on ainuke viis minevikuga leppimiseks. Esimene oluline samm õiges suunas on arhiivide avamine. See kehtib lisaks Ukrainale ka kõikide teiste riikide kohta, kes elasid Nõukogude kommunistliku võimu all, ja muidugi Venemaa enda kohta.

Nagu kogemus arhiividega tegelemisel on näidanud, ei piisa ainult üldisest ja avalikust juurdepääsust. Vastupidi, teabe otsimise ajal tuleb pakkuda tuge. Viimast on võimalik saavutada näiteks avades dokumenteerimiskeskusi ja palgates ajaloolasi.

Kuritegusid ei saa olematuks teha, aga neid – ja mis veel olulisem, nende ohvrid – ei tohi kunagi unustada. Holomodori ülemaailmne tunnustamine Ukraina ja muude piirkondade rahva massimõrvana on maailma poliitika seisukohalt väga oluline. See peaks looma pretsedendi paljudele teistele rahvastele, kelle minevikus on toime pandud massimõrvu.

Igal juhul saadab Euroopa Liit Venemaale selge sõnumi, tuletades meelde toimepandud kuritegu ja mõistes viimase sügavalt hukka, muutes sellega tulevasteks partnerlus- ja assotsiatsiooniläbirääkimisteks täiesti selgeks, et üks ELi põhisammastest, nimelt inimõiguste austamine, ei ole vaidlustatav.

Wojciech Roszkowski (UEN). – (PL) Proua juhataja, 1932.–1933. aastal hakkasid NSVLi ametivõimud rekvireerima toitu Ukraina kolhoosidest, jättes töötajad ilma toiduta. Selle tagajärjeks oli näljahäda, mida tuntakse holodomorina, ja miljonite elanike surm riigis, mis oli eelnevalt olnud leivakorv. Arvestades, et selle operatsiooni objekt, mille eest vastutasid Stalin ja tema käsilased, oli Ukraina talupidajad sotsiaalse rühma ja rahvusena, vastab holodomor genotsiidi määratlusele ÜRO 1948. aasta konventsioonis.

Resolutsioon, mille oleme koostanud holodomori 75. aastapäevaks, on kompromiss, mis suures osas möönab tõde kõnealuse kuriteo kohta. Puudu on vaid see, et holodomorit ei nimetata selgelt genotsiidi aktiks. See on mitmete fraktsioonide tulemus siin täiskogus. Kompromisslääbirääkimiste käigus märkasini, et Sotsiaaldemokraatide fraktsioon on üldiselt ajalooliste arutelude vastu. See on peen seisukoht, arvestades

kuidas Euroopa sotsiaaldemokraadid on alati valmis hukka mõistma natsismi ja kindral Francot, keeldudes emotsionaalselt seda tegemast Nõukogude ametivõimude või Hispaania vabariiklaste puhul.

Nende läbirääkimiste käigus kuulsin ka seda, kuidas ohvrite mälestamine hõlmab lugupidamist, vältides seega sõnu nagu „genotsiid”. Taoline Euroopa sotsiaaldemokraatide moraliseerimine ja valikuline mälu näitab, et ajalooline materialism asendatakse hüsteerilise relativismiga. Jään siiski lootusrikkaks, et see ei kehti kõikide liikmete kohta siinse täiskogu vasakul poolel.

Samuti kuulsin, et sotsiaaldemokraadid on ajaloolise tõe kohta hääletamise vastu. See on aus tõde. Probleem on selles, et me ei räägi siin holodomori tõest, vaid väljendame tõe ainult iseenda kohta. Resolutsioon ajaloo küsimuste kohta on alati väärtuste tunnustamine ja samal ajal on seisukoha puudumine samuti iseenesest seisukoht. See tähendab, et kasutatud väljendid on tühjad. Kuidas on võimalik väljendada oma suhet väärtustega muul viisil, kui hinnates mineviku sündmusi? Genotsiid on genotsiid sõltumata sellest, kas toimepanija on Hitler või Stalin, või sellest, kuidas praegune Venemaa valitsus sellesse suhtub. Kui keegi täna ütles, et holokausti ohvrid väärivad vähem tähelepanu kui gaasikambri ohvrid, seaksid nad ohtu oma usaldusväärsuse. Seaduse ja tõe ees oleme kõik võrdsed!

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (EL) Proua juhataja, näljahäda nool Ukrainas tõmmatakse välja antikommunistlikust nooletupest, et teenida antikommunistliku kampaania vajadusi ja kirjutada ümber ajalugu, pidada kuritegelikuks kommunistlik ideoloogia ja keelata kommunistide tegevus. Lisaks on arvukaid näiteid maade kohta, kus kommunistlike parteide sümboolid ja tegevus on endiselt keelatud, sh Euroopa Liitu kuuluvad riigid.

Seega püütakse varjamatult moonutada ajaloolisi fakte ning tõlgendada neid omavoliliselt ja mitteteaduslikult, sest peamine eesmärki on lihtsalt tugevdada sotsialismi ja kommunismi strateegilist laimamist.

Antikommunismiga on alati kaasnenud rängimad ja metsikuimad kallaletungid inimestele. Euroopa Liidu aluste vastase rünnaku tugevnedes põhiõiguste vastu, mis töölisklass on saanud läbi suurte kannatuste ja ohverduste, kui kapitaliga ekspluateerimine muutub metsikumaks ja julmemaks, kui Euroopa Liidu imperialistlik poliitika riikide ja rahvuste suhtes muutub agressiivsemaks ja kuritegelikumaks, elavneb sedamööda antikommunism, sotsialismi reaksionistlik laimamine, mida nägime 20. sajandil, ning rünnak teedrajava töölisklassi ja kommunistlike parteide allasurutud sektorite vastu.

Selline vulgaarne propaganda on järg katsele kasutada jämedaid valesid ja laimamist, et peamiselt noorte silmis mustata sotsialistliku süsteemi suurt panust; selle panust alistada fašism ja ehitada esimest korda inimkonna ajaloos ühiskond, mis on vaba inimestevahelisest ekspluateerimisest. Tehakse katse võrdsustada sotsialism, st kõik progressiivne, mis inimõigustest on sündinud, reaksionistliku ja ebainimliku fašismiga, mis on barbaarse kapitalistliku süsteemi tõeline laps.

Kõnealune konkreetne näljahäda Ukrainas tulenes peamiselt, nagu kõik erapooletud ajaloolased nõustuvad, tohutust sabotaažist rikaste talupidajate poolt, kes reageerides uuele Nõukogude võimule ja maa kollektiviseerimisele põhjustasid kõigepealt kodusõja ja seejärel hävitasid masinad, tapsid loomad, panid põlema kolhoosi vara ja üldiselt saboteerisid saagi külvamist ja korjamist mis tahes võimalikul viisil, ning suurest põuast ja tüüfusepidemiast, mis kõnealuses Ukraina piirkonnas sel ajal puhkes.

Ilmselt ei saa praegust arutelu ajaloolise tõe paljastamiseks sel viisil pidada. Kui tõesti arvate, et teil on argumente, korraldage arutelu, milles saab väljendada kõiki teaduslikke fakte, mis aitavad tõe paljastada.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (PL) Proua juhataja, holodomor on fakt ja sümboliseerib ühte ebainimlikumatest tapmisviisidest. Ideoloogia, mis võeti kasutusele tavainimeste teenimiseks, võttis kuju, mida täna on raske ette kujutada. See oli lihtne meetod – ei olnud vaja relvi ega mehi või gaasikambreid. Vaja oli ainult koguda kokku kõik, mida maa oli andnud, ning „sõnakuulmatu” elanikkond kaoks oma küladest, sest nad ei sobinud süsteemiga. Inimestele suruti peale utoopiline nägemus ning vaatamata selle õudusele ja kulule, peavad paljud seda endiselt atraktiivseks ja mõned siinse täiskogu vasakpoolsed liikmed kaitsevad seda. Bolševistlik ideoloogia kasutas meetodeid, mida ei ole võimalik kuidagi õigustada. Mu doktoritöö Ukraina kohta käsitles inimeste traumasid, kes olid selles sotsialistlikus õuduses ellu jäänud, kuigi ellujääjad olid erandiks. Ellujääjate tunnistused paljastavad, et nälgimise tagajärjeks oli kannibalism; nt teame juhtumist, kus ema saatis oma kuueaastase poja talvel metsa, sest ta ei oleks külas ellu jäänud, vaid ära söödud.

Ühelt poolt on meil 1930ndad Jossif Staliniga, rahvaste targa isa ja sõbraga, kes kuulutas maailma revolutsiooni, ja teiselt poolt surid miljonid tänavatel paistes kõhtudega. See oli kindlasti õudustekitav vaatepilt isegi poliitkomissaridele, kes ametivõime teenisid. See toimus Ida-Ukrainas. 10 aastat hiljem olid

aga samasuguse tragöödia ohvriks poolakad tolleaegses Ida-Poolas, kuigi väiksemas ulatuses. Ukraina UPA rahvusliku ideoloogia, mis oli vastuolus natsidega, tagajärjeks oli poolakate etniline puhastus. Meetodid olid sama metsikud: elusalt põletamine, rasedate naiste kõhtude lahti lõikamine, laste peade maha raumine kirvega. Mehed olid sel ajal rindel. Praegu on see idapiirkonna Kolgata tee, nagu ellujääjad seda nimetavad, tabu- ja piinliku vaikuse teema, ja kõige iroonilisem on see, et nüüd püstitatakse kujusid selle aja rahvuslikele juhtidele. Ehk on nüüd võimalus – ja siin on vaatlejaid Ukrainast – austades holodomori ohvreid – austada ka poolakaid ja ukrainlasi, keda nii metsikult mõrvati selle eest, et nad ideoloogiaga ei nõustunud. Selliseid fakte on raske tunnistada, kuid seda mitte tehes on raskem tuua rahvaid üksteisele lähemale, võtta Ukraina vastu Euroopa väärtuste sfääri, mille poole me siin täiskogus püüdleme.

Saan aru Venemaa protestidest Euroopa Liidu vastu. Kui me kavatseme holodomorist rääkida, nagu nad välja pakuvad, peaksime rääkima ka indiaanlaste hävitamisest kolonistide poolt Uues Maailmas. Holomodor väärrib erilist hukkamõistu. Lisagem siiski ka miljonid, kes saadeti töölislaagritesse, st surmalaagritesse, Siberis Teise maailmasõja ajal – ukrainlased, poolakad, tatarlased. Ainult praeguse koosviibimise huvides tahaksin lisada, et 100 000-st pärast Stalingradi Siberisse saadetud kindral Pauluse sõjavangist elas 1955. aastani ainult 5000. Euroopa nimel ei tohi parlament vähendada kõnealuseid 20. sajandi tragöödiaid.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) 20. sajandi suurim ungari luuletaja ütles: „Peame mineviku üles tunnistama!“. Jah, peame mineviku üles tunnistama, aga mitte selleks, et suurendada pingeid rahvaste ja riikide vahel. Iga rahvas peab silmitsi seisma oma pattudega; eeskujulik näide on viis, kuidas sakslased on käsitlenud oma rolli Teises maailmasõjas. Härra Zaleski vihjas poolakana asjaolule, et paljudel inimestel on patte üles tunnistada ning holodomor ei ole ainuke. Kõnelen rahva esindajana, kelle parlament mõistis 2003. aastal holodomori esimesena hukka. Samal ajal meeldiks mulle väga, kui see arutelu ei oleks venelaste-vastane, sest siinses täiskogus viibijad, kõnelejad, peaksid olema tuttavad Ukraina etnilise kaardiga ning teadma, milliseid riike mõjutas kõnealune stalinistlik õudus, mille abil kommunistlik diktatuur püüdis maaelanikke hävitada – suures osas olid need, kes surid, ukrainlased, kuid mitte ainult ukrainlased. Nendes linnades – Donetsk, Dnepropetrovsk, Odessa – oli ka rumeenlasi, venelasi, juute ja teisi rühmi, kes surid. Nendes kohtades üritasid nad hävitada talurahvast.

Peame tunnistama, et see oli genotsiid, kuid mitte etnilistel alustel. Vastuvõetamatu, läbikukkunud 20. sajandi stalinistliku, kommunistliku diktatuuri põhimõtete alusel tahtsid nad hävitada tervet klassi – talurahvast, talupidajaid. Selle kampaania ohvrid olid peamiselt ukrainlased, kuid peame mälestama kõiki ohvreid sõltumata rahvusest. Härra Roszkowski öeldu ei ole tõsi, justkui üritaks Sotsiaaldemokraatide fraktsioon midagi ära kustutada. Ei, me lihtsalt austame ja nõuame fakte, sest asudes holodomori poolele, ei ole me valmis osalema Venemaa hukkamõistmises – ehkki Venemaal on seoses stalinismi, Katyni veresaunaga palju, mille üle järele mõelda – ent samuti ei tohiks me unustada, et Venemaa rahvas kannatas stalinistliku diktatuuri pärast vähemalt sama palju ja tal oli sama palju ohvreid kui teistel rahvastel.

Seega ütlen, et peaksime avaldama lugupidamist, kuid püüdkem nendes aruteludes väljendada austust ka ajalooliste faktide vastu. Langetame oma pead holodomori ohvrite ees, aga me ei saa teenida Ukraina natsionalismi; pigem peame tagama, et Venemaa, Ukraina ja iga riik astuks vastu oma minevikule ja sõlmiks rahu.

István Szent-Iványi (ALDE). – (HU) Proua juhataja, pärast palju aastaid eitamist ja vaikimist ei sea täna keegi kahtluse alla, et holodomor oli üks 20. sajandi tõsisemaid, tahtlikult tekitatud ja poliitiliselt ajendatud massimõrvu. Euroopa Parlament täidab pikaajalist kohustust, kui ta kummardab pea ohvrite mälestuseks. Patu suurim liitlane on ükskõiksus ja unustamine. Me ei tohi unustada! Miljonid surid selleks, et Stalin saaks täita oma diktaatorlikku kava. Selle kava eesmärk oli lisaks põllumajanduse sunniviisilisele kollektiviseerimisele – see oli üks tema eesmärkidest – võrdselt murda Ukraina rahvuslik eneseteadlikkus ja hävitada rahvusliku identiteedi asutused. Holomodori aastatel ja 1930ndatel tapeti 80% Ukraina intellektuaalidest. Iseseisev Ukraina kirik kaotati. Ukraina keel suruti avalikust elust välja. Seetõttu on holodomor kustumatu osa Ukraina rahvuslikust identiteedist ja ühisest mälestusest.

Peame tunnustama ohvrit, mille Ukraina kodanikud tõid, et elada vabaduses ja suuta otsustada oma tuleviku üle. Euroopa Parlament tunnustab Ukraina Euroopa püüdlusi. Võttes vastu kõnealuse resolutsiooni, saadame sõnumi, et mitte ainult Ukraina minevik, vaid ka tulevik on lahutamatult Euroopaga seotud. Täna kõnevooru eest.

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Daamid ja härrad, kunstlikult tekitatud näljahäda Ukrainas ehk genotsiidi näljahäda on üks suuremaid inimsusevastaseid kuritegusid maailma ajaloos. Kõikide kriteeriumite kohaselt vastab see genotsiidi määratlusele. Esiteks on see etnilise iseloomuga, sest see oli suunatud mässava Ukraina

rahva vastu, kes olid väljendanud oma vastupanu venestamisele rohkem kui ühel korral. Teiseks oli see sotsiaalne genotsiid ka jõukate Ukraina talupidajate vastu, kuigi näljahäda tappis kõik, sõltumata nende jõukuse tasemest. See kuritegu oli täiesti küüniline. Stalini totalitaarne kommunistlik režiim leidis odavaima viisi tappa suur hulk inimesi. Miljonid inimesed Ukrainas surid aeglaselt, kohutavasse näljasurma. Nüüd on olemas dokumentaalseid tõendeid, mis näitavad, et natsid ise läksid 1930ndatel Moskvasse, omandamaks kogemusi massimõrva korraldamises. Tolle aja otsused toidu sundvõõrandamise kohta tehti Moskvast. Otsused 2006. aasta gaasisõja kohta Ukraina ja Venemaa vahel tehti samuti Moskvast. Kaasaegne Venemaa näitab oma välispoliitika kaudu selgelt kontseptsiooni, et ta võtab tagasi oma positsiooni selles maailmaosas. Moskva kohtuajaloolastel ei ole häbi öelda, et kunstlikult loodud näljahäda Ukrainas oli täielikult inimese põhjustatud. Tuleb loota, et Ukraina ei ole järgmine riik peale Gruusiat, mille suhtes Venemaa saab toime panna julma agressiooni. Peame selgelt ütlema, et sündmused Ukrainas olid genotsiid. Minu kodumaa Läti on seda juba teinud nagu ka paljud teised riigid oma parlamentide avaldustega. Tahaksin veel kord rõhutada, et totalitaarse kommunismi kuritegude hukkamõistmist tuleks kaaluda samamoodi kui natslikke kuritegusid. Vajame uut Nürnbergi, sest ohvrid on ohvrid sõltumata sellest, kes nende vastu on kuritegusid sooritanud. Ehkki meie rahvastel on erinevad kogemused, on ühtne arusaam ajalooliste sündmuste kohta Euroopa Liidus siiski hädavajalik. Tegelikult on see meie ühise tuleviku alus. Täna teid.

Tunne Kelam (PPE-DE). – Proua juhataja, kommunistlikud, totalitaarsed režiimid kasutasid süstemaatiliselt kunstlikke inimeste tekitatud näljahädasid. Seitsekümmend viis aastat tagasi otsustas Stalin välja juurida Ukraina rahvusliku identiteedi ja vastupanu, luues taolise näljahäda Euroopa leivakorvi keskmesse.

Näljahädast mõjutatud piirkondadele keelduti abi andmast. Veel hullem – punaarmee piiras sisse sadu külasid. Nälgivatele inimestele keelati kõige elementaarsem inimõigus – õigus põgeneda kindla surma eest. Inimesed, kes proovisid põgeneda, püüti kinni nagu metsloomad ja lasti maha. Alles täna reageerime ühele kommunistliku diktatuuri kõige kohutavamale kuriteole. Selliste kuritegude usaldusväärse hindamise aeg on ammu möödas.

Kõik inimsusevastaste kuritegude ohvrid väärivad sama staatust. Ei saa olla esmaklassilisi natsismi ohvreid ja teiseklassilisi kommunismi ohvreid lihtsalt seetõttu, et Euroopal puudub endiselt integreeritud lähenemisviis kõikidele totalitaarsetele režiimidele ning ta pole asunud konkreetsele seisukohale kuritegude suhtes, mis leidsid aset mandri idaosas.

Meil on kohustus teada, mis juhtus Stalini võimu all, täpselt nagu me teame, mis juhtus Hitleri võimu all. Peame lisaks solidaarsusele Ukraina rahvaga ja toepoolt kõigi rahvastega, kes on kannatanud totalitaarsete kuritegude tõttu, võtma vastu ka moraalse kohtuotsuse. Üksnes nii on võimalik saavutada kõnealuste arutelude eesmärk: tagada, et see monumentaalne, hävitav lugupidamatus inimeste ja väärikuse vastu ei kordu kunagi üheski Euroopa osas.

Vajame üleeuroopalist leppimist – leppimist, mis saab tulla ainult tõest ja õigusest. Meie kohustus on tagada, et kuulus „enam mitte kunagi” kehtib võrdselt ka Ukraina rahva kohta.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (PL) Kui Mao Zedongilt küsiti, kas tasub riskida tuumasõjaga, et kukutada kapitalismi, vastas ta, et tasub riskida isegi saja miljoni eluga selleks, et ülejäänud inimkond saaks õnnelikult kommunismi võimu all elada. Jossif Stalini loogika oli sama võigas ja kriminaalne. Kui vastupanu kollektiviseerimise suhtes maainimeste seas kasvas, otsustas ta füüsiliselt kõrvaldada need, kes elasid kõige mässumeelsemates piirkondades. Nendes piirkondades elasid ukrainlased. Nende kõrvaldamine lahendas ka rahvuse probleemi, sest nagu Stalin ühel teisel korral ütles: „rahvuse probleem on põhimõtteliselt talupoegade probleem”.

Seega surid Ukrainas kavandatud kriminaalse kampaania tagajärjel miljonid inimesed. On piisavalt paljuütlev, et Ukraina ametliku elanikkonna statistika kohaselt oli rahvaarv 1926. aastal kõvasti üle 31 miljoni, ent 1939. aastal, vaatamata märkimisväärsele loomulikule rahvaarvu suurenemisele, oli rahvaarv ainult 28 miljonit.

Nõukogude Ukraina elanikkond polnud ainuke, kes suri. Keskvalitsuse käsul toidu rekvireerimine, millega kaasnesid keelud toidu importimisele teistest piirkondadest, tõid kaasa näljahäda Volga piirkonnas, Kubanis ja Põhja-Kaukaasias. Enamik nende piirkondade rahvaarvust olid ukrainlased, kuid oli ka venelasi. Täna tõstatame Ukraina näljahäda küsimuse ka näitamaks oma veendumust, et see kild meie ühise Euroopa draamatilisest ajaloost ei ole veel piisavalt teada.

(Aplaus)

Andrzej Tomasz Zapłowski (UEN). – (PL) Proua juhataja, eelmisel sajandil leidis aset suur hulk kohutavaid veresaunu. Mõned pandi toime tulistamise, gaasitamise, kirveste ja hangude abil, kui teised pandi toime näljutamise teel. Nõukogude Ukraina territooriumil mõisteti miljonid nälgima piirkonnas, mille pinnas on maailma rikkaim. Seda tehti tahtlikult ja seda ei põhjustanud ilm ega looduskatastroof.

On murettekitav, et aastate jooksul ei nimetatud kõnealust genotsiidi ukrainlaste, poolakate ja venelaste vastu õige nimega, nagu ka täna on murettekitav, et sadade tuhandete poolakate, juutide ja ukrainlaste suhtes toime pandud genotsiidi, kes avaldasid vastupanu Ukraina natsionalistide fašismile endisel ja praegusel Poola territooriumil Teise maailmasõja käigus, ei nimetata genotsiidiks. Seda murettekitavam on see, et hukkamõistu puudumine praegu õigustab ja seadustab organisatsioone, mis viitavad nende mõrvarite pärandile. Need organisatsioonid tegutsevad täna Euroopas seaduslikult. Ei ole olemas poliitiliselt õigustatud genotsiidi. Kõigele tuleb anda oma nimetus ja hukka mõista.

Ari Vatanen (PPE-DE). – Proua juhataja, räägime praegu sellest inimese tekitatud näljahädast 75 aastat pärast toimunut seetõttu, et kui me ei räägi sellest praegu, võib see muutuda õigluse pimedaks keskööks. Praegu on veel kaks tundi keskööni, kuid oleme rajamas tulevikku. Me ei saa rajada seda tulevikku kõikuva alusele. See tuleb rajada tugevale alusele ja tugev alus tähendab tõde. Tõde ei saa rajada valedale – see oleks kui liivale ehitamine.

Ei ole tegelikult oluline, kui palju inimesi Ukrainas surma sai. Oluline on see, et kõnealuse inimese tekitatud näljahäda ohvrid – Ukraina elanikkond – tunneks, et õiglus leiab aset, sest peame taastama inimeste usu õiglusesse. Muidu ei saa rajada õiglast ühiskonda ja nemad ei saa uskuda tulevikku. Kõikide ohvrite mured tuleb ära kuulata sõltumata sellest, kas nad on natsismi, apartheidi, orjanduse või kommunismi ohvrid.

Siinne täiskogu kaitseb inimkonna põhiväärtusi. Me ei saa edastada ebaselget sõnumit. Seetõttu peame olema tõeliselt erapooletud sõltumata sellest, kui raske see meile on poliitiliselt. Muidu ei kaitse me inimväärikust. On väga ärevust tekitav, et kaasaja Venemaal kirjutatakse ajalugu ümber. Kuidas me saame siis ühist tulevikku ehitada? Praegu on sobiv aeg Ukraina teema arutamiseks, sest just praegu, 2008. aastal vajab Ukraina abi. Ta vajab lootust paremaks tulevikuks, mis tähendab ühel päeval liitumist ELiga.

Jana Hybášková (PPE-DE). – (CS) Näljahäda oli Jossif Vissarionovitš Stalini hoolikalt kavandatud süstemaatilise poliitika tagajärg, millel olid selged eesmärgid: maaomandi vabatahtlik üleandmine, põllumajanduskolhooside loomine, kõikide põllumajandustoodete ja seemnevarude suunamine Vene armee toitmiseks ja Ukraina linnade tahtlik näljutamine. Peamine eesmärk oli Ukraina rahvusena alla suruda ja hävitada. See oli genotsiid. See hõlmas tsiviilelanikkonna tagakiusamist riigisisest erinevatel poliitilistel ja rassilistel põhjustel ja seega vastab inimsusevastase kuriteo õiguslikule määratlusele. See ei ole ainult näljahäda mälestamise küsimus. Tegemist on sümbolise hüvitamise küsimusega ohvritele, hoolika uurimise, analüüsi, teadmiste ja jagatud vastutusega leppimise ning koos sellega ühise aruandluse sulgemise küsimusega Euroopa tasandil. Kommunism on inimsusevastane kuritegu. Selle tagajärjed on võrreldavad fašismi ja natsismi tagajärgedega.

Rajagem seega Euroopa Südametunnistuse Instituut ning tähistagem 23. augustit kõikide totalitaarsete süsteemide ohvrite päevana. Käsitlegem kommunismi kohutava osana meie ühisest Euroopa ajaloost. Tee tulevikku leiame üksnes siis, kui tunnistame jagatud vastutust mineviku eest. Sellised olukorrad, millega seisab täna silmitsi näiteks Iraagi ühiskond ja teised maailma osad, õpetavad meile, et mida sügavamad on kahjustused ühiskonnakihtidele, seda valusam, kulukam ja raskem on seda inimkeeli korda teha. Ukraina kannatab endiselt tulevate armide käes. Pakkugem talle abi.

Urszula Gacek (PPE-DE). – (PL) Proua juhataja, täna mälestab Euroopa Parlament ühe Stalini suurema kuriteo ohvreid, näljahäda ohvreid, mille põhjustas tahtlikult Nõukogude Liitu juhtiv despootlik bolševistlik režiim, mille eesmärk oli nõrgendada ja hävitada Ukraina rahvus ja sedamoodi lüüa soov vabaduse järele ning kehtestada enda iseseisev riik. Ukraina nagu ka teatud Lõuna-Venemaa, Põhja-Kaukaasia ja Kasahstani piirkonnad kogesid tervete nälga surevate perekondade kohutavat, õudusttekitavat meeleheidet ja kannatusi.

Täna tahame mälestada kõiki, kes tapeti suure näljahäda käigus Ukrainas. Ka massimõrvade, sõjaliste veresaunade ja etnilise puhastuse ohvrid väärivad, et nende mälestust austataks ning nende suhtes toimepandud väärtegevusi mälestataks. Sõltumata põhjusest, miks need toime pandi, ja ideoloogilistest eesmärkidest, mis neid tegusid ajendasid, on püsiv element ohvrite kannatused.

Olgem solidaarsem Ukrainaga, kuid palugem ka Ukrainal leppida oma ajaloo pimedate lehekülgedega. Aastatel 1939–1945 tapsid Ukraina rahvusarmee natsionalistid julmalt 150 000 poolakat, peamiselt naisi

ja eakaid inimesi. Siberisse pagendatud mehed ja isad elasid küll Gehennas, kuid lootsid, et nende perekonnad idapiiril olid kaitstud. Kahjuks langesid need perekonnad ohvriks natsionalistidele, kes ei näinud kohta oma Poola naabritele uues Ukraina riigis. Idapiirimaade veresaunade ohvrid ootavad päeva, mil ka nende saatus kirjutatakse Euroopa ühisesse südametunnistusse, nagu täna on tehtud suure näljahäda ohvrite puhul.

Colm Burke (PPE-DE). – Proua juhataja, olles pärit Iirimalt, riigist, kes samuti kannatas traagilise näljahäda käes üle 150 aasta tagasi, mõistan Ukraina soovi 1932. ja 1933. aastal kunstlikult tekitatud näljahäda ohvrite mälestamiseks.

Kõnealuses parlamendi resolutsioonis järgitakse eelnevaid mälestavaid resolutsioone teistest rahvusvahelistest organisatsioonidest, nagu UNESCO ja OSCE. Meie resolutsioon holodomori ohvrite mälestamise kohta Ukrainas võeti vastu UNESCO peakonverentsi istungil, mida teiste seas toetas Iirimaa.

Madridis OSCE ministrite kohtumisel 2007. aasta novembris sidusid 30 riiki end Ukraina avaldusega holodomori 75. aastapäeva mälestamiseks.

Euroopa integratsioon peab jätkuvalt rajanema valmisolekule jõuda 20. sajandi traagilise ajaloo üle kokkuleppele. Kõnealuse Euroopa Parlamendi resolutsiooniga tehakse oluline üleskutse Nõukogude Liidust pärit riikidele tagada täielik juurdepääs arhiividele selle tragöödia ulatuslikuks uurimiseks, et näljahäda põhjusi ja tagajärgi päevavalgele tuua ja põhjalikult uurida.

Praegu elavad ohvrite sugulased soovivad lõpetatust ja neil peaks seega olema õigus juurdepääs sellisele teabele, et jõuda arusaamale Ukraina kaasaegse ajaloo suurima katastroofi suhtes.

Annan oma toetuse sellele kaastundeavaldusele miljonitele ukrainlastele, kes kannatasid selles õnnetuses ja eelkõige nende sugulastele, kes surid selle kunstlikult tekitatud näljahäda tagajärjel.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) Mu isa Štefan Kányai, kes veetis üle kümne kohutava aasta Venemaa vangilaagrites Uuralites, Karagandas ja Kasahstanis, ütles mulle sageli: „Ikka veel elab tunnistajaid, kes nägid ja mäletavad Stalini genotsiidi, massimõrva, mis pandi toime ilma relvadeta. Stalini režiim rebis välja palju lehekülgi Euroopa ajaloo aastaraamatutest ja sinu kohustus on seega avada arhiivid endises Nõukogude Liidus ja asendada need puuduvad leheküljed. Ohvrite mälestus on püha ja seega pead tegutsema!”.

Olen väga liigutatud, et minu nimi koos kolleegide nimedega fraktsioonist PPE-DE ja kolleegide nimedega teistest poliitilistest fraktsioonidest on resolutsiooni päises, millega kinnitame, et Euroopa integratsioon on rajatud valmisolekule 20. sajandi traagilise ajaloo üle kokkuleppele jõuda. Lubagem kõnealuse resolutsiooniga, mis tuleb 2008. aastal, näljahäda 75. aastapäeval tähistada kaastunnet Ukraina rahvaga ja eelkõige näljahädast pääsenute ning ohvrite perekondade ja sugulastega.

Olgu kõnealune resolutsioon õppetunniks uuele põlvkonnale, kes ei ole kogenud tagakiusamist. Vabadus on väärtuslik ja seda ei tohi võtta iseenesestmõistetavana. Kurjus on endiselt olemas ja sellele tuleb vastu astuda.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Proua juhataja, alles pärast idabloki kokkukukkumist saime me teada õudusttekitavast tõest selle kohta, mis oli toimunud Stalini valitsuse ajal Ukrainas ja teistes Nõukogude Liidu osades. Totalitarism ei olnud lasknud maailmal nendest jõledatest inimsuse vastastest kuritegudest teada saada. Ukraina 1932.–1933. aasta suur näljahäda on ajalooline fakt, mida kommunistlikud võimud kogu Nõukogude Liidu eksisteerimise aja eitasid. Me teame nüüd lugematul arvul süütuid inimesi, kes mõisteti aeglaselt näljasurma surema. Kuigi holodomorist on möödas palju aastaid, ei tea me kaugeltki täpselt, kui palju inimesi Stalini poliitika tappis.

Ma tahaksin rõhutada, et suure näljahäda mis tahes tunnistamine genotsiidina või stalinliku totalitarismi paljastamine ei ole suunatud Kremli vastu, nagu seda on tihti väärsti mõistetud. See tähendab lihtsalt meiepoolse austuse avaldamist totalitaarse süsteemi ohvritele. Euroopa Liit kui rahvusvaheline institutsioon, mis inimõigustele niivõrd pühendunud, peaks oma seisukohta selgelt ja ühemõtteliselt väljendama. Kui me tahame ohvrite mälestust väarikalt ja neile sobilikult austada, peaksime me võtma vastu resolutsiooni, mis näitab selgelt ajaloolist tõde ning väljendab Euroopa Liidu solidaarsust ja kaastunnet.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Proua juhataja, täna on meil raske ette kujutada, mida tähendab massiline nälgimine. Samuti on meil raske ette kujutada, kuidas oli võimalik, et Ukrainas, kes oli suuteline toitma tervet Euroopat, surid miljonid inimesed nälga. See oli totalitaarse kommunismi tulemus ja see võttis laste, naiste ja meeste, ukrainlaste ja teiste Nõukogude Liidus elavatest rahvustest inimeste elu.

Kuidas me peaksime seda kuritegu kutsuma, mis 75 aasta eest toime pandi? Selle jaoks on vaid üks nimi ja see on genotsiid. Inimesi hukati või saadeti aastateks laagritesse kolhoosist viie viljapea varastamise eest.

Kui me täna sellest sündmusest räägime, ei räägi me Venemaa vastu. Me tahame avaldada kommunismi ohvritele austust ja öelda valjult ja selgelt: sellised kuriteod ei kordu kunagi.

Antonio Tajani, *Euroopa Komisjoni asepresident*. – (IT) Proua juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed, ma ei tea, mida veel võiks nii julma kuriteo hukkamõistuks öelda, nagu seda on see stalinistliku diktatuuri – ühe kahest eelmisel sajandil Euroopat laastanud kuritegelikust diktatuurist, – poolt toime pandud kuritegu. Rohkem sõnu pole vaja, sest need parlamendiliikmed, kes on sõna võtnud, on seda teinud veenvalt ja vääriliselt.

Ma tahaksin käesoleva arutelu lõpetada, proua juhataja, lugedes mõned sõnad, mille on pannud kirja suur kirjanik Vasilij Grossman, kes kirjeldas oma romaanis „Igavesti voolav“ holodomori kõige tragilisemaid hetki. Ma loen selle ette, nagu see oleks mingi ilmalik palve, mälestus miljonitele ohvritele, millega seostada nii paljude teiste süüitute ohvrite mälestust, kelle ohverdus, ma ütlen veel kord, ei tohi olla Euroopa jaoks asjatu.

Miljonite inimeste surm julmade diktatuuride käe läbi eelmisel sajandil peab olema seeme, millest demokraatia jätkuvalt idanema peab. Sellel peab olema kuritegelike diktaatorite kavatsedule vastupidine mõju. Euroopa Liit, nagu ma avakõnes ütlesin, sündis selleks, et ehitada üles rahu ja rahu tagada. Me ei saa siiski unustada nii paljude süüitute ohvrite ohverdust.

Ma loen teile ette lihtsad sõnad, millega Grossman selle paljude aastate taguse tragöödia ümber jutustas. „Nälg tegi riigi maatas. Esmalt võttis see lapsed, siis vanurid ja siis keskealsed. Alguses kaevasad nad haudu, kuhu surnuid matta; seejärel nad lakkasid kaevamast, kui neil enam jõudu polnud. Surnud lebasid hoovides ja lõpuks jäid oma hüttidesse. Kõik jäi vaikseks ja kogu maa oli suures osas hävitatud. Ma ei tea, kes suri viimasena.

Nous n'oublierons jamais. Me ei unusta kunagi neid süüituid ohvreid, kui me püüame teistmoodi tulevikku ehitada.

Juhataja. Mulle on laekunud neli resolutsiooni ettepanekut⁽⁴⁾ vastavalt parlamendi kodukorra artikli 103 lõikele 2.

Käesolev emotsionaalne arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme, neljapäeval, 23. oktoobril.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

András Gyürk (PPE-DE), *kirjalikult*. – (HU) Minu veendumus on, et lisaks süvenevale integratsioonile peab Euroopa Parlament püüdma ka süstemaatiliselt meie ühise ajaloo pimedaimadele ajastutele vastu astuda. Ma pean just sel põhjusel rõõmustavaks seda, et tänane istung annab võimaluse juhtida tähelepanu Ukraina näljahädale, ühele kõige kurvematest, arusaamatult unustatud mälestustele 20. sajandi kommunistlikest diktatuuridest.

Väited näljahäda ümber, mis maksis umbes kolm miljonit inimest, on heaks illustratsiooniks asjaolule, et seni ei ole seda ajalooperioodi ikka veel täielikult käsitletud. Me ei jaga nende arvamust, kes süüdistavad katastroofis üksnes keskmisest kehvemast viljasaaki, Ukraina elanikkonna vastupanuvõimet või mõnd ebaõiget majanduspoliitilist otsust.

Me peame väljendama selgesõnaliselt, et Ukraina tragöödia oli riigi tasandile tõusnud terroripoliitika otsene tagajärg. Nõukogude juhid oleksid sundkollektiviseerimise ja toiduvarude konfiskeerimise lõpetamisega võinud päästa miljoneid inimesi, kuid nad ei teinud seda. Just sel põhjusel ei erine Ukraina 1930. aastate alguse sündmused kuidagi ajaloo kõige kohutavamatest genotsiididest.

Minu arvates võrsuvad kõik diktatuurid, ükskõik, kas me räägime natsionaalsotsialistliku või kommunistliku süsteemi julmustest, samast allikast. Me peame haarama kinni igast võimalikust vahendist, et tõsta uute põlvkondade teadlikkust kommunismi kohutavatest tegudest. Euroopa uurimisinstituudi ja memoriaali loomine diktatuuride ajaloole võib selles protsessis märkimisväärset rolli mängida.

⁽⁴⁾ Vt protokoll.

José Ribeiro e Castro (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) 75 aastat tagasi pani stalinlik masinavärk käima ühe kõige hullematest kuritegudest, mida Euroopa iial tunda on saanud: holodomori, suure näljahäda, mis võttis rohkem kui kolme miljoni ukrainlase elu.

Olles jäetud ilma – nagu praegugi veel – oma kollektiivse identiteedi olulistest määratlevatest elementidest, jäeti ukrainlased tahtlikult ilma toidust ja seda „tõelise sotsialismi“ julmas väljenduses ja sundkollektiviseerimise ja sovetiseerimiskampaaniate kontekstis, mida viis läbi üks kõige mõrvarlikumaid riigikordi ajaloos.

Ukrainlased koos kõigi teiste eurooplastega mäletavad täna kommunistlikku brutaalsust, türanniat ja vägivalda, mis nende peale sadas ja mis kujutas endast rahvusvahelise õiguse kohaselt selget genotsiidijuhtumit. Eesmärk „üksusele tahtlikult selliseid elutingimusi peale suruda, mis põhjustavad üksuse täieliku või osalise hävimise“ 1948. aasta genotsiidi vältimise ja karistamise konventsiooni täpses sõnastuses on absoluutselt selge.

Aasta tagasi kirjeldas parlamendi president holodomori kui „kohutavat inimsuse vastast kuritegu“. Ma kirjutan sellele seisukohale täielikult alla ja langetan pea ohvrite mälestuseks. Ma annan au kõigile ukrainlastele, eelkõige nendele, kes elavad ja töötavad minu kodumaal Portugalis.

15. Lennujaamatasud

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt Ulrich Stockmanni transpordi- ja turismikomisjoni nimel koostatud soovitus teisele lugemisele lennujaamatasude kohta (08 332/2/2008 – C6-0259/2008 – 2007/0013(COD)) (A6-0375/2008).

Ulrich Stockmann, raportöör. – (DE) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, pärast seda väga liigutavat küsimust läheme me nüüd edasi tehnilisemate küsimuste juurde. Me tahame homme teisel lugemisel, pärast selget hääletust transpordi- ja turismikomisjonis võtta vastu direktiivi lennujaamatasude kohta ja ma olen kindel, et me suudame seda teha.

Millest see direktiiv räägib? Direktiiviga kehtestatakse lennujaamatasude kehtestamise ühised põhimõtted ja kord. See tähendab, et arvutamise läbipaistev alus, mittediskrimineerimine lennuettevõtjate suhtes ja kindlaksmääratud nõuandemenetlus on mõned õiglaste lennujaamatasude kehtestamiseks kasutatavatest teguritest. Sõltumatu järelevalveasutus võib lahendada lahkkelisid, mis selgete eeskirjade alusel tekivad. See tugevdab süstemaatilist partnerlust lennujaamade ja lennuettevõtjate vahel ning hoiab ära mis tahes võimaliku turujõu kuritarvitamise.

Mis oli alguspunkt? Viimase 15 aasta jooksul oleme me püüdnud kaks korda lepitada lennujaamade ja lennuettevõtjate vahelisi vastuolulisi huve selles valdkonnas. Üks ebaõnnestumise põhjuseid oli see, et meil on liikmesriikides täiesti erinevad menetlused ja struktuurid. Näiteks Ühendkuningriigis on range reguleeriv asutus, kes võib ülemmäärasid kehtestada, viies liikmesriigis on meil lennujaamade võrgustikud ja ristsubsideerimise praktika, meil on parlamendid, kes otsustavad lennujaamatasude üle, detsentraliseeritud pädevused Saksamaal ja lisaks palju muud. Sellest hoolimata on meil õnnestunud jätkusuutliku kompromissi üle nõukoguga läbi rääkida.

Mis on praegu selle kompromissi komponendid? Me oleme kehtestanud kohaldamisala rohkem kui viit miljonit reisijat aastas teenindavates lennujaamades ja suurimates liikmesriigi lennujaamades. Praegu tähendab see, et direktiivi kohaldatakse 69 lennujaama suhtes Euroopa Liidus. Me oleme kehtestanud kohustusliku lennujaamade ja lennuettevõtjate vahelise korrapärase konsulteerimise korra ja samal ajal oleme me sätestanud tähtaegadega struktureeritud vahekohtumenetluse ning loomulikult loonud järelevalveasutuse, millele ma viitasin.

Mida me praegu õiglaste tasude all silmas peame? Lennujaamatasudel peab olema tulevikus tugevam võrdlusalus, neid peavad põhistama läbipaistvad arvutused ja need peavad viitama kokkulepitud teenuse tasemele. Samal ajal on range diskrimineerimise keeld. Põhimõtteliselt tähendab see seda, et meil on iga lennuettevõtja sama teenuse jaoks samas lennujaamas samad tasud koos diferentseerimise võimalusega. Mind rõõmustab see, et me oleme lubanud seda eelkõige seoses müra ja saastega. Mõnel riigil on edaspidigi ühesugused tasude kehtestamise süsteemid eespool nimetatud lennujaamade võrgustike jaoks linnades ja linnastutes, kuid ka need peavad direktiivi läbipaistvusnõuetele vastama.

Me oleme püüdnud infrastruktuuri eelrahastamise abil tasude kaudu meie Ida-Euroopa kolleegide muredele reageerida. See on võimalik, isegi kui see on riigisiseste kriteeriumide alusel raske tingimusel, et vastatakse ICAO standarditele.

Millist mõju me oodata võime? Suuremat konkurentsi Euroopa lennujaamade vahel, suuremat konkurentsi erinevate lennuettevõtjate ja lennujaama vahel, võib-olla järgjärgulist hindade langetamist juhul, kui lennuettevõtjad madalamad tasud reisijatele edasi annavad.

Direktiivi tuleb rakendada kahe aasta pärast.

Täna kõiki variraportööre meie edukate läbirääkimiste eest ja nõukogu Sloveenia eesistujat ja komisjoni.

Antonio Tajani, *Euroopa Komisjoni asepresident*. – (IT) Proua juhataja, tahaksin õnnitleda raportöör hr Stockmanni suurepärase töö puhul: ta on kirjeldanud väga hästi teksti, direktiivi ettepaneku sisu, mille me varsti vastu võtame. See on ettepanek, mille eesmärk on lisada ühenduse õigusesse teatavad põhimõtted, millega liikmesriigid juba ICAO raamistikus nõustunud on: mittediskrimineerimine, läbipaistvus ja konsulteerimine.

Direktiiviga kehtestatud raamistik võimaldab meil struktureerida dialoogi lennuettevõtjate ja lennujaamade vahel seoses tasude kehtestamise ja sissenõudmisega. Näiteks kohustab kõnealune direktiiv lennujaamu enne lennujaamatasusid puudutavate otsuste tegemist lennuettevõtjatega konsulteerima. Ma ise toimin samamoodi, konsulteerides lennuettevõtjate ja lennujaamadega enne, kui koostasin käesoleva ettepaneku, mille on mõlemad pooled põhimõtteliselt heaks kiitnud.

Nagu hr Stockmann mainis, kehtestatakse direktiiviga riiklike sõltumatute järelevalveasutuste idee. Need organid mängivad mõjusat rolli, kuna nad vastutavad tagamise eest, et järgitakse kavandatud aluspõhimõtteid. Need on üldjoontes ettepaneku eesmärgid. Ma tahaksin tänada veel kord raportööri töö eest, mida ta tegi teisel lugemisel, et püüda nõukoguga üksmeelt saavutada. Tõsi on, et tulemus on nõudnud meilt kõigilt palju tööd, palju kohtumisi ja kohustusi, kuid ma usun, et meil on õnnestunud koostada hea dokument.

Läbirääkimise tulemusi leidub mitmes muudatusettepanekus, mida komisjon nõuab, et sellega täiel määral nõus olla. Mul on väga hea meel, et transpordi- ja turismikomisjon on kõnealust kokkulepet ühehäälselt toetanud. Muidugi olen ma valmis arutelu hoolikalt jälgima ja kõiki teie märkusi teadmiseks võtma.

Zsolt László Becsey, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (HU) Täna teid, proua juhataja. Volinik, vaatamata vihmale võib täna olla kena päev. Ma tahaksin õnnitleda raportööri ja variraportööre, kuna jõudude ühendamise abil komisjoni, eesistujariikide Sloveenia ja Prantsusmaaga on meil pärast pikki arutelusid õnnestunud saavutada hea kompromiss. Ka meie kobame pimeduses ja seega oleksin tänulik, kui liikmesriigid hakkaksid direktiivi rakendama niipea kui võimalik ja mitte alles pärast kaheaastast ajavahemikku, mille üle läbirääkimisi on peetud. See võimaldab meil mõõta tõhusalt, mis meie õigusloomealane tegevus väärt on ja teha nelja-aastase läbivaatamisaja jooksul vajalikke kohandusi.

Ma loodan, et liikmesriigid mõistavad seda ja viivad vajaduse korral kiiresti lõpule vajalikud institutsioonilised muutused. Ma usun ka, et direktiivi tulemuseks on läbipaistvad tasud ja mõõdukad hinnatõusud, et me saaksime takistada röövellikel lennuettevõtjatel kuritarvitamast oma ülemvõimu, et saavutada konkurentide ees eelis, pakkudes lennujaamades, mis hädasti kliente vajavad, samu teenuseid madalamate hindadega. Samal ajal saaksime me tagada ka, et lennujaamad omavoliliselt ja mitteläbipaistval viisil ja nagu sageli juhtub – kiiresti – tasusid ei tõstaks. Mõlemal juhul on eesmärk tagada, et Euroopa tarbijad maksaksid vaid selle eest, mida nad tegelikult kasutanud on. See on teine põhjus, miks me pole lubanud tasude sisse turvateenistuse kulusid või puuetega reisijate aitamise kulusid arvata. Ma pean heaks kompromissiks seda, et see, kas lennujaama äritegevusest saadavat tulu võib arvesse võtta, on jäetud kõnealuse liikmesriigi otsustada. Samamoodi saavutati hea tulemus kokkuleppe kaudu, mis saavutati seoses lennujaamade võrgustikega, mille puhul on ühine juhtimisorgan vastuvõetav, kuid osalejate suhtes kohaldatakse – nagu komisjon on lubanud – konkurentsieeskirju, kui tegemist on tasude kehtestamisega, isegi kui teiste riikide lähedalasuvate lennujaamade suhtes on turumoonutuse oht. Pädevusvaldkondadega seotud kompromiss on hea kompromiss.

Lisaks lennujaamadele, kelle aastane reisijateliiklus on üle viie miljoni ja kõige suurema reisijate liikumisega lennujaamale igas liikmesriigis oleksin mina isiklikult eelistanud, et ka väiksemad ja võimalikud konkureerivad lennujaamad oleksid kaasatud olnud. Et kokkuleppele jõuda, loobusin ma siiski sellest seisukohast, kuigi tahaksin järgmisel läbivaatamisel ka seda elementi uurida. Isegi kui mul pole eriti hea meel, ei ole ma nõus sellega, et me oleme põhjendustes kinnitanud eelrahastamise võimalikkust, viidates ICAO poliitikale, kuigi ma oleksin eelistanud neid põhitekstis näha. Ma loodan, et reisijad tunnetavad tasude järkjärgulist suurendamist äkiliste hinnatõusude asemel leebemalt, kuid ka seda tuleb läbivaatamisel vaadelda. Tulemuseks on läbipaistvus riigi või mõne muu riigiasutuse poolse rahastamisega. See on oluline tegur lennujaamade vahelises konkurentsis ja oluline on ka võtta arvesse keskkonnakaitse perspektiivi. Ma näen kõige märkimisväärsena tulemusena asjaolu, et iga liikmesriik peab asutama tugeva, sõltumatu riikliku asutuse, kellel on märkimisväärsed volitused.

Olen uhke selle üle, et põhimõtte, mille kohaselt vaidluste korral tasude kehtestamise üle, ei pea olema mingit lõputut lepitusprotsessi, heaks kiideti ja raportisse lisati. Selle asemel tuleks võtta vastu vaheotsus, mis võiks lepitusprotsessi käivitada. Suur tänu teile, proua juhataja.

Brian Simpson, fraktsiooni PSE nimel. –Proua juhataja, ma tervitan kolleeg Ulrich Stockmanni raportit ja tänan teda raske töö eest selle keerulise ettepaneku kallal.

Kogu käesoleva raportiga seotud protsessi vältel on minu fraktsiooni mureks olnud tagada, et lennujaamatasude süsteem kogu ELis oleks nii õiglane kui ka läbipaistev ja et vaidluse korral oleks kehtestatud üksikasjalik edasikaebamise kord. Inimesed peavad sageli lennundust üheks tööstusharuks, kuid kui uurida küsimusi nagu lennujaamamaksude kehtestamine, ilmneb varsti, et lennujaama- ja lennuettevõtjate sektoritel on erinevad seisukohad ja püüdlused.

Meie ees olev raport pakub välja tasakaalustatud lahenduse, eelistamata lennuettevõtjaid ega lennujaamu. Kuigi ma ise oleksin eelistanud, et kohaldamisala põhineks pigem riigi reisijate osakaalul kui mingil suvalisel arvul, on raportöör käesolevas raportis taganud, et see arv on mõistlikul tasemel, milleks on viis miljonit reisijat – mitte komisjoni naeruväärselt väike arv üks miljon – ja lisada tuleb liikmesriigi peamine lennujaam.

Kõigi meie arutelude keskne element on olnud see, kas teataval lennujaamadel on valitsev kaubanduslik seisund. Minu fraktsioon usub, et juhul kui asi on nii, tuleb lennujaamatasusid reguleerida. Siiski on paljud lennujaamad konkureerivas olukorras ja lennuettevõtjad võivad vabalt valida, kuhu nad lendavad. Minu piirkonnas on Manchesteri lennujaamal 22 miljonit reisijat aastas, kuid ta seisab silmitsi konkurentsiiga kaheksalt lennujaamalt, mis kõik asuvad 150 km raadiuses. On selge, et sellises olukorras on turg ise hea reguleerija.

Seetõttu tervitan ma seda, et Ühendkuningriigil lubatakse säilitada oma praegune lennujaamatasude jälgimise süsteem, sest Ühendkuningriigil on kehtestatud reguleeriv raamistik, mis toetab konkurentsi ja reguleerib tasusid omaenda järelevalveorgani kaudu vaid nendes lennujaamades, millel on valitsev seisund. Võib juhtuda, et teised riigid võivad järgida seda reguleerivat raamistikku kui viisi, kuidas õiglast ja läbipaistvat lennujaamatasude süsteemi võimaldada.

Ma loodan praegu, et me suudame selles direktiivis selle teise lugemise etapis kokku leppida. See peaks aitama meil koostada direktiiv, mis teeb lõpu salajastele kohtumistele, kus monopoolsel ja valitseval kaubanduslikul positsioonil olevate lennujaamade jaoks tasusid kehtestatakse. Ma loodan tõsiselt, et lennuettevõtjad tunnistavad ka, et nüüd on meil täieliku konsulteerimisega üksikasjaliku edasikaebamiskorraga läbipaistev süsteem, et lõpetada pidev kaebamine lennujaamatasude üle ja teha lennujaamadega koostööd, et pakkuda nii tarbijatele kui ka reisijatele kulutasuvat, hea hinna ja kvaliteedi suhtega teenust.

Arūnas Degutis, fraktsiooni ALDE nimel. – (LT) Hr volinik, daamid ja härrad, ma usun, et keegi ei kahtle vajaduses läbipaistvuse ja õigustatuse järele Euroopa Ühenduse lennujaamatasudes ja -kuludes juhul, kui vaid asjaolu tõttu, et mõnedel lennujaamadel ühenduses on loomulik monopol. Siiski alates hetkest, mil dokumenti esimest korda arutati, on Euroopa Parlament komisjoni ettepanekuid väga hoolikalt kaalunud ja soovib kontrollida rohkem kui 150 ühenduse lennujaama.

Euroopa Parlamendi liikmed seisavad erinevate dokumentide koostamise ajal sageli silmitsi dilemmaga, kuidas otsustada, kui palju kontrolli ja reguleerimist on vaja enne, kui need muutuvad eesmärgiks omaette ja tegeliku kontrollitegevuse halvavad.

See kehtib eriti praeguse kriisi puhul, kui tundlikkus äri jaoks oluliste küsimuste kaalumisel on tõesti hädavajalik.

Ma arvan, et dokumendis, mida homme hääletatakse, on Euroopa Parlamendil õnnestunud leida ja kaitsta kuldset keskteed, kehtestades nende lennujaamade arvu, mida on vaja kontrollida. Mul on hea meel, et ka nõukogu oli sarnasel arvamusel ja et komisjon näitas üles paindlikkust, mis konstruktiivse kompromissi leidmiseks vajalik on.

Teiseks sama oluliseks küsimuseks oli leida tasakaal kõnealuses sektoris toimivate peamiste osalejate vahel, s.t lennujaamade ja lennuettevõtjate huvid. Ma usun, et me oleme näidanud siin end küllalt võimelisena rahuldama mõlema poole vajadusi. Seda enam, et mis tahes ühepoolne, tasakaalustamata ettepanek mõjutaks ühel või teisel viisil ELi tarbijate võimalusi kasutada kõige ohutumaid transpordivahendeid.

Kõik see saavutati tänu raportööri professionaalsetele jõupingutustele. Hr Stockmann on alati end kui erapooletut poliitikut, kes kõik pooled ära kuulab, esile tõstnud. See on neljas kord, kui me lennutranspordi

reguleerimise dokumentide koostamisel koostööd teeme. Seekord jälle ei valmistanud ta pettumust, üksnes rikastades mind veelgi uue kogemusega. Ma tahaksin tänada ja õnnitleda hr Stockmanni ja teisi kolleege, kui me Euroopa Parlamendis selle dokumendi arutamise lõpetame. Samuti tahaksin soovida Euroopa Komisjonile edu, kuna komisjonil on praegu raske ülesanne kõnealust direktiivi rakendada ja selle tõhusust kontrollida ning ma tahaksin kõigile esindajatele edu soovida.

Roberts Zīle, fraktsiooni UEN nimel. – (LV) Täna teid, proua juhataja, hr Tajani, tahaksin esmalt õnnitleda raportöör hr Stockmanni ja kõiki variraportööre nõukoguga teisel lugemisel saavutatud kompromissi puhul. Minu arvates tuleb tervitada ka kokkulepet, mis puudutab direktiivi kohaldamisala, kuna see mõjutab iga liikmesriiki, reguleerides vähemalt nende peamisi lennujaamu. Ma loodan, et kahe aasta pärast, kui see direktiiv jõustub, ei ole Euroopa Liidus enam võimalik selliste õiguslikult arusaamatute kohtuotsuste kordumine, nagu see, mille hiljuti Leedu piirkondlik kohus ühe lennufirma ja selle peamise lennujaama suhtes vastu võttis. Selle otsusega konfiskeerib üks liikmesriik omanduse, mis ei kuulu mitte üksnes teise riigi lennujaamale, vaid ka teise riigi lennufirmale teises liikmesriigis. Kohtu otsus põhines ebatavalisel diskrimineerimisel seoses lennujaamatasudega Läti peamises lennujaamas. Ma loodan väga, et kõnealune direktiiv muudab tulevikus sellise õiguslikult ebaselge tõlgendamise võimatuks, kuna neil on lennundusalaselt ettevõtlusele kahjulik mõju. Täna.

Gerard Batten, fraktsiooni IND/DEM nimel. – Proua juhataja, see raport peaks takistama üksikutel lennujaamadel kuritarvitada oma valitsevat seisundit turul ja looma ettevõtjatele võrdsed võimalused ning kaitsma tarbijate huve.

Mitu korda oleme me varem selliseid argumente kuulnud? Selle rakendamise korral on see lennujaamatasude ühtlustamine tõenäoliselt sama edukas kui ühtlustamine, mis tõi meile ühise põllumajanduspoliitika, ühise kalanduspoliitika ja üha kasvava ELi regulatiivse koormuse ettevõtetele, mis maksab Ühendkuningriigile aastas vähemalt 26 miljardit naelsterlingit.

See nõuab täiesti tarbetut muudatust Briti lennujaamatasusid ja transpordiga seotud küsimusi käsitlevates õigusaktides. See nõuab eeldatavasti sõltumatut järelevalveasutuse loomist, mis lisab veel ühe bürokraatiakihi ja toob kaasa möödapääsmatult suurenevad kulud.

Muidugi on Ühendkuningriigis olemas praegune hinna ülemmäära käsitlev õigusakt, mis on kavandatud selleks, et stimuleerida lennujaamade käitajaid kulutasuvust saavutama. Selle jätkuva õigusaktide voo eesmärk on ühtlustada elu iga aspekti Euroopa Liidus ja tuua see Euroopa Liidu maksimaalse võimu alla. Mis tahes muu kaalutus on teisejärguline ja ebaoluline. Absoluutselt kindlad võime me olla selles, et need meetmed tähendavad lennureisija jaoks suuremaid kulusid.

Georg Jarzembowski (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, lugupeetud Euroopa Komisjoni asepresident, daamid ja härrad, ma arvan, et eelmine sõnavõtja ei ole ettepanekust lihtsalt aru saanud. Me sätestame siin eeskirju läbipaistvate sätete jaoks, mis hõlmavad lennujaamatasude kehtestamist ja kogu asja eesmärk on tagada, et lennujaamatasud kehtestatakse objektiivselt ja et neid tarbijate kasuks vähendada. See on meie töö.

Tegelikult on olemas kaks erinevat olukorda. Mõned lennujaamad on nii valitseval positsioonil, et lennuettevõtjad seisavad praktiliselt silmitsi monopoolse olukorraga ja on võimalik, et maksavad liiga kõrgeid lennujaamatasusid. Teistes võib-olla väikestes lennujaamades saab lennuettevõtja otsustada, kas kasutada lennujaama vastavalt sellele, kui madalad on lennujaamamaksud, mis on täiesti teistsugune olukord.

Seepärast pean ütlema, et hr Stockmann on oma raportis saavutanud selle – ja palju tänu talle –, et on korralik nimekiri kriteeriumidest korrektsete, nõuetekohaselt põhistatud lennujaamatasude kehtestamiseks, mida peavad maksma ka reisijad ning seejuures on riiklik järelevalveasutus, kes tegutseb kontrollorganina.

Hr asepresident, te peate muidugi järgmise kahe aasta jooksul tagama, et riiklikud järelevalveasutused on tõesti sõltumatud. See tähendab, et riiklikud järelevalveasutused peavad olema seotud lennujaamadega või "abielus" lennuettevõtjatega. Me nõuame kindlalt, et järelevalveasutused tekitaksid lennuettevõtjate ja lennujaamade vahel tarbijate kasuks õiglase tasakaalu.

Teiseks, nende uute kriteeriumide kasutamisega tahame me ka edendada lennujaamade vahelist ausamat konkurentsi. Mõnel juhul paiknevad lennujaamad kahes erinevas liikmesriigis vaid mõni kilomeeter nende vahelisest piirist. Me tahame olla kindlad, et siin ei oleks mingit ebaausat konkurentsi. Ma arvan, et uued kriteeriumid on õiged.

Lubage mul lõpetada küsimusega teile, hr asepresident. Ma arvan, et sellest, kui komisjon väljastas suunised piirkondlike lennujaamade jaoks, on möödas kaks aastat. Viimase mõne aasta jooksul olete te uurinud, kas mõnes lennujaamas on olnud ebaseaduslikke toetusi, mille all ma pean silmas riiklikke toetusi konkreetsetele lennujaamadele, mis moonutavad konkurentsi. Me kõik tahaksime teada, mis olid teie järeldused. Me loodame, et te võite meile täna lubada, et te viite varsti läbi uurimise ebaseadusliku või seadusliku piirkondliku abi kohta, sest siin on tegemist kaaluka probleemiga: me tahame konkurentsi lennujaamade vahelist õiglast konkurentsi reisijate kasuks.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Ma tahaksin õnnitleda härra Stockmanni jõupingutuste puhul ühise seisukoha saavutamisel nõukogu suhtes eesmärgiga võtta vastu direktiiv, milles sätestatakse ühised põhimõtted lennujaamatasude kehtestamiseks ühenduse lennujaamades. Lennujaama kasutajate jaoks annab kavandatud õigusakt nüüd tasude kehtestamise raamistiku, mis kaasab neid, on läbipaistev ja võimaldab edasikaebamist.

Nõukogu kiitis heaks parlamendi ettepaneku, et kohaldamisala piirduks lennujaamadega, mille aastane reisijate arv on viis miljonit, ja iga liikmesriigi suurima lennujaamaga. Lennujaamatasude diferentseerimine peab põhinema läbipaistvatel, objektiivsetel ja selgetel kriteeriumidel. Vastavalt ühisele seisukohale peavad lennujaamad töötama kulutasuval alusel ning ergutusvahendeid lubatakse uutele marsruutidele ebasoodsatesse piirkondadesse ja äärepoolseimatesse piirkondadesse. Neid ergutusvahendeid tuleb siiski võimaldada läbipaistvate kriteeriumide alusel.

Me toetame mõtet – vastavalt komisjonilt saadud teabele kooskõlas ühenduse õigusaktidega –, et liikmesriigid võivad sama linna või linnastut teenindavate lennujaamade puhul lubada lennujaama juhtorganil kohaldada kõigi asjaomaste lennujaamade suhtes ühist, läbipaistvat tasude kehtestamise süsteemi, tingimusel et iga lennujaam vastab täielikult direktiivis sätestatud läbipaistvusnõuetele. Lisaks saavad keskkonnakriteeriumid aluseks lennujaamatasude kohandamisele. Lennujaama juhtorgan avaldab otsused tasude kehtestamise süsteemi muutmise kohta vähemalt kaks kuud enne nende jõustumist.

Seoses lennujaamade investeringute eelfinantseerimisega peaksid liikmesriigid tuginema ICAO poliitikale või looma oma kaitsemeetmed. Parlament on arvamusel, et sõltumatud järelevalveasutused peavad olema suutelised volitama teisi sõltumatuid järelevalveasutusi nende täielikul vastutusel kohaldama direktiivi sätteid kooskõlas samade standarditega.

Paweł Bartłomiej Piskorski (ALDE). – (PL) Proua juhataja, volinik, ma tahaksin samuti ühineda nendega, kes härra Stockmanni tema töö tulemuse puhul õnnitlevad. Küsimus, mida me arutame vajab reguleerimist ja ei selline reguleerimine ega reguleerivad institutsioonid häiri minu vaba vaimu. Me näeme nüüd, pärast finantskriisi, et vabaturg peaks toimima nii, nagu see toimib, kuid me peame looma süsteemid, mis suudavad reguleerida kaasaegses majanduses mehhanisme, mis vahetevahel „kinni jäävad” või majandusliku konkurentsi, puhta vabaturu konkurentsi tavalistest mehhanismidest kaugemale lähevad.

Praegu peame me arutelu ühe teatava dokumendi viimase elnõu üle. See on töö, mille puhul me kõik juba algusest peale taipasime, et see saab olema pikk tee, kuna mis tahes loomuliku monopoli reguleerimine – ja lennujaamu reguleerivad ilmsel põhjustel loomulikud monopolid – on raske. See on samm edasi meie kodanike huvides, Euroopa Liidu kodanike huvides, kes saavad veel kord siinselt täiskogult ja Euroopa Komisjoni tööst midagi käegakatsutavat, mis mõjutab nende elu. Ma tervitan neid, kes selles töös osalesid ja loodetavasti kahe aasta jooksul, mil süsteemi rakendatakse, on liikmesriigid selle ülesande kõrgusel.

Luís Queiró (PPE-DE). – (PT) Paljud meist siinsel täiskogul kasutavad lendude broneerimiseks ja piletite ostmiseks Interneti. Kuid usun, et paljud meist ei tea, kuidas kehtestatakse lennujaamatasud, mida koos piletitega makstakse.

Kuna ma tean siiski, et kõik mainitud piletil kajastuvad tasud ei ole lennujaamatasud, paluksin teid ühe väikse harjutusega mu tuju tõsta: kui reisija lendab näiteks Brussels Airlines'iga Lissabonist Brüsselisse, on piletil kajastuv mainitud tasu 48 eurot; kui ta reisib Portugali lennufirmaga TAP, on tasu 2 euro võrra väiksem. Kuid vastupidisel suunal see erinevus kaob ja reisija peab maksma ühe otsa kohta 15 eurot rohkem. Miks?

Kuid kui kujuteldav reisija sõidab Brussels Airlines'iga Londonisse, lennates Brüsselist Gatwicki lennujaama, on tagasireisi tasu 124 eurot, kuid kui ta kasutab Heathrow'sse lendamiseks BMI'd, maksab ta tasusid vaid 65 eurot. Kui ta reisib BMI'ga Heathrow'sse ja tuleb tagasi Lufthansaga, maksab ta 70 eurot tasusid. Miks sellised erinevused? Mõnikord maksab ta ühe summa edasilennu eest ja teise summa tagasilennu eest. Mõnikord küsivad kõik lennuettevõtjad sama lennujaama eest sama summa ja vahel nad nii ei tee. Mõningatel juhtudel sa isegi ei tea, kui palju sa maksnud oled.

Erinevate lennujaamatasude olemasolu ei ole siiski halb. Erinevatel teenustel peavad olema erinevad tasud. Soovitav ei ole see, kui samu tasusid kohaldatakse erinevate teenuste suhtes ja vastupidiselt sellele, kui näiliselt identsete teenuste eest kohaldatakse erinevaid tasusid.

Me tahame eelkõige, et need tasud oleksid kõikehõlmavad ja et neid kehtestataks vastavalt selgetele ja läbipaistvatele kriteeriumidele. See on meie lõppeesmärk. Me tahame tagada õiglase ja läbipaistva konkurentsi suuremate Euroopa lennujaamade vahel ja niimoodi mitte üksnes puhastada siseturgu, vaid ka vähendada reisijate kulusid piletite ostmisel. Seepärast toetame me lootus südames seda direktiivi ettepanekut.

Inés Ayala Sender (PSE). – (ES) Proua juhataja, ma pean esiteks tänama kolleeg härra Stockmanni suurepärase raporti eest ja eelkõige kannatlikkuse ja visaduse eest selle edasiarendamisel.

See on tekst, mis aitab meil luua ühise õhuruumi ja valmistuda, pannes erilist rõhku läbipaistvusele ja mittediskrimineerimisele, suureks hüppeks ühtsesse Euroopa taevasse.

Kasutustasude sissenõudmise ühise süsteemi kaudu saame me säilitada vajalikud tingimused ausaks ja läbipaistvaks konkurentiks. Samuti valmistume me tulevikuks tänu keskkonnakriteeriumide arvessevõtmisele lennujaamatasude varieerimisel ja ka tänu tasude väljajätmisele abi andmise eest puuetega reisijatele. Ka selles suhtes valmistume me tulevikuks.

Ma pean samuti rõhutama tähtsust, mida on omistatud vajadusele vältida väikeste lennujaamade liigset koormust, kehtestades alammääraks viis miljonit reisijat aastas.

Lõpetuseks, meil on hea meel, et on tunnustatud lennujaamade võrgustiku juhtimist ühe organi poolt, arvestades, et see on osutunud hästitoimivaks – nagu Hispaania Lennujaamade Ameti AENA – ja et ka lisaks sõltumatute järelevalveasutuste kaudu toimivale lennujaamatasude kontrollimisele ja kehtestamisele on arvesse võetud ka teisi lennujaamatasude kontrollimise ja kehtestamise viise vastavalt seadusandlikule kontrollile. Seepärast on mul hea meel, et neid ettepanekuid on arvesse võetud.

Ma pean õnnitlema ka raportööri otsuste avaldamiseks kindlate tähtaegade kehtestamise puhul. Sellega hoitakse ära õiguskindlusetust ja pakutakse kasutajatele tagatise seoses sellega, millal kõnealuseid otsuseid rakendatakse. See on positiivne ka sellepärast, et nende tähtaegade ja otsuste puhul võetakse arvesse parlamentaarset kontrolli.

Fiona Hall (ALDE). – Proua juhataja, ma tervitan suuremat läbipaistvust, mille toovad kaasa kõnealused uued eeskirjad lennujaamatasude kohta. Liiga tihti salatsevad lennujaamad kokkulepete osas, mida nad sõlmivad, isegi kui nad on täielikult või osaliselt avaliku sektori omanduses. Avalikkusel on õigus teada, kuidas sellised lennujaamad nende raha hangivad ja kulutavad. Kuid olen pettunud, et ulatuslikuma aruandluse lävend on sätestatud viiele miljonile, viitamata kordagi turuosa osakaalule riigis.

See lävend koormab eriti raskelt piirkondlikke lennujaamu, näiteks Newcastle'it. Kuue miljoni reisijaga aastas ületab Newcastle lävendi, kuid võrreldes hiiglastega, nagu Heathrow ja Gatwick, on siiski tegemist kääbusega. Kuna piirkondlikud lennujaamad võistlevad peamiselt oma lähimate naabritega, siis oleks olnud õiglasem, kui oleks olnud süsteem, mis kohtleb kõiki väikese ja keskmise suurusega lennujaamu samal viisil.

Seepärast avaldan kahetsust, et nõukogu ei valinud võimalust piirata direktiivi kohaldamisala lennujaamadega, mida läbib viis miljonit reisijat aastas ja mille reisijate hulk ületab 15% riigi reisiliiklusest. Selline lävend oleks ikkagi taganud selle, et Euroopa suured lennujaamad poleks saanud suletud uste taga lennuettevõtjatasusid dikteerida. Ma loodan, et kui komisjon direktiivi läbi vaatab, siis uurib ta hoolikalt, kas piirkondlikud lennujaamad, nagu Newcastle, kannatavad turumoonutuste pärast.

Emanuel Jardim Fernandes (PSE). – (PT) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, sooviksin alustada, õnnitledes härra Stockmanni tema avatuse ja kompromissivalmiduse puhul käesoleva suurepärase raporti ettevalmistamisel, mida kohaldatakse otse enam kui viie miljoni reisijaga lennujaamade suhtes ja konkreetsetl Faró ja Lissaboni lennujaamade suhtes minu kodumaal.

Parlament ja nõukogu peavad kõnealuse ettepaneku vastu võtma, sest see tagab mittediskrimineerimise lennujaamatasude osas, v.a vajaduse korral ja vastavalt asutamislepingule. Tuleks kehtestada lennujaama juhtorganite ja lennujaama kasutajate vahelise konsulteerimise kohustuslik kord. Kõik tasude erinevused hakkavad olema läbipaistvad ja põhinema selgetel kriteeriumidel. Lennujaamad hakkavad sama teenuse eest võtma sama tasu, ehkki lennujaama kasutajatele võidakse kasutatava teenuse kvaliteedi alusel teha allahindlusi tingimusel, et avalike, läbipaistvate ja objektiivsete tingimuste alusel saavad seda allahindlust kasutada kõik lennujaama kasutajad. Allahindlusi võib pakkuda ka kasutajatele, kes kooskõlas konkrentsiõigusega avavad

uusi lennuliine. Tuleks luua riiklik sõltumatu järelevalveasutus, mis sekkuks, kui tasude suhtes tehtud otsuse üle tekib vaidlus. Peaks olema lubatud kasutada stiimuleid uute liinide käivitamiseks, mis ühendavad ebasoodsamaid ja äärepoolsemaid piirkondi. Lõpuks, liikmesriikidel peaks olema võimalus lubada lennujaamade võrgustiku eest vastutaval juhtorganil juurutada kõnealuse võrgustiku jaoks ühine tasude kehtestamise süsteem.

Proua juhataja, selle uue direktiiviga võimaldavad meie lennujaamades tulevikus võetavad lennujaamatasud kõigile võrdsel juurdepääsu õhutranspordile, ja seda isegi äärepoolseimates piirkodades, näiteks seal, kust mina pärit olen. See on eriti tähtis piirkonnas, nagu minu kodupiirkond, kus õhutransport on ainus saabumise või lahkumise viis. Seetõttu ma loodan, et käesolev ettepanek võetakse homme vastu ja et komisjon ja nõukogu kiidavad selle korralikult heaks.

Robert Evans (PSE). – Proua juhataja, ma kordan oma kolleegide tänuavaldusi härra Stockmannile selle eest, mida ma arvan, et ta kirjeldas kui toimivat kompromissi 69 Euroopa lennujaama huvides.

Samuti nõustun härra Becsey sõnadega – ja tegelikult ka kolleeg Brian Simpsoniga – õiglase ja läbipaistva konkurentsi osas. Olen rõõmus selle üle, et käesolev raport praegu esitatud kujul on hea kokkulepe mitte ainult kolmele Londoni lennujaamale, Heathrowle, Stansteadile ja Gatwickile, vaid ülejäänud Euroopa lennujaamadele, olgu need siis hr Zile kodumaal Lätis, pr Ticaud kodumaal Rumeenias või Portugalis, ja tegelikult voliniku kodumaal – Itaalia – lennujaamadele ja ma usun, et ka Saksamaal on lennujaamu, ehkki neid ei külasta palju inimesi.

Kuid ma arvan samuti, et see on hea kokkulepe Euroopa reisijatele ja muidugi on lennujaamad ilma kodaniketa, ilma reisijateta, tühi koht. Nad on meie prioriteet, nagu – samavõrd – on ka keskkond, mida ma arvan, et selles raportis käsitletakse.

Härra Batten, minu Londoni kolleeg, oma sõnavõtus, mida võiks kirjeldada kui „löö ja jookse“ panust (sest ta on saalist lahkunud), andis mõista, et luuakse uued asutused ja ta hirmutas meid ka muul viisil. Kuid need asutused – tsiviillennundusamet – juba eksisteerivad. Seega arvan, et tema poolt on tegemist arusaamatusega – kui viisakalt väljenduda.

Ja, vastuseks Fiona Hallile, ma pole kindel, et Newcastle otseselt Londoniga võistleb. Nende vahel on pikk vahemaa ja igati, kes otsustab Newcastle'i asemel Londonisse siirduda, peab ikkagi ületama tohutu vahemaa. Seega ma arvan, et te ei võrdle sarnaseid asju.

Arvan, et see on hea, toimiv kompromiss. Ma arvan, et on käsitletud kõiki küsimusi, mida me algselt soovisime käsitleda ja paketina pakub see tasakaalu – lennuettevõtjate huvides ja reisijate huvides – mida me taotlesime, andes samas lennujaamadele piisava vabaduse tegutsemiseks konkurentsitihedas keskkonnas.

Hellitan lootust, et selle tulemusena võime me ühel päeval – kunagi ei või teada, kallid kolleegid, kunagi ei või teada – saada korraliku teenuse Strasbourgi suunal. Seda on palju tahetud, kuid kunagi ei või teada – ja see on väärt ootamist.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Proua juhataja, ma tahaksin alustada tänu avaldamisega meie raportöör Ulrich Stockmannile. Ta on teinud ära suure töö, alates direktiivi eelnõust, millele ta lähenes innovatiivselt, kuna ta tahtis koostada raporti nõuetekohaselt koostöös komisjoni ja nõukoguga, mis tal ka õnnestus. Eelkõige tahaksin rõhutada tema algatust lennujaamatasude määratlemise täpsustamisel, ja teiseks lennujaamu, mida me käsitleme, ning teenusetasemeid lennujaamades ja nende seost lennujaamade käitajate kohustustega. Sama oluline, eriti liikmesriikide jaoks, on uute infrastruktuuriprojektide rahastamine. Me anname välja direktiivi eelnõu, mis võimaldab reisija seisukohalt neil meie hulgast Euroopas, kes kasutavad või osutavad teenuseid või kes nende eest maksavad, saada teada, kui palju me maksma peame, miks ja kuhu raha läheb. See on oluline samm tõelise Euroopa süsteemi ja Euroopa lennuettevõtjate võrgustiku loomise suunas. Ma tänan teid selle eest ja olen sügavalt veendunud, et see direktiivi eelnõu tuleb ka tsiviillennundusele kasuks.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Ladusalt toimivad lennujaamateenused on olulised Euroopa Liidu siseturu toimimisele. Nii reisijad kui ka lennuettevõtjad kritiseerivad läbipaistvuse puudumist ja vahel ka liiga kõrgeid lennujaamamakse, mis suurendavad reisikulu põhjendamatul määral. Lõpuks reageerime me sellele kõnealuse direktiivi vastuvõtmisega teisel lugemisel. Õigusakt kohustab rohkem kui viie miljoni reisijaga lennujaamu muutma oma tasud läbipaistvaks ja põhjendama oma kulusid. Samuti lihtsustab see lennujaama kasutajate ja lennuettevõtjate vaheliste vaidluste lahendamist. Ma usun kindlalt, et see toob kaasa lennujaamatasude vähendamise ja parandab konkurentsikeskkonda. Mul on hea meel selle üle, et nõukogu on tunnustanud ka pakkumisprotsessi avamist, mis aitab kaasa uute marsruutide avamisele ebasoodsatesse

ja kõrvalisematesse sihtkohtadesse, ja et on suudetud leida ühtne määratlus lennujaamade võrgustikule, mida juhivad samad juhtorganid. Ma õnnitlen raportööri nende tulemuste puhul.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Proua juhataja, volinik, härra Stockmann väärib meie kiitust. See on tõepoolest hea kompromisettepanek. Ma õnnitlen teda.

Täna me lõpetame töö lennujaamatasudega. Varsti, kahe aasta pärast on meil konsolideeritud süsteem nende tasude kehtestamiseks kogu Euroopa Liidus. See mõjutab lennujaamu, mille aastane vedude maht on üle viie miljoni reisija, ja iga riigi kõige suuremaid lennujaamu. Nende üle võib veel vaielda, kuid ma usun, et need arvud on head. Minu teada mõjutab see ligikaudu 80 lennujaama Euroopa Liidus.

Vastuvõetud eeskirjade eriliseks väärtuseks on nende läbipaistvus, mis aitab järelevalveasutusi. Soodsas olukorras olevates piirkondades paiknevad lennujaamad saavad vastavaid kasutada vastavaid eeliseid. Selles võeti arvesse ka keskkonnaspekte ja puuetega inimeste olukorda. Ma loodan, et lisaks sellele, et direktiiv võimaldab ausat konkurentsi, on selle tulemuseks ka reisijate suurem ohutus ning et see kaitseb reisijaid liiga suurte õhukutõusmis- ja maandumistasude eest.

Antonio Tajani, Euroopa Komisjoni asepresident. – (IT) Proua juhataja, ma arvan, et see arutelu on näidanud, et parlament ja komisjon on teinud tublit tööd ja härra Stockmannile adresseeritud kiitus kinnitab ainult, et ta on läinud õiges suunas. Ma tahaksin teda veel kord avalikult tänada tema töö ja koostöö eest komisjoniga eduka kompromisslahenduse leidmisel, mille minu arvates kõik sõnavõtjad heaks on kiitnud.

Ma usun, et direktiivi ettepanek, mida me läbi vaatame ja mis loodetavasti siinsel täiskogul vastu võetakse, pole nagu proua Ayala Sender ütles, midagi muud kui samm edasi ühtse taeva saavutamisel, mis on minu arvates eesmärk, mida komisjon parlamendi toetusel ja seejärel nõukogu toetusel peab järgima, et enne parlamendi käesoleva ametiaja lõppu edastada jõuline sõnum. Ma kiidan heaks kõik valikud ja otsused seoses sõltumatu asutuse loomisega, mis juba paljudes liidu riikides olemas on. Arvan, et peame seda järgima; see on positiivne valik, mille me koos teinud oleme.

Enne kui ma lõpetan, tahaksin tänada kõiki parlamendiliikmeid, kes on arutellusele oma panuse andnud, ja vastata härra Jarzembowski esitatud küsimusele. Arvesse võetakse seitset piirkondlikku lennujaama. Menetlusi, mis kestavad 18 kuud, alustati 2007. aasta juulis. Seepärast ei oota ma tulemusi enne kui selle aasta lõpus või järgmise aasta alguses.

Loomulikult tulemused avalikustatakse, kuid oleks ebaõiglane ja ebaasjakohane, kui ma teeksin märkusi enne, kui töö lõpule on viidud. Siiski, kui töö on lõpetatud ja kui komisjon on otsuse teinud, teavitatakse kohe parlamenti ja siis saab härra Jarzembowski täieliku vastuse lisaks teabele, mida mina olen suutnud anda seoses komisjoni ettepanekutega seitsme – ma rõhutaksin sõna „seitsme” – uuritud juhtumi kohta.

Ulrich Stockmann, raportöör. – (DE) Proua juhataja, tahaksin veel kord tänada kolleege konstruktiivse koostöö ja meie põnevate arutelude eest. Ma loodan homme suurele toetusele. On hiline aeg ja öeldud on palju sõnu. Las homme järgnevad teod. Mul oleks hea meel, kui me suudaksime selle õigusloomemenetluse teisel lugemisel lõpule viia.

(Aplaus)

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub homme, neljapäeval, 23. oktoobril.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Corina Crețu (PSE), kirjalikult. – (RO) Lennujaamatasude reguleerimise Euroopa raamistik on ülitähtis seoses kulude vähendamisega inimeste jaoks, kes reisivad Euroopa Liidus, ja seega seoses töötajate, eriti kvalifitseeritud töötajate, liikuvuse suurendamisega.

Töötajate liikuvus on tegelikult keskse tähtsusega element tõhusal tööjõuturul, Lissaboni strateegia vastavas peatükis sätestatud kontekstis, eesmärgiga saavutada majanduskasv ja suurendada töökohtade arvu. Lisaks tooks kvalifitseeritud tööjõu liikumise hõlbustamine kaasa teabevoo ja kasulike teadmiste suurenemise suure lisandväärtusega tootmisvaldkondades kooskõlas Lissaboni strateegia eesmärgiga muuta Euroopa majandus kõige dünaamilisemaks teadmistepõhiseks majanduseks maailmas.

Christine De Veyrac (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Daamid ja härrad, nõukogu ja meie institutsiooni vahel on saavutatud kompromiss, võimaldades seega käesolev küsimus teisel lugemisel lõpetada.

Mul on hea meel selle kokkuleppe üle, mis peaks eelkõige hoidma ära valitseva seisundi kuritarvitamise ja hõlbustama Euroopa lennujaamade sektori tasakaalustatud arengut.

Käesolev direktiiv lennujaamatasude kohta kujutab endast tõelist sammu edasi: lennujaamade ja lennuettevõtjate vaheliste suhete läbipaistvamaks muutmisega võimaldab direktiiv läbipaistmatute ja konfliktsete suhete parandamist.

Lisaks võimaldab sõltumatu asutuse loomine lahendada objektiivselt kõiki partneritevahelisi konflikte.

Nendest uutest eeskirjadest peaksid saama lõpuks kasu lennutranspordi kasutajad ja mul on selle üle hea meel.

Täna teid tähelepanu eest.

16. Järgmise istungi päevakord (vt protokoll)

17. Istungi lõpp

(Istung lõppes kell 23.10)